

T.C. KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELEDE KURUMSAL UYUMUN GÜÇLENDİRİLMESİ:

İç Anadolu Örneği

ÖZEL RAPOR

KASIM 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Cad.
No: 4 Çankaya/Ankara

iletisim@ombudsman.gov.tr
www.ombudsman.gov.tr
<https://kadin.ombudsman.gov.tr>

KDK Adına İmtiyaz Sahibi : Mehmet AKARCA

Genel Koordinatör : Fatma BENLİ YALÇIN

Özel Rapor Çalışma Grubu : Keziban ZOPA
: Enis ERGÜZEL
: Meryem SEYREK

Baskı : KARAÇAR MATBAACILIK
Zübeyde Hanım, Kazım Karabekir Cd.
No:95, Altındağ/Ankara
www.karacarmatbaacilik.com

Dizgi - Tasarım : Şuayip ATAK

Bu kitapta yer alan yazı ve içeriklerin izin alınmadan kısmen ya da tamamen kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılması kesinlikle yasaktır. Bu yasağa uymayanlar hakkında 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca yasal işlem yapılacaktır. Ürünün tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek alıntılanabilir.”

T.C. KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

**KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELEDE
KURUMSAL UYUMUN GÜÇLENDİRİLMESİ:
İÇ ANADOLU ÖRNEĞİ**

ÖZEL
RAPOR

KASIM 2025

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR LİSTESİ	VII
ŞEKİLLER LİSTESİ	VIII
TABLolar LİSTESİ.....	X
GİRİŞ	XV
ÇALIŞMANIN KAPSAM VE AMACI.....	XVII

BİRİNCİ BÖLÜM

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE KAPSAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

1.1. ŞİDDETİN TANIMI VE TÜRLERİ.....	22
1.2. KADINA YÖNELİK ŞİDDET KAVRAMINDA TANIMLAR ve ŞİDDET VERİLERİNE YÖNELİK TESPİTLER ..	23
1.3. KADIN CİNAYETLERİ BAĞLAMINDA RİSK DEĞERLENDİRMESİ	27
1.4. ULUSLARARASI DÜZENLEMELERDE KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE	35
1.5. ULUSAL DÜZENLEMELERDE KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE	37
1.6. ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ	39
1.6.1. Başvuru Mekanizması ve İşleyiş.....	42
1.6.2. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinin Erişilebilirliği.....	44
1.6.3. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Tarafından Sağlanan Hizmetler	44
1.7. ANNE BERABERİNDE BULUNAN ŞİDDET MAĞDURU VEYA ŞİDDET TANIĞI ÇOCUKLARA YÖNELİK GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞLEMLER	47
1.8. KADIN KONUKEVLERİ.....	47
1.9. KADIN KONUKEVLERİNDE ANNE YANINDA KALAN ÇOCUKLARA YÖNELİK HİZMETLER.....	50
1.10. ŞÖNİM'DEN VEYA KADIN KONUKEVİ HİZMETİNDEN YARARLANMAK İSTEMEYEN MAĞDURLARA YÖNELİK YAPILAN İŞLEMLER.....	51
1.11. ŞİDDET UYGULAYANLARA YÖNELİK GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞ VE İŞLEMLER	52
1.12. SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI VE BAROLARA YAPILAN ÇALIŞMA ZİYARETLERİ.....	53

İKİNCİ BÖLÜM

İL ZİYARETLERİ ve UYGULAMA ÖRNEKLERİ

2.1. ANKARA ÇALIŞMA ZİYARETİ KAPSAMI	56
2.1.1. Ankara ŞÖNİM'in Fiziki Yapısı ve Personel Durumu.....	57
2.1.2. Ankara ŞÖNİM'de Gerçekleştirilen Çalışmalar	58
2.1.3. Ankara Kadın Konukevleri Fiziki Yapısı ve Personel Durumu.....	59
2.1.4. Ankara Kadın Konukevlerinde Gerçekleştirilen Çalışmalar	60
2.1.5. İl/ilçe Emniyet Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Birimlerinde Gerçekleştirilen İşlemler.....	61
2.1.6. İl Jandarma Komutanlığı Kadına Şiddet ve Aile İçi Şiddetle Mücadele Birimlerinde Gerçekleştirilen İşlemler	64
2.1.7. Ankara Değerlendirme	67
2.2. KONYA ÇALIŞMA ZİYARETİ KAPSAMI	68
2.2.1. Konya ŞÖNİM'in Fiziksel Yapısı ve Personel Durumu	68

2.2.2. Konya ŞÖNİM'de Gerçekleştirilen Çalışmalar.....	69
2.2.3. Konya Kadın Konukevi Fiziki Yapısı ve Personel Durumu.....	70
2.2.4. Konya Kadın Konukevlerinde Gerçekleştirilen Çalışmalar.....	71
2.2.5. İl/İlçe Emniyet Kadına Şiddet ve Aile İçi Şiddetle Mücadele Biriminde Gerçekleştirilen İşlemler.....	71
2.2.6. İl Jandarma Komutanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliği Gerçekleştirilen İşlemler.....	73
2.2.7. Konya Değerlendirme.....	73
2.3. ÇANKIRI ÇALIŞMA ZİYARETİ KAPSAMI.....	75
2.3.1. Çankırı ŞÖNİM Fiziki Yapısı ve Personel Durumu	76
2.3.2. Çankırı ŞÖNİM'de Gerçekleştirilen Çalışmalar	77
2.3.3. Çankırı Kadın Konukevi Fiziki Yapısı ve Personel Durumu	79
2.3.4. Çankırı Kadın Konukevinde Gerçekleştirilen Çalışmalar.....	80
2.3.5. Çankırı İl/İlçe Emniyet Aile İçi Şiddetle Mücadele Büro Amirliğinde Gerçekleştirilen İşlemler...	81
2.3.6. Çankırı İl Jandarma Komutanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliğinde Gerçekleştirilen İşlemler.....	83
2.3.7. Çankırı Değerlendirme	84
2.4. KAYSERİ ÇALIŞMA ZİYARETİ KAPSAMI	84
2.4.1. Kayseri Fiziki Yapısı ve Personel Durumu	85
2.4.2. Kayseri ŞÖNİM'de Gerçekleştirilen Çalışmalar.....	86
2.4.3. Kayseri Kadın Konukevleri Fiziki Yapısı ve Personel Durumu.....	87
2.4.4. Kayseri Kadın Konukevinde Gerçekleştirilen Çalışmalar	88
2.4.5. İl/İlçe Emniyet Aile İçi ve Kadına Şiddetle Mücadele Biriminde Gerçekleştirilen İşlemler.....	90
2.4.6. İl Jandarma Komutanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliğinde Gerçekleştirilen İşlemler.....	92
2.4.7. Kayseri Değerlendirme.....	92
2.5. ESKİŞEHİR ÇALIŞMA ZİYARET KAPSAMI.....	93
2.5.1. Eskişehir ŞÖNİM Fiziki Yapısı ve Personel Durumu	94
2.5.2. Eskişehir ŞÖNİM'de Gerçekleştirilen Çalışmalar.....	94
2.5.3. Eskişehir Kadın Konukevleri Fiziki Yapısı ve Personel Durumu	95
2.5.4. Eskişehir Kadın Konukevlerinde Gerçekleştirilen Çalışmalar	97
2.5.5. İl/İlçe Emniyet Müdürlükleri Aile ve İçi Kadına Şiddetle Mücadele Biriminde Gerçekleştirilen İşlemler.....	97
2.5.6. İl Jandarma Komutanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliğinde Gerçekleştirilen İşlemler.....	99
2.5.7. Eskişehir Değerlendirme.....	100
2.6. AKSARAY ÇALIŞMA ZİYARETİ KAPSAMI.....	101
2.6.1. Aksaray ŞÖNİM Fiziki Yapısı ve Personel Durumu	101
2.6.2. Aksaray ŞÖNİM'de Gerçekleştirilen Çalışmalar	102
2.6.3. Aksaray Kadın Konukevi Fiziki Yapısı ve Personel Durumu.....	102
2.6.4. Aksaray Kadın Konukevinde Gerçekleştirilen Çalışmalar	103

2.6.5. Aksaray İl/ilçe Emniyet Aile İçi ve Kadına Şiddetle Mücadele Biriminde Gerçekleştirilen İşlemler.....	104
2.6.6. İl Jandarma Komutanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliğinde Gerçekleştirilen İşlemler.....	106
2.6.7. Aksaray Değerlendirme.....	107
2.7. KIRIKKALE ÇALIŞMA ZİYARETİ.....	108
2.7.1. Kırıkkale ŞÖNİM Fiziki Yapısı ve Personel Durumu	109
2.7.2. Kırıkkale ŞÖNİM'de Gerçekleştirilen Çalışmalar.....	109
2.7.3. Kırıkkale Kadın Konukevi Fiziki Yapısı ve Personel Durumu	111
2.7.4. Kırıkkale Kadın Konukevinde Gerçekleştirilen Çalışmalar	112
2.7.5. Kırıkkale İl/ilçe Emniyet Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Biriminde Gerçekleştirilen İşlemler.....	113
2.7.6. İl Jandarma Komutanlığı Aile İçi Şiddetle ve Çocuk Kısım Amirliğinde Gerçekleştirilen İşlemler.....	114
2.7.7. Kırıkkale Değerlendirme.....	115
2.8. KIRŞEHİR ÇALIŞMA ZİYARETİ	116
2.8.1. Kırşehir ŞÖNİM Fiziki Yapısı ve Personel Durumu	117
2.8.2. Kırşehir ŞÖNİM'de Gerçekleştirilen Çalışmalar.....	117
2.8.3. Kırşehir Kadın Konukevi Fiziki Yapısı ve Personel Durumu.....	118
2.8.4. Kırşehir Kadın Konukevinde Gerçekleştirilen Çalışmalar	119
2.8.5. Kırşehir İl/ilçe Emniyet Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Bürosunda Gerçekleştirilen İşlemler.....	120
2.8.6. Kırşehir İl Jandarma Aile içi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliğinde Gerçekleştirilen İşlemler.....	121
2.8.7. Kırşehir Değerlendirme	124

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SAHA ÇALIŞMASINDA YAPILAN TESPİTLER

3.1. Mevzuat Kapsamında Yer Alan Kişilerin Belirlenmesine Yönelik Tespit Edilen Sorunlar.....	126
3.2. TV Programları, Haber Bültenleri ve Sosyal Medyaya Yönelik Etkin Önlem Alma Gerekliliği	127
3.3. Şiddete Yönelik Bilinçlendirme Faaliyetleri.....	129
3.4. Devam Eden Cezasızlık Algısı	129
3.5. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Üst Düzey Yöneticilerin Rolü	130
3.6. Verilerin Tutulması ve Analizine Yönelik Değerlendirmeler.....	131
3.7. Yerel Yönetimlerin Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Yükümlülüklerinin Yerine Getirmemesi Durumunda Katkılarının Arttırılması Gerekliliği	132
3.8. Kurumlar Arası Koordinasyon.....	133
3.9. Şiddetin Çok Yönlü Ele Alınması ve Şiddet Uygulayanların Durumu ile İlgili Tespitler	133
3.10. Şiddet Alanında Görev Yapan Personelin Durumu	135
3.11. Kolluk Personeline Yönelik Tespitler	136
3.12. Kolluk Tarafından Düzenlenen Risk Değerlendirme Formlarının Etkinliğine Yönelik Tespitler	137
3.13. Kadın Konukevlerindeki İhtisaslaşma ve Hizmetlerin İşleyişi.....	137

3.14. On İki Yaş Üstü Erkek Çocuğu Bulunan Kadınların Barınma Hizmetlerine Erişimine İlişkin Tespitler	139
3.15. Kadınların Acil ve Zorunlu İhtiyaçlarına Yönelik Bütçe Kullanımında Yaşanan Sorunlara İlişkin Tespitler	140
3.16. Şiddet Mağduru Kadınların İstihdama Yönlendirilmesinde Yaşanan Güçlüklerle İlişkin Tespitler	140
3.17. Şiddet Mağduru Kadınların Çocuklarına Yönelik Kreş Hizmetlerine İlişkin Tespitler	141
3.18. Kadın Konukevlerinde Kurs ve Atölye Faaliyetlerine Erişimde Yaşanan Sorunlara İlişkin Tespitler	141
3.19. Kadın Konukevlerinden Hizmet Alan Kadınların Sağlık Hizmetlerine Erişiminde Yaşanan Sorunlara İlişkin Tespitler	142
3.20. Madde ve Alkol Bağımlılığı Olan Failler ile İlgili Tespitler	143
3.21. Elektronik Kelepçe Uygulamasına Yönelik Tespitler	143
3.22. Milli Eğitim Müfredatına İlişkin Tespitler	146
3.23. Kadına Yönelik Şiddet İhbarlarında Okul ve Sağlık Kurumlarının Rolüne İlişkin Tespitler	146
3.24. Kimlik Değişimi Yapılan Kadınlara Yönelik Tespitler	147
3.25. KADES Uygulaması	147
3.26. Tebliğ Sorununa Yönelik Tespitler	149
3.27. Önleyici Tedbir Kararlarının İzlenmesi	149
3.28. Hukuki ve Adli Yardım Talepleri	150
3.29. ŞÖNİM'lerin Güvenliğine Yönelik Tespitler	151
3.30. Mahpuslara Yönelik İşlemler	151
3.31. Sosyal Hizmet Merkezlerinin Etkinliğine İlişkin Tespitler	152
3.32. Aile Danışmanlığı Hizmeti	152
3.33. Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlükleri (ADM)	153
3.34. Aile Mahkemelerin Durumu ve Adli Süreçlerin Etkinleştirilmesine İlişkin Tespitler	153
3.35. Yakın Koruma Kararı	154
3.36. Kararlara Aykırılık	154
3.37. Gizlilik Kararlarında Yaşanan Sorunlar	155
3.38. Silah Teslimine İlişkin Mevzuat ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Tespitler	157
3.39. Ruhsatsız Silahlarla Mücadele	158
3.40. Alo 183	159
SONUÇ VE ÖNERİLER	161
KAYNAKÇA	168

KISALTMALAR LİSTESİ

ABS	: Aile Bilgi Sistemi
ADEM	: Aile Destek Merkezleri
ADM	: Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüğü
AİŞ Formu	: Aile İçi Şiddet Formu
Alo 183	: Şiddetle Mücadele Hattı
AMATEM	: Alkol ve Uyuşturucu Madde Bağımlıları Tedavi ve Araştırma
ASDEP	: Aile Sosyal Destek Programı
BM	: Birleşmiş Milletler
BTk	: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
CEDAW	: Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi
CİMER	: Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
ÇOT	: Çözüm Odaklı Terapi
DEVAW	: Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması Bildirgesi
EGM	: Emniyet Genel Müdürlüğü
EKİP	: Emniyet Kolluk İşlemleri Projesi
EMDR	: Göz Hareketleriyle Duyarsızlaştırma ve Yeniden İşleme
GPS	: Küresel Konumlama Sistemi
İŞKUR	: Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü
JGK	: Jandarma Genel Komutanlığı
JSGA	: Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
KADES	: Kadın Destek Uygulaması
KETEM	: Kanseri Erken Teşhis Tarama ve Eğitim Merkezi
KSGM	: Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü
MERNİS	: Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi
MR	: Manyetik Rezonans Görüntüleme
OECD	: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
POLNET	: Polis Bilgi Sistemi Ağı
SED	: Sosyal ve Ekonomik Destek
SEGBİS	: Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
SHM	: Sosyal Hizmet Merkezi
SYDV	: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları
ŞÖNİM	: Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri
TCK	: Türk Ceza Kanunu
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
UNESCO	: Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim, Kültür Örgütü
UNICEF	: Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu
USG	: Ultrasonografi
UYAP	: Ulusal Yargı Ağı Projesi

ŞEKİLLER LİSTESİ

- Şekil 1. OECD 2023 Verilerine Göre 15-49 Yaş Arasındaki Kadınlarda Yaşam Boyu Yakın Partner Şiddetinin Yaygınlığı
- Şekil 2. Şiddet Türüne Göre Yaşamının Herhangi Bir Döneminde Şiddete Maruz Kalmış Kadınların Oranı, 2024
- Şekil 3. Yaşamının Herhangi Bir Döneminde Şiddete Maruz Kalmış Kadınların, Yaş Grubu ve Şiddet Türüne Göre Oranı, 2024
- Şekil 4. Tamamlanan Eğitim Seviyesine Göre Yaşamının Herhangi Bir Döneminde Ekonomik Şiddete Maruz Kalmış Kadınların Oranı, 2024
- Şekil 5. Yaşamının Herhangi Bir Döneminde Şiddete Maruz Kalan Kadınların Çalışılan Sektöre ve Şiddet Türüne Göre Oranı, 2024
- Şekil 6. Eşi veya Birlikte Olduğu Kişinin Fiziksel ve/veya Cinsel Şiddetine Maruz Kalmış Kadınların, Şiddet Nedenlerine Göre Oranı, 2024
- Şekil 7. 2020-2025 Yıllarındaki Kadına Yönelik Şiddet Kapsamında Meydana Gelen Kadın Cinayet Sayıları
- Şekil 8. Kadın Cinayetlerinde 2024 ve 2025 Yılları İlk 9 Aylık Dönemin Karşılaştırılması
- Şekil 9. 2024 ve 2025 Yılları İlk 9 Aylık Dönemindeki Aile İçi Ve Kadına Yönelik Şiddet Olay Sayıları
- Şekil 10. Kadın Cinayetlerinde Olay Tarihinde Tedbir Kararı Bulunup/Bulunmadığı Durumu
- Şekil 11. 2020-2025 (İlk 9 Ay) Meydana Gelen Kadın Cinayetlerindeki Tedbir Kararı Durumu
- Şekil 12. 2024 (İlk 9 ay) ve 2025 (İlk 9 ay) Yılları Faillerin Durumuna Yönelik Veriler
- Şekil 13. 2024 ve 2025 (İlk 9 Ay) Yıllarında Meydana Gelen Kadın Cinayetlerindeki Faillerin Açıklanan Gerekçeleri
- Şekil 14. 2024 ve 2025 (İlk 9 ay) Yıllarında Meydana Gelen Kadın Cinayetlerinde Kullanılan Cinayet Aletleri Ve Kullanılan Ateşli Silahların Ruhsat Durumu
- Şekil 15. 2024 ve 2025 (İlk 9 ay) Yıllarında Meydana Gelen Kadın Cinayetlerindeki Faillerin Sabıka Durumu
- Şekil 16. 2024 ve 2025 (İlk 9 ay) Yılları Kadın Cinayetlerindeki Faillerin Uyuşturucu Madde Kullanım Durumu
- Şekil 17. 2024 ve 2025 (İlk 9 ay) Yıllarında Meydana Gelen Kadın Cinayetlerindeki Faillerin Mağdurlarla Yakınlık Derecesi
- Şekil 18. 2024 ve 2025 Yıllarındaki Kadın Cinayetlerinde Fail ve Mağdurların Eğitim Durumları
- Şekil 19. 2024 ve 2025 (İlk 9 Ay) Yıllarındaki Kadına Yönelik Cinayet Kapsamındaki Fail ve Mağdurların Mesleki Bilgileri
- Şekil 20. Yıllara Göre ŞÖNİM Sayıları
- Şekil 21. 2020-2025 Dönemi Arasında Hizmet Alanların Sayısı
- Şekil 22. Ülke Geneline ŞÖNİM'lerden Hizmet Alan Kişi Sayısı
- Şekil 23. 2024-2025 Yıllarında İç Anadolu Bölgesinde ŞÖNİM'lerden Yararlananların Sayısı
- Şekil 24. İç Anadolu Bölgesinde Yer Alan ŞÖNİM'lerden Hizmet Alanların Sayısı
- Şekil 25. 2019-2025 Yılları Arasındaki Tedbir Sayıları
- Şekil 26. Emniyet Sorumluluk Bölgesinde 6284 Sayılı Kanun Kapsamındaki Olay Sayıları
- Şekil 27. 2020-2025 (İlk 7 Ay) Yılları Arasında Öldürülen Kadın Sayısı (Ankara ili)
- Şekil 28. 2020-2025 Yılları Arasındaki Hayatını Kaybedenlerin Tedbir Kararına Yönelik Durumları
- Şekil 29. 6284 Sayılı Kanun Kapsamındaki Olay Sayıları

- Şekil 30. 6284 Sayılı Kanun Kapsamındaki Olay Türleri
- Şekil 31. 6284 Sayılı Kanun Kapsamında Ölümle Sonuçlanan Vaka Bilgileri
- Şekil 32. 6284 Sayılı Kanun Kapsamındaki Olay ve Tedbir Karar Sayıları
- Şekil 33. Elektronik Kelepçe Kararı Verilen Kişi Sayısı
- Şekil 34. 2020-2025 (ilk 9 ay) Yılları Arasında Konya Emniyet Sorumluluk Bölgesindeki Kadın Cinayetlerindeki Tedbir Durumu
- Şekil 35. Kadın Konukevinden 2020-2025 Yılları Arasında Hizmet Alanlara İlişkin Veriler
- Şekil 36. Çankırı ilinde 2020-2025 Yılları Arasında Aile içi ve Kadına Yönelik Şiddet Kapsamındaki Vaka Sayıları
- Şekil 37. Çankırı ilinde 2020-2025 Yılları Arasında Gerçekleşen Aile içi ve Kadına Yönelik Şiddet kapsamında Vaka Sayılarına İlişkin Veriler
- Şekil 38. Kayseri İli Aile içi ve Kadına Yönelik Şiddet Verileri
- Şekil 39. Tedbir Kararlarına Aykırılık Nedeniyle Yapılan İşlem Sayısı
- Şekil 40. 2020-2025 (ilk 9 ay) Yıllarında Kayseri Emniyet Sorumluluk Bölgesindeki Kadın Cinayetlerindeki Tedbir Durumu
- Şekil 41. Şiddet Olay Sayıları
- Şekil 42. 6284 Sayılı Kanun Kapsamında Meydana Gelen Olay Sayıları
- Şekil 43. Jandarma Sorumluluk Bölgesinde 6284 Sayılı Kanun Kapsamında Meydana Gelen Olay Sayıları
- Şekil 44. Aile içi ve Kadına Karşı Şiddet Kapsamında Meydana Gelen Olay Sayıları
- Şekil 45. 2020-2025 (ilk 9 ay) Yılları Arasında Aksaray Emniyet Sorumluluk Bölgesindeki Kadın Cinayetlerindeki Tedbir Durumu
- Şekil 46. 2020-2025 (ilk 9 ay) Kırıkkale Emniyet Sorumluluk Bölgesindeki Kadın Cinayetlerindeki Tedbir Durumu
- Şekil 47. Kırşehir ilinde 2020-2025 Yılları Arasında Aile içi ve Kadına Yönelik Şiddet Kapsamındaki Vaka Sayıları
- Şekil 48. 2024 ve 2025 Yılında Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı Tarafından Yapılan Bilgilendirme Faaliyetleri

TABLOR LİSTESİ

Tablo 1.	İç Anadolu Bölgesinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına Bağlı Kadın Konukevi Sayıları
Tablo 2.	İç Anadolu Bölgesinde Bulunan 13 İlde Bakanlığa Bağlı Kadın Konukevlerinden Hizmet Alan Kadın ve Çocuk Sayısı (2020-2025 Haziran)
Tablo 3.	2025 Yılı İçin (Haziran Ayı İtibariyle İç Anadolu Bölgesinde Bakanlığa Bağlı Kadın Konukevlerinde Kalanların Uyrukları)
Tablo 4.	İç Anadolu Bölgesindeki Bakanlığa Bağlı Kadın Konukevlerinden Hizmet Alan Engelli Kadın Sayıları (2024 ve 2025 Mart ayı Arasındaki Dönem)
Tablo 5.	İl Olay Sayıları
Tablo 6.	Ankara ŞÖNİM Personel Yapısı
Tablo 7.	Ankara ili İlçe Bazında Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Değerlendirme Form Sayısı
Tablo 8.	2024 Yılında Bakanlığa Bağlı Kadın Konukevlerinden Hizmet Alanların Sayısı
Tablo 9.	2024 Yılında Belediyelere Bağlı Kadın Konukevlerinden Hizmet Alanların Sayısı
Tablo 10.	2025 Yılında (Ocak-Temmuz) Bakanlığa Bağlı Kadın Konukevlerinden Hizmet Alanların Sayısı
Tablo 11.	2025 Yılında (Ocak-Temmuz) Belediyelere Bağlı Kadın Konukevlerinden Hizmet Alanların Sayısı
Tablo 12.	İl Olay Sayıları
Tablo 13.	Konya ŞÖNİM Personel Durumu
Tablo 14.	Konukevi Personel Yapısı
Tablo 15.	Konya İl Emniyet Müdürlüğü Verilerine Göre 2020-2025 Yıllarına İlişkin Vaka Sayıları
Tablo 16.	Konya İl Emniyet Müdürlüğü Tarafından ŞÖNİM'e Yönlendirilen Mağdur Sayılarına ve Elektronik Kelepçe Uygulamasından Yararlananlara İlişkin Veriler
Tablo 17.	Konya İl Jandarma Komutanlığı Verilerine Göre Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet Kapsamında 2020-2025 Yıllarına İlişkin Vaka Sayıları
Tablo 18.	Konya İl Jandarma Komutanlığı Tarafından ŞÖNİM'e Yönlendirilen Vaka Sayılarına ve Elektronik Kelepçe Uygulamasından Yararlananlara İlişkin Veriler
Tablo 19.	İl Olay Sayıları
Tablo 20.	Çankırı ŞÖNİM Personel Yapısı
Tablo 21.	Çankırı ŞÖNİM Tarafından 2024 ve 2025 Yıllarına Ait Hizmet Verilen Kişi Sayıları
Tablo 22.	2024 Yılında Çankırı ŞÖNİM Tarafından Verilen Hizmet Sayıları
Tablo 23.	Çankırı Kadın Konukevi Personel Yapısı
Tablo 24.	İl Olay Sayıları
Tablo 25.	Kayseri ŞÖNİM Personel Sayısı
Tablo 26.	Kayseri Kadın Konukevi (2 No.lu) Personel Sayısı
Tablo 27.	Kayseri Kadın Konukevi (1 No.lu) Personel Sayısı
Tablo 28.	İl Olay Sayıları
Tablo 29.	Eskişehir ŞÖNİM Personel Yapısı
Tablo 30.	Eskişehir Kadın Konukevi (1) Personel Yapısı
Tablo 31.	Eskişehir Kadın Konukevi (2) Personel Yapısı
Tablo 32.	6284 Sayılı Kanun Kapsamında Değerlendirilen Kadın Cinayeti Sayısı ve Tedbir Kararı Durumu

Tablo 33.	Kadın Cinayetinde Kullanılan Cinayet Aletleri
Tablo 34.	Eskişehir ilinde 6284 Sayılı Kanuna Muhalefet Olay Sayılarına İlişkin Veriler
Tablo 35.	İl Olay Sayıları
Tablo 36.	ŞÖNİM Personel Yapısı
Tablo 37.	Kadın Konukevi Personel Yapısı
Tablo 38.	Yıllar İtibariyle Kadın Konukevinden Yararlananların Sayıları
Tablo 39.	Şiddet ve Barınma Nedeniyle Kadın Konukevinden Yararlananların Sayısı
Tablo 40.	Vaka Sayıları
Tablo 41.	Kırıkkale ilinde 2020-2025 Yılları Arasında 6284 Sayılı Kanun Kapsamında Meydana Gelen Olay Sayısı
Tablo 42.	Kırıkkale ŞÖNİM Personel Sayısı
Tablo 43.	Kırıkkale Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Tarafından 2024-2025 Yılında Yapılan Çalışmalar
Tablo 44.	Kırıkkale Kadın Konukevi Personel Sayısı
Tablo 45.	Kırıkkale Kadın Konukevinden 2025 yılında Hizmet Alanlara İlişkin Veriler
Tablo 46.	Kırıkkale İlde 2020-2025 Yılları Arasında Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet Vaka Verileri
Tablo 47.	Kırıkkale İl Emniyet Müdürlüğü Sorumluluk Bölgesinde Düzenlenen Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Kayıt ve Risk Değerlendirme Formu Verileri
Tablo 48.	Kırıkkale İl Jandarma Komutanlığı Sorumluluk Alanında Meydana Gelen Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet Kapsamında Meydana Gelen Olay Sayıları
Tablo 49.	Kırşehir İlde 2020-2025 Yılları Arasında 6284 Sayılı Kanun Kapsamında Meydana Gelen Olay Sayısı
Tablo 50.	Kırşehir ŞÖNİM Personel Sayısı
Tablo 51.	Kırşehir Kadın Konukevi Personel Sayısı
Tablo 52.	Kırşehir Kadın Konukevinden 2024-2025 Yıllarında Hizmet Alanlara İlişkin Veriler
Tablo 53.	Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı Sorumluluk Alanında 2020-2025 Yılları Arasında Meydana Gelen Aile İçi Şiddet ve Kadına Yönelik Şiddet Kapsamında Vaka Sayıları
Tablo 54.	Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı Tarafından Kırşehir ŞÖNİM'e Yönlendirilen Kadın Sayısı
Tablo 55.	Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı Tarafından 6284 Sayılı Kanun Kapsamında Alınan Koruma Kararlarına İlişkin Veriler
Tablo 56.	Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı Kades Uygulaması İndirme Sayısı
Tablo 57.	Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı Kades İhbar Sayısı

ÖNSÖZ

Kamu Denetçiliği Kurumu (KDK), insan haklarının korunması ve geliştirilmesinde aktif rol oynayan anayasal bir kurumdur. 2010 yılında yapılan halk oylamasında Anayasanın 74'üncü maddesinin yeniden düzenlenmesiyle, kamu denetçisine başvuru hakkı, anayasal bir hak olarak tanınmıştır. 29.06.2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'na göre Kurumumuzun kuruluş amacı, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmaktır.

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Başdenetçinin ve denetçilerin görevleri" başlıklı 7'nci maddesinde Başdenetçinin görevleri arasında birisi kadın ve çocuk hakları alanında görevlendirilmek üzere, Denetçiler arasındaki iş bölümünün düzenlenmesi sayılmıştır. Bu suretle yasa koyucu, kadın ve çocuk hakları alanlarına özel bir önem atfetmiştir.

Kadın ve çocuk haklarından sorumlu Denetçilik birimimizde, bu alandaki mevzuat doğrultusunda idarelerin uygulamaları şikâyet mekanizması kanalıyla takip edilerek değerlendirilmekte, eksiklikler tespit edilerek yürütülen faaliyetlerin TBMM'ye raporlanması suretiyle kadının ve çocuğun insan haklarının korunmasına ve geliştirilmesine katkı sunulmaktadır.

Ayrıca Kamu Denetçiliği Kurumu, tüm dünyadaki muadilleri ile benzer şekilde başvurular alarak karar tesis etme dışında yıllık rapor ve özel rapor çıkarma yetkisine sahiptir. Biz de, 6328 sayılı Kanunun Kurumumuza tanıdığı yetki doğrultusunda Kamu Denetçiliği Kurumu olarak, kadın haklarından sorumlu Denetçilik Birimimizde kadına karşı şiddetle mücadelede kapsamında bir özel rapor hazırlama kararı aldık. Bu noktada kadına karşı, şiddetin olmadığı ve kadınların güvenle yaşayabildikleri bir toplumun inşası için kurumlar arası güçlü bir iş birliğinin önemi üzerinde durarak ve uygulamada karşılaşılan sorunları belirleyerek çözüm önerilerini ortaya koymayı hedefledik.

"Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Kurumsal Uyumun Güçlendirilmesi: İç Anadolu Örneği" Özel Raporu hazırlanırken, Kamu Denetçimiz ve Kurum uzmanlarımız tarafından yapılan 9 il ziyareti, 53 yüz yüze görüşme ve 36 ayrı idareden aldığımız bilgi belge talep yazıları ile elde ettiğimiz verileri kullandık. İç Anadolu Bölgesinde kadına karşı şiddet alanında görev yapan personelin kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında yürüttükleri çalışmalarını inceledik, böylece uygulamada karşılaşılan sorunların belirlenmesi ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin ortaya konulmasını hedefledik.

Zira şiddet, hem ülkemizde hem de dünya genelinde, insan hakları gündeminin merkezinde yer alan sorunlardan biridir. Bu noktada kadına yönelik şiddet, kadının ya da failin eğitim seviyesi, ekonomik durumu, sahip olduğu sosyal statüsü ya da mesleği fark etmeksizin ortaya çıkan ve bireysel olduğu kadar toplumsal alanda da ciddi sonuçları olan bir sorundur. Bu yönüyle kadına karşı şiddetle mücadele kamu kurum ve kuruluşları yanında sivil toplum kuruluşlarının ve bireylerin de çabasını gerektirmektedir.

Nitekim kadına karşı şiddet sadece kadınların değil, ailenin, toplumun ve gelecek nesillerin karşı karşıya olduğu ciddi bir tehdittir. Kadınların yaşam hakkına ve güvenliğine saldıran her türlü şiddet, insan haklarına aykırı olmakla birlikte toplumsal gelişmeyi de etkileyen ve asla mazur görülemeyecek bir suçtur. Kadına karşı şiddetle mücadele, sadece bireysel bir sorumluluk değil aynı zamanda devlet politikası ile üzerinde titizlikle durulan kamusal bir sorumluluktur.

Devletimiz, kadına karşı şiddeti önlemek amacıyla güçlü yasal düzenlemeler yapmış ve kurumsal bir altyapı kurmuştur. 2012 yılında kabul edilen 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile şiddete uğrayan veya uğrama riski olan kadınların korunması ve gerekli tedbirlerin alınması için gerekli mekanizmalar oluşturulmuştur.

Elektronik kelepçe uygulaması, KADES uygulaması, kolluk kuvvetleri ve adli mercilerde konu hakkında uzman personelin görev yapması, kadına yönelik şiddetle mücadelede hem önleyici hem de koruyucu hizmetleri bir arada sunan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri, bu konudaki güçlü iradeyi yansıtmaktadır.

Özel Raporumuzla, ilgili kurumların koordinasyonunun değerlendirilmesi, bölgesel düzeyde elde edilen verilerin ulusal düzeydeki uygulamalara katkı sağlaması, alanda çalışan personelin deneyimlerine dayanarak iyileştirme önerilerinin sunulması ve iyi uygulama örneklerin yaygınlaştırılması konusunda katkı sağlamak amaçlanmıştır. Emniyet ve jandarma sorumluluk sahaları ayrı ayrı ele alınarak vaka sayılarının en fazla ve en az olduğu İç Anadolu Bölgesinde yapılan ziyaretler, saha uygulamaları arasındaki farklılıkların ve iyi örneklerin tespitine katkı sunmuştur.

Raporda ifade edildiği üzere kadına karşı şiddetle mücadelede yasal düzenlemeler, kurumlar ve mücadele mekanizmaları oldukça önemlidir. Ancak, toplum hayatından kadına karşı şiddet özelinde şiddetin her türlüşünün ortadan kaldırılması ve bu yönde köklü bir zihniyet değişimi gerekmektedir. Bu bağlamda, eğitim alanında şiddeti reddeden, hak temelli müfredatın güçlendirilmesi, toplumun her kesimine yönelik bilinçlendirme ve farkındalık çalışmaları yapılması, medyanın sorumlu bir yayıncılık anlayışı ile yayın yapması, şiddetle mücadelede önem arz etmektedir.

Kadına karşı şiddet, sadece kadınların sorunu değildir. Tüm toplumun ve devletin ortak sorunudur. Şiddeti önlemek amacıyla yapılacak her çalışma, bu sayede korunan her kadın, şiddetsiz bir toplum oluşturmaya atılan önemli bir adım olacaktır. Kadına karşı şiddetle mücadelede sadece tepki göstermek değil, bu alanda yapılan mücadeleye destek olmak, sorunlara çözüm üretmek gerekmektedir. Bizler de bu anlayış içerisinde Kamu Denetçiliği Kurumu olarak raporlarımız ve kararlarımızla kadına karşı mücadele çalışmalara destek olmak ve sorunların çözümüne katkı sunmak için elimizden gelen tüm çalışmaları yapmaya devam edeceğiz.

Bu vesileyle oldukça kapsamlı bir çalışma yürüterek İç Anadolu Bölgesi'ndeki yerinde inceleme ziyaretlerini ve özel rapor çalışmasını büyük bir özveriyle gerçekleştiren Kamu Denetçimiz Av. Dr. Fatma BENLİ YALÇIN ile birlikte Denetçilik uzmanlarımız Keziban ZOPA, Enis ERGÜZEL ve Meryem SEYREK başta olmak üzere çalışmaya emek veren tüm çalışanlarımıza teşekkür ediyorum.

Mehmet AKARCA
Kamu Başdenetçisi

“Kadınlar insandır, biz insanoğlu”

Neşet Ertaş

GİRİŞ

Kadına yönelik şiddet, kadınların tarihsel süreç içerisinde farklı biçimlerde karşı karşıya kaldığı tüm dünya genelinde en önde gelen sosyolojik sorun alanlarından birisidir. Dünya Sağlık Örgütü şiddeti; “fiziksel güç veya iktidarın kasıtlı bir tehdit veya gerçeklik biçiminde bir başkasına uygulanması sonucunda maruz kalan kişide yaralanma, ölüm ve psikolojik zarara yol açması ya da açma olasılığı bulunması”¹ olarak tanımlamaktadır. Şiddeti, esas itibarıyla güçlü olan tarafın hâkimiyetini devam ettirmek için kullandığı her türlü baskı olarak tanımlamak mümkündür.

Bilimsel çalışmalarda da defaten ifade edildiği üzere, kadınlar herhangi bir ülkeye, coğrafyaya veya sosyal, ekonomik ve kültürel yapıya bağlı olmaksızın fiziksel, cinsel, ekonomik veya psikolojik şiddete uğrayabilmektedir. Nitekim Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı 2024 yılında yayımlanan Avrupa Birliği Cinsiyet Temelli Şiddet Anketi’nde 27 Avrupa Birliği üyesi ülkede her üç kadından birinin (%30,7) yaşamları süresince fiziksel şiddet, tehdit veya cinsel şiddet ile karşı karşıya kaldığını ortaya koymuştur.²

Ayrıca kadına yönelik aile içi şiddet, çocukları etkilemesinin yanında nesiller arası aktarım riskine de neden olmaktadır. “Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi” (CEDAW), aile içi şiddet kavramını, kadına yönelik şiddetin en sinsi biçimlerinden birisi olarak nitelendirmektedir. Aile içi şiddetin her tür toplumda yaygın olduğunu ve her yaştan kadının, aile içi ilişkilerde; dayak, tecavüz, diğer cinsel saldırı türleri, ruhsal ve diğer şiddet biçimleri dâhil olmak üzere geleneksel davranışlardan beslenen her türlü şiddete maruz kaldığını, ekonomik özgürlüğe sahip olmamanın da pek çok kadını şiddet içeren ilişkilerin içinde kalmaya zorladığını ifade etmektedir. Bu şiddet biçimlerinin kadınların sağlığı bakımından bir risk oluşturarak aile ve toplum yaşantısına eşit olarak katılma yetilerini de zayıflattığı belirtilmektedir.

Türkiye’de de kadına karşı şiddetle mücadele için uzun yıllardır yasal mevzuat çalışmaları gerçekleştirilmiş, “Kadına Karşı Şiddete Sıfır Tolerans” anlayışı Devletin temel yükümlülüğü olarak belirlenmiş, idarelere görev yüklenmiş ve sivil toplum çalışmaları yürütülmüştür. TÜİK tarafından 18 Kasım 2024 - 31 Ocak 2025 tarihleri arasında 15-59 yaş grubunda 18 bin 275 kadın ile görüşülerek gerçekleştirilen Türkiye Kadına Yönelik Şiddet Araştırmasında Türkiye’de yaşamının herhangi bir döneminde kadınların %28,2’si psikolojik, % 18,3’ü ekonomik, % 12,8’i ise fiziksel şiddete uğramış olduğu tespit edilmiştir.³

Rapor kapsamında yapılan görüşmeler ve gözlemler, kadına yönelik şiddet konusunda toplumsal

1 World Health Organization, (2002), “World report on violence and health”, (<https://iris.who.int/server/api/core/bitstreams/a25476ed-8585-47f3-986e-9d0e7f5e9f1b/content> E.T 15.10.2025)

2 EU gender-based violence survey - Key results

3 <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Turkiye-Kadina-Yonelik-Siddet-Arastirmasi-2024-57940>, (E.T 29.10.2025).

farkındalığın arttığını ve aile içi şiddet vakalarının resmi kurumlara daha fazla bildirildiğini göstermesine rağmen hâlen önemli ölçüde ilerleme kaydedilmesi gerektiğini göstermektedir. Nitekim saha ziyaretleri, kadına yönelik şiddetle mücadelenin yalnızca mevzuat değişiklikleriyle sınırlı kalamayacağını; konunun sosyal, kültürel, ekonomik ve hukuki boyutlarıyla bütüncül bir şekilde ele alınmasının zorunlu olduğunu göstermektedir. Tek bir kadının dâhi öldürülmesi, istatistiklerdeki düşüşlerin yeterli olmadığını aksine tüm kurum ve kuruluşların kadına yönelik şiddetin tamamen sona erdirilmesi için kararlılıkla çalışmasının devam ettirilmesi gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Diğer ülke uygulamaları da kadına yönelik şiddetin; mağdurun veya failin eğitim düzeyine, ekonomik durumuna, sosyal statüsüne ya da mesleki konumuna bağlı olmaksızın ortaya çıktığını göstermektedir. Bu bağlamda kadına yönelik şiddet bireysel bir sorun olmanın ötesinde toplumsal, ekonomik ve hukuki yönleri bulunan çok faktörlü bir sorun olduğundan tek bir çalışmayla veya sihirli bir çözümlle tamamen ortadan kaldırılması mümkün değildir. Dolayısıyla kadına yönelik şiddet alanında etkili ve sürdürülebilir çözümler için çok yönlü ve kapsamlı stratejilerin birlikte uygulanması gerekmektedir.

Konuya ilişkin yapılan mevzuat düzenlemeleri çözümün temelini oluşturmakla birlikte, sadece yasal düzenlemelerle kadına yönelik şiddetle mücadelede istenilen sonuçların elde edilmesi mümkün değildir. Bu nedenle şiddetle mücadele çalışmalarının eğitim, medya ve sosyal politikalarla desteklenerek bütüncül bir yaklaşım benimsenmesi gerekmektedir. Ayrıca Kurumların koordinasyonunun güçlendirilmesi, personelin bilgi ve farkındalık düzeyi ile toplumsal duyarlılığın artırılması, bu düzenlemelerin etkin biçimde hayata geçirilmesinde mevzuatın kendisi kadar önemlidir.

Bu bağlamda, özellikle aile içi ve kadına yönelik şiddetle mücadelede sahada aktif olarak görev yapan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM), kadın konukevleri, Emniyet Müdürlükleri ve Jandarma Komutanlıkları ile Aile Mahkemelerinde görev yapan hâkimler kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve mağdurların korunmasında önemli bir göreve ve sorumluluğa sahiptir. Adı geçen kurum ve yetkililer, şiddet vakalarının tespitinden mağdurların korunmasına ve faile yönelik tedbirlerin alınmasına kadar geçen süreçte aktif olarak yer aldığından kadına yönelik şiddetle mücadelede mevzuat kadar belirleyici bir rol üstlenmektedir.

Daha öncede vurgulandığı üzere kadına yönelik şiddetle mücadele; etkin işbirliğini içeren, kapsamlı, eş zamanlı uygulanacak hedeflerin hayata geçirilmesini gerektirmektedir. Kamu Denetçiliği Kurumu da bu özel rapor çalışması ile kurumlar arası koordinasyonun ve işbirliğinin güçlendirilmesini, somut önerilerle kadına yönelik şiddetle mücadelede çalışan Kurumlara destek olmayı ve bu alandaki eylem planlarına katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Bu kapsamda hazırlanan Özel Rapor Çalışmamız üç temel bölümden oluşmaktadır. İlk olarak giriş bölümünde kadına yönelik şiddet konusundaki kavramsal çerçeve, ulusal ve uluslararası mevzuat ile Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri ile kadın konukevlerinin yetki ve görevleri ifade edilmiştir.

Çalışmanın ikinci bölümünde Kurumumuzca İç Anadolu Bölgesinde bulunan illerimizden Ankara, Konya, Çankırı, Kayseri, Eskişehir, Aksaray, Kırıkkale ve Kırşehir’de yer alan ve kadına karşı şiddetle mücadele alanında çalışan Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri, kadın konukevleri ve kolluk güçleri, barolar ve sivil toplum kuruluşları ile gerçekleştirilen yaklaşık 53 yüz yüze görüşme ve 36 bilgi belge talep yazısı cevabının ışığında söz konusu kurumlar tarafından gerçekleştirilen faaliyetler ortaya konulmuştur.

Üçüncü ve son bölümde bulgular değerlendirilerek kadına yönelik şiddetle mücadelede görev yapan personelin karşılaştığı sorunlar ile uygulamadaki problemlerin tespiti gerçekleştirilmiştir. Sonuç bölümünde ise özellikle ilgili eylem planlarında yararlanılmasını teminen öneriler sunulmuştur.

Özel Raporumuzun ilgili kurumlar arasındaki koordinasyonun değerlendirilmesi, bölgesel düzeyde elde edilen verilerin ulusal düzeydeki uygulamalarda dikkate alınması, alanda çalışan personelin deneyimlerine dayanarak iyileştirme önerilerinin sunulması ve iyi uygulama örneklerinin yaygınlaştırılması hususlarında katkı sağlanması için çaba gösterilmiş ve görüşmeler bu doğrultuda gerçekleştirilmiştir. Rapordaki bulguların ve önerilerin hem mevcut uygulamaların iyileştirilmesi hem de gelecekte yürütülecek çalışmalara yön vermesi açısından katkı sunması amaçlanmaktadır.

Ayrıca yasa ve yönetmeliklerin yanı sıra beşer yıllık dönemlerle uygulamaya koyulan Kadına Karşı Şiddet Eylem Planı ve İnsan Hakları Eylem Planı gibi ulusal planlamaların da bu alanda yürütülecek çalışmalardaki belirleyiciliğinin bilincinde olarak raporda yer verilen tespitlerin ilgili planlamalara da katkı sunması temenni edilmiştir.

ÇALIŞMANIN KAPSAM VE AMACI

Çalışmanın amacı kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin uygulamaların işleyişi, kurumlar arası iş birliğinin etkisi ve uygulamada karşılaşılan sorunlar ve değerlendirmeler bağlamında bütüncül bir bakış açısının ortaya konulmasıdır. Kadınların şiddeti tanımlamasındaki farklılıklar ve kurumların şiddet olaylarından haberdar olup olmaması kadına yönelik şiddetin değerlendirilmesinde yararlanılan verileri ve analizleri etkilemektedir.

Nitekim yapılan görüşmelerde kültürel ve benzeri sebeplerle bazı kadınlar tarafından tokat vb. eylemlerin şiddet olarak algılanmaması nedeniyle tanımlama farklılıklarının bulunduğu, bu durumun yanı sıra bazı kadınların da mesleki veya sosyal statü gereği şiddet nedeniyle şikâyetçi olmak istemedikleri anlaşılmıştır. Söz konusu örneklerin kadına yönelik bazı şiddet vakalarının kayda geçmemesine yol açtığı görülmüş olup bu çalışmada 6284 sayılı Kanun kapsamında idareye bildirilen olay sayıları esas alınmış dolayısıyla idareye bildirilmeyen vakalar çalışma kapsamı dışında kalmıştır.

Bu nedenlerle özel raporda 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında meydana gelen olay sayıları dikkate alınmıştır.

Bu kapsamda Kurumumuzca 24.06.2025 tarihinde Emniyet Genel Müdürlüğünden ve Jandarma Genel Komutanlığından 2020-2025 yılları arasında hem ülke genelindeki hem de İç Anadolu Bölgesindeki illere ilişkin aile içi ve kadına yönelik şiddet kapsamındaki vaka sayılarına yönelik veriler talep edilmiştir. Yapılan çalışmada şiddet türleri arasındaki farklılıklara ya da nüfus temelli şiddet yoğunluğuna odaklanılmamıştır.

Kurumumuzca emniyet ve jandarma sorumluluk sahaları ayrı ayrı ele alınarak İç Anadolu Bölgesindeki **Aksaray, Ankara, Çankırı, Eskişehir, Karaman, Kayseri, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde, Sivas ve Yozgat şehirlerine ait veriler dikkate alınmıştır.**

Ankara, Konya, Kayseri, Eskişehir, Aksaray, Kırıkkale, Çankırı, Kırşehir illerine ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Vaka sayısı yüksek olan illerin yanı sıra vaka sayısı az olan iller de çalışmaya dâhil edilerek vaka sayısının az olması sonucunu doğuran iyi uygulama örnekleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Vaka sayısının yüksek olduğu illerde saha ziyaretleri gerçekleştirilmesi, uygulamadan kaynaklanan sorunların tespit edilmesi ve bu sorunlara yönelik olası çözüm önerilerinin geliştirilmesine katkı sağlamıştır. Bu nedenle çalışma kapsamı dışında olmasına rağmen bilgi paylaşımı amacıyla, **İstanbul Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ile Bakırköy Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM)** de ziyaret edilmiştir. Yapılan ziyaretler, saha uygulamaları arasındaki farklılıkların ve iyi örneklerin tespitine katkı sunmuştur.

Yapılan il ziyaretlerinde şiddet mağdurları ile birebir temas kuran İl Jandarma Komutanları ve İl Emniyet Müdürleri ile bir araya gelinmiştir. Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürleri ve İl Müdür Yardımcıları, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürleri, Konukevleri Müdürleri, ŞÖNİM ve kolluk personeli ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Senelerdir alanda çalışan görevliler ve bizzat şiddet mağdurları ile 6284 sayılı Kanun'un uygulanmasında karşılaşılan sorunlar, iyi uygulama örnekleri ve olası çözüm önerileri hakkında görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Şiddet mağdurlarına adli yardım desteği veren Türkiye Barolar Birliği, Ankara 1 ve 2 no.lu Barosu ve Gelincik Merkezi ziyaret edilmiştir. Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi'nde (GAMER) yer alan Elektronik İzleme Merkezi yerinde gözlemlenmiştir. Aile hakimleri ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Uluslararası örgütlerin ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmaları incelenmiş, Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu, Mor Çatı, Kadın Dayanışma Vakfı ve Uçan Süpürge Vakfı yetkilileri ile görüşülmüş, Gelincik Merkezi gönüllüleri ile Kurumumuzda toplantı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanı ve Emniyet Genel Müdürü ziyaret edilmiştir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 25.07.2025 tarihli yazısında da talep edilen bilgilere ilişkin istatistiki bilgiler ve değerlendirmeler Kurumumuza iletilmiştir.

04.08.2025 tarihinde Konya, Kırşehir, Kayseri, Eskişehir, Çankırı, Aksaray, Ankara Aile ve Sosyal Hizmetleri İl Müdürlüklerinden ve 27.08.2025 tarihinde de Kırıkkale Aile ve Sosyal Hizmetleri İl Müdürlüğünden illerindeki Şiddet Önleme ve İzleme Merkezine ulaşan tedbir kararlarına yönelik veriler, ŞÖNİM tarafından sunulan hizmetlere yönelik veriler, ŞÖNİM ve kadın konukevi personel sayısı ve unvanlarına yönelik bilgiler ile 2024 ve 2025 yıllarında ŞÖNİM'e hangi kanallardan kaç adet başvuru yapıldığı bilgisi istenmiştir.

Bu kapsamda Kırşehir Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğü'nün 11.08.2025 tarihli ve 17259055 sayılı yazısı, Ankara Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 29.08.2025 tarihli ve 17547045 sayılı yazısı, Kırşehir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 05.09.2025 tarihli ve 17634325 sayılı yazısı, Çankırı Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 05.09.2025 tarihli ve 17627545 sayılı yazısı, Eskişehir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 04.09.2025 tarihli ve 17597098 sayılı yazısı, Aksaray Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 05.09.2025 tarihli ve 17641531 sayılı yazısı ile 16.09.2025 tarihli ve 17782705 sayılı yazısı, Konya iline yönelik Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 19.09.2025 tarihli ve 17793176 sayılı yazısı, Kayseri Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 25.09.2025 tarihli ve 17918263 sayılı yazısı, Kırıkkale Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 26.09.2025 tarihli ve 17937989 sayılı yazıları Kurumumuza ulaşmıştır.

13.08.2025 tarihinde Konya, Kayseri, Kırşehir, Eskişehir, Çankırı, Ankara ve Aksaray İl Jandarma Komutanlıklarından, 27.08.2025 tarihinde de Kırıkkale İl Jandarma Komutanlığı'ndan özetle; aile içi ve kadına yönelik şiddet kapsamındaki vaka sayıları, şiddet mağduru kişilerin ŞÖNİM'lere yönlendirilip yönlendirilmediği ve varsa bu duruma yönelik veriler, koruma/uzaklaştırma kararı olmasına rağmen şiddet/öldürme vb. olayların yaşanıp yaşanmadığı ile bu duruma yönelik veriler ile kadına yönelik şiddet kapsamında elektronik kelepçe uygulamasından yararlanan sayısı ile mevcut durumda aktif olarak yapılan takip sayısına yönelik verilerin bilgisi istenmiştir.

Bu kapsamda Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı'nın 21.08.2025 tarihli ve 41635718 sayılı yazısı, Kayseri İl Jandarma Komutanlığının 22.08.2025 tarihli ve 41670485 sayılı yazısı, Eskişehir İl Jandarma Komutanlığının 28.08.2025 tarihli ve 41810153 sayılı yazısı, Ankara İl Jandarma Komutanlığının 28.08.2025 tarihli ve 41804030 sayılı yazısı, Konya İl Jandarma Komutanlığının 11.09.2025 tarihli ve 42183189 sayılı yazısı, Çankırı İl Jandarma Komutanlığının 15.09.2025 tarihli ve 42281199 sayılı yazısı, Kırıkkale İl Jandarma Komutanlığının 30.09.2025 tarihli ve 42726936 sayılı yazısı Kurumumuza ulaşmıştır.

18.08.2025 tarihinde Konya, Kırşehir, Kayseri, Eskişehir, Çankırı, Ankara ve Aksaray İl Emniyet Müdürlüklerinden, 27.08.2025 tarihinde de Kırıkkale İl Emniyet Müdürlüğünden aile içi ve kadına yönelik şiddet kapsamındaki vaka sayıları, şiddet mağduru kişilerin ŞÖNİM'lere yönlendirilip yönlendirilmediği ve varsa bu duruma yönelik veriler, koruma/uzaklaştırma kararı olmasına rağmen şiddet/öldürme vb. olayların yaşanıp yaşanmadığı ile bu duruma yönelik veriler ile kadına yönelik şiddet kapsamında elektronik kelepçe uygulamasından yararlanan sayısı ile mevcut durumda aktif olarak yapılan takip sayısına yönelik verilerin bilgisi istenmiştir. Bu yazıların yanı sıra 22.09.2025 tarihinde Çankaya, Altındağ ve Mamak İlçe Emniyet Müdürlüklerinden, 09.10.2025 tarihinde de Keçiören İlçe Emniyet Müdürlüğünden sorumluluk alanlarına yönelik benzeri veriler talep edilmiştir.

Çankırı İl Emniyet Müdürlüğünün 28.08.2025 tarihli ve 2025082810370011053 sayılı yazısı, Konya İl Emniyet Müdürlüğünün 29.08.2025 tarihli ve 2025082915493786035 sayılı yazısı, Ankara İl Emniyet Müdürlüğünün 01.09.2025 tarihli ve 2025082915250326014 sayılı yazısı, 09.10.2025 tarihli ve 2025100911373118791 sayılı, 15.10.2025 tarihli ve 91244-2025101312470720338 sayılı, 24.10.2025 tarihli ve 2025101411535342021 sayılı yazıları, Kırşehir İl Emniyet Müdürlüğünün 02.09.2025 tarihli ve 2025090115102160320 sayılı yazısı, Eskişehir İl Emniyet Müdürlüğünün 16.09.2025 tarihli ve 2025091210571840352 sayılı yazısı, Kayseri İl Emniyet Müdürlüğünün 16.09.2025 tarihli ve 2025091510473239325 sayılı yazısı, Kırıkkale İl Emniyet Müdürlüğünün 19.09.2025 tarihli ve 2025091809514248704 sayılı yazısı, Çankaya İlçe Emniyet Müdürlüğünün 26.09.2025 tarihli ve 2025092511492555093 sayılı yazısı, Aksaray İl Emniyet Müdürlüğünün 24.10.2025 tarihli ve 2025102411054082361 sayılı yazısı Kurumumuza ulaşmıştır.

Görüşme gerçekleştirilen Ankara 2 no.lu Barosunun 15.10.2025 tarihli ve 8162 sayılı yazısı, Ankara Barosunun da 30.10.2025 tarihli ve 98387 sayılı yazısı Kurumumuza ulaşmıştır.

Ayrıca 06.10.2025 tarihli yazı ile İçişleri Bakanlığından kadına yönelik şiddet kapsamındaki olay ve cinayet sayıları, kadın cinayetlerinde olay tarihi itibarıyla devam eden tedbir kararı bulunup bulunmadığına yönelik veriler, kadın cinayetlerindeki faillerin yakalama/intihar durumlarına yönelik veriler, kadın cinayetlerine yönelik nedenlere (ekonomik, bağımlılık vb.) ilişkin veriler, kadın cinayetlerinde kullanılan cinayet aletlerine ve ateşli silahların ruhsat durumlarına yönelik veriler, kadın cinayetlerindeki faillerin sabıkalı olup olmadıklarına ilişkin veriler, kadın cinayetlerindeki faillerin uyuşturucu madde kullanım durumlarına ilişkin veriler, kadın cinayetlerindeki mağdurların öldürüldüğü mekanlara (ev, işyeri, cadde/sokak) ilişkin bilgiler, kadın cinayetlerindeki faillerin mağdurlarla yakınlık dereceleri, kadın cinayetlerindeki fail ve mağdurların eğitim durumlarına yönelik veriler, kadın cinayetlerindeki faillerin ve maktullerin mesleklerine yönelik bilgiler talep edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 16.10.2025 tarihli ve 2025101609234771745 sayılı yazısı ve İller İdaresi Genel Müdürlüğünün 24.10.2025 tarihli ve 117033 sayılı yazısı Kurumumuza iletilmiştir.

Özetle dokuz ilde gerçekleştirilen 53 yüz yüze görüşme ve idarelerle yapılan 36 yazışma sonucu tespit edilen veriler çalışmaya aktarılmıştır. Bu suretle kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin uygulamaların etkinliğinin değerlendirmesi, uygulamada karşılaşılan sorunların belirlenmesi ve çözüm önerilerin geliştirilmesi amacıyla yapılan çalışmada, ilgili kamu kurumları, barolar ve sivil toplum kuruluşları ile görüşme yapılması suretiyle 6284 sayılı Kanun kapsamında yürütülen faaliyetlerin sahadaki yansımalarını ortaya koyarak, mevzuatın uygulanma sürecine dair bütüncül bir değerlendirme yapılması hedeflenmiştir. Bunun için bizzat sahadan alınan verilerle tespitler yapılmış ve somut çözüm önerileri sunulmuştur.

**T.C. KAMU DENETÇİLİĞİ
KURUMU**

(OMBUDSMANLIK)

kadin.ombudsman.gov.tr

BİRİNCİ BÖLÜM

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE KAPSAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

1.1. ŞİDDETİN TANIMI VE TÜRLERİ

Şiddet kavramı, Türk Dil Kurumu sözlüğünde; bir hareketten doğan güç, karşıt görüşte olanlara kaba kuvvet kullanma, kaba güç, duygu veya davranışta aşırılık, sertlik olarak tanımlanmaktadır¹. Dünya Sağlık Örgütü şiddeti; “fiziksel güç veya iktidarın kasıtlı bir tehdit veya gerçeklik biçiminde bir başkasına uygulanması sonucunda maruz kalan kişide yaralanma, ölüm ve psikolojik zarara yol açması ya da açma olasılığı bulunması”² olarak tanımlamaktadır.

6284 sayılı Kanun’un 2’nci maddesinde şiddet kavramı, “kişinin, fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranışı” olarak tanımlanmıştır. Şiddet olgusu çok yönlü olduğundan değişik biçimlerde sınıflandırılabilir. Diğer taraftan Dünya Sağlık Örgütü; şiddet eylemini gerçekleştirenlerin özelliklerine göre şiddeti kendine yönelik, kişiler arası ve kolektif şiddet olmak üzere üç temel kategoriye ayırmaktadır.³

Buna göre; kendine yönelik şiddet; intihar ve kendine zarar verme olmak üzere iki alt gruba, kişiler arası şiddet; eş/aileye veya topluluğa yönelik şiddet olmak üzere iki alt gruba, kolektif şiddet de; sosyal, politik ve ekonomik olmak üzere üç alt gruba ayrılmaktadır. Uygulanan şiddet tipine göre bir ayırım yapıldığında ise; fiziksel şiddet, cinsel şiddet, psikolojik şiddet, ekonomik şiddet, dijital şiddet ve tek taraflı ısrarlı takip kavramları ile karşılaşılmaktadır⁴.

Fiziksel şiddet; başkasının vücut bütünlüğüne zarar veren, ona acı çektiren her türlü saldırı,

Cinsel şiddet; birini istemediği yerde, zamanda veya şekilde cinsel ilişkiye zorlamak; kişinin rızası olmaksızın cinsel nitelikli eylemlerde bulunmak; cinselliği bir tehdit, sindirme ve kontrol etme aracı olarak kullanmak,

Psikolojik şiddet; bağırarak, korkutarak, küfür etmek, tehdit etmek, hakaret etmek, eve kapatmak, küçük düşürmek, lakap takmak, kadının nasıl giyineceği, nereye gideceği, kimlerle görüşeceği konusunda baskı yapmak, öfkesini çocuklardan çıkarmak, çocuklarını göstermemekle tehdit etmek, silah göstermek gibi eylemler,

Ekonomik şiddet; kadının para harcamasının kısıtlanması, çalışmasına izin verilmemesi, zorla çalıştırılması, ekonomik konulardaki kararların erkek tarafından tek başına alınması, kadının parasının elinden alınması, iş yerinde olay yaratmak suretiyle kadının işten atılmasına neden olunması, kadının iş bulmasını kolaylaştırıcı becerilerinin geliştirilmesinin engellenmesi, ev ihtiyaçlarını karşılayacak maddi kaynaktan yoksun bırakılması, engelli kadını zorla dilendirme gibi birini kontrol etmek ya da cezalandırmak amacıyla ekonomik olarak sınırlamak için yapılan her türlü eylem⁵,

Dijital şiddet; bir bireyin veya grubun teknolojiyi kullanarak başka bir bireyi veya grubu hedef alması, tehdit etmesi, korkutması, küçük düşürmesi, manipüle etmesi, kontrol etmesi, nefret söylemine maruz bırakması, itibarını zedelemesi vb. zarar verici davranışlar⁶,

Tek Taraflı İsrarlı Takip ise; 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği’nin 3’ üncü maddesinde “Aralarında aile bağı veya ilişki bulunup

1 <https://sozluk.gov.tr/>, (E.T. 14.10.2025).

2 World Health Organization, (2002), “World report on violence and health”, (<https://iris.who.int/server/api/core/bitstreams/a25476ed-8585-47f3-986e-9d0e7f5e9f1b/content> E.T 15.10.2025)

3 Etienne G. Krug, Linda L. Dahlberg, James A. Mercy, Anthony B. Zwi and Rafael Lozano, (2002), WHO, World Report On Violence And Health, s.6.

4 Polat, O. (2016) “Şiddet”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 22 (1), 17.

5 <https://www.aile.gov.tr/uploads/ksgm/uploads/pages/dagitimda-olan-yayinlar/kadina-yonelik-siddetle-mucadele-ulusal-eylem-plan-2016-2020-icin-tiklayiniz.pdf>, (E.T 14.10.2025).

6 <https://turkiye.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/digital-violence-report.pdf>, (E.T 14.10.2025).

bulunmadığına bakılmaksızın, şiddet uygulayanın, şiddet mağduruna yönelik olarak, güvenliğinden endişe edecek şekilde fiziki veya psikolojik açıdan korku ve çaresizlik duygularına sebep olacak biçimde, içeriği ne olursa olsun fiili, sözlü, yazılı olarak ya da her türlü iletişim aracını kullanarak ve baskı altında tutacak her türlü tutum ve davranış” şeklinde tanımlanmaktadır.

1.2. KADINA YÖNELİK ŞİDDET KAVRAMINDA TANIMLAR VE ŞİDDET VERİLERİNE YÖNELİK TESPİTLER

Dünya genelinde kadınların yaşadığı ortak sorunlar arasında kadına yönelik şiddet büyük bir paya sahiptir. Kadına yönelik şiddet, farklı şekillerde ortaya çıkmakla beraber geçmişten günümüze kadar sosyal, ekonomik ve kültürel yapıya bağlı olmaksızın toplumların farklı kesimlerinde, kadını sadece bedeni üzerinden etkilememekte, kadının kendine güvenini azaltan veya ortadan kaldıran, kadını toplumun eşit bireyi olmaktan çıkaran sadece kadını değil çocuklarını da etkileyerek geniş bir kitle üzerinde olumsuz etkiler doğuran, köklerinde sosyal ve kültürel kodları barındıran bir sorun niteliğindedir. Ayrıca ülkeler ve toplumlar bakımından ciddi ekonomik ve sosyal sonuçlar ortaya çıkarmaktadır.

Kadına yönelik şiddet kavramı üzerine yapılan birçok tanım bulunmaktadır. Uluslararası sözleşmelerde, tavsiye kararlarında, bildirgelerde temelde birbirine benzer unsurları taşıyan tanımlar yapılmıştır. Bu tanımlardan birkaçına aşağıda değinilmiştir.

Birleşmiş Milletler (BM) Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi 19 No.lu Genel Tavsiye Kararında⁷; kadına yönelik şiddetin cinsiyete dayalı bir ayrımcılık olduğu belirtilerek fiziksel, zihinsel ya da cinsel yönden zarar veya acıya neden olan davranışları, bu davranışlara ilişkin tehditleri, zorlamayı ve özgürlüklerin kaybedilmesine neden olan diğer davranışları⁸,

BM Genel Kurulu tarafından 1993 yılında kabul edilen, Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması Bildirgesi’nde⁹; “ister kamusal ister özel hayatta olsun bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya özgürlükten keyfi olarak yoksun bırakma dâhil olmak üzere, kadınlara fiziksel, cinsel veya psikolojik zarar veya acı verme sonucu doğuran veya bu sonucu doğurması muhtemel olan, cinsiyete dayalı her türlü şiddet eylemini”,

Pekin Bildirgesi ve Eylem Platformu 1995’te⁹; “kadının fiziksel, cinsel veya psikolojik zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel olan, bu tip hareketlerin tehdidini, baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, ister toplum önünde ister özel hayatta meydana gelmiş olsun, cinsiyete dayalı her türden şiddet” şeklinde tanımlanmıştır.

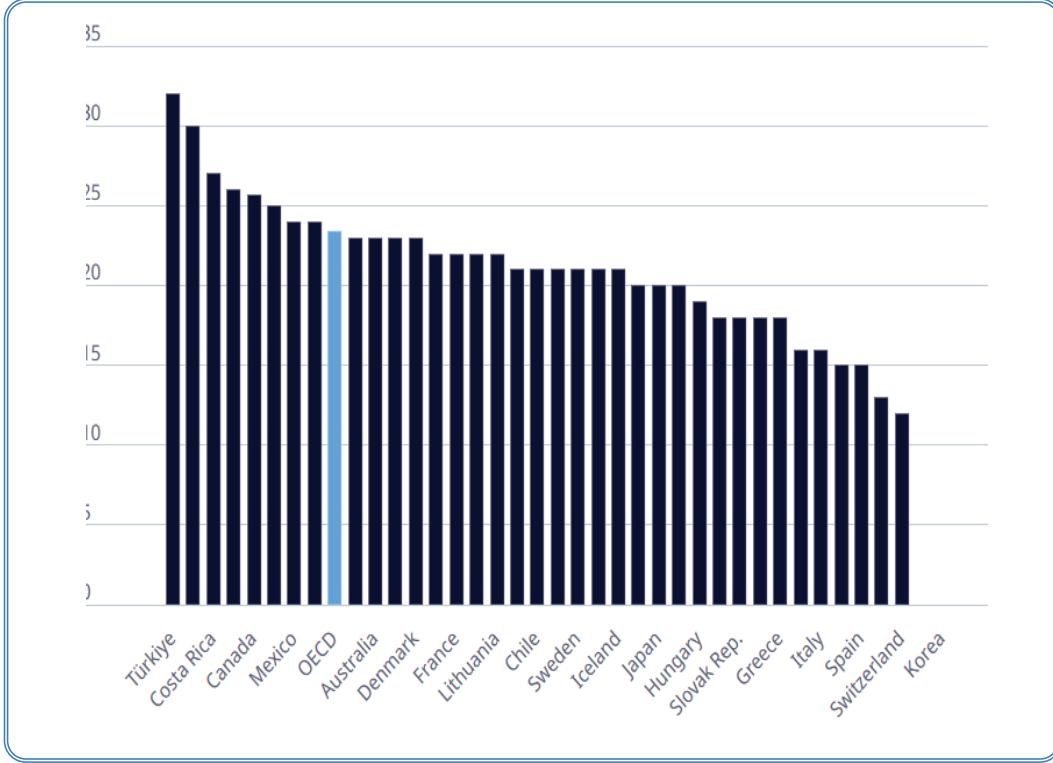
Birleşmiş Milletler Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması Bildirgesinin 2. maddesinde hangi eylemlerin kadına yönelik şiddet olarak kabul edilebileceğine ilişkin sayılanlarla sınırlı olmamak üzere; aile içinde gerçekleşen fiziksel, cinsel ve psikolojik şiddet; kadının fiziksel olarak darp edilmesi, ev içindeki kız çocuklarına yönelik cinsel istismar, çeyiz kaynaklı şiddet, evlilik içi tecavüz, kadın sünneti ve kadınlara zarar veren diğer geleneksel uygulamalar, evlilik dışı partnerler tarafından uygulanan şiddet ve sömürüyle bağlantılı şiddet türleri; toplum içinde meydana gelen fiziksel, cinsel ve psikolojik şiddet; tecavüz, cinsel istismar, iş yerinde, eğitim kurumlarında ve diğer kamusal alanlarda gerçekleşen cinsel taciz, tehdit ve yıldırma, kadın ticareti ve zorla fuhuş; nerede gerçekleşirse gerçekleşsin Devlet görevlileri tarafından doğrudan gerçekleştirilen veya devletin ihmali, onayı ya da kayıtsızlığı sonucunda meydana gelen fiziksel, cinsel ve psikolojik şiddet olarak örneklendirilmiştir.

7 <https://kadin.ombudsman.gov.tr/mevzuat/cedaw-genel-tavsiye-kararlari-1986-2013.pdf>, (E.T 13.10.2025).

8 <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/declaration-elimination-violence-against-women>, (E.T 13.10.2025).

9 <https://archive.unescwa.org/sites/www.unescwa.org/files/u1281/bdpfae.pdf>, (E.T 13.10.2025).

Şekil 1. OECD 2023 Verilerine Göre 15-49 Yaş Arasındaki Kadınlarda Yaşam Boyu Yakın Partner Şiddetinin Yaygınlığı

Kaynak: <https://www.oecd.org/en/data/indicators/violence-against-women.html>, (E.T.-31.10.2025)

OECD 2023 verileri incelendiğinde; partner şiddeti bakımından Türkiye %32 oranı ile ilk sırada yer almakta olup Kolombiya %30 oranı ile ikinci, Kosta Rika %27 ile üçüncü, Amerika Birleşik Devletleri %26 ile dördüncü, Kanada %25,7 oranı ile beşinci sırada yer almaktadır. OECD ortalaması da %23,4'tür. 2010-2017 yıl aralığında aynı araştırma sonuçlarında bu oran **%38'dir**¹⁰. Bu durum rakamların düştüğünü göstermekte olup, tüm şiddet türleri kapsam dahiline alınmıştır.

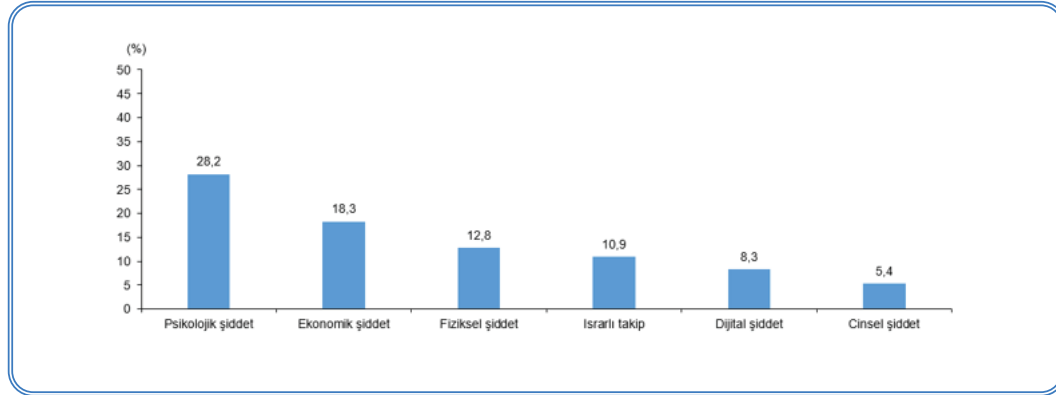
Sadece fiziksel şiddete ilişkin olarak yapılan araştırmalar ise aynı oranın çok daha fazla azaldığı yönündedir. Nitekim **18 Kasım 2024 - 31 Ocak 2025 tarihleri arasında** kadına yönelik şiddete ilişkin mevcut durum, risk faktörleri, sonuç ve etkiler, mücadele yöntemleri ile algı, tutum ve farkındalığın ortaya çıkarılması amaçlanarak Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı adına, TÜBİTAK 1007 - Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı kapsamında Marmara Üniversitesi ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) iş birliğinde Türkiye genelinde TÜİK tarafından gerçekleştirilen Türkiye Kadına Yönelik Şiddet Araştırması yapılmıştır. Araştırma kapsamında, 18 Kasım 2024 - 31 Ocak 2025 tarihleri arasında 15-59 yaş grubunda 18 bin 275 kadın ile görüşülmüştür.¹¹

Söz konusu araştırmadan elde edilen temel bulgulara göre;

10 https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2019/03/society-at-a-glance-2019_g1g9f661/soc_glance-2019-en.pdf, (E.T: 31.10.2025).

11 <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Türkiye-Kadına-Yönelik-Siddet-Arastirmasi-2024-57940>, (E.T 29.10.2025).

Şekil 2. Şiddet Türüne Göre Yaşamının Herhangi Bir Döneminde Şiddete Maruz Kalmış Kadınların Oranı, 2024

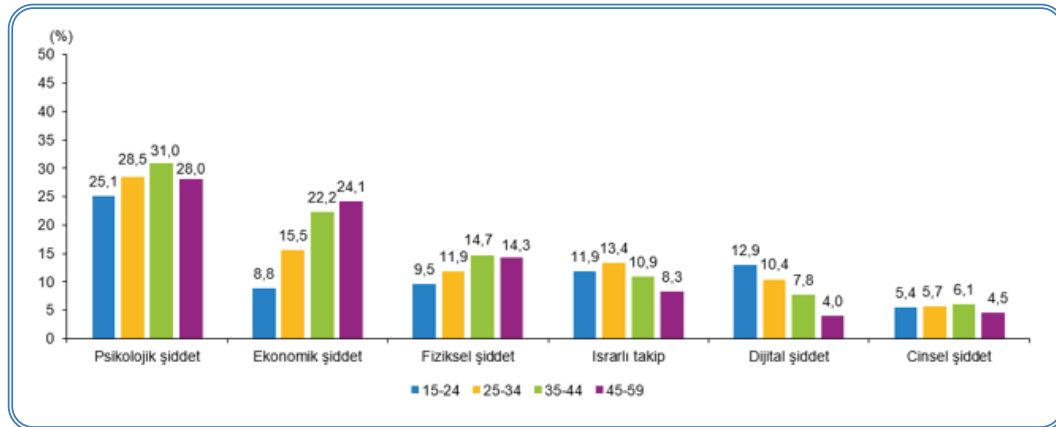
Kaynak: data.tuik.gov.tr, (2025)

Şekil 2’de görüldüğü üzere Türkiye’de yaşamının herhangi bir döneminde kadınların %28,2’sinin psikolojik, % 18,3’ünün ekonomik, % 12,8’inin ise fiziksel şiddete uğramış olduğu tespit edilmiştir.

Şekil 2, en yaygın şiddet türünün psikolojik şiddet olduğunu, kadınların yaklaşık üçte birinin yaşamlarının bir döneminde duygusal istismar, küçümseme, tehdit ve baskı gibi davranışlar ile psikolojik şiddete maruz kalmış olduğunu göstermektedir. Fiziksel şiddet oranlarına bakıldığında Türkiye’de yaklaşık olarak her sekiz kadından birinin fiziksel şiddete uğramış olduğu görülmektedir.

Şekil 2’de; yaşamının herhangi bir döneminde fiziksel şiddete en yüksek oranda maruz kalan yaş grubunun 35-44 yaş grubundaki kadınlar olduğu, bu yaş grubunu sırasıyla %14,3 ile 45-59 yaş grubundaki kadınlar ve %11,9 ile 25-34 yaş grubundaki kadınların izlediği görülmektedir.

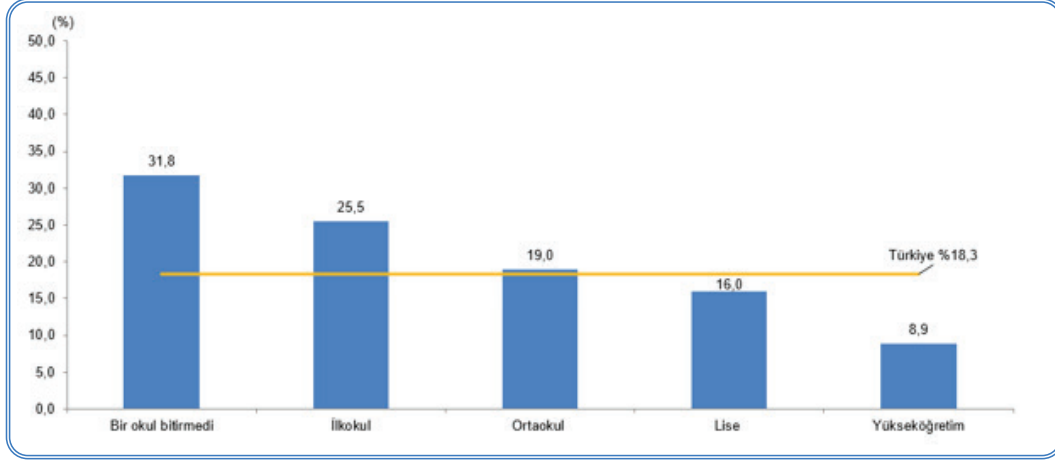
Şekil 3. Yaşamının Herhangi Bir Döneminde Şiddete Maruz Kalmış Kadınların, Yaş Grubu ve Şiddet Türüne Göre Oranı, 2024

Kaynak: data.tuik.gov.tr, (2025)

Şekil 3’deki oranlara bakıldığında fiziksel şiddetin görünürlüğü daha yüksek olsa da psikolojik ve ekonomik şiddetin çok daha yaygın olduğu anlaşılmaktadır. Bu veriler Türkiye’de farklı yaş gruplarındaki kadınların karşı karşıya kaldığı şiddet türlerinin çeşitliliğini ve yaygınlığını ortaya koyarak, yaşa özel koruyucu ve önleyici politikaların gerekliliğini göstermektedir.

Şekil 4. Tamamlanan Eğitim Seviyesine Göre Yaşamının Herhangi Bir Döneminde Ekonomik Şiddete Maruz Kalmış Kadınların Oranı, 2024

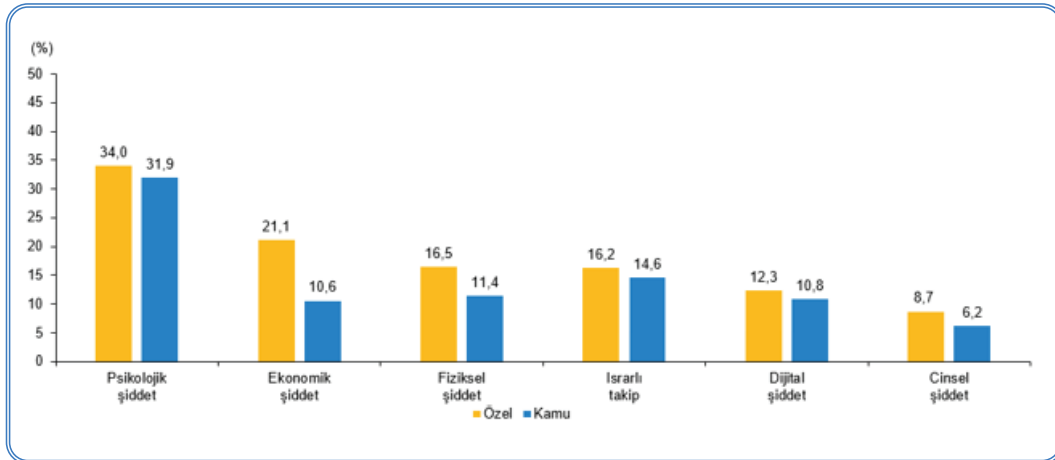

Kaynak: data.tuik.gov.tr, (2025)

Tamamlanan eğitim seviyesine göre yaşamının herhangi bir döneminde ekonomik şiddete maruz kalan kadınların oranına ilişkin Şekil 4 incelendiğinde; **bir okul bitirmeyen kadınların oranı %31,8 ile ilk sırada iken yükseköğretimi tamamlayan kadınların oranı ise %8,9 ile son sırada** yer almaktadır.

Nitekim Kurumumuzca yapılan çalışmada özellikle konukevi çalışanları ile yapılan görüşmeler, eğitim sahibi olmanın fiziksel şiddete maruz kalmayı ortadan kaldırmadığını göstermektedir. Buna karşılık eğitilmiş olan ve özellikle çalışma imkânına sahip olan kadınların fiziksel şiddete karşılaştıklarında, bu durumu sürdürmeyip bulundukları ortamdan ayrıldıkları, dolayısıyla fiziksel şiddetin tekrarlanma olasılığının daha düşük olduğu anlaşılmıştır. Diğer taraftan henüz eğitimi tamamlamamış kadınların ekonomik şiddete maruz kalma oranı çok daha yüksek olup, üniversite mezunu kadınların ekonomik şiddete maruz kalma oranı ise yaklaşık bu oranın dörtte birine tekabül etmektedir. Ayrıca şiddet failleri açısından da üniversite eğitimi almış olmak şiddeti tamamen ortadan kaldırmasa da, eğitim şiddet mağdurları açısından şiddetin tekrar etmesini önleme ve konuk evi dışında bağımsız bir yaşam kurabilme gibi alternatif imkânlar sunma açısından önemli bir farklılık oluşturmaktadır.

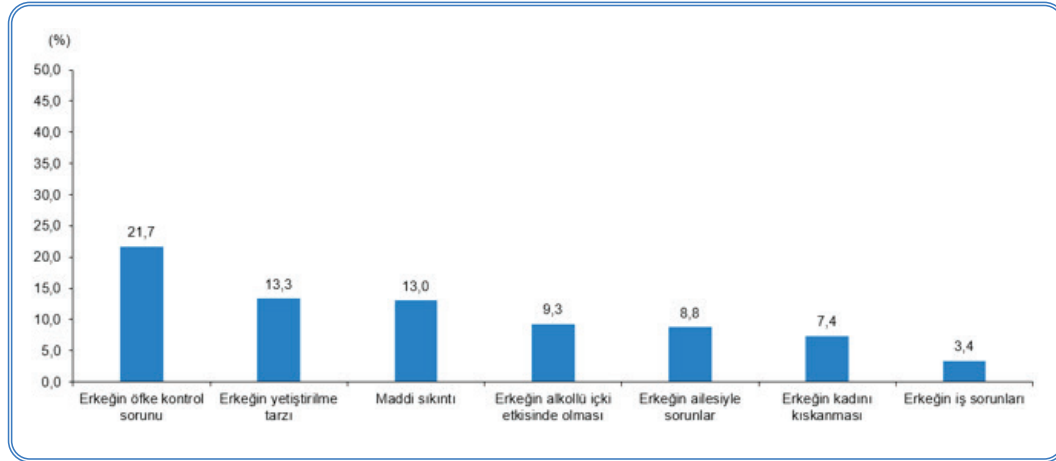
Şekil 5. Yaşamının Herhangi Bir Döneminde Şiddete Maruz Kalan Kadınların Çalışılan Sektöre ve Şiddet Türüne Göre Oranı, 2024

Kaynak: data.tuik.gov.tr, (2025)

Yapılan araştırmada yer alan verilere göre, hem özel hem kamu sektöründe çalışan kadınların benzer oranlarda olduğu, psikolojik şiddete maruz kaldıkları, kadınlar'n çalıştığı sektör fark etmeksizin yaygın bir sorun olduğu görülmektedir.

Şekil 6. Eşi veya Birlikte Olduğu Kişinin Fiziksel ve/veya Cinsel Şiddetine Maruz Kalmış Kadınların, Şiddet Nedenlerine Göre Oranı, 2024

Kaynak: data.tuik.gov.tr, (2025)

Bu noktada Şekil 6'da "Türkiye'de Kadına Karşı Şiddet Araştırması'nda TÜİK verilerine göre; şiddet nedeni olarak; %21,7 ile erkeğin öfke kontrol sorunu ve % 9,3 ile erkeğin alkolü içki etkisinde olmasını fiziksel veya cinsel şiddete maruz kalma nedeni olarak açıklanmıştır. Yetiştirilme tarzı %13,3 ve maddi sıkıntı %13 oranlarıyla bu nedenleri takip etmektedir.

Erkeğin yetiştirilme tarzı ikinci neden olarak belirlenmiş olup bu oran, şiddetin kökenlerinin her zaman bireysel olmadığını aksine kültürel ve toplumsal temellere de dayanabildiğini göstermektedir. Erkek çocukların her daim hakim ve güçlü olmak üzerinden şekillenen ve şiddeti çözüm aracı gibi gören bir ortamda yetişmeleri, ileride şiddet uygulama ihtimallerini artıran bir etken olabilmektedir. Bu bakımdan aile içi eğitim ve kişiler arası iletişime ilişkin ihtiyacı ortaya koymaktadır. Kadınların %13'ü, maddi sıkıntıların da eşler arasında şiddetin nedeni olarak görmekte ve ekonomik sorunların ev içinde gerilimi artırdığı ve bu ortamda şiddetin daha kolay ortaya çıkabileceğini ifade etmektedir. Bu durum, aile içi refahın desteklenmesinin önemini ortaya koymaktadır.

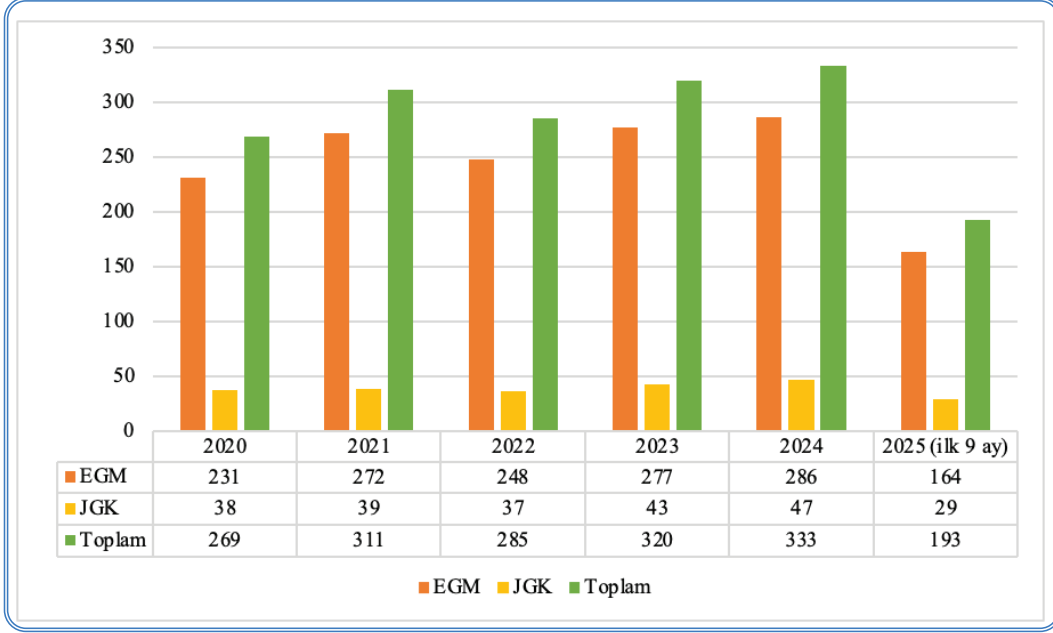
1.3. KADIN CİNAYETLERİ BAĞLAMINDA RİSK DEĞERLENDİRMESİ

Kadına karşı şiddet ve şiddetin en ağır biçimlerinden biri olan kadın cinayetleri, tek bir olayın dahi tüm Türkiye'yi derinden etkilediği ve her biri için özel çalışma yapılmasını gerektiren vakalar olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle, Kurumumuzca, kadın cinayetleri bağlamında ayrı bir değerlendirme yapılmıştır."

Kurumumuzca talep edilen bilgi ve belge yazıları neticesinde; Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığının sorumluluk sahaları arasındaki olay sayılarında yaklaşık 6-7 katlık bir farklılık bulunduğu görülmüştür. Ancak sorumluluk sahaları açısından bakıldığında Türkiye yüzölçümünün % 93'ü, nüfusunun da % 21'i emniyet ve asayiş hizmetlerinin sağlanması açısından Jandarma Genel Komutanlığının sorumluluğundadır.¹² Bu nedenle nüfus yoğunluğunun, söz konusu farklılığın ortaya çıkmasında etkili olduğu değerlendirilmektedir.

¹² <https://www.jandarma.gov.tr/jandarma-tarafından-korunan-tesisler>, (E.T 8.11.2025).

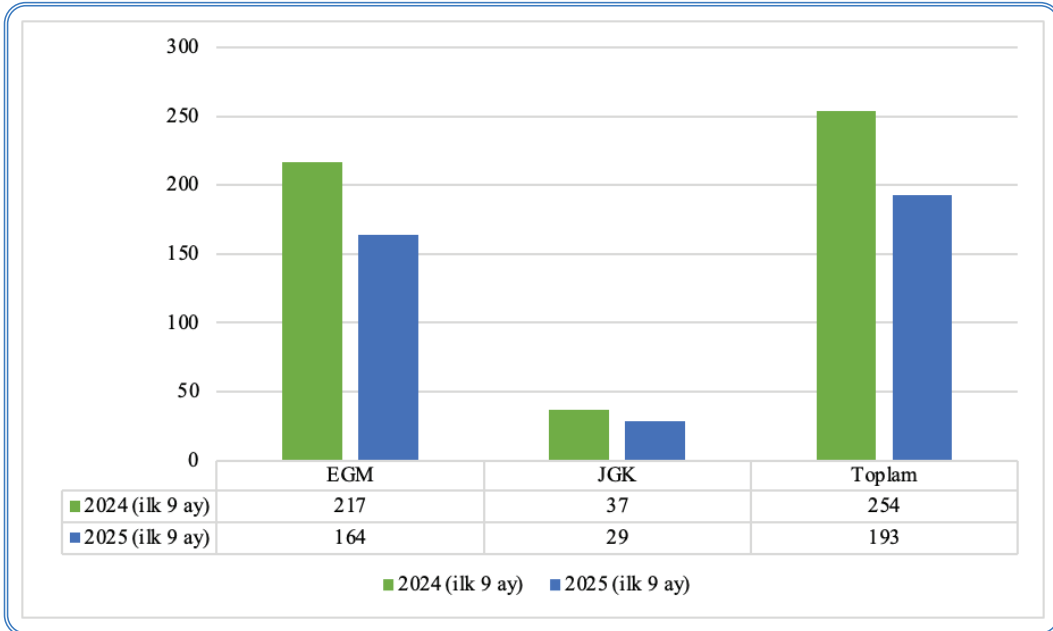
Şekil 7. 2020-2025 Yıllarındaki Kadına Yönelik Şiddet Kapsamında Meydana Gelen Kadın Cinayet Sayıları

Kaynak: İçişleri Bakanlığının 24.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

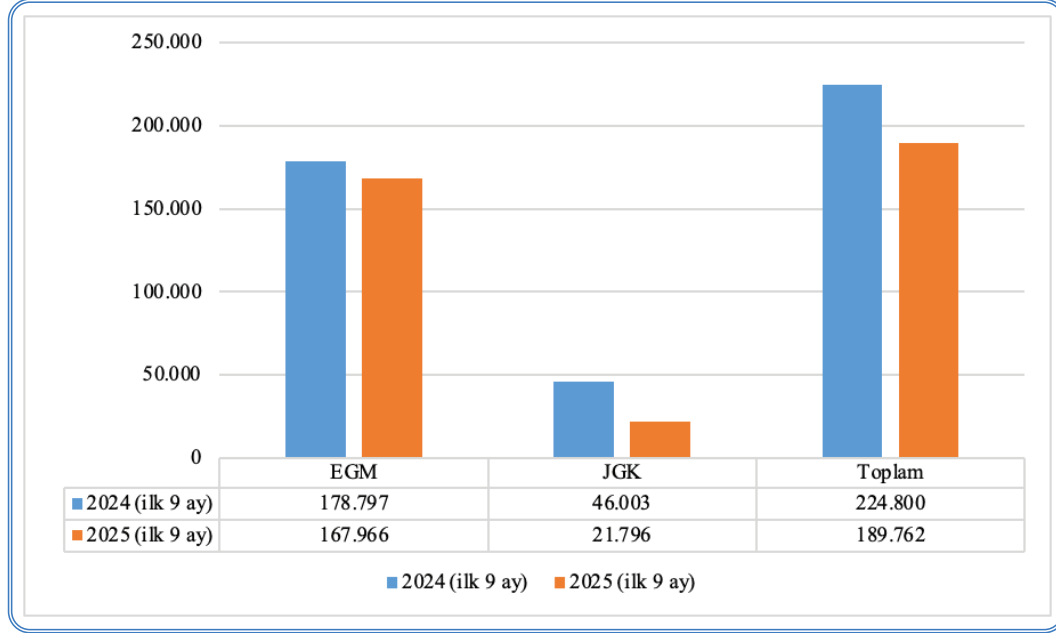
2024 yılı ve 2025 yılı ilk 9 aylık dönemde kadın cinayet sayıları üzerinden emniyet ve jandarma sorumluluk bölgeleri bazında karşılaştırılmıştır. Buna göre 2025 yılının ilk 9 ayında geçen yılın aynı dönemine **oranla vaka sayısı %24 oranında** azalmıştır.

Şekil 8. Kadın Cinayetlerinde 2024 ve 2025 Yılları İlk 9 Aylık Dönemin Karşılaştırılması

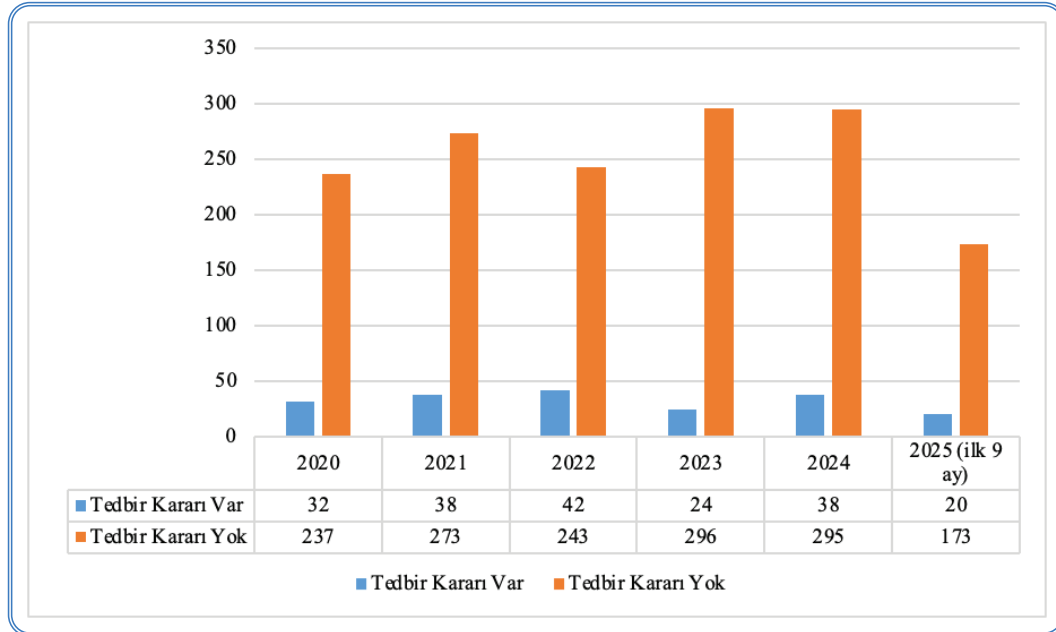

Kaynak: İçişleri Bakanlığının 24.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2024 yılında ülke genelindeki aile içi ve kadına yönelik şiddet olay sayıları incelendiğinde EGM sorumluluk sahasında 233.190, JGK sorumluluk sahasında 58.740 olmak üzere, topl'am 291.930 olay kaydedildiği ifade edilmiştir. 2025 yılının ilk 9 ayında meydana gelen aile içi ve kadına yönelik şiddet olay sayıları ise geçen yılın aynı dönemine göre azalmıştır.

Şekil 9. 2024 ve 2025 Yılları İlk 9 Aylık Dönedeki Aile İçi Ve Kadına Yönelik Şiddet Olay Sayıları

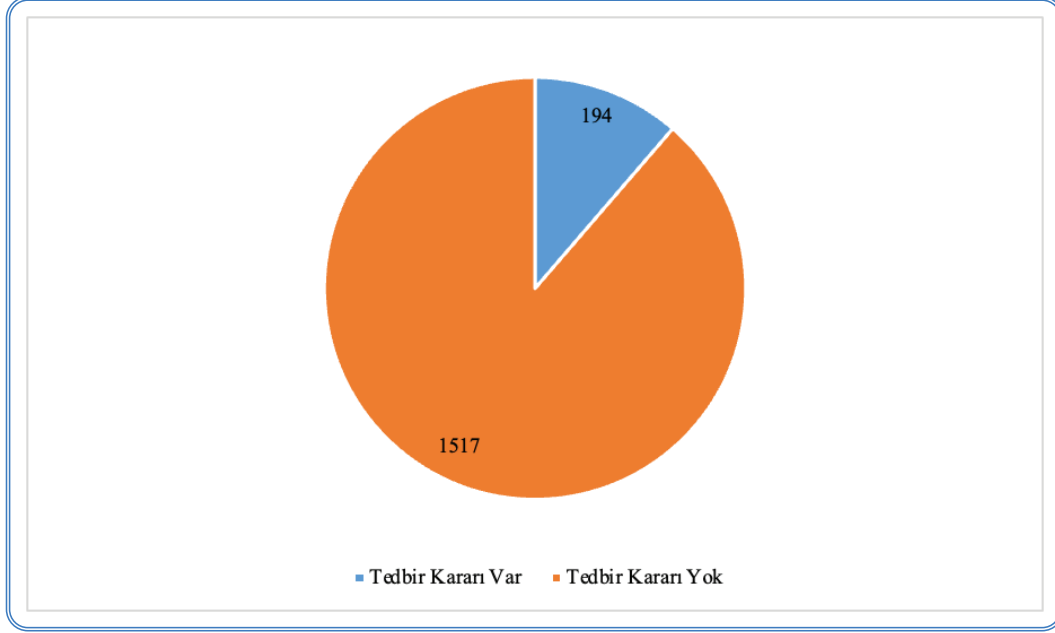
Kaynak: İçişleri Bakanlığının 24.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Şekil 10. Kadın Cinayetlerinde Olay Tarihinde Tedbir Kararı Bulunup/Bulunmadığı Durumu

Kaynak: İçişleri Bakanlığının 24.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Yıllar itibariyle meydana gelen kadın cinayetlerinin büyük çoğunluğunda tedbir kararının bulunmadığı tespit edilmiştir. 2024 yılının ilk 9 aylık dönemi ile 2025 yılının aynı döneminde de benzer bir durum gözlemlenmiştir.

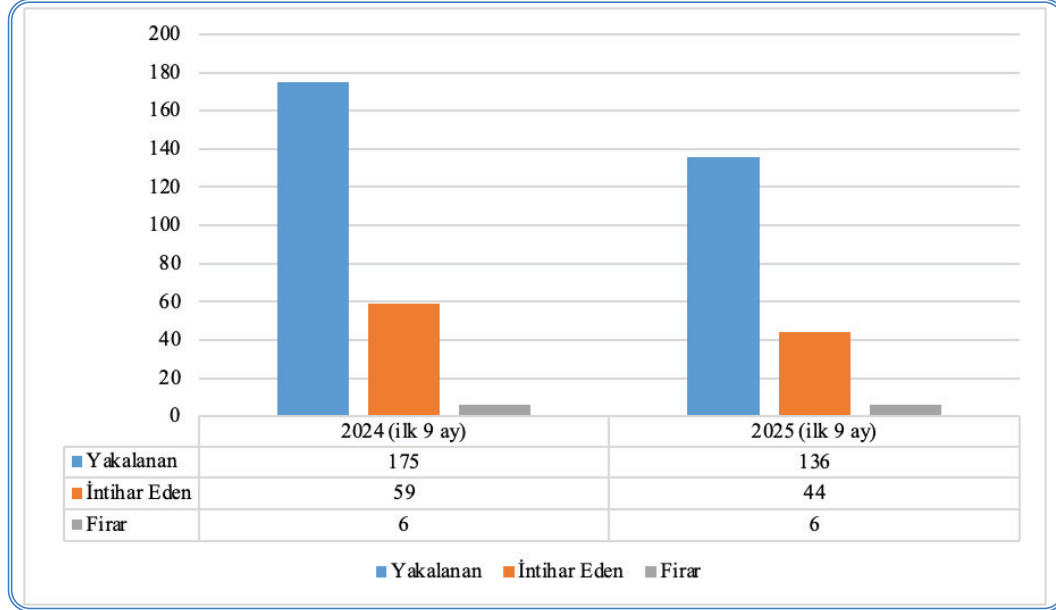
Şekil 11. 2020-2025 (İlk 9 Ay) Meydana Gelen Kadın Cinayetlerindeki Tedbir Kararı Durumu

Kaynak: İçişleri Bakanlığının 24.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

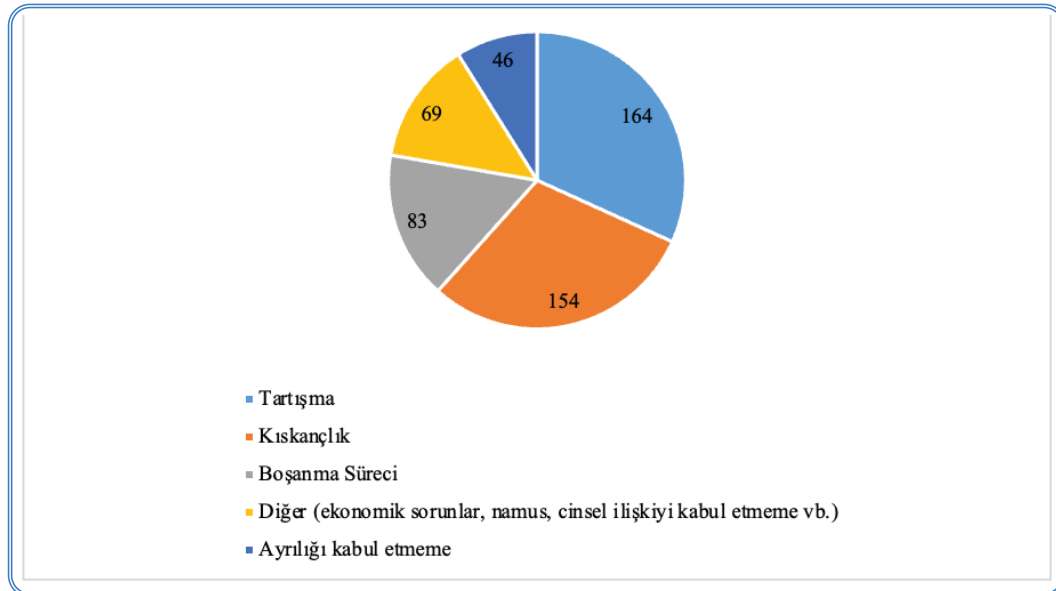
İlgili tabloda da belirtildiği üzere; 2020-2025 (ilk 9 ay) yıllarındaki tüm kadın cinayetlerine bakıldığında, büyük çoğunluğunda olay tarihi itibarıyla devam eden tedbir kararı bulunmadığı görülmüştür. Buna göre ilgili dönemde kadın cinayetlerinin % 89'unda bir tedbir kararı mevcut değildir. Buna karşın tedbir kararını kendisinin ihlal etmesi sonucu hayatını kaybeden kadınların sayısı 2020- 2025 (ilk 9 ay) yılları arasında 47 iken kendisi dışında tedbir kararının ihlali sonucu hayatını kaybeden kadınların sayısının aynı dönem için 116 olduğu İçişleri Bakanlığı verilerinden anlaşılmaktadır.

2024 yılında meydana gelen kadın cinayetlerinde failerin 229'unun yakalandığı, 80'inin intihar ettiği, 7'sinin de arama kaydı bulunduğu anlaşılmıştır. 2024 ve 2025 yıllarının ilk 9 aylık dönemleri karşılaştırıldığında, failerin büyük çoğunluğu yakalanmış olmakla birlikte %23-25'lik kısmı intihar etmiştir. 2024 ve 2025 (ilk 9 ay) döneminde araması devam eden firar oranının %2 olduğu anlaşılmıştır. Bu durum, toplumda genel olarak var olan cezasızlık algısının, fiili durumla örtüşmediğini ortaya koymaktadır.

Şekil 12. 2024 (ilk 9 ay) ve 2025 (ilk 9 ay) Yılları Faillerin Durumuna Yönelik Veriler

Kaynak: İçişleri Bakanlığının 24.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır (Firar: Arama kaydı bulunanları ifade etmektedir).

Kurumumuzca hem kolluk kuvvetleri hem de ŞÖNİM ve konukevi personelleri ile gerçekleştirilen görüşmelerde kadına yönelik şiddetin nedenleri arasında duygusal, ekonomik vb. sebeplerin bulunduğu ifade edilmiştir. Yapılan araştırmalar ve Kurumumuza iletilen bilgiler doğrultusunda ortaya çıkan genel sonuç, 2024 ve 2025 yıllarında meydana gelen kadın cinayetlerinin nedenleri arasında tartışmalı ve sorunlu geçen boşanma süreçlerinin ön plana çıktığı yönündedir.

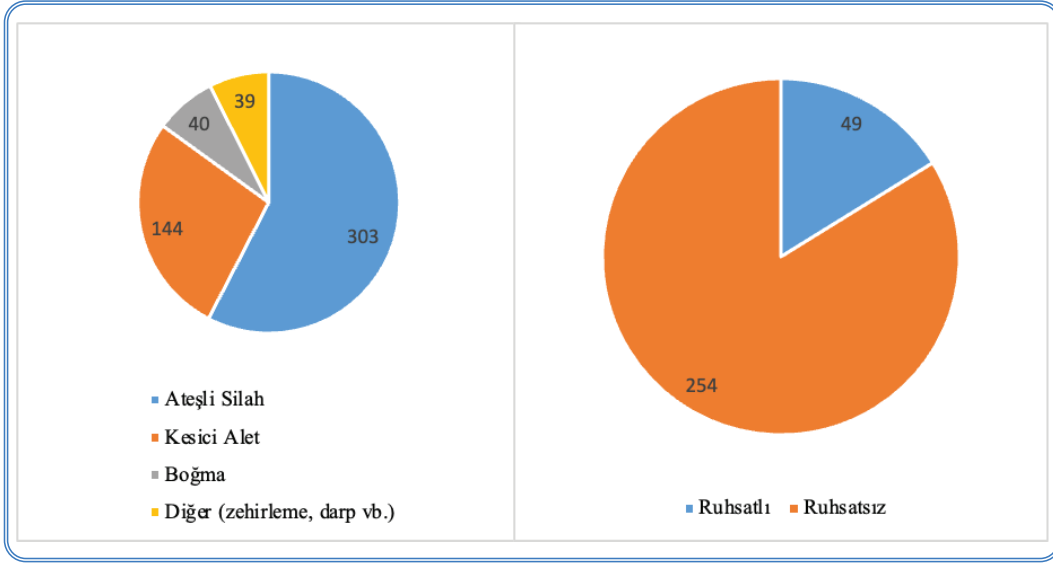
Şekil 13. 2024 ve 2025 (ilk 9 Ay) Yıllarında Meydana Gelen Kadın Cinayetlerindeki Faillerin Açıklanan Gerekçeleri

Kaynak: İçişleri Bakanlığının 24.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Şekil 13'de görüleceği üzere, **faillerin cinayet gerekçeleri olarak; % 32 oranıyla tartışma, % 30 oranıyla kıskançlık, % 16 oranıyla boşanma süreci, % 13 oranıyla diğer nedenlerin ve % 9 oranıyla ayrılığı kabul etmeme gerekçesi** yer almaktadır.

Aşağıda yer alan şekil 14'te görüleceği üzere 2024 ve 2025 (ilk 9 ay) yıllarında meydana gelen kadın cinayetlerinde kullanılan cinayet aletleri de incelemeye konu edilmiştir. Buna göre cinayetlerin büyük çoğunluğunun ateşli silahlarla gerçekleştirildiği ve söz konusu silahların %84'ünün ruhsatsız olduğu görülmektedir.

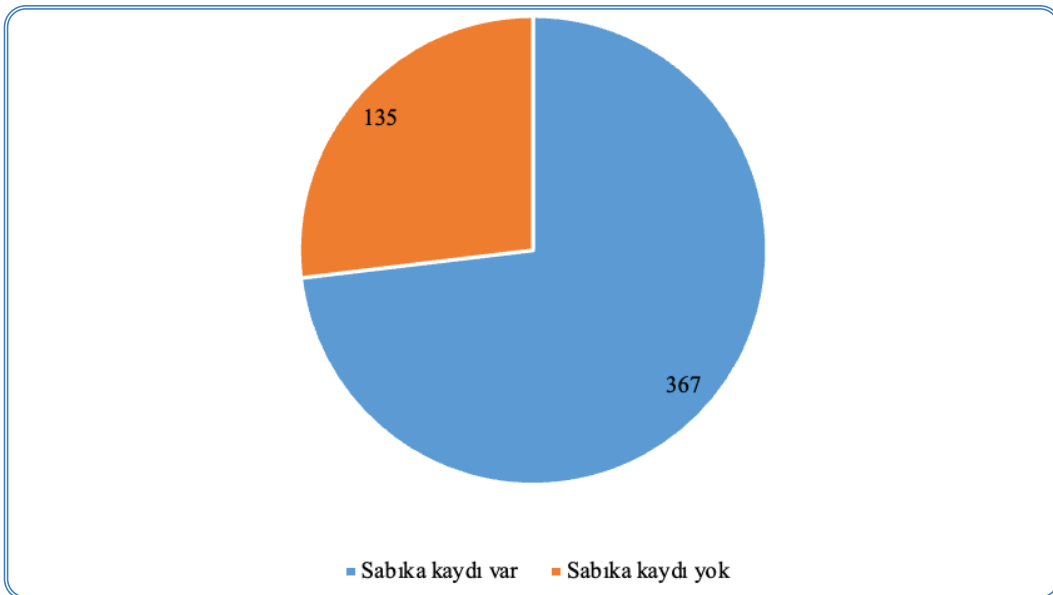
Şekil 14. 2024 ve 2025 (ilk 9 ay) Yıllarında Meydana Gelen Kadın Cinayetlerinde Kullanılan Cinayet Aletleri ve Kullanılan Ateşli Silahların Ruhsat Durumu

Kaynak: İçişleri Bakanlığının 24.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Yapılan incelemede 2024 ve 2025 (ilk 9 ay) yıllarında meydana gelen kadın cinayetlerindeki failerin durumu da incelenmiştir. Buna göre söz konusu yıllarda gerçekleşen olaylarda, failerin %73'ünde sabıka kaydı mevcuttur.

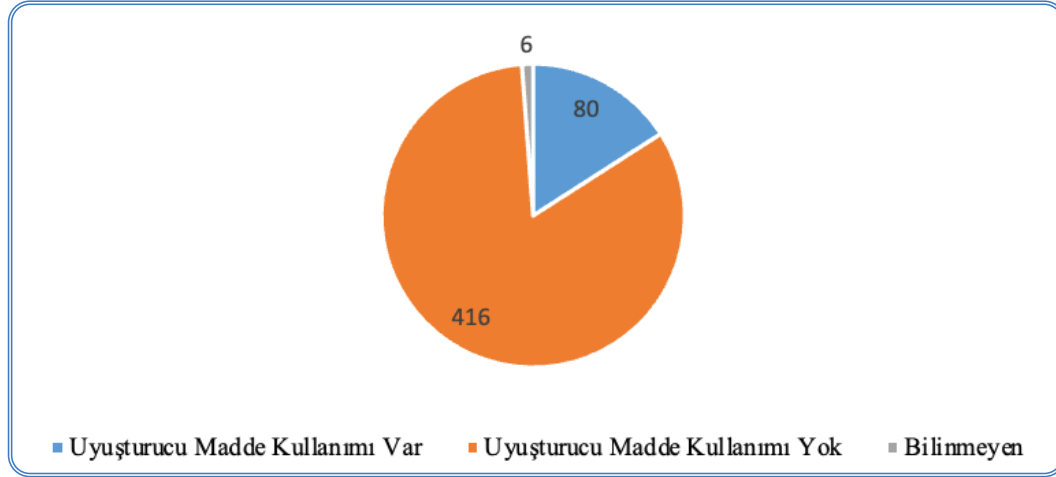
Şekil 15. 2024 ve 2025 (ilk 9 ay) Yıllarında Meydana Gelen Kadın Cinayetlerindeki Failerin Sabıka Durumu

Kaynak: İçişleri Bakanlığının 24.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Yapılan ziyaretlerde kadına ve aile içi şiddet olaylarında uyuşturucu madde bağımlılığının büyük oranda etkili olduğu ifade edilmiştir. Söz konusu çalışma kapsamında 2024 ve 2025 (ilk 9 ay) yıllarındaki kadına yönelik cinayetlerde faillerin uyuşturucu madde kullanım durumlarına ilişkin istatistiki verilere de yer verilmiştir. Buna göre, söz konusu dönemdeki kadın cinayetlerindeki faillerin %16'sında uyuşturucu madde kullanımının tespit edildiği, alkollü olup olmadıklarına ilişkin ise bilgi bulunmadığı anlaşılmıştır.

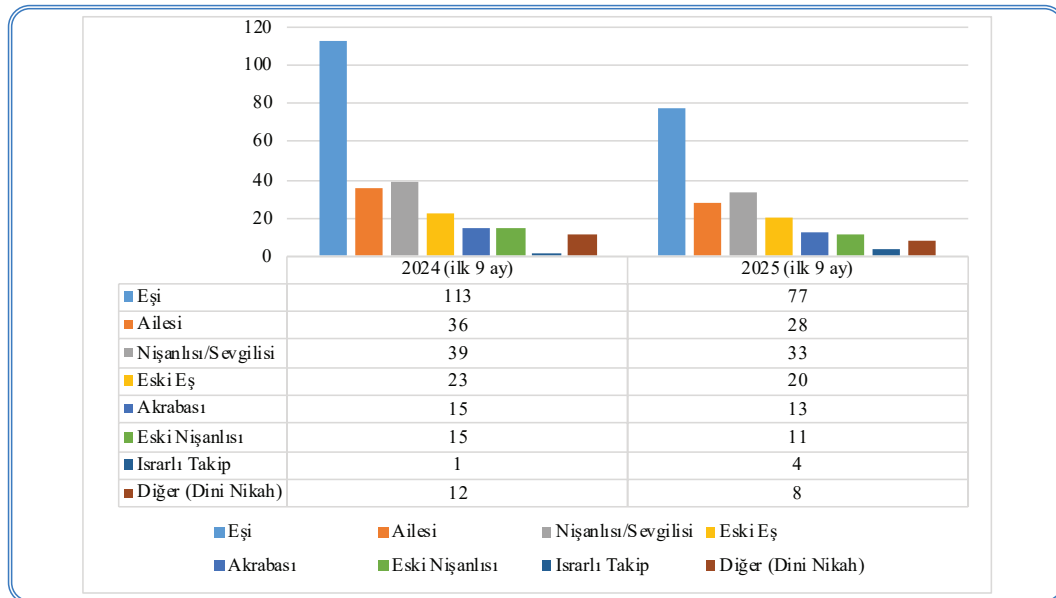
Şekil 16. 2024 ve 2025 (ilk 9 ay) Yılları Kadın Cinayetlerindeki Faillerin Uyuşturucu Madde Kullanım Durumu

Kaynak: İçişleri Bakanlığının 24.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2024 ve 2025 (ilk 9 ay) yıllarında meydana gelen kadın cinayetlerindeki fail ve mağdurun yakınlık dereceleri de incelenmiştir. Buna göre; söz konusu dönemin karşılaştırmalı sonuçları, cinayetlerin çoğunluğunun eş tarafından gerçekleştirildiğini göstermektedir. Ayrıca bu yıllarda meydana gelen kadın cinayetleri birlikte değerlendirildiğinde, cinayetlerin % 63'ünün mağdurun duygusal birliktelik yaşadığı kişi (eş, sevgili, nişanlı, dini nikahlı eş) tarafından gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

Şekil 17. 2024 ve 2025 (ilk 9 ay) Yıllarında Meydana Gelen Kadın Cinayetlerindeki Faillerin Mağdurlarla Yakınlık Derecesi

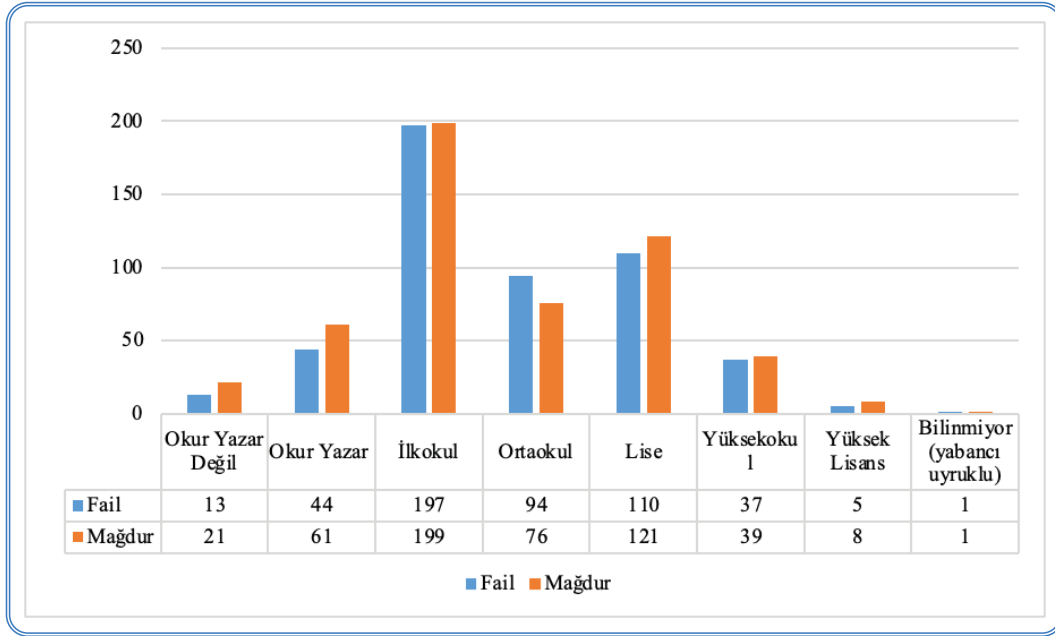
Kaynak: İçişleri Bakanlığının 24.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.¹³

13 Not: 2025 yılının ilk 9 ayda JGK sorumluluk bölgesinde meydana gelen 1 kadın cinayetinde maktul 2 fail tarafından (eşi-akrabası) öldürülmüştür.

Kurumuzca yapılan ziyaretlerde kadına yönelik şiddette mağdur ile faillerinin eğitim düzeyi ile şiddet olgusu arasındaki ilişki de gündeme getirilmiştir. Gerçekleştirilen görüşmelerde, kadına yönelik şiddet olaylarında hem okuma yazma bilmeyen hem de üniversite veya yüksek lisans mezunu bir kişilerin fail ya da mağdur olabildiği belirtilmiştir.

2024 ve 2025 (ilk 9 ay) yıllarındaki kadına yönelik cinayet verileri dikkate alındığında da benzeri bir veriye ulaşılmıştır. Buna göre fail ve mağdurların %30-31'lik kısmı lise ve üstü eğitime sahiptir. Dolayısıyla her eğitim seviyesindeki kişi kadına yönelik şiddet kapsamında fail ve mağdur olabilmekle birlikte fail ve mağdurların büyük çoğunluğunun lise ve altı eğitim düzeyine sahip olduğu anlaşılmıştır.

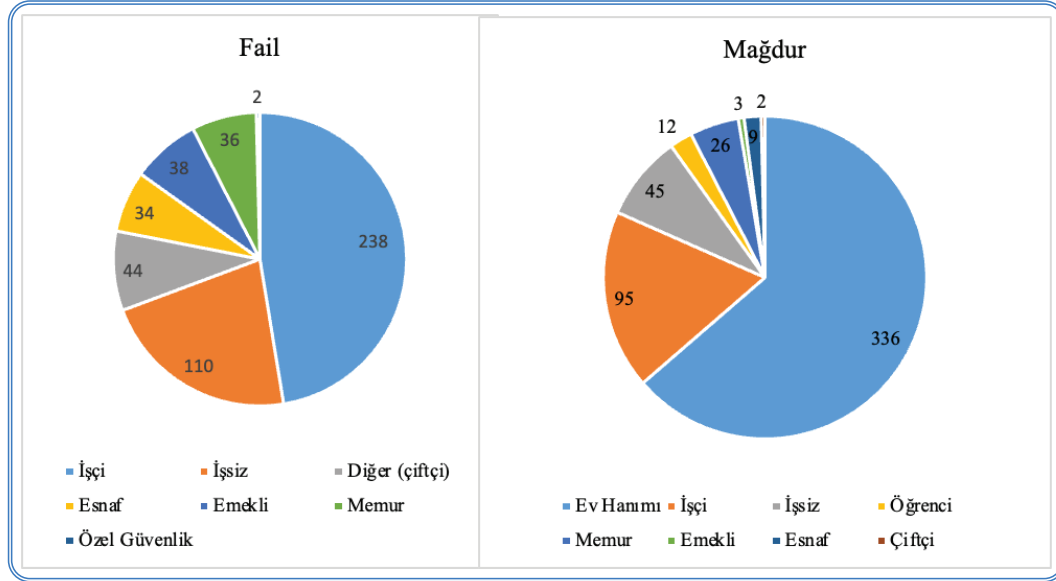
Şekil 18. 2024 ve 2025 Yıllarındaki Kadın Cinayetlerinde Fail ve Mağdurların Eğitim Durumları

Kaynak: İçişleri Bakanlığının 24.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Yapılan çalışmada 2024 ve 2025 (ilk 9 ay) döneminde, kadına yönelik cinayet kapsamındaki fail ve mağdurların meslek bilgileri de incelenmiştir. Mağdurlar açısından bakıldığında **%83 gibi bir oran ev hanım, işsiz ve öğrenci** olduğu, dolayısıyla düzenli bir gelirin bulunmadığı görülmüştür.

Şekil 19. 2024 ve 2025 (İlk 9 Ay) Yıllarındaki Kadına Yönelik Cinayet Kapsamındaki Fail ve Mağdurların Mesleki Bilgileri

Kaynak: İçişleri Bakanlığının 24.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

1.4. ULUSLARARASI DÜZENLEMELERDE KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE

Kadına yönelik şiddet sadece ulusal bir sorun olmasının ötesinde uluslararası alanda da uzun yıllardan beri mücadele edilen bir konu olmuştur. Dünya kadınlarının ortak sorunlarından en büyüğü olan kadına yönelik şiddetle ilgili olarak uluslararası örgütler ve kadın kuruluşlarının çalışmaları konunun uluslararası boyut kazanmasını sağlamıştır.

1975 yılında Mexico City’de Birinci Dünya Kadın Konferansı, 1980 yılında Kopenhag’da, 1985 yılında Nairobi’de ve 1995 yılında Pekin’de düzenlenen dünya kadın konferansları ile uluslararası sözleşmeler, kadınlar ve erkekler arasındaki eşitliğin sağlanmasına ve kadına yönelik şiddetle mücadelede önemli bir rol oynamıştır.

Kadınların yaşamda ve yasalarda karşılaştıkları ayrımcılığın ortadan kaldırılması amacıyla Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (The Committee on the Elimination of Discrimination against Women, CEDAW)¹⁴ BM Genel Kurulu tarafından 1979 yılında kabul edilmiş, 1981 yılında yürürlüğe girmiş ve Türkiye tarafından da 1986 yılında kabul edilmiştir. Sözleşme, kadınlar için uluslararası bir haklar bildirgesi olarak nitelendirilmektedir. Sözleşme, taraf devletlere kadın-erkek eşitliği ilkesini hukuk sistemlerine yerleştirmek, ayrımcı tüm yasaları kaldırmak ve kadınlara karşı ayrımcılığı yasaklayan yasal düzenlemeler yapmak, kadınların ayrımcılığa karşı etkili bir şekilde korunmasını sağlamak için mahkemeler ve diğer kamu kurumları kurmak, kişi, kuruluş veya işletmeler tarafından kadınlara karşı yapılan her türlü ayrımcılığın ortadan kaldırılmasını sağlamak için gerekli her türlü tedbiri alma konusunda taahhütte bulunma yükümlülüğü getirmektedir.

CEDAW Ek İhtiyari Protokol Türkiye’de, 29 Ocak 2003 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu protokol, sözleşmenin uygulanmasını denetlemekle yükümlü olan CEDAW Komitesi’nin, sözleşmedeki hakların ihlal edilmesi halinde yapılacak şikâyetleri kabul etme ve inceleme yetkisi tanımaktadır.

¹⁴ <https://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/text/econvention.htm>, (E.T 14.10.2025).

BM Kadının Statüsü Komitesinin 1989 tarihli 12 No'lu tavsiye kararında; Taraf Devletlerin kadınları aile içinde, işyerinde veya toplumsal hayatın herhangi bir düzeyinde kendilerine yönelik her türlü şiddetten korumak amacıyla hareket etmesi gerektiği, kadınların günlük hayatta karşılaştıkları her türden şiddet vakasına karşı (cinselliğe dayalı şiddet, aile içi istismar, işyerinde cinsel taciz, vb.) kadınları korumaya yönelik yürürlükteki mevzuatın, şiddeti ortadan kaldırmak amacıyla alınan diğer tedbirlerin, saldırı veya istismar mağduru kadınlara yönelik mevcut destek hizmetleri ve kadınlara yönelik her türden şiddet vakasına ve bu şiddet mağduru kadınlara ilişkin istatistiki verilerin periyodik raporlar ile Komiteye sunulması gerektiği belirtilmiştir.

BM Kadının Statüsü Komitesinin 1992 tarihli 19 No'lu tavsiye kararında; toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti "kadınların, erkeklerle eşit olarak hak ve özgürlüklerini kullanmalarını ciddi şekilde engelleyen bir ayrımcılık biçimi" olarak tanımlayarak bu ayrımcılığın toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti, yani bir kadının sırf kadın olması nedeniyle maruz kaldığı veya kadınları artan oranlarda etkileyen şiddeti de içerdiğini belirterek bu şiddetin, kadına fiziksel, zihinsel ya da cinsel yönden zarar veya acıya neden olan davranışları, bu davranışlara ilişkin tehditleri, zorlamayı ve özgürlüklerin kaybedilmesine neden olan diğer davranışları kapsadığı ifade etmektedir.

Ayrıca Komite tarafından, Aile içi şiddet kavramına da vurgu yapılarak kadına yönelik şiddetin en sinsi biçimlerinden birisi olarak nitelendirilmektedir. Aile içi şiddetin her tür toplumda yaygın olduğunu ve her yaştan kadının, aile içi ilişkilerde; dayak, tecavüz, diğer cinsel saldırı türleri, ruhsal ve diğer şiddet biçimleri dâhil olmak üzere geleneksel davranışlardan beslenen her türlü şiddete maruz kaldığını, ekonomik özgürlüğe sahip olmamanın da pek çok kadını şiddet içeren ilişkilerin içinde kalmaya zorladığını ifade etmektedir. Bu şiddet biçimlerinin kadınların sağlığı bakımından bir risk olduğu ile aile ve toplum yaşantısına eşit olarak katılma yetilerini de zayıflattığı belirtilmektedir.

Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması Bildirgesi (Declaration on the Elimination of Violence Against Women)¹⁵ uluslararası hukukta kadına karşı şiddetin önlenmesi konusunda ilk belge olarak 20 Aralık 1993 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda kabul edilmiştir. Bu bildirgede; şiddetin önlenmesi ve failin cezalandırılması, şiddete uğrayanın korunması bakımından devlete düşen görev ve sorumluluklara ilişkin ayrıntılı düzenlemelere yer verilmiştir. Ayrıca devletlerin iç hukuklarında gerekli düzenlemeleri yapması ve uygulaması sırasında sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapılması da ifade edilmiştir¹⁶.

1995 yılında BM tarafından düzenlenen Pekin Kadın Konferansında, Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu¹⁷ kabul edilmiştir. Pekin Deklarasyonu ve Eylem Planında, "Kadınlar ve Yoksulluk, Kadınların Eğitim ve Öğrenimi, Kadınlar ve Sağlık, Kadınlara Yönelik Şiddet, Kadınlar ve Silahlı Çatışma, Kadınlar ve Ekonomi, Yetki ve Karar Alma Sürecinde Kadınlar, Kadınların İlerlemesinde Kurumsal Mekanizmalar, Kadınların İnsan Hakları, Kadınlar ve Medya, Kadınlar ve Çevre ile Kız Çocukları" olmak üzere 12 kritik alan stratejik hedef ve eylem alanı olarak belirlenmiştir. Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu, uluslararası toplumun toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlama ve kadınlar ve kız çocukları için daha iyi fırsatlar sunma taahhüdünü içermektedir. Pekin Eylem Platformu'nun izlenmesi amacıyla Pekin+5 (2000), Pekin+10 (2005), Pekin+15 (2010), Pekin+20 (2015) ve Pekin+25 (2020) toplantıları gerçekleştirilmiş ve devletlerin sorumlulukları hatırlatılmıştır.

İnsan Haklarını ve Temel Özgürlükleri Korumaya Dair Avrupa Sözleşmesi'nde (Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde) ve Avrupa Konseyi tavsiye kararlarında kadına karşı şiddeti önlemeye yönelik özel bir düzenleme olmamasına karşın Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde yer alan "işkence yasağı, insanlık dışı ve kötü muamele yasağı ve zorla çalıştırma yasağı" maddesine istinaden kararlar vermiştir.

¹⁵ <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/declaration-elimination-violence-against-women>, (15.10.2025).

¹⁶ Moroğlu, N. (2011) *Kadına Karşı Aile İçi Şiddete Son Vermek İçin Elele*, İstanbul: CM Basım Yayın, s.12-13.

¹⁷ <https://archive.unescwa.org/our-work/beijing-declaration-and-platform-action>, (E.T. 15.10.2025).

Ayrıca Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi 2002 yılında verdiği Tavsiye kararında; aile içi şiddetin ve kadına karşı şiddetin önlenmesi yöntemlerine ayrıntılı olarak yer vermiştir. Avrupa Konseyi Parlamenterler Komitesi 1997 yılında “Avrupa Çapında Kadınlara Karşı Şiddete Sıfır Hoşgörü” kararı ile 1999 yılının “Avrupa Kadınlara Karşı Şiddete Hayır Yılı” ilan edilmesi kararı alınmıştır. 2006 yılında Avrupa Konseyi Bakanlar Komite tarafından verilen “Kadınların Şiddete Karşı Korunmasına İlişkin Tavsiye Kararı” ile şiddetin önlenmesi, mağdurların korunması ve yargıçların bu konuda eğitilmesi için yapılması gereken programlara yer verilmiştir¹⁸.

2015 yılında BM Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi’nde kabul edilen 17 sürdürülebilir kalkınma hedefi ve 169 hedefin yer aldığı “2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri” de son dönemlerin önemli gelişmelerinden biridir¹⁹. Bu kapsamda BM’nin çalıştığı Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri arasında 5 numaralı hedefte “Toplumsal cinsiyet eşitliği” başlığı altında “Cinsiyet eşitliğini sağlamak ve kadınların ve kız çocuklarının toplumsal konumlarını güçlendirmek” amacıyla belirli hedeflere yer verilmektedir. Kadına yönelik şiddetle mücadele bağlamında söz konusu hedef; kadınlara ve kız çocuklarına yönelik her türlü ayrımcılığın sona erdirilmesi, kadın ticareti, cinsel ve her türlü istismarı da kapsayan şiddetin her türünün ortadan kaldırılması, çocuk evliliği, erken yaşta zorla evlendirilme ve kadın sünneti gibi bütün zararlı uygulamaların ortadan kaldırılması, kadınların güçlenmelerinin ilerletilmesi için özellikle bilgi ve iletişim teknolojileri olmak üzere etkinleştirme teknolojisinin kullanımının geliştirilmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin ilerletilmesi ve kadınların ve kız çocuklarının her düzeyde güçlenmeleri için sağlam politikaların ve yasal olarak uygulanabilir mevzuatların kabul edilmesi ve güçlendirilmesi alt başlıklarına sahiptir²⁰.

1.5. ULUSAL DÜZENLEMELERDE KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE

İç hukukumuzda kadına yönelik şiddet ile ilgili mücadelenin normatif kaynağının 18.10.1982 tarih ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası oluşturmaktadır. Anayasa’nın 10’uncu maddesine göre kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir ve Devlet eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. 1982 Anayasasının 10’uncu maddesinde “Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.” şeklindeki düzenlemesi ile cinsiyete dayalı ayrımcılık yapılması yasaklanmıştır.

2004 yılında Anayasa’da yapılan değişiklikle “Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür.” ifadesi eklenmiştir.

2010 yılında yapılan Anayasa değişikliğiyle de pozitif ayrımcılık ilkesi güçlendirilerek kapsamı genişletilmiş ve “bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz” cümlesi eklenmiştir. Kamu Denetçiliği Kurumuna başvuru hakkının anayasal bir hak olarak düzenlendiği Anayasa’da 2010 yılında yapılan değişiklik ile 17’nci madde ile herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma hakkını güvence altına alarak, kişilerin işkenceye, eziyete veya insan onuruna aykırı muameleyle maruz bırakılması yasaklanmaktadır.

Anayasanın 41’inci maddesinde de ailenin korunması ve çocukların haklarının gözetilmesi bakımından devletin yükümlülüğü vurgulanmaktadır. Anayasada yer alan bu düzenlemeler temelinde politikalar ve yasalar hayata geçirilerek çok yönlü, bütüncül bir perspektifle şiddetle mücadele amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda oldukça kapsamlı olarak hazırlanan ve tek tek tüm kurumlara görev ve sorumlulukların verildiği **2006 yılında yayımlanan Başbakanlık Genelgesi’nde** de aile içi şiddetle mücadelenin bir devlet politikası haline geldiğinin ve şiddetin çok taraflı bir yaklaşımla önlenebileceğinin açıkça benimsendiği bir düzenleme olmuştur. 2006/17 No’lu Genelgede; kadın ve çocuklara yönelik şiddetin

18 Moroğlu, N.a.g.m.s.14-15.

19 <https://www.un.org/en/conferences/environment/newyork2015>, (E.T 15.10.2025).

20 <https://turkiye.un.org/tr/sdgs/5>, (E.T 15.10.2025).

ülkemizde de devam ediyor olmasının yeni ve acil önlemlerin alınmasını gerekli kıldığı bildirilmiştir. Ayrıca ekonomik kalkınma ve gelişme ile birlikte eğitim ve kültür düzeyinin yükselmesiyle giderek ortadan kalkacak olan bu sorunların çözümü için kamu kurum ve kuruluşları ile birlikte sivil toplum örgütleri ve vatandaşlarımıza büyük görev ve sorumluluklar düştüğü vurgulanmıştır.

Akabinde 08.03.2012 tarih ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, Türkiye’de şiddeti önleme ve bunlarla mücadeleyle yönelik politika ve tedbirlerin koordinasyonu ve uygulamasının sağlanması maksadıyla çıkartılmıştır. İlgili yasa ile Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri ihdas edilmiştir. Kanun kapsamında amaç ve ilkeler belirlenmiştir. Böylece yasa ile şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlenmiştir. Kanunda kadınlara yönelik cinsiyete dayalı şiddeti önleyen ve kadınları cinsiyete dayalı şiddetten koruyan özel tedbirlerin ayrımcılık olarak yorumlanamayacağı vurgusu yapılmıştır. Koruyucu ve önleyici tedbirlere ilişkin hükümlere yer verilerek kurumlararası koordinasyon desteklenmiştir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına, belediyelere, il özel idarelerine ve sivil toplum kuruluşlarına ait kadın konukevlerinin açılışı, işleyişi, hizmetin çeşit ve niteliği, denetimi, kurumlar arası işbirliği ile çalışanların görev ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla da Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik 05.01.2013 tarih ve 28519 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kanun’un 22’nci maddesine dayanılarak hazırlanan 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği ise 18.01.2013 tarih ve 28532 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Söz konusu Yönetmelik şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınlar, çocuklar, aile bireyleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi ile şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali olan kişiler hakkında şiddetin önlenmesine yönelik tedbirler ile bu tedbirlerin alınması ve uygulanmasına ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır.

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM)’nin kuruluş, işleyiş ve yürüteceği işlemlere ilişkin usul ve esaslar ile ŞÖNİM’de çalışacak personelin görev, yetki ve sorumlulukları hususunda, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik 17.03.2016 tarih ve 29656 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu düzenlemelerin yanı sıra Türk Ceza Kanununda da kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve caydırıcılığı yönünde de bazı değişiklikler yapılmıştır. 01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren Türk Ceza Kanununda kadına karşı cinsel saldırı suçlarında önemli hükümler yer almakta olup süreç içinde de kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve caydırıcılığına yönelik önemli değişiklikler yapılmıştır. Nitekim 2021 yılında yapılan değişiklik ile kasten öldürme, kasten yaralama, eziyet ve kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçlarında “eşe/ boşandığı eşe” karşı işlenmesi durumunda cezanın artırılması, 2022 yılında yapılan değişiklikle de kasten öldürme suçunun “kadına karşı” işlenmesi durumunda kişinin ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılması düzenlenmiştir.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun hükümlerine göre verilen tedbir kararlarının teknik araç ve yöntemlerle takibine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla 6284 sayılı Kanun Kapsamında Teknik Yöntemlerle Takip Sistemlerinin Kullanılmasına Dair Yönetmelik 04.09.2021 tarih ve 31588 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Teknik yöntemlerle takip kararlarını İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğünde kurulu izleme merkezinde yerine getirileceği hüküm altına alınmıştır.

2022 yılında Türk Ceza Kanunu'na eklenen 123/A maddesiyle "ısrarlı takip suçu" düzenlenmiş, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun; 234'ncü maddesinde yapılan değişiklikle; cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı veya ısrarlı takip suçları ile kadına karşı işlenen kasten yaralama, işkence veya eziyet suçlarında mağdur ve suçtan zarar görene davaya katıldığında baro tarafından avukat görevlendirilmesini isteyebilme hakkı tanınmıştır.

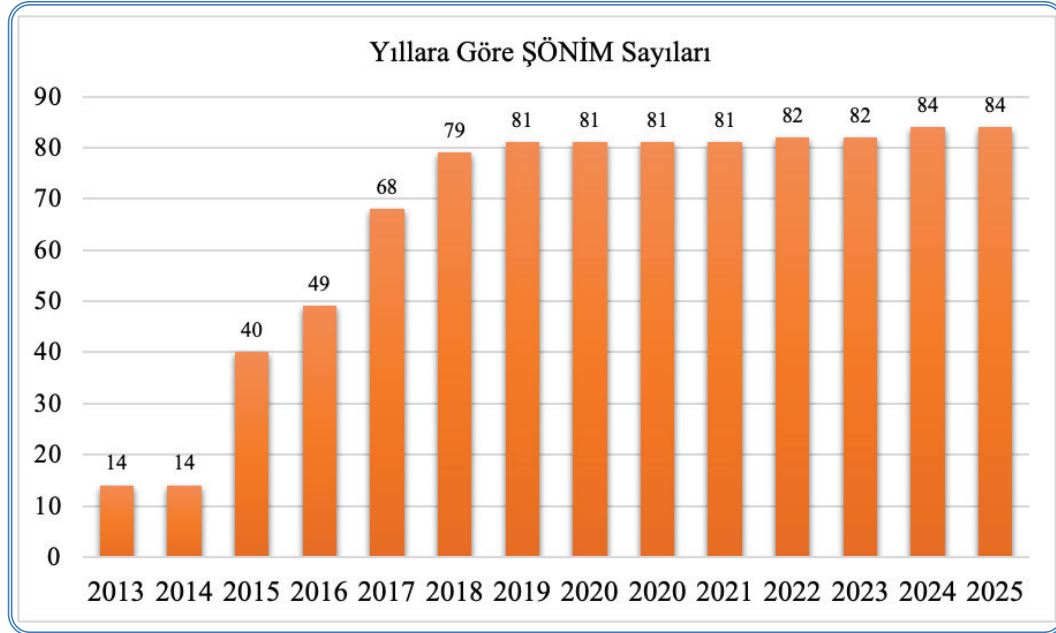
1.6. ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 14'üncü maddesi kapsamında kurulan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM), şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik güçlendirici ve destekleyici danışmanlık, rehberlik, yönlendirme ve izleme hizmetlerinin verildiği merkezleri ifade etmektedir.

ŞÖNİM'ler ilin mevcut koşulları ve bütçe imkânları değerlendirilerek, il merkezlerinde, tüm mağdurların kolaylıkla ulaşabileceği konumda, bağımsız hizmet binalarında veya mevcut hizmet binalarının içinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı onayı ile açılmaktadır.

Türkiye'de ilk ŞÖNİM 2012 yılında Bursa'da hizmet vermeye başlamış olup, yıllar içinde kademeli olarak artan ŞÖNİM sayısı 2019 yılında 81'e ulaşmıştır. Mevcut durumda her ilde en az bir ŞÖNİM bulunmaktadır. Ayrıca 2022 yılında Mersin/Silifke'de, 2024 yılında ise İstanbul/Sancaktepe ve İzmir/Menemen'de ikinci ŞÖNİM'ler açılarak ülke genelindeki ŞÖNİM sayısı 84'e yükselmiştir.

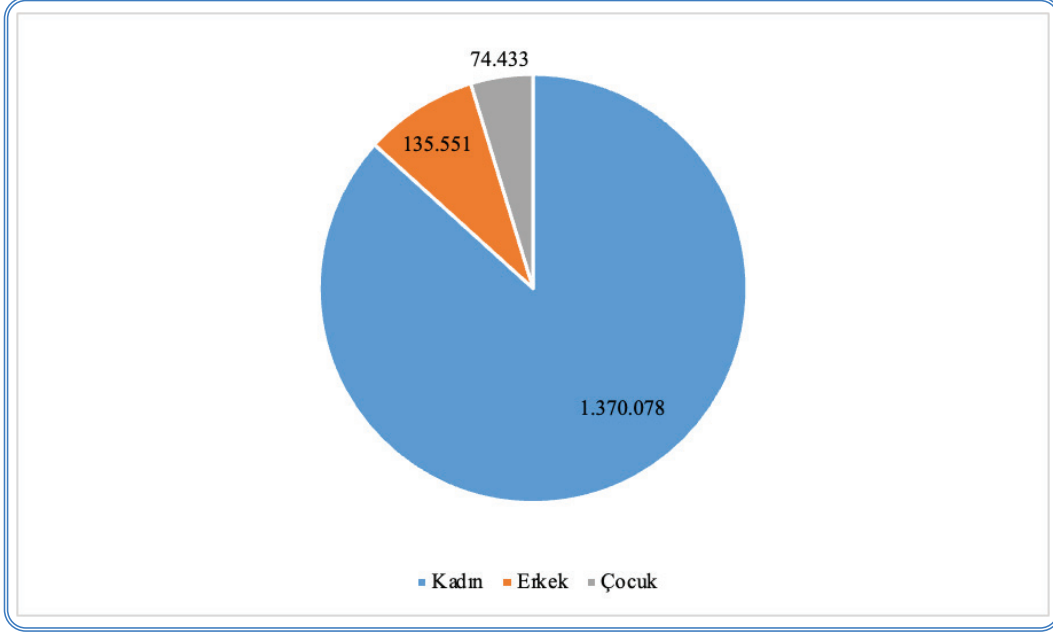
Şekil 20. Yıllara Göre ŞÖNİM Sayıları

Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 25.07.2025 yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca Kurumumuzun bilgi ve belge talepli yazısına gönderilen cevabi yazıya göre, Aile Bilgi Sistemi (ABS)'den alınan veriler çerçevesinde 81 ilde 2020-2025 yılları arasında ŞÖNİM'lerden toplam hizmet alanların sayısı 1.580.062'ya ulaşmış durumdadır.

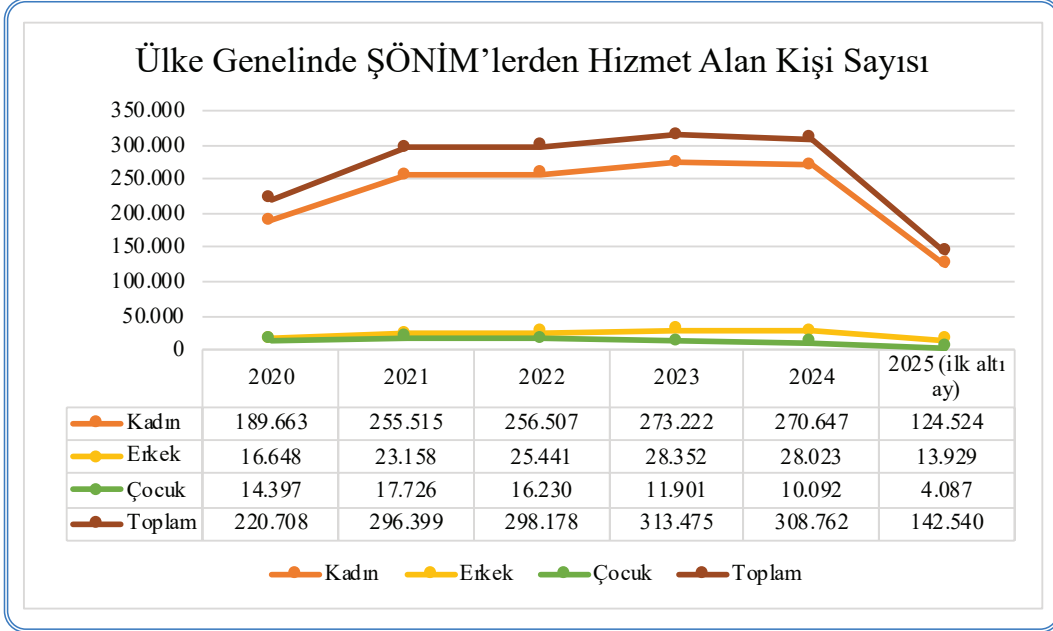
Şekil 21. 2020-2025 Dönemi Arasında Hizmet Alanların Sayısı

Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 25.07.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

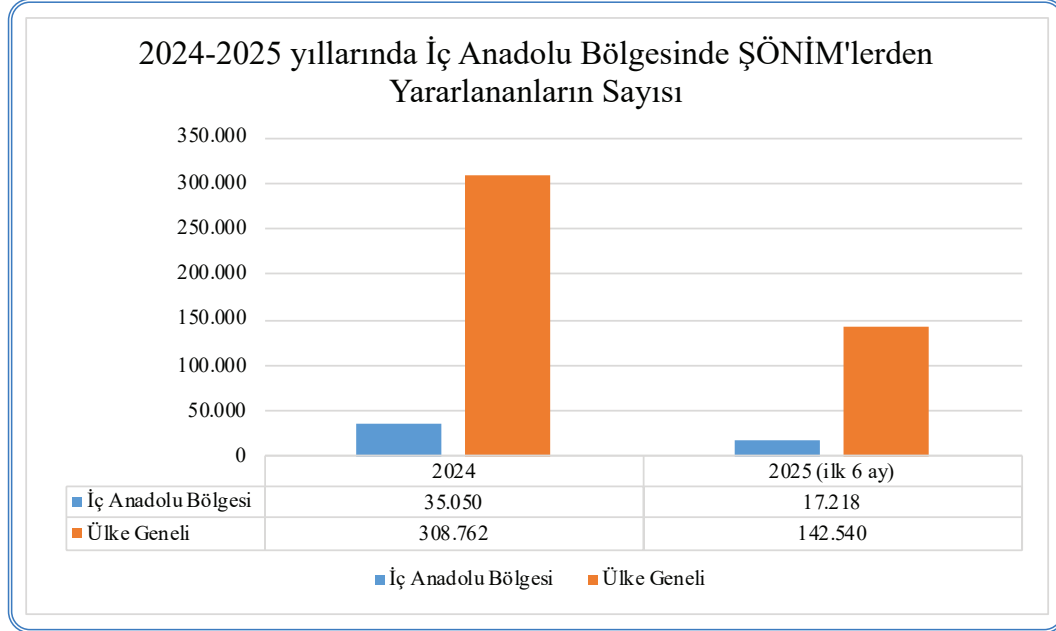
2020-2025 yılları arasındaki dönemde, ülke genelinde ŞÖNİM'lerden hizmet alan 1.580.062 kişi bulunmaktadır. Bunların 1.370.078'i kadın, 135.551'i erkek ve 74.433'ü de çocuktur.

Şekil 22. Ülke Geneline ŞÖNİM'lerden Hizmet Alan Kişi Sayısı

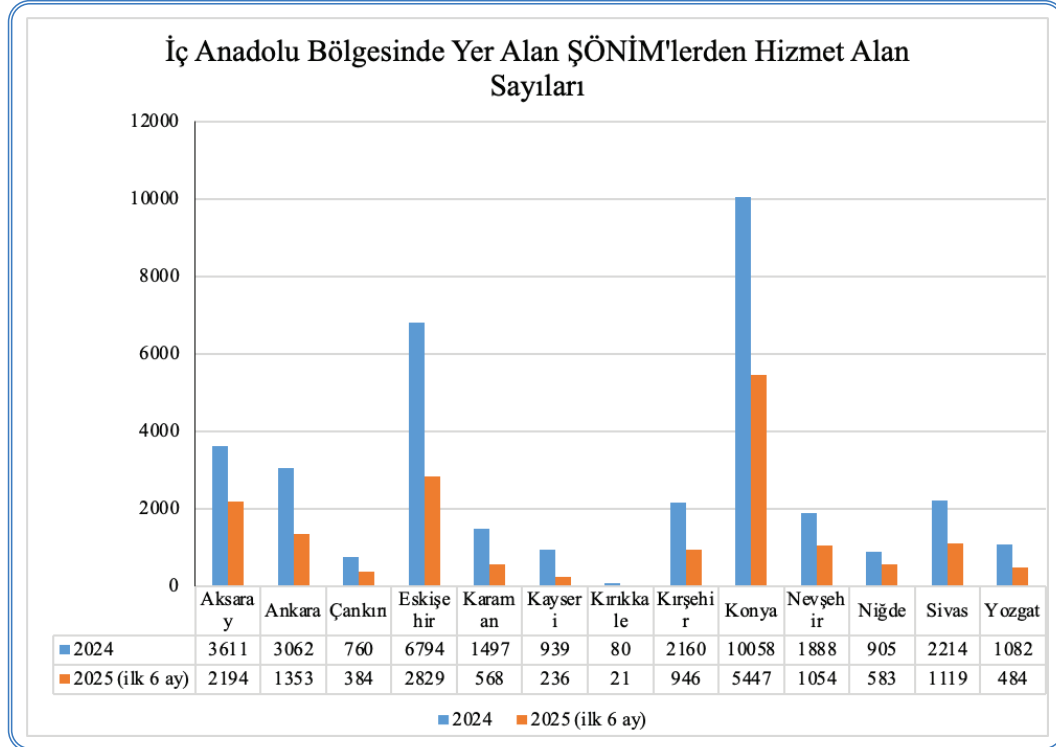
Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 25.07.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Ayrıca 2024 yılında ülke genelinde 270.647 kadın, 2025 yılının ilk 6 ayında ise 124.524 kadın Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinden hizmet almıştır. Rapor kapsamındaki İç Anadolu Bölgesi illerinde; 2024 yılında 35.050 kişi, 2025 yılının ilk 6 ayında ise 17.218 kişi sunulan hizmetlerden yararlanmıştır.

Şekil 23. 2024-2025 Yıllarında İç Anadolu Bölgesinde ŞÖNİM'lerden Yararlananların Sayısı

Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 25.07.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

İç Anadolu Bölgesindeki iller dikkate alındığında; Aile ve Sosyal Hizmet Bakanlığından alınan cevabi yazıya göre, 2024 yılında 35.050 kişi ŞÖNİM'lerden yararlanmış olup yararlanılanların illere göre dağılımında en yüksek sayılar 10.058 kişi ile Konya, 6.794 kişi ile Eskişehir ve 3.611 kişi ile Aksaray şeklindedir.

Şekil 24. İç Anadolu Bölgesinde Yer Alan ŞÖNİM'lerden Hizmet Alanların Sayısı

Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 25.07.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2025 yılının ilk 6 ayı verilerinde de İç Anadolu Bölgesindeki iller için benzeri bir sıralama mevcuttur. ŞÖNİM'lerden söz konusu dönemde yararlanılan 17.218 kişiden 5.447'si Konya, 28.299'u Eskişehir ve 2.194'ü Aksaray ilindedir.

1.6.1. Başvuru Mekanizması ve İşleyiş

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun uyarınca, şiddete uğrayan ya da şiddet görme tehlikesi altında bulunan kişilerin korunması, desteklenmesi ve güçlendirilmesi amacıyla çok yönlü bir başvuru mekanizması yapılandırılmıştır.

6284 sayılı Kanuna Dair Uygulama Yönetmeliğinin "Tanımlar" başlıklı 3/1- (r) maddesinde şikâyet mercileri; kolluk, mülki amir, Cumhuriyet Başsavcılıkları, hâkimler ve Bakanlığın ilgili birimleri olarak belirlenmiştir. Ancak 6284 sayılı Kanunun "İhbar" başlıklı 7'nci maddesinde şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin varlığı halinde herkesin bu durumu resmi makam veya mercilere ihbar edebileceği hüküm altına alınmıştır. Ayrıca şiddet/şiddete uğrama tehlikesi ihbarını alan kamu görevlileri, bu Kanun kapsamındaki görevlerini gecikmeksizin yerine getirmek ve uygulanması gereken diğer tedbirlere ilişkin olarak yetkilileri haberdar etmekle yükümlüdürler.

Şiddet mağduru, şiddete veya şiddete uğrama tehlikesine maruz kalması halinde durumu şikâyet mercilerine yazılı, sözlü veya başka bir şekilde bildirebilmektedir. Şikâyet mercileri de Kanun kapsamındaki görevlerini gecikmeksizin yerine getirmekle yükümlüdür.

İl Müdürlükleri veya ŞÖNİM'e yapılan şikâyet ve ihbarlar, ilgili idareler tarafından olayın özelliğine göre kolluğa, mülki amire, Cumhuriyet Başsavcılığına veya hâkime gecikmeksizin bildirilmektedir. Kolluğun da kendisine yapılan ihbar veya şikâyeti genel hükümler doğrultusundaki işlemleri yapması gerekmekte olup kendisine intikal eden her olay hakkında gecikmeksizin en seri vasıtalarla ŞÖNİM'e bilgi vermekle yükümlüdür. Nitekim bu kapsamda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü/Jandarma Genel Komutanlığı arasında yapılan protokoller sonucunda veri entegrasyonu sağlanarak Aile İç ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Kayıt Formlarının Aile Bilgi Sistemi (ABS) üzerinden elektronik olarak iletilmesi sağlanmaktadır.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede ihtisas kurumsal mekanizmalardan biri olan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri'nin (ŞÖNİM) çalışmalarını yedi gün yirmi dört saat esaslı ile yürütmektedir. Hâlihazırda 81 ilimizde 84 ŞÖNİM hizmet vermektedir. Ayrıca hizmetlerin daha ulaşılabilir kılınması amacıyla Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM) bünyesinde Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları oluşturulmuştur. Mevcut durumda 420 SHM Şiddetle Mücadele İrtibat Noktası ŞÖNİM'lerle koordinasyon içerisinde hizmet sunmaktadır.

Bakanlık tarafından gönderilen cevabi yazıda; şiddete uğrayan ya da uğrama riski bulunan, destek ve yardıma ihtiyacı olan kadın ve çocuklar için psikolojik, hukuki ve ekonomik danışma hattı olan "ALO 183 Şiddetle Mücadele Hattının" da 7 gün 24 saat esasında ücretsiz olarak çalıştığı, kişilere hakları konusunda ve başvuracakları yerler hakkında bilgi verildiği belirtilmiştir.

Ayrıca ihmal, istismar ve şiddet vakaları konusunda alınan ihbarlarda vakanın bulunduğu ilin acil müdahale ekip sorumlusuna ve/veya kolluk kuvvetlerine bildirilerek müdahale edilmesinin sağlandığı belirtilerek ALO 183 Hattı'nda şiddet ihbarları için 0 (sıfır) tuşlaması vasıtasıyla önceliklendirme gerçekleştirildiği ve çevrim içi mesajlaşma (Whatsapp ve BİP) platformları üzerinden de hizmet sunulduğu bilgisi verilmiştir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığın iş birliği ile şiddet mağduru veya şiddet görme riski altında olan kadınlar için Kadın Destek Uygulaması (KADES), Google Play ve Apple Store

mağazalarından indirilebilmektedir. Aile içi ve kadına yönelik şiddet olaylarının mağduru olan kadınlar, acil durumlarda cihaz konum bilgisini açarak bir tuşla 112 Acil Çağrı Merkezine ulaşabilmekte ve akabinde olay yerine en yakın kolluk ekip ve devriyenin sevk edilmesi sağlanmaktadır.

KADES ücretsiz bir uygulama olarak kullanılmaktadır. KADES uygulaması incelendiğinde Türkçe, İngilizce, Arapça, Farsça, Rusça, Fransızca, Almanca, Kürtçe, Kırgızca, Özbekçe ve İspanyolca olmak üzere 11 dil seçeneğinin bulunduğu görülmüştür.

KADES uygulamasında, kayıt aşamasında işitme kayıplı/sağır bireylere yönelik "İşitme engeliniz var mı?" sorusu on dile çeviri yapılarak yer almaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayan yabancı uyruklu kadınların pasaport numarası veya ülkemize giriş yaptığı belgenin seri numarası ile sistemi kullanabilmeleri mümkündür.

İçişleri Bakanlığınca Kurumumuza gönderilen 24.10.2025 tarihli ve 117033 sayılı yazıda; KADES Uygulamasının tanıtılması ve yaygınlaştırılmasına yönelik farkındalık çalışmaları yapılarak kadınların cep telefonlarına;

- 02.11.2022 tarihinde 22.515.639,
- 12.12.2022 tarihinde 23.011.060,
- 02.04.2023 tarihinde 12.901.809,
- 25.11.2024 tarihinde 54.720.995 kısa mesaj (SMS) gönderildiği belirtilmiştir.

Yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınında ulusal yardım hatları ve akıllı telefon uygulamalarıyla aile içi şiddetle mücadele kapsamında KADES uygulaması, İtalya'da gerçekleştirilen 2021 Akdeniz Parlamenter Asamblesi tarafından da ödüle layık görülmüştür.²¹

İçişleri Bakanlığınca; KADES uygulamasının 01.10.2025 tarihi itibarıyla 8.788.488 kişi tarafından indirdiği ve 1.826.808 kadın tarafından da ihbarda bulunduğu bildirilmiştir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının web sayfasında da şiddete maruz kalındığında ya da risk altındayken başvuru yapılabilecek kurum ve kuruluşlar da aşağıda şekilde belirtilmiştir.

- Şikâyet ve İhbar İçin: Valilik – Kaymakamlık, Polis Merkezi, Jandarma Karakolu, Adli Makamlar (Cumhuriyet Başsavcılığı ve Aile Mahkemeleri, Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüğü (ADM)), Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM), Sosyal Hizmet Merkezi (Şiddetle Mücadele İrtibat Noktası), Sağlık Kuruluşları
- Acil Telefon Hatları; ALO 183 Sosyal Destek Hattı (7/24 Ücretsiz Hizmet), 112 ACİL Çağrı Merkezi, GELİNCİK HATTI 444 43 06
- Şiddet İhbar Mobil Uygulaması; Kadın Destek Sistemi (KADES)
- Danışma, destek, konukevi (barınma) ve maddi yardım için: Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü (konukevi hizmeti, destek ve danışmanlık), Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM), Sosyal Hizmet Merkezi (Şiddetle Mücadele İrtibat Noktası), ALO 183 Sosyal Destek Hattı (7/24 Ücretsiz Hizmet), Sivil Toplum Örgütleri Konukevi Hizmeti, Destek ve Danışmanlık, Ayni-Maddi Yardım, Barolar ve Baroya Bağlı Kadın Hakları Merkezleri ile Adli Yardım Büroları, Belediyeler (konukevi hizmeti, destek ve danışmanlık, ayni-maddi yardım), Valilik, Kaymakamlık²²

²¹ <https://icisleri.gov.tr/kades-uygulamasina-uluslararası-odul>, (E.T 6.11.2025).

²² Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, <https://aile.gov.tr/ksgm/siddete-maruz-kalindiginda>, (E.T 04.11.2025).

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik'te ev içi şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin hizmetlerden yararlanacağı belirtilmiştir. İlgili Yönetmeliğe göre hizmetten yararlanacak kişi ile irtibat sağlanarak ilk görüşme formu doldurulmaktadır. Ayrıca başvuru üzerine bir dosya açılması ve Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddesinde yer alan hüküm gereğince hizmet alan kişilerin bilgileri sisteme kaydedilmesi gerekmektedir.

Hizmetten yararlanacak kişinin ihtiyaç ve talepleri dikkate alınarak hazırlanan raporlar doğrultusunda durumuna uygun tedbir kararı alınmak üzere ŞÖNİM tarafından ilgili mercie başvuruda bulunulmalıdır. Gerekli hallerde şiddet mağduruna tıbbi müdahale yapılması sağlanmaktadır. Ayrıca şiddet mağdurunun beraberinde olan/olmayan tüm çocuklarına ilişkin gerekli yönlendirme ve araştırma ile müdahale yapılması gerekmektedir.

1.6.2. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinin Erişilebilirliği

Bakanlık tarafından gönderilen cevabi yazıda; Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik'in 6'ncı maddesi uyarınca binaların kapalı ve açık alanlarında engelliler ve hareket kısıtlılığı olanlar için TS 9111 standartlarına ve diğer standartlara uygun erişilebilirlik düzenlemeleriyle yapıldığı ifade edilmiştir.

Ayrıca ilgi Yönetmelikte; şiddet mağdurlarından öz bakımını sağlayamayacak kadar bedensel ve zihinsel engelliler ile yatılı bakım hizmetine ihtiyaç duyan kişilerin, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı olarak hizmet veren kuruluşlara yönlendirileceği ve bu kişilerden haklarında Kanun kapsamında alınan tedbir kararlarının takibinin ŞÖNİM tarafından yapılacağı belirtilmiştir.

Bakanlık tarafından erişilebilirliğin yalnızca kuruluş binasıyla sınırlı görülmediği, hizmet sunumunda da erişilebilirliğin sağlanmasına önem verildiği ifade edilmiştir. Şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan engelli bireylerin kesintisiz koruma ve desteğe erişebilmesi amacıyla; Alo 183 Şiddetle Mücadele Hattı'nın işitme engelli bireyler için 3G özelliği bulunduğu, böylelikle Alo 183 Şiddetle Mücadele Hattında işaret dili bilen personel ile işitme ve konuşma engelli vatandaşların, görüntülü görüşme gerçekleştirebildiği bildirilmiştir. Ayrıca kadınların maruz kaldığı şiddete ilişkin ihbarın tek tuşla alınması üzere geliştirilen KADES uygulamasının işitme engelli kadınlar için erişilebilir hale getirilmiş durumdadır.

1.6.3. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Tarafından Sağlanan Hizmetler

Ev içi şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınlar, çocuklar, aile bireyleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişiler, ŞÖNİM'ler tarafından sunulan hizmetlerden yararlanmaktadır.

6284 sayılı Kanun uyarınca; mağdurların sosyo-ekonomik olarak desteklenmesi, barınma yeri sağlanması, geçici maddi yardım yapılması, gerekli olması halinde korunan kişinin çocukları varsa çalışma yaşamına katılımını desteklemek üzere Bakanlık bütçesinden karşılanmak üzere kreş desteği, mevcuttaki iş yerinin değiştirilmesi, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunundaki şartların varlığı halinde ve korunan kişinin talebi üzerine tapu kütüğüne aile konutu şerhi konulması, şiddet uygulayanın aynı zamanda ailenin geçimini sağlayan yahut katkıda bulunan kişi olması halinde talebi olmasa dahi nafakaya hükmedilmesi gibi tedbirlerin alınması mümkündür.

Mevzuata göre şiddet mağdurlarından ağır ruhsal ve zihinsel sorunları veya ağır psikiyatrik hastalığı olduğu gözlemlenenler, psikiyatrik bozukluk tanısı olanlar, öz bakımını sağlayamayacak kadar bedensel ve zihinsel engelliler, altmış yaşından büyükler ile yatılı bakım hizmetine ihtiyaç duyan kişiler, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı olarak hizmet veren kuruluşlara yönlendirilmektedir.

On sekiz yaşından küçük şiddet mağduru, hamile veya doğum yapmış kız çocukları ise Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı olarak hizmet veren kuruluşlara yönlendirilmelidir.

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinde şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik izleme çalışmaları ve destek hizmetleri verilmektedir.

6284 sayılı Kanun'un 'Destek Hizmetleri' başlıklı 15'inci maddesinde ise Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri tarafından verilecek destek hizmetleri ile ilgili düzenleme yapılmıştır. Söz konusu düzenlemeye göre;

- Şiddetin önlenmesi ve verilen tedbir kararlarının etkin olarak uygulanmasının izlenmesi bakımından verilecek destek hizmetleri;
- Koruyucu ve önleyici tedbir kararları ile zorlama hapsinin verilmesine ve uygulanmasına ilişkin veri toplayarak bilgi bankası oluşturmak, tedbir kararlarının sicilini tutmak.
- Korunan kişiye verilen barınma, geçici maddi yardım, sağlık, adli yardım hizmetleri ve diğer hizmetleri koordine etmek.
- Gerekli hâllerde tedbir kararlarının alınmasına ve uygulanmasına yönelik başvurularda bulunmak.
- Bu Kanun kapsamındaki şiddetin sonlandırılmasına yönelik bireysel ve toplumsal ölçekte programlar hazırlamak ve uygulamak.
- Bakanlık bünyesinde kurulan çağrı merkezinin bu Kanunun amacına uygun olarak yaygınlaştırılması ve yapılan müracaatların izlenmesini sağlamak.
- Bu Kanun kapsamındaki şiddetin sonlandırılması için çalışan ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yapmak.
- Korunan kişilerle ilgili olarak verilecek destek hizmetleri;
- Kişiye hakları, destek alabilecekleri kurumlar, iş bulma ve benzeri konularda rehberlik etmek ve meslek edindirme kurslarına katılmasına yönelik faaliyetlerde bulunmak.
- Verilen tedbir kararıyla ulaşılmak istenen amacın gerçekleşmesine yönelik önerilerde bulunmak ve yardımlar yapmak.
- Tedbir kararlarının uygulanmasının sonuçlarını ve kişiler üzerindeki etkilerini izlemek.
- Psiko-sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde yardım ve danışmanlık yapmak.
- Hâkimin isteği üzerine; kişinin geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal, ekonomik ve psikolojik durumu hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlayıp sunmak.
- İlgili merci tarafından istenilmesi hâlinde, tedbirlerin uygulanmasının sonuçları ve ilgililer üzerindeki etkilerine dair rapor hazırlamak.
- 29.05.1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümleri uyarınca maddi destek sağlanması konusunda gerekli rehberliği yapmak.

Şiddet uygulayanlarla ilgili olarak verilecek destek hizmetleri;

- Hâkimin isteği üzerine; kişinin geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal, ekonomik ve psikolojik durumu ile diğer kişiler ve toplum açısından taşıdığı risk hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlayıp sunmak.

- İlgili makam veya merci tarafından istenilmesi hâlinde, tedbirlerin uygulanmasının sonuçları ve ilgililer üzerindeki etkilerine dair rapor hazırlamak.
- Teşvik edici, aydınlatıcı ve yol gösterici mahiyette olmak üzere kişinin;
- Öfke kontrolü, stresle başa çıkma, şiddeti önlemeye yönelik farkındalık sağlayarak tutum ve davranış değiştirmeyi hedefleyen eğitim ve rehabilitasyon programlarına katılmasına,
- Alkol, uyuşturucu, uçucu veya uyarıcı madde bağımlılığının ya da ruhsal bozukluğunun olması hâlinde, bir sağlık kuruluşunda muayene veya tedavi olmasına,
- Meslek edindirme kurslarına katılmasına yönelik faaliyetlerde bulunmaktadır.

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik'inin 7'inci maddesinde de sunulan hizmetler düzenlenmektedir. Buna göre;

Koordinasyon hizmeti olarak; başvuruların ve tedbir kararlarının alınması, görev alanındaki tüm bilgilerin sisteme işlenmesi, değerlendirilmesi ve izlenmesi için kurumlar arası iş birliğinin sağlanması,

Psiko-sosyal destek hizmeti olarak; şiddet mağduru ve beraberindeki çocuklar ile görüşme yapılması, raporların hazırlanması, uygun görülen hizmetlerin sunumu ile sorunun çözümüne ilişkin rehberlik hizmetlerinin ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla koordineli bir biçimde yürütülmesi ve sonuçların izlenmesi,

Hukuki destek hizmeti olarak; şiddet mağduruna ve beraberindeki çocuklarına Kanun kapsamında gerekli hukuki desteğin sağlanması veya baroların ilgili birimlerine yönlendirme yapılması ile müdahil olunan davaların takibi,

Eğitim ve mesleki destek hizmeti olarak; şiddet mağduruna rehberlik yapılması ve ilgili kuruma yönlendirilmesi,

Sağlık destek hizmeti olarak; basit sağlık müdahalesine ihtiyaç duyan şiddet mağdurları ve beraberindeki çocukların ihtiyaçlarının karşılanması ile gerekli destek ve yönlendirmenin yapılması,

Ekonomik destek hizmeti olarak; şiddet mağduru ve beraberindeki çocuğun ekonomik olarak güçlendirilmesi için ilgili mevzuat kapsamında maddi yardım ödemelerinin yapılması ve takibi ile istihdam edilmesi konusunda desteklenmesi ve beraberindeki çocuklarına kreş hizmeti sunulması,

Müdahale ve yönlendirme hizmeti olarak; çağrı hatlarına gelen ve ŞÖNİM'e iletilen başvuruların alınması, ihtiyaç ve talep doğrultusunda ilgili kurum ve kuruluşlarla iletişime geçilerek yönlendirme yapılması,

Önleyici hizmeti olarak; şiddetin önlenmesine ilişkin toplumsal bilinçlendirme ve farkındalık çalışmaları yapılmaktadır.

Kanun ve Yönetmelikte ayrıntısıyla belirtildiği üzere şiddet mağduru/şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınlar/beraberindeki çocuklar için koruyucu ve önleyici tedbirlerin alınmasının yanı sıra ŞÖNİM'lerde mağdurların hayatlarını yeniden inşa edebilmeleri için güçlenmelerine yönelik hizmetler de sunulmaktadır.

Tedbir kararları ile birlikte ya da tedbir kararlarından bağımsız olarak şiddet mağdurlarının 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu uyarınca uygun görülen maddi yardımlardan

faaydalandırılmaları sağlanabilmektedir.

Ancak kadınların sürdürülebilir bir gelir kaynağına erişimleri önem arz etmektedir. Bu doğrultuda ŞÖNİM'ler tarafından kadınlara yönelik meslek edindirme ve istihdam olanaklarını sağlayacak değerdendirilmelerde bulunulması ve kadınların istihdama yönlendirilmesi gerekmektedir.

1.7. ANNE BERABERİNDE BULUNAN ŞİDDET MAĞDURU VEYA ŞİDDET TANIĞI ÇOCUKLARA YÖNELİK GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞLEMLER

ŞÖNİM'lerde şiddet mağduru kadınların beraberindeki çocuklara yönelik de hizmetler sunulmaktadır. ŞÖNİM'e başvuran çocukların durumu, başvurunun ilk aşamasından itibaren kapsamlı şekilde değerdendirilmeye alınmaktadır. İlk görüşme formu doldurulduktan sonra şiddet mağduru kadınlar ve beraberindeki çocukların öncelikle can güvenliğinin sağlanması; psiko-sosyal, hukuki, sağlık ve ekonomik desteklerle güçlendirilmesine yönelik hizmetler planlanmaktadır.

Hayati tehlikesi bulunan şiddet mağdurları ve beraberindeki çocuklar için kolluk birimleri ile koordineli şekilde risk değerdendirmesi yapılmakta ve risk faktörleri incelenerek müdahale planları oluşturulmaktadır. Bu süreçte çocukların güvenliğinin sağlanması amacıyla 6284 ve 5395 sayılı Kanun kapsamında gerekli koruyucu ve önleyici tedbirlerin alınması için gerekli iş ve işlemler ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gerçekleştirilmektedir.

Şiddet mağduru kadının beraberinde bulunan çocuklar, anneleri ile birlikte 6284 Sayılı Kanun çerçevesinde koruma, barınma ve bakım hizmetlerinden yararlandırılmaktadırlar. Vakanın ihtiyaçlarına göre, çocuklara 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu çerçevesinde yapılması gereken iş ve işlemler kapsamında Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı birimler ile çalışılmakta olup korunan kişi yanındaki çocukların bildirimlerinin yapılması sağlanmaktadır.

Kurumumuzun bilgi ve belge talepli yazısına cevaben Bakanlık tarafından gönderilen yazıda; anne yanında kalan ve kadın konukevi dışında bağımsız yaşamlarına devam eden ancak güvenlik riski bulunan çocuklar için annelerini de kapsayan aynı zamanda çocuklar için özelleştirilmiş güvenlik planları hazırlandığı belirtilmiştir. Şiddet mağduru ebeveynin yanında şiddete maruz kalan ya da tanıklık eden ancak annesiyle birlikte kadın konukevi veya çocuk bakım hizmeti almayan çocukları için ise "Çocuklar Güvende Ekiplerine" iki aylık periyodlar halinde bildirimlerin yapıldığı açıklamalarına yer verilmiştir.

6284 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesi uyarınca hakkında koruyucu tedbir kararı verilen kişilerden genel sağlık sigortalısı olmayan ve genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamına da girmeyen veya genel sağlık sigortası prim borcu sebebiyle fiilen genel sağlık sigortasından yararlanamayan ya da diğer mevzuat hükümleri gereğince tedavi yardımından yararlanma hakkı bulunmayanlar; bu hâllerin devamı süresince, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 60'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında, gelir testine tabi tutulmaksızın genel sağlık sigortalısı sayılmaktadır.

Bakanlık tarafından; çocukların eğitsel ve sosyal gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla kreş hizmetlerinin, ekonomik destek kapsamında ise Sosyo Ekonomik Destek (SED) ve benzeri sosyal yardımlar ile destek hizmetlerinin sunulduğu belirtilmiştir.

1.8. KADIN KONUKEVLERİ

Kadın konukevleri; fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ve sözlü istismara veya şiddete uğrayan kadınların, şiddetten korunması, psiko-sosyal yönden desteklenmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanması suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri

yatılı sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

İçişleri Bakanlığının 24.10.2025 tarihli yazısında 81 ilde kadın konukevlerinin hizmetlerini sürdürdüğü belirtilmiştir. Buna göre ülke genelinde Bakanlığa bağlı 2.808 kapasiteli 112 adet, belediyelere bağlı 795 kapasiteli, 35 adet Göç İdaresi Başkanlığına bağlı 80 kapasiteli 3 adet ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı 20 kapasiteli 1 adet olmak üzere toplam 150 kadın konukevi 3.703 kapasite ile hizmet verilmektedir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 25.07.2025 tarihli yazısına göre; çalışmaya konu olan İç Anadolu Bölgesinde ise Bakanlığa bağlı 18 kadın konukevi bulunmaktadır.

Tablo 1. İç Anadolu Bölgesinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına Bağlı Kadın Konukevi Sayıları

İller	Kuruluş Sayıları
Aksaray	1
Ankara	4
Çankırı	1
Eskişehir	2
Karaman	1
Kayseri	2
Kırıkkale	1
Kırşehir	1
Konya	1
Nevşehir	1
Niğde	1
Sivas	1
Yozgat	1
Toplam	18

Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 25.07.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Kadın konukevlerinin amacı, kuruma kabul edilen kadınların şiddetsiz bir ortamda, yaşadıkları travma ile başa çıkabilmelerini, yeniden hayatlarını inşa edici, sağlıklı ilişkiler sürdürebilmelerine destek olmak üzere mesleki çalışmalar yapılarak kadın konukevlerinden ayrıldıktan sonra yaşamlarını şiddetten uzak biçimde sürdürebilmelerini sağlamaktır.

Barınma hizmetinin yanı sıra mesleki çalışmalar yürütülerek kadın ve beraberindeki çocuklara doğrudan ya da ilgili kuruluşlara yönlendirmek suretiyle psikososyal destek, hukuki destek, tıbbi destek, harçlık desteği, mesleki destek, eğitim desteği, çocukları için ücretsiz kreş/çocuk kulübüne yönlendirme, rehberlik ve yönlendirme vb. alanlarda hizmet sunulmaktadır. Kadın konukevlerinde gizlilik ve güvenliğe yönelik önlemler alınmakta olup, adres bilgileri paylaşılmamaktadır.

Bakanlığa bağlı toplam 112 kadın konukevinde 2020 yılı ve 2025 yılı Haziran ayı arasında 227.919 kadın ve beraberindeki 122.054 çocuk olmak üzere toplam; 349.973 kişi hizmet almıştır.

Aile Bilgi Sisteminden alınan veriler çerçevesinde çalışmaya konu 13 ilde 2020-2025 yıllarına ilişkin toplam hizmet alan kadın ve çocuk sayısı ise 57.913'tür.

Tablo 2. İç Anadolu Bölgesinde Bulunan 13 İlde Bakanlığa Bağlı Kadın Konukevlerinden Hizmet Alan Kadın ve Çocuk Sayısı (2020-2025 Haziran)

İller	Kadın	Çocuk
Aksaray	1.696	925
Ankara	12.123	5.155
Çankırı	1.108	804
Eskişehir	5.013	2.130
Karaman	1.030	646
Kayseri	3.957	2.080
Kırıkkale	1.781	987
Kırşehir	1.407	695
Konya	3.899	2.392
Nevşehir	1.787	1.106
Niğde	1.117	477
Sivas	2.170	1.164
Yozgat	1.416	848
Toplam	38.504	19.409
GENEL TOPLAM	57.913	

Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 25.07.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Ayrıca İç Anadolu Bölgesindeki 13 ilde 2025 yılı (Haziran ayı itibarıyla) için hizmet alan T.C. uyruklu kadın/çocuk sayısı toplam 4.306 olup yabancı kadın/çocuk sayısı ise 301'dir.

Tablo 3. 2025 Yılı İçin (Haziran Ayı İtibarıyla İç Anadolu Bölgesinde Bakanlığa Bağlı Kadın Konukevlerinde Kalanların Uyrukları)

İller	Kadın (T.C.)	Çocuk (T.C.)	Kadın (Yabancı)	Çocuk (Yabancı)
Aksaray	179	50	5	7
Ankara	1.088	415	47	32
Çankırı	87	54	2	2
Eskişehir	246	117	12	17
Karaman	100	53	1	0
Kayseri	312	175	19	25
Kırıkkale	125	44	7	7
Kırşehir	109	26	16	8
Konya	286	94	21	22
Nevşehir	144	70	1	3
Niğde	84	23	5	4
Sivas	181	51	11	10
Yozgat	116	77	8	9
Toplam	3.057	1.249	155	146
Genel Toplam	4.306		301	

Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 25.07.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2024 yılı ve 2025 yılı mart ayı arasındaki süreçte İç Anadolu Bölgesindeki 13 ilde Bakanlığa bağlı kadın konukevlerinden hizmet alan engelli kadın sayısı ise 244'tür.

Tablo 4. İç Anadolu Bölgesindeki Bakanlığa Bağlı Kadın Konukevlerinden Hizmet Alan Engelli Kadın Sayıları (2024 ve 2025 Mart ayı Arasındaki Dönem)

İl	Sayı
Aksaray	10
Ankara	105
Çankırı	9
Eskişehir	41
Karaman	7
Kayseri	26
Kırıkkale	5
Kırşehir	6
Konya	9
Nevşehir	3
Niğde	1
Sivas	11
Yozgat	5
Toplam	244

Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 25.07.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

1.9. KADIN KONUKEVLERİNDE ANNE YANINDA KALAN ÇOCUKLARA YÖNELİK HİZMETLER

Şiddete tanıklık eden/şiddet mağduru kadın ve varsa beraberindeki çocuklarının şiddetsiz bir ortamda, yaşadıkları travma ile başa çıkabilmelerine, güçlenmelerine, yeniden sağlıklı ilişkiler sürdürebilmelerine destek olmak üzere mesleki çalışmalar yürütülmektedir.

Kadın konukevi hizmetinden faydalananlarının bir kısmını çocuklar oluşturmakta ve bu kapsam da kadın konukevlerine annesi ile beraber kabulü sağlanan çocuğun, çocuk gelişimcisi ve/veya öğretmen tarafından kuruluşa oryantasyonu planlanmaktadır. Çocuk gelişimci ve/veya öğretmen tarafından çocuklara ve annelerine yönelik görüşmeler yapılmakta, danışmanlık ve rehberlik hizmeti verilmektedir.

Çocuk Gelişimci ve/veya öğretmen tarafından okul çağındaki olan çocukların tedbir kararları da göz önünde bulundurularak okul kayıtları gerçekleştirilmektedir. Öğretmen tarafından okula giden çocuklar ile okul saatinden sonra etüt çalışması gerçekleştirilmekte ve okul takipleri yapılmaktadır. Çocuk gelişimci rehberliğinde çocuk eğitici ve/veya bakım elemanı tarafından müdahale planlarındaki hedefler doğrultusunda planlanan 0-6 yaş arası çocukların gelişimlerini destekleyici bireysel ve grup etkinlikleri, oyun ünitesi günlük plan doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Özel Çocuk Kulüplerinin Kuruluş ve İşleyiş Esasları Hakkında Yönetmelik'inin 50'nci maddesi kapsamında; kuruluşların kapasitelerinin yüzde üçü, il müdürlüğünce tespit edilecek çocukların ücretsiz yararlanması için ayrılmakta olup kadın konukevlerinden anneleriyle birlikte hizmet alan çocuklardan durumu uygun olanlar da hizmetten yararlandırılmaktadır. Aynı zamanda 6284 sayılı Kanun'un koruyucu tedbir kararları kapsamında kreş yardımı yapılmasına yönelik işlemler gerçekleştirilmektedir.

Kadın konukevinden hizmet alan kadının çocuğunun yanında bulunmadığı ve yakını tarafından bakımının sağlandığı durumlarda çocuğun üstün yararı gözetilerek ilgili İl Müdürlüğü Çocuk Hizmetleri Birimi tarafından gerekli iş ve işlemler yürütülerek ihtiyaç halinde çocuk, uygun sosyal hizmet modelinden faydalandırılması gerekmektedir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığından alınan bilgi kapsamında; Halk Eğitim Merkezleri aracılığıyla, kuruluşlarda kalan kadınlara 'Ebeveynlik Becerileri' eğitimi verildiği, kadın konukevinden hizmet alan kadın ve beraberindeki çocukların teknoloji kullanımı ile birlikte internet ortamında karşılaşılabilecekleri riskler hakkında farkındalık oluşturmak ve risklerle baş etme becerilerini geliştirmek amacıyla Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM) ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) iş birliğinde Dijital Şiddet ve Siber Zorbalık konularında hizmet alan kadınlara 'Ebeveyn ve Aile Modülü', hizmet alan çocuklara da 'Öğrenci Modülü' ile çevrim içi eğitimleri verildiği anlaşılmıştır.

Bakanlık tarafından 27 Haziran 2022 – 1 Temmuz 2022 tarihleri arasında Anka Çocuk Destek Programı Uygulayıcı eğitimi verildiği, 'Kadın Konukevlerinde Çocuklara Yönelik Psiko-sosyal Destek Çalışmaları Rehberi' oluşturulduğu ve rehberin 112 kadın konukevi, İl Müdürlükleri, ŞÖNİM ve Belediye Kadın Konukevlerine dağıtım sürecinin tamamlandığı belirtilmiştir.

Ayrıca; KSGM ve UNICEF iş birliğinde 27-29 Ocak 2025 tarihleri arasında deprem bölgesindeki kadın Konukevi ve ŞÖNİM'lerde görev yapan meslek elemanlarına "Afet ve Acil Durumlarda Çocuk Koruma ve Kadına/Kız Çocuklarına Yönelik Şiddetle Mücadele Eğitimi", 11-14 Şubat 2025 tarihlerinde ise tekrar deprem bölgesindeki kadın Konukevi ve ŞÖNİM'lerde görev yapan meslek elemanlarına yönelik "Kadın ve Kız Çocuklarının Güçlendirilmesine Yönelik Eğitici Eğitimi" düzenlendiği anlaşılmıştır.

1.10. ŞÖNİM'DEN VEYA KADIN KONUKEVİ HİZMETİNDEN YARARLANMAK İSTEMEYEN MAĞDURLARA YÖNELİK YAPILAN İŞLEMLER

Yürürlükteki mevzuat hükümlerinde şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amaçlanmaktadır. Bunun için şiddet mağdurunun şiddete karşı korunması ve can güvenliğinin sağlanması için tedbirler belirlenmiştir. Bu noktada mağdurlara barınma yeri sağlanmakta, mağdurlar koruma altına alınmakta ve ihtiyaç duyulan rehberlik ve destek hizmetleri sunulmaktadır. Şiddet uygulayanlara yönelik olarak da şiddet davranışının önlenmesine yönelik tedbirlerin yanı sıra şiddetsiz davranış kalıplarını benimsemelerine yönelik eğitim programları, alkol/madde bağımlılığının ya da ruhsal bozukluğunun olması hâlinde muayene veya tedavi hususları düzenlenmeye konu edilmiştir.

Bakanlık tarafından gönderilen cevabi yazıda; hem merkezi düzeyde hem de il düzeyinde koordinasyon toplantıları düzenli olarak gerçekleştirilerek elektronik veri tabanları arasındaki entegrasyonun sağlandığı ifade edilmiştir. Böylelikle, kolluğa yapılan başvurular ile tedbir kararları anlık olarak Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı sistemine düşmekte, bu esnada vakaya hızlı ulaşım ve müdahale sağlandığı ifade edilmektedir.

Hakkında barınma talebi bulunan kadının, kadın konukevi hizmetinden yararlanmak istememesi halinde 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği'nin 7'nci maddesi kapsamında, resen hakkında barınma yeri sağlanması tedbirine karar verilen kişinin barınma yerinde kalmak istememesi halinde aydınlatılmış rızası alınarak, kalmak istediği yere ŞÖNİM tarafından ulaştırılması, kişinin hayati tehlikesinin bulunması halinde kolluk refakati talep edilmesi gerekmektedir.

Bakanlık tarafından gönderilen cevabi yazıda bu kapsamdaki iş ve işlemlerin söz konusu madde kapsamında yürütüldüğü ifade edilerek kadın konukevinden ayrılan kadınların beraberindeki çocuklara ilişkin, gerekli görülmesi halinde 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında tedbirlere yönelik işlemlerin başlatılması için ilgili birimlere bildirimde bulunulduğunu ifade edilmiştir. Bununla birlikte kadın konukevinden hizmet alan kadın ile yapılan mesleki görüşmelerde; kadına, çocuğa yönelik suç

teşkil edilebilecek herhangi bir fiil ile ilgili bilgi edinildiğinde, Türk Ceza Kanunu'nun 278- 280'inci maddeleri ve Devlet Memurlarının Şikâyet ve Müracaatları Hakkında Yönetmelik'in 11'inci maddesi gereği adli mercilere gerekli bildirimlerin yapıldığı belirtilmiştir.

1.11. ŞİDDET UYGULAYANLARA YÖNELİK GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞ VE İŞLEMLER

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığından alınan bilgi kapsamında; kadına yönelik şiddetin, karmaşık ve çok yönlü bir sosyal sorun olduğu belirtilerek kadına yönelik şiddet, sosyal ekolojinin farklı katmanlarında yer alan risk faktörleri ve bunlar arasındaki etkileşimin bir sonucu olarak ortaya çıktığı belirtilmiştir.

Yalnızca şiddet mağduruna yönelik koruyucu ve önleyici tedbirler ile destekleyici hizmetlerin sunulması, şiddet olgusunun bütüncül olarak ele alınması açısından yeterli olmayıp şiddet uygulayanlara yönelik müdahale programlarının hayata geçirilmesi de son derece önemlidir. Bakanlık tarafından da bu programların, kişilerin neden şiddet davranışına yöneldiklerini farketmelerini, sorumluluk üstlenmelerini ve sağlıklı başa çıkma mekanizmaları geliştirmelerini sağlamayı amaçladığını belirterek söz konusu programların belirli bir standart çerçevesinde yürütülmesinin, uzman personelce planlanması ve etkinliğinin düzenli olarak izlenerek değerlendirilmesinin önem arz ettiğini vurgulanmıştır.

6284 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin üçüncü fıkrasında şiddet uygulayanlara yönelik sunulacak destek hizmetleri düzenlenmiş ve bu kapsamda şiddet uygulayan bireylerin;

- Öfke kontrolü, stresle başa çıkma, şiddeti önlemeye yönelik farkındalık sağlayarak tutum ve davranış değiştirmeyi hedefleyen eğitim ve rehabilitasyon programlarına katılmasına,
- Alkol, uyuşturucu, uçucu veya uyarıcı madde bağımlılığının ya da ruhsal bozukluğunun olması halinde, bir sağlık kuruluşunda muayene veya tedavi olmasına,
- Meslek edindirme kurslarına katılmasına yönelik faaliyetlerde bulunulması hükmü yer almıştır.

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Dördüncü Ulusal Eylem Planı (2021-2025) ile de "Şiddet uygulayan ya da şiddet uygulama ihtimali bulunanlara yönelik önleyici hizmet modelleri uygulanacaktır" stratejisi altında yer alan faaliyetlerle şiddetin tekrarının önlenmesi ve kalıcı biçimde sonlandırılması amacıyla şiddet uygulayanların sürece dâhil edilerek şiddet içermeyen davranış kalıplarını benimsemesine yönelik programların yapılması öngörülmüştür. Bakanlık tarafından gönderilen cevabi yazıda da; Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından "Aile İçi Şiddetle Mücadele Farkındalık Seminer Programı" hazırlandığı ve 2021 yılından bu yana 81 ilde uygulandığı ifade edilmiştir.

Ayrıca Bakanlık 6284 sayılı Kanun'un 15/3- (c)-1 bendi kapsamında mahkeme kararı ile ŞÖNİM'e yönlendirilen şiddet uygulayanlara yarım günlük seminerle, 2020-2025 döneminde ülke genelinde 3.958 şiddete uygulayana ulaşıldığı ifade edilmiştir.

Bakanlık tarafından farkındalık boyutunun ötesine geçerek şiddet uygulayanları da bir sistem içine alarak takibini sağlama ve şiddetle mücadelede uygun müdahale programları uygulama çalışmalarının devam ettiğini, kadına yönelik şiddetle etkin mücadele için şiddet vakasının bütüncül bir yaklaşımla ele alınması ve şiddet döngüsünün kırılmasını amaçlayan "Şiddet Uygulayanlara Yönelik Psikososyal Müdahale Modelinin Geliştirilmesi Projesinin TÜBİTAK 1007 Programı" kapsamında yürütüldüğü belirtilmiştir. "Şiddet Uygulayanlara yönelik Psikososyal Müdahale Modeli"nin geliştirilmesi sonrasında belirli illerde pilot uygulama gerçekleştirilmesi, araştırma çıktıları ve pilot uygulamadan elde edilen bilgiler doğrultusunda Türkiye genelinde şiddet uygulayan bireylere yönelik standart ve sistematik bir modelin oluşturulmasının planlandığı anlaşılmaktadır.

1.12. SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI VE BAROLARA YAPILAN ÇALIŞMA ZİYARETLERİ

Kadına yönelik şiddetle mücadele; kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları (STK'lar), barolar, kolluk birimleri ve ilgili sosyal hizmet kuruluşlarının eşgüdümü içinde hareket etmesini gerektiren çok yönlü bir süreçtir.

Bu kapsamda, iş birliğini güçlendirmek ve mevcut uygulamaları değerlendirmek amacıyla kurum olarak, Türkiye Barolar Birliği, Ankara'daki Barolar, kadına yönelik şiddetle mücadele amacıyla faaliyet gösteren bazı kadın örgütleri temsilcileri ile toplantılar gerçekleştirilmiştir. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri, kadın konukevleri ve kolluk birimlerinin faaliyetleri hakkında bilgi alınmış ve sivil toplum kuruluşlarının ve baroların çalışmaları hakkında bilgi edinilmiştir.

Bu kapsamda 19.09.2025 tarihinde Ankara 1 No'lu Barosu ziyaret edilerek 1 No'lu Baro Başkanı ve Gelincik Merkezi temsilcileri ile bir araya gelinmiştir. Baroların kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında adli yardım hizmetleri, koruma tedbirleri ve avukat görevlendirilmesi süreçleri ele alınarak şiddet mağdurlarına yönelik hukuki destek süreçlerinin hızlandırılması ve koordinasyonun güçlendirilmesi yönünde istişarelerde bulunulmuştur. Ayrıca Gelincik Merkezi tarafından 13.10.2025 tarihinde Kurumumuza gerçekleştirilen çalışma ziyareti kapsamında merkez üyelerinden yürüttükleri çalışmalar hakkında bilgi alınmış, uygulamada sürecin savunma tarafı olarak tespit ettikleri sorunlar ve çözüm önerileri incelenmiştir.

29.09.2025 tarihinde Ankara 2 No'lu Barosu ziyaret edilerek, Baro Başkanı ve Baro Aile Merkezi temsilcileri ile toplantı gerçekleştirilmiş, toplumda şiddeti ortaya çıkaran nedenler ve sosyal medyanın etkisi üzerinde durulmuş, 2 No'lu Baro tarafından kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında sunulan hukuki hizmetler hakkında bilgi alınmıştır.

05.11.2025 tarihinde Türkiye Barolar Birliği ziyaret edilerek Türkiye Barolar Birliği Başkanı ve Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu koordinatörü ile istişare toplantısı yapılmıştır. Türkiye Barolar Birliği Başkanı ile yapılan toplantıda, kadına yönelik şiddetle mücadelede hukuki destek mekanizmalarının güçlendirilmesi, avukat görevlendirmesi süreçlerinin hızlandırılması ve şiddet mağduru kadınların adli yardıma erişiminde yaşanan sorunlar, kadına yönelik şiddet vakalarında baroların müdahillik talepleri ile ilgili sorunlar, çözüm önerileri ve farkındalık çalışmalarına ilişkin değerlendirmeler yapılmıştır.

Ayrıca Kurumumuz rapor çalışma ziyaretleri kapsamında, kadının kalkınması yoluyla toplumun maddi ve manevi kalkınmasını sağlamak ve bu süreçte yardımlaşma ve dayanışmayı teşvik etmek amacıyla faaliyet gösteren Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu ile 30.10.2025 tarihinde, kadın örgütleri arasında iletişim, eşgüdüm, ortak savunuculuk platformu zemini hazırlamak, ulusal ve uluslararası boyutta ağ ve iş birliği kurmak ve adalete erişim faaliyetleri gerçekleştirmek amacıyla faaliyet gösteren Uçan Süpürge Vakfı ile 03.11.2025 tarihinde görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Bu ziyaretlere kadına yönelik şiddetle mücadele etmek ve şiddete maruz kalan kadınlarla dayanışma kurmak amacıyla kurulmuş sivil toplum kuruluşları da dahil edilmiştir. 06.11.2025 tarihinde Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı ile 07.11.2025 tarihinde ise Ankara Kadın Dayanışma Vakfı temsilcileri ile görüşmeler gerçekleştirilmiş, sahadaki uygulamalarda karşılaşılan güçlükler ve çözüm önerileri üzerinde durulmuştur.

12 Kasım 2025 tarihinde Emniyet Genel Müdürü ziyaret edilerek kadına karşı şiddetle mücadelede emniyet mensuplarının çalışma usullerine ilişkin bilgi alınmıştır. 14 Kasım 2025 tarihinde Ankara Jandarma Genel Komutanlığı ziyaret edilerek kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında jandarma bölgesinde gerçekleştirilen çalışmalar ve iyi uygulama örnekleri hakkında bilgi alınmıştır.

21.11.2025 tarihinde Türkiye Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu Kurumumuzu ziyaret etmek suretiyle, tüm Türkiye'deki adli yardım hizmetine ilişkin bilgi alış verişinde bulunulmuştur.

**T.C. KAMU DENETÇİLİĞİ
KURUMU**

(OMBUDSMANLIK)

kadin.ombudsman.gov.tr

İKİNCİ BÖLÜM

İL ZİYARETLERİ VE
UYGULAMA ÖRNEKLERİ

İç Anadolu Bölgesindeki çalışma konusu kapsamında yer alan sekiz il ziyaret tarihleri esas alınarak sıralanmış olup bu bölümde Ankara, Konya, Çankırı, Kayseri, Eskişehir, Aksaray, Kırıkkale ve Kırşehir illerinde gerçekleştirilen çalışma ziyaretleri ve elde edilen bulgular incelenmiştir.

2.1. ANKARA ÇALIŞMA ZİYARETİ KAPSAMI

Türkiye'nin başkenti ve nüfus bakımından ikinci büyük şehri olan Ankara'nın 25 ilçesi bulunmaktadır. İlin batısında Eskişehir, doğusunda Kırıkkale ve Kırşehir, güneyinde Konya ve Aksaray, kuzeyinde Bolu ve Çankırı yer almaktadır. 2024 TÜİK verilerine göre Ankara ilinin toplam nüfusu 5.864.049, kadın nüfusu 2.975.987 erkek nüfusu ise 2.888.062'dir.²³ 2024 TÜİK verilerine göre Ankara İç Anadolu Bölgesinde en çok nüfusu olan birinci il konumundadır.

Emniyet Genel Müdürlüğü ile Jandarma Genel Komutanlığından edinilen 2020-2025 (6 aylık dönem) yılları arasında meydana gelen 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamındaki aile içi ve kadına yönelik şiddet olay/vaka sayılarına Tablo 5'de yer verilmiştir. Emniyet Genel Müdürlüğü verilerine göre; Ankara ilinde 2024 yılı 6284 sayılı Kanun kapsamındaki aile içi ve kadına yönelik şiddet olay sayısı 15.959'dur. Jandarma Genel Komutanlığının verilerine göre ise; jandarma sorumluluk alanında Ankara ilindeki 6284 sayılı kanun kapsamında meydana gelen olay sayısı 2024 yılı için 1520'dir.

Tablo 5. İl Olay Sayıları

YILLAR	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (6 ay)
Jandarma Genel Komutanlığı	1.076	1.115	1.641	1.699	1.520	293
Emniyet Genel Müdürlüğü	13.485	15.183	15.779	15.670	15.959	6.257

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığının 07.07.2025 tarihli yazılarındaki verilerden yararlanılarak hazırlanmıştır.

2016-2022 yılları arası yedi yıllık dönemde Türkiye'de meydana gelen tüm kadın cinayeti olay sayılarının %5,85'i Ankara'da gerçekleşmiştir. Olay sayısı açısından Ankara Türkiye'nin en çok kadın cinayeti işlenen üçüncü ili, nüfus üzerinden hesaplanan değere göre ise kadın cinayeti bakımından Türkiye'nin en riskli elli ikinci il konumundadır.²⁴

Kurumumuzca yürütülen çalışma kapsamında 27.02.2025 tarihinde Ankara Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi ziyaret edilmiş olup, 02.10.2025 tarihinde de Kamu Denetçiliği Kurumunda bir toplantı yapılmıştır. Ayrıca 21.10.2025 tarihinde Yüksek Güvenlikli Kadın Konukevi ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Ankara ilinde Aile içi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Bürolar ilçe bazlı teşkilatlandığından 16.09.2025 tarihinde Altındağ, 23.09.2025 tarihinde Çankaya ve Mamak, 09.10.2025 tarihinde ise Keçiören İlçe Emniyet Müdürlüğü Aile içi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirlikleri ziyaret edilmiştir. 03.10.2025 tarihinde de İl Jandarma Komutanlığı ve Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Bürosu ziyaret edilmiştir.

Bunun yanı sıra 12.11.2025 tarihinde Emniyet Genel Müdürü ve 14.11.2025 tarihinde Jandarma Genel Komutanı ziyaret edilmiştir.

²³ [https://cip.tuik.gov.tr/?il=20, \(E.T 30.09.2025\).](https://cip.tuik.gov.tr/?il=20, (E.T 30.09.2025).)

²⁴ Yıldız, Ö.S. ve Erdoğan, Ö.N.H. (2023) *İstatistiklerle Türkiye'de Kadın Cinayetleri 2019-2022*, Ankara: Polis Akademisi Yayınları:193.s.85.

Yapılan ziyaret ve toplantılarda Ankara İl Jandarma Komutanı, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü, Konukevi ve Şiddet Önleme ve İzleme Merkezinden sorumlu Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdür Yardımcısı, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürü ve ŞÖNİM ve kolluk personelleri ile bir araya gelinmiştir. Gerçekleştirilen görüşmelerde özellikle aile içi şiddet vakalarının önemi üzerinde durularak sorumluluk alanları içinde yapılan çalışmalar hakkında bilgi alınmıştır.

Ayrıca ilgili bölümde Ankara İl Emniyet Müdürlüğü'nün 09.10.2025 tarihli ve 2025100911373118791 sayılı yazısından, 15.10.2025 tarihli ve 2025101312470720338 sayılı yazısından, 24.10.2025 tarihli ve 2025101411535342021 sayılı yazısından, 01.09.2025 tarihli ve 2025082915250326014 sayılı yazısından, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 29.08.2025 tarihli ve 17547045 sayılı yazısından, İl Jandarma Komutanlığı'nın 28.08.2025 tarihli ve 41804030 sayılı yazısından ve Çankaya İlçe Emniyet Müdürlüğü'nün 26.09.2025 tarihli ve 2025092511492555093 sayılı yazısından ve toplantı bilgi notlarından yararlanılmıştır.

2.1.1. Ankara ŞÖNİM'in Fiziki Yapısı ve Personel Durumu

Ankara Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Hacıbayram Mahallesi Anafartalar Caddesi No:66 Ulus/Ankara adresinde faaliyet göstermektedir. En yakın polis merkezi olan Demirfırka Polis Merkezi Amirliğine yaklaşık 1,5 kilometre mesafededir.

Ankara ŞÖNİM'de çocuk oyun odası, görüşme odası, mutfak ve güvenlik odalarının bulunduğu görülmüştür. Fiziki engeli bulunan bireylerin birime ulaşımını sağlayacak özel aparat bulunmaktadır.

Şiddet mağdurlarına yönelik koruyucu ve destekleyici hizmetler 7/24 esasına göre sunulmaktadır.

Mevcut durumda Ankara'da 1 adet ŞÖNİM hizmet vermekle birlikte 02.10.2025 tarihinde yapılan toplantıda Ankara ili için ikinci Şiddet Önleme ve İzleme Merkezinin açılmasının planladığı bilgisi verilmiştir.

Ayrıca Ankara ilinde 14 tane Sosyal Hizmet Merkezinde, kadına yönelik koruyucu ve önleyici hizmetlerin sunulması amacıyla şiddetle mücadele irtibat noktaları oluşturulmuştur.

Tablo 6. Ankara ŞÖNİM Personel Yapısı

ANKARA ŞÖNİM PERSONEL YAPISI	
Ünvan	Sayı
Kuruluş Müdürü	1
Kuruluş Müdür Yardımcısı	2
Sosyal Çalışmacı	8
Çocuk Gelişimci	4
Psikolog	4
Öğretmen	4
Hemşire	1
Sosyolog	1
Büro Personeli (memur, çocuk eğitici)	7
VHKİ Memur	3
Danışma Yönlendirme	5
Güvenlik personeli	5
Temizlik Personeli	3
Şoför	1
Toplam	54

Kaynak: Ankara Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü'nün 29.08.2025 tarihli yazısı esas alınarak hazırlanmıştır.

2.1.2. Ankara ŞÖNİM’de Gerçekleştirilen Çalışmalar

Kolluk birimleri tarafından 2024 yılı içinde 17.871 adet Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Değerlendirme Formu düzenlenmiş ve Ankara Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğüne şiddet mağdurları yönlendirilmiştir. Hakkında form düzenlenen şiddet mağdurlarının durumuna ilişkin olarak 6284 sayılı Kanun kapsamında değerlendirme ve izleme çalışması gerçekleştirilmiştir.

01.01.2025-31.08.2025 tarihleri arasında Ankara’da düzenlenen Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Değerlendirme Formu sayısı 9.554’tür. Bu formlar şiddet mağdurunun ikamet adresine göre ilgili SHM’ye gönderilmektedir. Kadın irtibat görevlilerince mağdura doğrudan ulaşılarak görüşme yapılmak suretiyle izleme takip formu doldurulmaktadır.

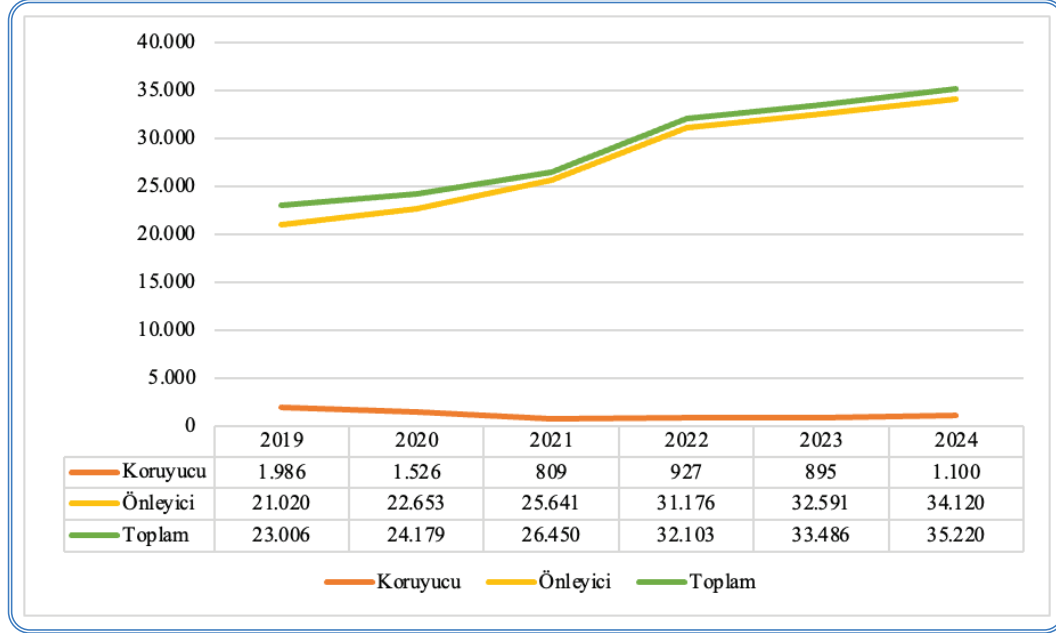
Tablo 7. Ankara ili İlçe Bazında Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Değerlendirme Form Sayısı

Yıl	2024	01.01.2025 - 31.08.2025
Çankaya	2.149	1.411
Altındağ	1.656	1.132
Keçiören	2.689	1.448
Etimesgut	1.425	719
Sincan	2.171	1280
Mamak	1.540	607
Yenimahalle	1.558	665
Diğer İlçeler (Beypazarı, Bala, Ayaş, Kazan, Pursaklar, Evren, Akyurt, Gölbaşı, Şereflikoçhisar, Polatlı, Nallıhan, Haymana, Gündül, Çubuk, Kalecik, Elmadağ)	3.816	2.292

Kaynak: 02.10.2025 tarihli toplantı verileri esas alınarak hazırlanmıştır.

SHM bulunmayan Çankaya ilçesinin işlemleri ise Ankara ŞÖNİM tarafından yürütülmektedir. Hakkında form düzenlenen şiddet mağdurlarının durumuna ilişkin 6284 sayılı Kanun kapsamında değerlendirme ve izleme çalışması yapılmaktadır.

2024 yılında 6284 sayılı Kanun kapsamında toplam 34.120 önleyici tedbir kararı ve 1100 koruyucu tedbir kararı alınmıştır. 2025 (01.01.2025-31.07.2025) yılında ise 6284 sayılı Kanun kapsamında toplam 18.991 önleyici tedbir kararı ve 617 koruyucu tedbir kararı olmak üzere toplam 19.608 kararı ŞÖNİM’e ulaşılmış durumdadır (Mülki amir tarafından alınan koruyucu tedbir kararları bu sayıya dâhil değildir).

Şekil 25. 2019-2025 Yılları Arasında ŞÖNİM'e Ulaşan Tedbir Sayıları

Kaynak: 02.10.2025 tarihli toplantı notları verileri esas alınarak hazırlanmıştır.

Ayrıca tedbir kararlarının ŞÖNİM tarafından da takip edildiği ve şiddet mağdurlarına telefon ile ulaşılmaya çalışılarak gerekli yönlendirmelerin yapıldığı bildirilmiştir. İdarece özellikle can güvenliği gibi risk ve aciliyeti bulunan ve tedbir kararı verilmiş olaylarda mağdurlara telefon ile hemen ulaşılmaya çalışıldığı bilgisi alınmıştır.

Ankara Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğüne 2024 yılı içerisinde; 1370 kadın konukevine yerleşmiş olup 120 kişiye psikolojik danışmanlık verilmiştir.

2025 yılı ilk 6 ayı içerisinde ise 1370 kadın, konukevine yerleşmiş olup 104 kişiye psikolojik danışmanlık hizmeti verilmiştir.

Ayrıca mağdurlara hukuki destekte bulunulması amacıyla, Ankara 1 No'lu Baro ile protokol yapıldığı bilgisi verilmiş olup, hukuki destek Baro ve İl Müdürlüğü avukatları tarafından sağlanmaktadır.

2.1.3. Ankara Kadın Konukevleri Fiziki Yapısı ve Personel Durumu

Ankara ilinde 8 adet kadın konukevi bulunmakta olup, 4'ü Bakanlığa, 4'ü de Belediyelere bağlıdır. Ancak Belediyelere bağlı 4 Kadın konukevinin 40 kişi kapasiteli birinin tadilatı, 36 kişi kapasiteli bir diğerinin şartlı bağış olduğundan bağışçının inisiyatifi ile binanın kullanımının sonlandırıldığı bu nedenle de kapanma aşamasında olduğu bilgisi alınmıştır.

Ankara'da bulunan kadın konukevlerinin ilki 1992 yılında açılmış olup kapanma aşamasında olan konukevi de dâhil olmak üzere son açılan konukevleri 2015 tarihlidir. Konuk evlerinin açılış tarihleri 1992, 2011, 2015 ve 2015'dir. Bunlardan yerel yönetime bağlı kadın konukevlerinin açılış tarihleri ise 2007, 2008, 2011 ve 2015'tir.

Ankara'da Bakanlığa bağlı söz konusu dört kadın konukevinin bir tanesi ilk kabul birimi görev yapmakta iken diğerleri ihtisaslaşmış konukevleridir.

2.1.4. Ankara Kadın Konukevlerinde Gerçekleştirilen Çalışmalar

Meslek elemanları tarafından barınma süresince psikolojik destek sağlanmaktadır. Yapılan toplantıda her kadın konukevinde, kadınların bir vaka sorumlusunun olduğu ve psikolog görüşmeleri yapıldığı bilgisi verilmiştir.

Kadın konukevlerinde 6 ay süre ile barınma hizmeti sunulmakta olup ihtiyaç halinde süre uzatılmaktadır.

Sosyal inceleme raporuna istinaden kadına ve okul çağındaki çocuğa harçlık ödemesi yapılmaktadır.

Barolar ve İl Müdürlüğü avukatları tarafından hukuki destek sağlanmaktadır.

Meslek elemanları tarafından barınma süresince rehberlik desteği sağlanmaktadır.

Meslek Edindirme Kursları, İŞKUR iş birliğiyle iş kulübü eğitimleri gerçekleştirilmektedir.

Hizmet alan çocuklar çocuk ünitesinden, Bakanlığa bağlı özel kreş, gündüz bakımevleri ve çocuk kulüplerinden faydalandırıldığı ifade edilmiştir.

Tablo 8. 2024 Yılında Bakanlığa Bağlı Kadın Konukevlerinden Hizmet Alanların Sayısı

Kuruluş	Kadın	Çocuk
1 No.lu Kadın Konukevi	95	76
2 No.lu Kadın Konukevi	129	132
3 No.lu Kadın Konukevi	1.147	699
4 No.lu Kadın Konukevi	213	0
Toplam	1.584	907

Kaynak: 02.10.2025 tarihli toplantı verileri esas alınarak hazırlanmıştır.

Bakanlığa bağlı 160 kişi kapasiteli konukevlerinde 2024 yılının tamamında hizmet alan kadın sayısı 1.584 olup çocuk sayısı ise 907 olduğu belirtilmiştir.

Belediyelere bağlı 146 kişi kapasiteli konukevlerinde 2024 yılında hizmet alan kadın sayısı 235, çocuk sayısı ise 132'dir.

Tablo 9. 2024 Yılında Belediyelere Bağlı Kadın Konukevlerinden Hizmet Alanların Sayısı

Kuruluş	Kadın	Çocuk
Yerel Yönetime Bağlı Kadın Konukevi 1	79	55
Yerel Yönetime Bağlı Kadın Konukevi 2	0	0
Yerel Yönetime Bağlı Kadın Konukevi 3	74	46
Yerel Yönetime Bağlı Kadın Konukevi 4	82	31
Toplam	235	132

Kaynak: 02.10.2025 tarihli toplantı verileri esas alınarak hazırlanmıştır.

2025 yılı Ocak-Temmuz arasındaki dönemde Bakanlığa bağlı kadın konukevlerinden hizmet alan kadın sayısı 880 olup, çocuk sayısı da 439'dur.

Tablo 10. 2025 Yılında (Ocak-Temmuz) Bakanlığa Bağlı Kadın Konukevlerinden Hizmet Alanların Sayısı

Kuruluş	Kadın	Çocuk
1 No.lu Kadın Konukevi	51	34
2 No.lu Kadın Konukevi	68	67
3 No.lu Kadın Konukevi	668	338
4 No.lu Kadın Konukevi	93	0
Toplam	880	439

Kaynak: 02.10.2025 tarihli toplantı verileri esas alınarak hazırlanmıştır.

2025 yılı Ocak-Temmuz arasındaki dönemde Belediyelere bağlı kadın konukevlerinden hizmet alan kadın sayısı ise 119 olup çocuk sayısı 64'tür.

Tablo 11. 2025 Yılında (Ocak-Temmuz) Belediyelere Bağlı Kadın Konukevlerinden Hizmet Alanların Sayısı

Kuruluş	Kadın	Çocuk
Yerel Yönetime Bağlı Kadın Konukevi 1	48	31
Yerel Yönetime Bağlı Kadın Konukevi 2	0	0
Yerel Yönetime Bağlı Kadın Konukevi 3	42	25
Yerel Yönetime Bağlı Kadın Konukevi 4	29	8
Toplam	119	64

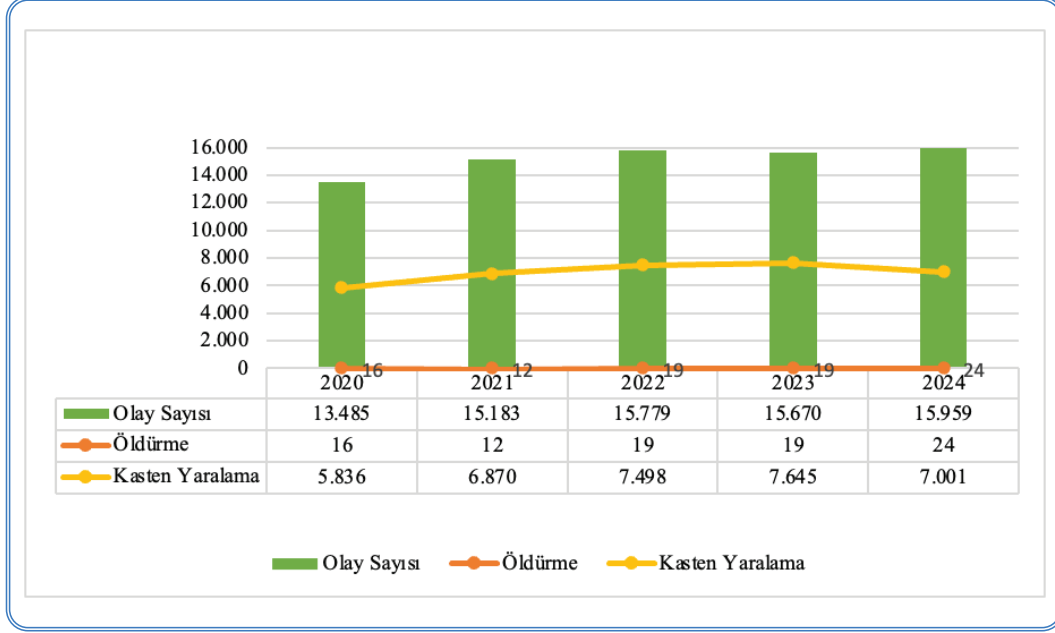
Kaynak: Ankara Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 02.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2.1.5. İl/ilçe Emniyet Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Birimlerinde Gerçekleştirilen İşlemler

Kurumumuzca yapılan görüşmede Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliklerine müracaat eden veya ihbar üzerine Büro Amirliklerine getirilen tüm mağdur kadınlara 6284 sayılı Kanun, KADES ve ŞÖNİM hakkında genel bilgilendirme yapıldığı, kadın konukevine gitmek isteyen kadınlar polis eşliğinde ŞÖNİM'e teslim edildiği, can güvenliği riski yüksek olan kadınlara Kadın Konukevi ile ilgili gerekli bilgilendirme ile benzer şekilde şahsın kendi isteği ile kadın konukevine intikallerinin sağlandığı ifade edilmiştir.

Ankara ilinde, Emniyet sorumluluk bölgesi kapsamında 2020 ve 2025 (ilk 7 ay) döneminde; 83.701 olayın meydana geldiği ve 96 kadının öldürüldüğü anlaşılmıştır. 6284 kapsamında 2025 yılının ilk 7 ayında 7.625 olay yaşandığı, 3.821 kasten yaralama, 6'sının cinayet olduğu tespit edilmiştir.

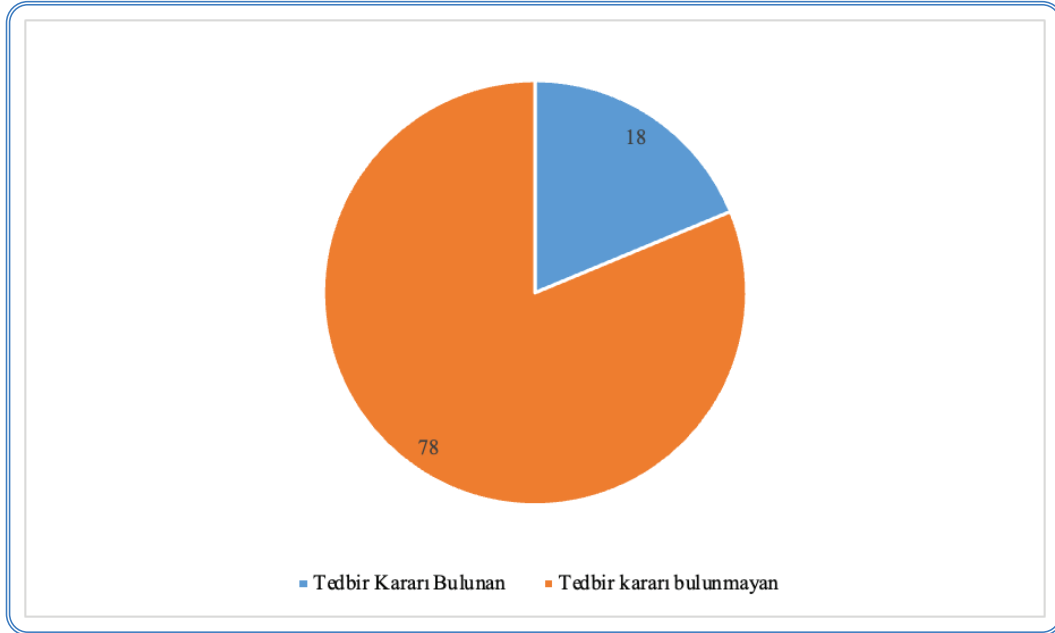
Şekil 26. Emniyet Sorumluluk Bölgesinde 6284 Sayılı Kanun Kapsamındaki Olay Sayıları

Kaynak: Ankara İl Emniyet Müdürlüğü'nün 01.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Emniyet sorumluluk bölgesinde 2024 yılında 459 elektronik kelepçe uygulanmışken, 2025 yılı Temmuz ayı sonuna kadar 362 elektronik kelepçe uygulaması gerçekleştirilmiştir. 01.09.2025 tarihi itibarıyla aktif elektronik kelepçe uygulama sayısı 230'dur.

Şekil 27. 2020-2025 (İlk 7 Ay) Yılları Arasında Öldürülen Kadın Sayısı (Ankara ili)

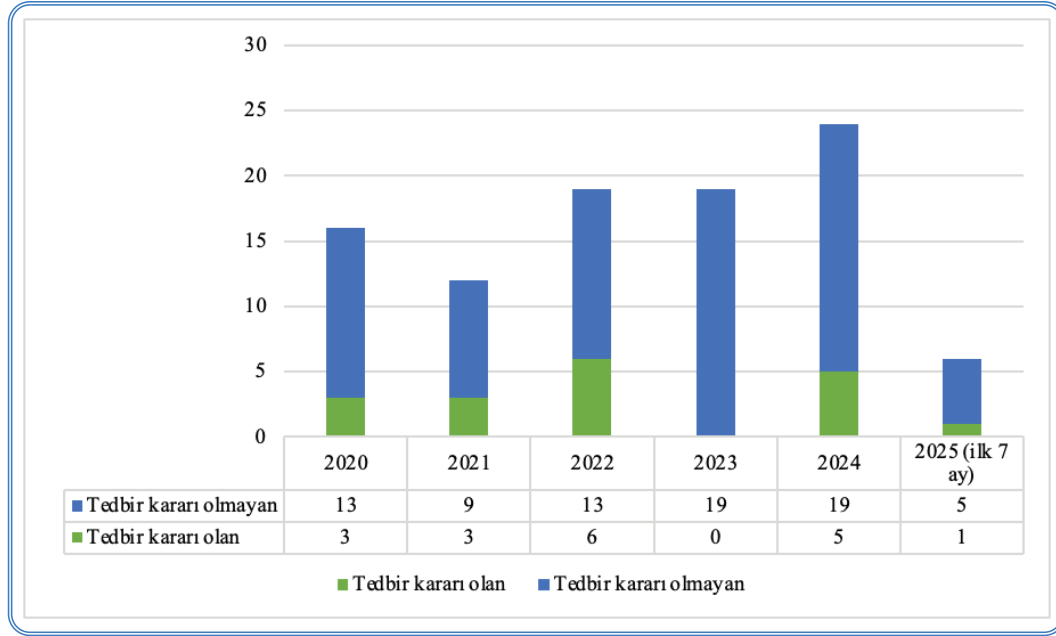

Kaynak: Ankara İl Emniyet Müdürlüğü'nün 01.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Emniyet sorumluluk bölgesinde 2020-2025 (ilk 7 ay) döneminde öldürülen kadınların tedbir sayılarına göre; beş yıllık dönemde hayatını kaybeden 96 kadının 18'inde tedbir kararı bulunmakta, 78'inde ise herhangi bir tedbir kararı mevcut değildir. Yıl bazında dağılım ise, 2020 yılında 16, 2021 yılında 12, 2022 yılında 19, 2023 yılında 19, 2024 yılında 24, 2025 yılının ilk 7 ayında 6 kadındır. Aşağıdaki 28'inci şekilde,

hayatını kaybeden kadınların tedbir kararlarına ilişkin durumları incelenmiştir. Buna göre, yıllara göre oranları değişmekle birlikte öldürülen kadınların büyük bir çoğunluğunda tedbir kararı bulunmadığı tespit edilmiştir.

Şekil 28. 2020-2025 Yılları Arasındaki Hayatını Kaybedenlerin Tedbir Kararına Yönelik Durumları

Kaynak: Ankara İl Emniyet Müdürlüğü'nün 01.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Ankara ilinde Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirlikleri ilçeler düzeyinde teşkilatlanmıştır. Bu kapsamda Altındağ, Çankaya, Mamak ve Keçiören Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirlikleri ziyaret edilerek ilçe düzeyinde de bilgi talep edilmiştir. Gerçekleştirilen görüşmelerde söz konusu ilçelerdeki elektronik kelepçe gibi karar ve uygulamaları Kurumumuzca ziyaret edilen diğer bazı illerden daha yüksektir.

Nitekim 26.09.2025 tarihli cevabi yazıda; Çankaya İlçe Emniyet Müdürlüğü Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliğince 2025 yılı içinde 145 şahsa elektronik kelepçe uygulandığı, **5 mağdur şahsın yakın koruma kararı bulunduğu ve her bir korunan şahıs için 4 Polis Memuru ve 1 resmi ekip aracı görevlendirildiği belirtilmiştir.** İlgili yazıda ayrıca 45 şahsın halen elektronik kelepçeleri aktif olarak takip edildiği, 18 şahsa ilişkin elektronik kelepçe kararının ise pasif olduğu (18 şahsın; 8 şahıs cezaevinde, 2 şahıs yurtdışında, 4 şahsa ulaşamadığı, 4 şahsın ise elektronik kelepçe kararı yeni tesis edildiği), bu kişiler için Asayiş Dairesi Başkanlığından malzeme talep edildiği ifade edilmiştir.

Ankara İl Emniyet Müdürlüğü'nün 24.10.2025 tarihli cevabi yazı ekinde yer alan Keçiören İlçe Emniyet Müdürlüğü Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliğince haklarında önleyici tedbir kararı devam ederken 6284 Sayılı Kanun'a aykırı hareket etmesi nedeniyle 2024 yılında 433, 2025 yılında 372 kişi hakkında işlem başlatıldığı ifade edilmiştir. Ayrıca 2025 yılında devam eden 105'i devam eden toplam 1306 çağrı üzerine koruma kararı; toplam 5 yakın koruma kararı (devam eden kararın bulunmadığı), devam eden 97 toplam 320 elektronik kelepçe kararı bulunduğu bildirilmiştir.

Ankara İl Emniyet Müdürlüğü'nün 24.10.2025 tarihli cevabi yazı ekinde yer alan Mamak İlçe Emniyet Müdürlüğü Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliğince 105 elektronik kelepçe kararının geldiği, 43 şahsın aktif olarak izlendiği ifade edilmiştir. Ayrıca Mamak Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle

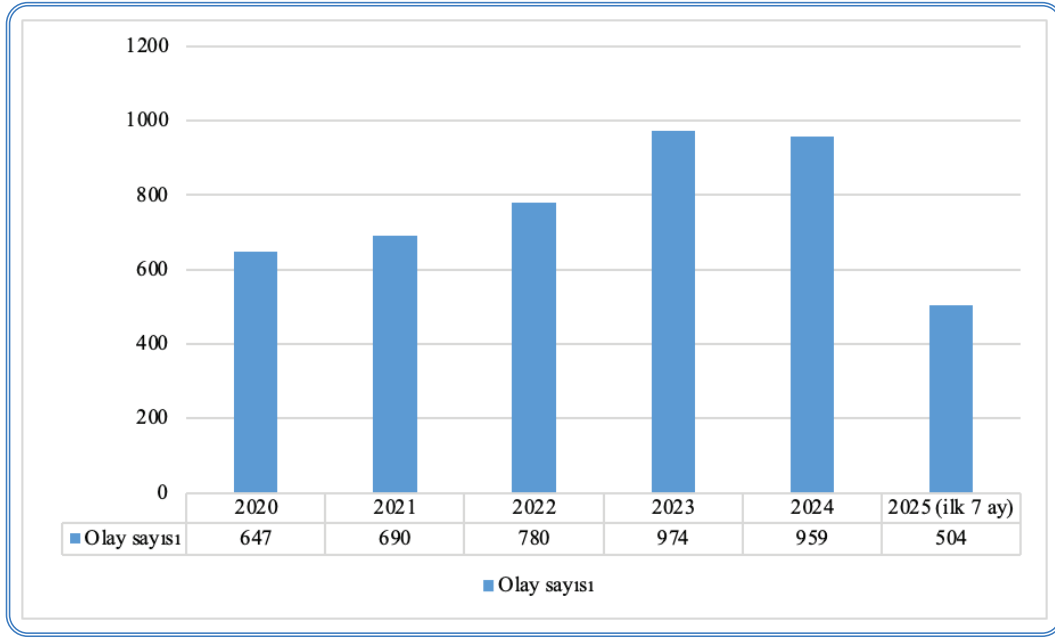
Mücadele Büro Amirliğince 2025 yılı içerisinde 105 mağdur şahsa elektronik kelepçe kararı uygulandığı, 2025 yılı içerisinde tedbir kararına istinaden 129 şüpheli şahsın silah veya tüfekleri muhafaza altına alındığı, 26 şüphelinin kararının devam ettiği, 1 mağdur şahsa yakın koruma kararı verildiği belirtilmiştir.

Ankara İl Emniyet Müdürlüğünün 09.10.2025 tarihli cevabi yazı ekinde yer alan Altındağ İlçe Emniyet Müdürlüğü Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliğince 2024 yılında 95, 2025 yılı ilk 9 ayında 100 elektronik kelepçe kararının uygulandığı, yazının Kurumumuza gönderildiği tarihte de 30 aktif kelepçenin bulunduğu bildirilmiştir. Ayrıca 2024 yılında 97 silah teslimi, 11 yakın koruma kararının uygulandığı, 2025 yılı ilk 9 ayında ise 28 silah teslimi, 6 yakın koruma kararının uygulandığı ifade edilmiştir.

2.1.6. İl Jandarma Komutanlığı Kadına Şiddet ve Aile İçi Şiddetle Mücadele Birimlerinde Gerçekleştirilen İşlemler

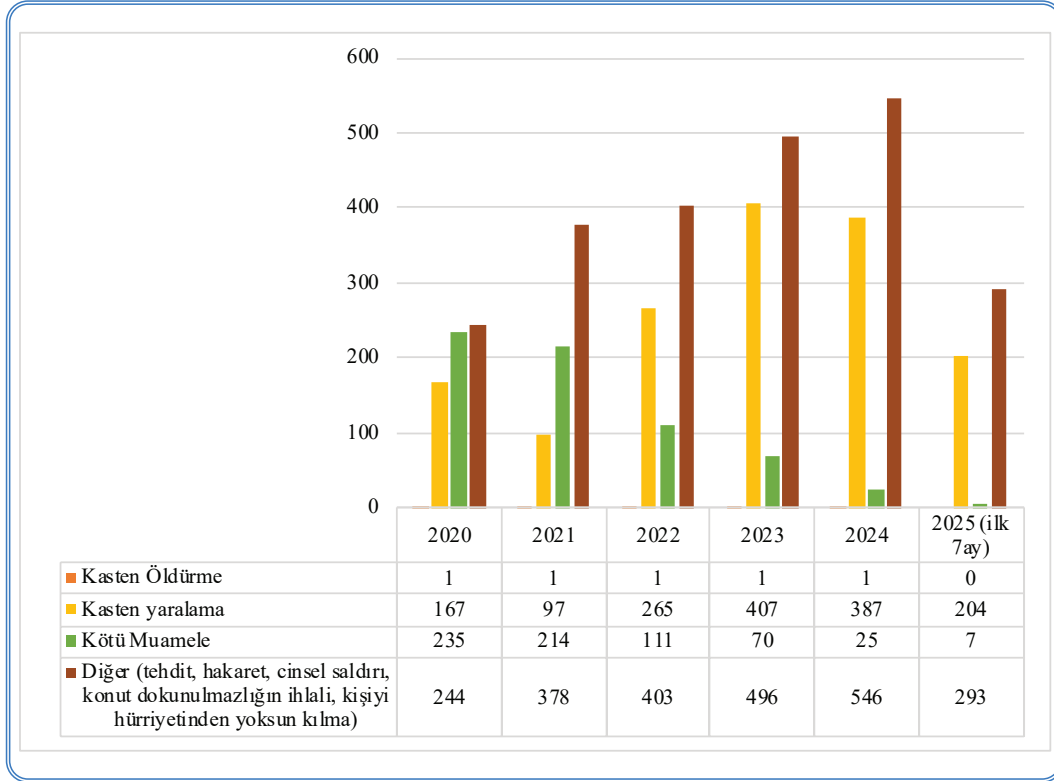
Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Bürosu 24 ilçeden sorumludur. Ankara ili jandarma bölgesindeki 2020 ve 2025 yılı (ilk 7 ay) arasındaki dönemde 6284 sayılı Kanun kapsamında 4.554 olayın meydana geldiği anlaşılmıştır.

Şekil 29. 6284 Sayılı Kanun Kapsamındaki Olay Sayıları

Kaynak: Ankara İl Jandarma Komutanlığının 28.08.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Söz konusu dönemde; 5 kasten öldürme, 1.527 kasten yaralama, 662 kötü muamele ve 2.360 da diğer (tehdit, hakaret, cinsel saldırı, konut dokunulmazlığının ihlali, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma) olay kayıtlarının olduğu anlaşılmıştır.

Şekil 30. 6284 Sayılı Kanun Kapsamındaki Olay Türleri

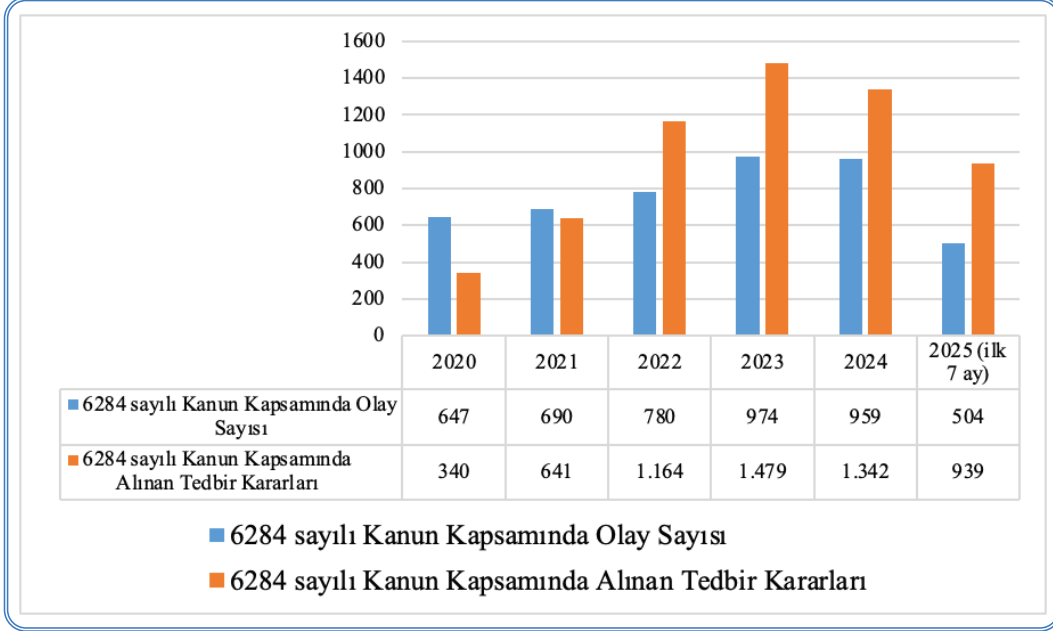
Kaynak: Ankara İl Jandarma Komutanlığının 28.08.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Jandarma sorumluluk bölgesinde 2020-2025 (ilk 7 ay) yılları arasındaki süreçte 5 kadından biri 6284 sayılı Kanun Kapsamında alınan tedbir kararı varken hayatını kaybetmiştir.

Şekil 31. 6284 Sayılı Kanun Kapsamında Ölümle Sonuçlanan Vaka Bilgileri

Kaynak: Ankara İl Jandarma Komutanlığının 28.08.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

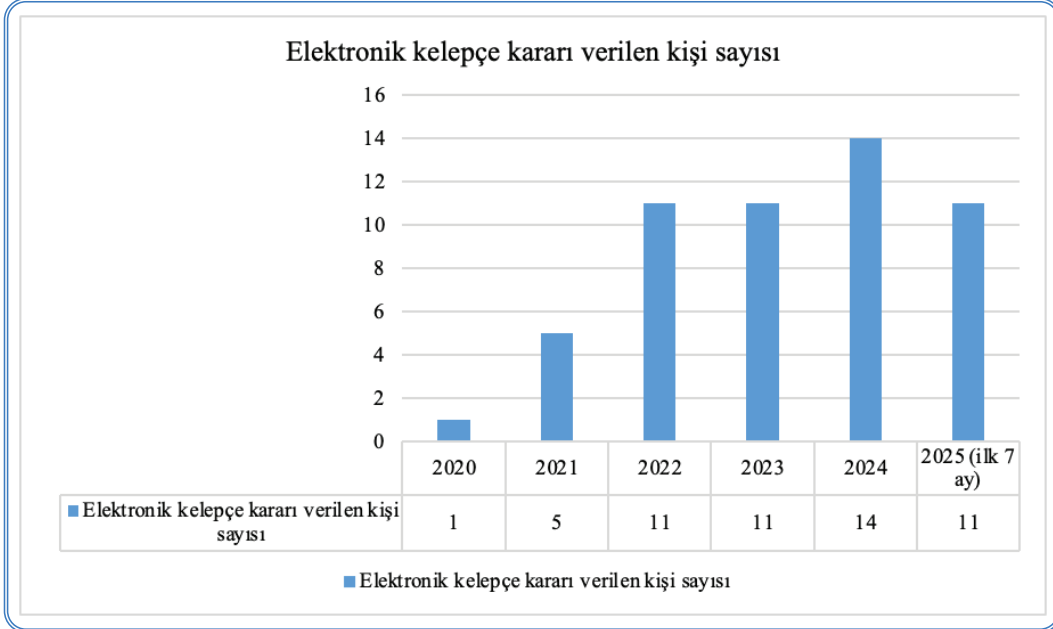
Şekil 32. 6284 Sayılı Kanun Kapsamındaki Olay ve Tedbir Karar Sayıları

Kaynak: Ankara İl Jandarma Komutanlığının 28.08.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

28.08.2025 tarihi itibarıyla aktif olarak 6 elektronik kelepçe kararının bulunduğu anlaşılmıştır. 2020 ve 2025 (ilk 7 ay) arasındaki dönemde ise 53 elektronik kelepçe kararı verildiği tespit edilmiştir.

Şekil 33. Elektronik Kelepçe Kararı Verilen Kişi Sayısı

Kaynak: Ankara İl Jandarma Komutanlığının 28.08.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

İdare ile yapılan görüşmede, mevsimlik işçilere kadına yönelik şiddet hakkında eğitim verildiği ve meslek içi eğitimlerin yapıldığı ifade edilmiştir.

Ayrıca KADES tatbikatları yapıldığı çalışanlara KADES ihbarında tutanak tanzim edilmesi yönünde bilgilendirmeler yapıldığı ifade edilmiştir.

2.1.7. Ankara Değerlendirme

Ankara ili özverili ve koordinasyon içerisinde çalışma gerçekleştirilen bir örnek teşkil etmektedir. ŞÖNİM'lerin 7/24 esasına göre çalışması ve konuk evlerinin ihtisaslaşma şeklinde ayrıştırılması, konuk evlerinde kalan kişilere iş bulma noktasında çalışma gerçekleştirilmesi, Emniyet Müdürlükleri ve Jandarma Komutanlıkları çalışanlarıyla hızlı koordinasyonun sağlanması olumlu örneklerdir.

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi ile yapılan toplantıda Sosyal Hizmet Merkezleri bünyesinde oluşturulan kadın hizmetleri irtibat noktalarının, 6284 sayılı Kanun kapsamındaki koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulması amacıyla izleme ve takip sürecinde etkin görev aldığı tespit edilmiştir.

Bu bağlamda Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinin genellikle her ilde bir adet olduğu anlaşıldığından etkinliğin sağlanması adına diğer illerde de SHM'lerin 6284 sayılı Kanun kapsamında etkin görev alarak ŞÖNİM ile koordinasyonun güçlendirilmesinde fayda mülahaza edilmiştir.

Ayrıca bazı illerde elektronik kelepçe kararlarının verilmesi sürecinde faille görüşme yapılmadığı tespit edilmiştir. Ancak söz konusu görüşmelerin yapılmamasının, hem fail açısından hem de yargılama sürecinde sorun oluşturduğu anlaşılmıştır. Ankara ilinde ise elektronik kelepçe kararı sürecinde faille görüşmelerin yüz yüze yürütüldüğü bilgisi verilmiştir. Bu bağlamda söz konusu uygulamanın diğer iller için de örnek teşkil edebileceği kanaatine varılmıştır.

Konukevleri bakımından yapılan incelemede de, İç Anadolu Bölgesindeki diğer illere kıyasla daha fazla olduğu, ilk kabul biriminin ayrıştırılabildiği tespit edilmiştir. Diğer bazı illerde yerel yönetimlerin kadın konukevi açılması veya işbirliği noktasında sorunlar yaşandığından, Ankara ilinde yerel yönetimler tarafından açılan konukevleri olumlu olarak değerlendirilmiştir.

Diğer taraftan Kurumumuzca yapılan görüşmelerde diğer bazı illerde de yaşanan kadın konukevinde kalan bireylerin aile hekimine gittiğinde misafir hasta kabul edilmemesi sorununun Ankara ilinde de yaşandığı anlaşılmıştır. Misafir hasta sorunu nedeniyle aile hekimi tarafından müdahale edilebilecek durumlarda dahi hastaneye gidilmesinin gündeme geldiği anlaşılmıştır.

ŞÖNİM bünyesindeki araç sayısının yetersiz olduğu anlaşılmıştır. Bu nedenle acil durumlarda, hastaneye yönlendirmede ve bazı durumlara müdahale edilmelerde sorunlar yaşanabileceği görülmüştür.

Öfke kontrol eğitimleri/grup çalışmasında erkeğin adresi müşterek olduğundan tebliğinde sorun yaşandığı ifade edilmiştir.

Kurumumuzca yapılan görüşmelerde Ankara ilinde genel olarak aslında asrın felaketi olarak adlandırılan deprem sonrası alınan iç göçle birlikte şiddet oranlarında artış olduğu ifade edilmiştir. Jandarma Komutanlığı tarafından kadınların çoğunlukla olduğu yerlerde önleyici bilgilendirme eğitimlerinin yapıldığı, KADES uygulamasının telefonlara yüklenmesinin teşvik edildiği, suç işlenmeden önleyici hizmet verildiği yönünde bilgilendirme yapılmıştır.

2.2. KONYA ÇALIŞMA ZİYARETİ KAPSAMI

Konya yüz ölçümü bakımından Türkiye'nin en büyük ili konumunda olup 31 ilçesi bulunmaktadır. 2024 TÜİK verilerine göre de Konya'nın toplam nüfusu 2.330.024, kadın nüfusu ise; 1.172.944'tür.²⁵ 2024 yılı TÜİK verilerine göre Konya ili İç Anadolu Bölgesindeki en çok nüfusa sahip ikinci il konumundadır.

2020-2025 yılları arasında meydana gelen 6284 sayılı Kanun kapsamındaki aile içi ve kadına yönelik şiddet olay sayılarında Emniyet Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre Konya ili; İç Anadolu Bölgesi illeri arasında ikinci sırada yer almaktadır. Jandarma Genel Komutanlığı'nın verilerine göre ise 2020-2023 yılları arasında İç Anadolu Bölgesinde yer alan iller arasında ikinci sırada, 2024-2025 yıllarında ise birinci sırada yer almaktadır.

Tablo 12. İl Olay Sayıları

YILLAR	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (6 ay)
Jandarma Genel Komutanlığı	989	1.017	1.259	1.408	1.904	412
Emniyet Genel Müdürlüğü	5.520	6.849	8.507	9.037	8.503	4.011

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı'nın 07.07.2025 tarihli yazılarındaki verilerden yararlanılarak hazırlanmıştır.

2016-2022 yılları arası yedi yıllık dönem içinde Türkiye'de meydana gelen tüm kadın cinayeti olaylarının %3,07'si Konya'da gerçekleşmiş olup, olay sayısı bakımından Türkiye'nin en çok kadın cinayeti işlenen on birinci ili olup, nüfus üzerinden hesaplanan değere göre ise kadın cinayeti bakımından Türkiye'nin en riskli otuzuncu ili konumundadır.²⁶

Bu kapsamda, yürütülen çalışmaya yönelik olarak 23.07.2025 tarihinde Konya Şiddet Önleme ve İzleme Merkezine, Konya İl Emniyet Müdürlüğüne ve İl Jandarma Komutanlığına ziyaretler gerçekleştirilmiştir.

Yapılan ziyaretlerde Konya Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü, Konukevi ve Şiddet Önleme ve İzleme Merkezinden sorumlu Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdür Yardımcısı, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürü, ŞÖNİM personeli, Konya İl Emniyet Müdürü, Konya İl Jandarma Komutanı ve Konya İl Jandarma Komutanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliği personeli ile görüşmeler yapılmıştır. Kadın konukevinde kalan kadın ve çocuklarla görüşme gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca Kurumumuzca yapılan yazışmalar sonucunda Konya iline ilişkin bölümde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 19.09.2025 tarihli ve 17793176 sayılı yazısı, Konya İl Jandarma Komutanlığı'nın 11.09.2025 tarihli ve 42183189 sayılı yazısı, Konya İl Emniyet Müdürlüğü'nün 29.08.2025 tarihli ve 2025082915493786035 sayılı yazısından yararlanılmıştır.

2.2.1. Konya ŞÖNİM'in Fiziksel Yapısı ve Personel Durumu

Konya Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi; Pirebi Mahallesi Larende Caddesi No: 13 Meram adresinde faaliyet göstermektedir. Kuruluş il merkezinde yer almakta olup tren garına yaklaşık olarak 1000 metre yürüme mesafesindedir. Kuruluş iki katlı binanın zemin katında faaliyet göstermekte olup engelli bireylerin erişimini zorlaştıran herhangi bir unsur tespit edilmemiştir.

Kuruluşta 1 polis irtibat noktası, 3 adet sosyal servis odası, 1 büro, 1 görüşme ve bebek bakım oyun odası ile 1 müdür odası, arşiv ve mutfak bulunmaktadır.

²⁵ <https://cip.tuik.gov.tr/?il=42>, (E.T 19.08.2025).

²⁶ Yıldız, Ö.S. ve Erdoğan, Ö.N.H. s.124.

Konya ili ŞÖNİM'de görev yapmakta olan personelin unvan ve sayı dağılımına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 13. Konya ŞÖNİM Personel Durumu

UNVAN	PERSONEL SAYISI
Kuruluş Müdürü	1
Psikolog	1
Hemşire	1
Sosyolog/ASDEP	1
Çocuk Gelişimcisi	1
Sosyolog	3
Sosyal Hizmet Personeli (4/B Sözleşmeli)	1
Polis İrtibat Görevlisi	1
Temizlik Personeli	2
Özel Güvenlik Görevlisi (4/B sözleşmeli ve 4/D işçi)	2
Danışma Memuru	1
Veri Otomasyon Görevlisi	1
Şoför	1
Kaloriferci	1

Kaynak: Konya Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün bilgilendirme raporundaki verilerden yararlanılarak hazırlanmıştır.

ŞÖNİM'de güvenlik görevlisinin silahlı olarak görev yapmadığı, ziyaret tarihinde irtibat polisinin izinli olmasına rağmen görevli bir polis memurunun bulunmadığı tespit edilmiştir. ŞÖNİM'e yaklaşık 500 metre mesafede Feridiye Polis Merkezi Amirliği olduğu belirtilmiştir.

2.2.2. Konya ŞÖNİM'de Gerçekleştirilen Çalışmalar

Konya ŞÖNİM, Konya il merkezi ve ilçelerine hizmet vermektedir.

Konya ŞÖNİM İl Müdürlüğü tarafından 2024-2025 yılları arasında yapılan çalışmalara ilişkin sayısal verilerin ise;

Tedbir kararı sayısı : 20.613

Aile İçi Şiddet Form (AİŞF) sayısı : 19.956

Rehberlik sayısı : 2.610

Alo 183 başvuru sayısı : 259

CİMER başvurusu : 46

Diğer başvuru sayısı : 236

Elektronik kelepçe : 1470

Psikolojik Danışmanlık Hizmeti : 70

Farkındalık eğitimi : 10.515

şeklinde olduğu görülmüştür.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında İl Emniyet Müdürlüğü ve bağlı İlçe Emniyet Müdürlükleri ile il jandarma komutanlığı tarafından, Polis Bilgi Sistemi Ağı (POLNET) üzerinden veya farklı kanallardan Aile Bilgi Sistemine (ABS) bildirilen tüm vakaların inceleme ve değerlendirmesi yapılarak ABS sistemine veri girişleri yapılmaktadır.

Kolluk kuvvetleri ile yapılan görüşmelerde; bazı durumlarda şiddet mağduru kadınların şikâyetten vazgeçebildiği, bu hallerde bilgi verilip verilmediğinin gündeme getirildiği ifade edilmiştir. Gerek Konya’da gerekse diğer illerde, şikâyetten vazgeçilmiş olsa dahi kolluk kuvvetleri tarafından doldurulan “Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Kayıt Formu’nun” sistemde otomatik olarak görüldüğü belirtilmiştir.

Aile Bilgi Sistemi üzerinden POLNET ve Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) entegrasyonu ile sisteme düşen tüm şiddet mağdurlarına bilgilendirici SMS gönderilerek il rehberlik hizmeti başlatılmaktadır.

Elektronik kelepçe uygulamasına yönelik gerekli tüm çalışmaların uygulama ve takipleri yapılmaktadır.

Mahkemeler tarafından İl Müdürlüğü aracılığı ile gelen tüm müdahillik dosyalarının inceleme ve takipleri yapılmaktadır.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında aile mahkemeleri tarafından verilen sağlık tedbiri kararlarının İl Sağlık Müdürlüğü tarafından uygulanması konusunda gerekli yazışma ve takibi sağlanmaktadır.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında aile mahkemeleri tarafından verilen gizlilik tedbiri kararlarının uygulanması konusunda gerekli yazışmalar yapılmaktadır.

31 İlçe Emniyet Müdürlüğü ve Jandarma Komutanlığı bünyesinde hizmet veren aile içi şiddet büro amirlikleri koordinasyon/rehberlik/iletişim işlemleri yapılmaktadır.

Kadın konukevi barınma talepleri değerlendirilerek kadın konukevi hizmeti sonrasında izleme ve rehberlik hizmeti talep eden kadınlara izleme ve takip çalışması yapılmaktadır.

Ekonomik destek ihtiyacı bulunan ya da ekonomik nedenlerle barınma hizmetine ihtiyaç duyan kadın ve beraberindeki çocukların, ilgili SHM ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları (SYDV) ile olan yazışma, ulaşım ve iletişim süreçleri sağlanmaktadır.

Şiddet mağdurunun çocuk olması ya da şiddet mağdurunun beraberindeki çocuklarla ilgili olarak, 6284 sayılı Kanun kapsamındaki gerekli iş ve işlemler yapılarak, ihtiyaç duyulması halinde 5395 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi amacıyla ilgili SHM ya da il müdürlüğü çocuk hizmetleri birimine dosya yönlendirmesi yapıldığı ifade edilmiştir.

2.2.3. Konya Kadın Konukevi Fiziki Yapısı ve Personel Durumu

Konya ilinde yürütülen çalışma kapsamında bir adet kadın konukevi bulunduğu anlaşılmıştır. Ancak söz konusu konukevi tadilatı olduğundan ziyaret edilen konukevinin yaklaşık iki yıldır geçici olarak başka bir binada faaliyet gösterdiği, bu durumun özellikle çocuklarıyla birlikte kalan anneler açısından uygun bir yaşam ortamı sunmadığı tespit edilmiştir.

Geçici süreli faaliyete bulunan kadın konukevinin kapasitesinin 20 kişi olduğu, ziyaret tarihinde 8 kadın ve 3 çocuğun konukevinden hizmet aldığı anlaşılmıştır.

Yapılan ziyarette; tuvalet-banyonun temiz ve kullanışlı olduğu ayrıca çocuk oyun odasının bulunduğu tespit edilmiştir.

Yatakların bulunduğu alanın, konukevinin farklı bir hizmet binasında geçici olarak faaliyet göstermesinin de etkisiyle, oda düzeninden ziyade yurt benzeri bir düzende olduğu görülmüştür. Kadın konukevi genel olarak temiz ve düzenli bulunmuş olup, konukevinde görevli bir güvenlik görevlisinin de bulunduğu gözlemlenmiştir.

Tablo 14. Konukevi Personel Yapısı

ÜNVAN	PERSONEL SAYISI
Kuruluş Müdürü	1
Yurt Yönetim Memuru	2
Sağlık Memuru	1
Büro personeli (4/B Sözleşmeli)	1
Sosyal Çalışmacı	2
Destek Personeli (4/B Sözleşmeli)	1
Özel Güvenlik Görevlisi (4/B sözleşmeli ve 4/D işçi)	6
Danışma Yönlendirme personeli	1
Temizlik Personeli	4

Kaynak: Konya Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 19.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2.2.4. Konya Kadın Konukevlerinde Gerçekleştirilen Çalışmalar

Konukevinde şiddete maruz kalan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınlara yönelik barınma hizmeti sağlanmaktadır. Konukevlerinde kalan kadınlar ve beraberindeki çocuklar için psikosozyal, hukuksal ve sağlık alanlarında gerekli işlemler yürütülmektedir.

Kadınların kendi yaşamlarını yeniden kurma sürecinde, kadın ve çocuk dikkate alınarak mesleki eğitim ve istihdam alanlarında gerekli işlemler yapılmaktadır.

Mevcuttaki geçici süreli faaliyet gösteren konukevinin kapasitesinin Konya ili için yeterli olmadığı anlaşılmaktadır. Ayrıca geçici süreli olarak faaliyet gösterdiği anlaşılmakla birlikte, mevcut konumu dikkate alındığında fiziki yetersizliklerin bulunduğu değerlendirilmektedir.

Ayrıca, söz konusu konukevinde fiziki yetersizliklerin bulunması nedeniyle, eğitim ve atölye çalışmalarının da yeterli düzeyde gerçekleştirilemediği anlaşılmaktadır.

Hem fiziki imkânsızlıklar hem de kapasite sorunu nedeniyle Konya Kadın Konukevine diğer illerden nakil yapılamadığı da tespit edilmiştir.

2.2.5. İl/İlçe Emniyet Kadına Şiddet ve Aile İçi Şiddetle Mücadele Biriminde Gerçekleştirilen İşlemler

Konya İl Emniyet Müdürlüğünde gerçekleştirilen görüşmelerde özellikle aile içi şiddet vakalarının ve suça sürüklenen çocuklar ile ilgili vakaların önemi üzerinde durularak kadına yönelik şiddet vakalarında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığının koordineli çalışmasının şiddet vakaları üzerindeki olumlu etkisi vurgulanmıştır.

Tablo 15. Konya İl Emniyet Müdürlüğü Verilerine Göre 2020-2025 Yıllarına İlişkin Vaka Sayıları

Yıl	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (27 Ağustos tarihine kadar)
6284 Kanun kapsamında verilen tedbir kararına aykırılık	133	309	457	309	422	267
Aile içi cinayet sayısı	1	0	2	0	3	1
Kasten Öldürme	8	12	14	10	7	8

Kaynak: Konya İl Emniyet Müdürlüğü'nün 29.08.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

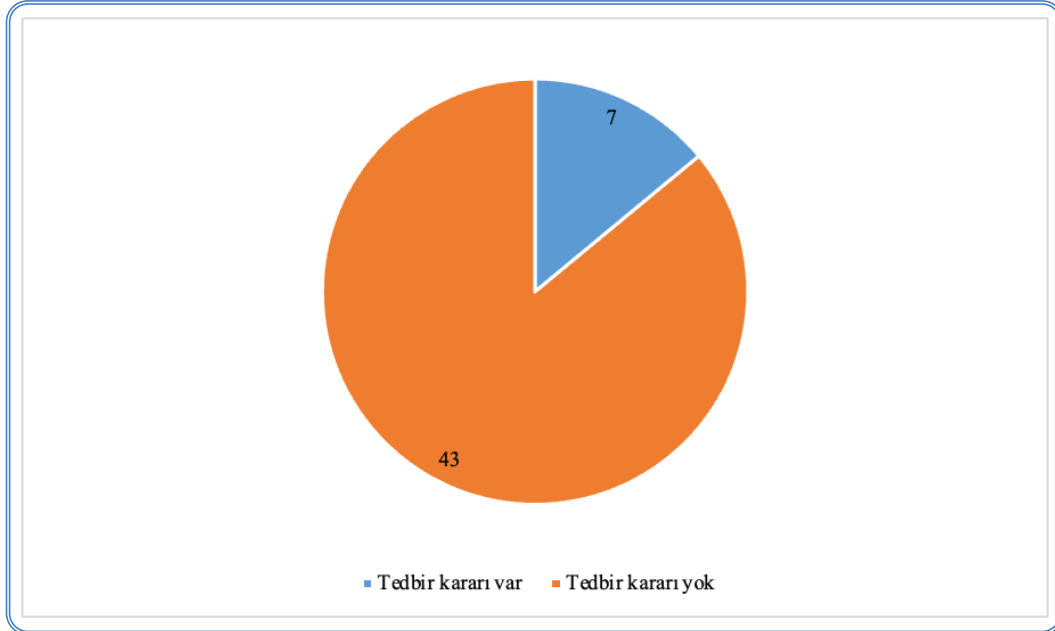
Tablo 16. Konya İl Emniyet Müdürlüğü Tarafından ŞÖNİM'e Yönlendirilen Mağdur Sayılarına ve Elektronik Kelepçe Uygulamasından Yararlanınlara İlişkin Veriler

Yıl	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (27.08.2025)
Yönlendirilen Mağdur Sayısı	6646	8.278	8.738	7.818	7.439	5.057
Elektronik Kelepçe Sayısı	0	12	61	45	59	89

Kaynak: Konya İl Emniyet Müdürlüğü'nün 29.08.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Konya İl Emniyet Müdürlüğü sorumluluk bölgesinde meydana gelen kadın cinayetlerinde, olay tarihi itibarıyla devam eden tedbir kararının bulunup bulunmadığı incelenmiştir. Aşağıdaki şekil 34'te belirtildiği üzere, 2020-2025 (ilk 9 ay) döneminde meydana gelen kadın cinayetlerinin %86'sında tedbir kararı bulunmamaktadır.

Şekil 34. 2020-2025 (ilk 9 ay) Yılları Arasında Konya Emniyet Sorumluluk Bölgesindeki Kadın Cinayetlerindeki Tedbir Durumu

Kaynak: İçişleri Bakanlığının 24.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2.2.6. İl Jandarma Komutanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliği Gerçekleştirilen İşlemler

Konya Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliği jandarma sorumluluk bölgesinde meydana gelen 6284 Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ve 5395 Çocuk Koruma Kanunları çerçevesindeki iş ve işlemlerin yürütülmesini sağlamaktadır.

Yapılan görüşmede; aile içi ve kadına şiddetle mücadele konusunda bilgilendirme çalışmaları yapıldığı ifade edilmiştir.

İdarece gönderilen 11.09.2025 tarihli cevabi yazıda; şiddet mağduru vatandaşların Şiddet Değerlendirme Formu ve Aydınlatılmış Rıza Tutanağı tanzim edilmek suretiyle ŞÖNİM'e yönlendirildiği belirtilmiştir.

Gönderilen cevabi yazıların incelenmesi neticesinde jandarma sorumluluk bölgesinde koruma/uzaklaştırma kararı olmasına rağmen öldürme, cinayet vakasıyla sonuçlanan olay olmadığı anlaşılmıştır.

Tablo 17. Konya İl Jandarma Komutanlığı Verilerine Göre Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet Kapsamında 2020-2025 Yıllarına İlişkin Vaka Sayıları

Yıl	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (10.09.2025)
Kasten öldürme	1	1	3	3	1	1
Kasten yaralama	25	286	317	405	591	303
Kötü muamele	24	23	9	2	17	3
Aile içi diğer olaylar (6284 s. Kanun kapsamında)	476	501	540	751	1503	726

Kaynak: Konya İl Jandarma Komutanlığının 11.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Tablo 18. Konya İl Jandarma Komutanlığı Tarafından ŞÖNİM'e Yönlendirilen Vaka Sayılarına ve Elektronik Kelepçe Uygulamasından Yararlanarlara İlişkin İlişkin Veriler

Yıl	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (10.09.2025)
Vaka sayısı	566	597	581	873	1690	1046
Elektronik kelepçe sayısı	0	0	4	9	2	1

Kaynak: Konya İl Jandarma Komutanlığının 11.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Gönderilen cevabi yazıda; 10.09.2025 tarihi itibarıyla aktif olarak takip edilen elektronik kelepçe vakasının olmadığı bildirilmiştir.

2.2.7. Konya Değerlendirme

ŞÖNİM'de ziyaret tarihi olan 23.07.2025 tarihinde görevli polis memurunun izinli olduğu anlaşılmıştır. Bu kapsamda daimi olarak ŞÖNİM'de bir polis memuru görevlendirmesinin mümkün olmadığı anlaşılmakla birlikte, kolluk ve ŞÖNİM arasındaki bilgi paylaşımının ve irtibatın sağlanması amacıyla her ilde koordinasyonun güçlendirilmesinin önemli olduğu değerlendirilmiştir. Nitekim yapılan ziyarette Konya ŞÖNİM ve kolluk personeli arasındaki irtibat ve koordinasyonun sağlanmasında hem ŞÖNİM hem de kolluk personelinin çabasının belirleyici olduğu tespit edilmiştir.

Gerçekleştirilen görüşmelerde şiddet failleri tarafından koruma tedbiri, elektronik kelepçe kararı gibi işlemlerde ŞÖNİM'in sorumlu tutulduğu belirtilerek failler tarafından doğrudan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezine gelindiği ifade edilmiştir. Bugüne kadar bu konuda herhangi bir sorun yaşanmamış olmakla birlikte, ŞÖNİM'in herkes için ulaşılabilir konumda olması, fiziki yapısında ek güvenlik önlemlerinin bulunmaması ve silahlı bir güvenlik önleminin de bulunmaması, ilgili merkezde çalışan personelin doğrudan şiddet failleriyle karşı karşıya kalma riskini doğurabileceği değerlendirilmiştir. Şiddet mağdurları kadar şiddet failleriyle de etkileşimi bulunan bir merkezde, güvenlik önlemleri hem mağdurlar hem de personeller açısından önem arz etmektedir.

Gerçekleştirilen görüşmelerde gizlilik kararına diğer kamu kurumlar tarafından yeteri kadar dikkat edilmediği anlaşılmıştır. Özellikle iç işleyişe yönelik olarak verilen kararlar hakkında şiddet faillerine ayrıntılı bilgi verilmesi başka bir kamu kurumu ile failin karşı karşıya gelmesine neden olmaktadır. Örneğin elektronik kelepçe uygulamasında kararın ŞÖNİM'in vermiş olduğu değerlendirme neticesinde verildiğinin belirtilmesi ya da UYAP ekranından elektronik kelepçe komisyonunda ŞÖNİM'in etkili olduğu değerlendirmesiyle bu kararlara yönelik ŞÖNİM'e ve ŞÖNİM personellerine karşı tepki oluşturduğu anlaşılmaktadır.

Konya ŞÖNİM'in saat 8.00-17.00 mesai saatleri içerisinde faaliyet gösterdiği anlaşılmıştır. Mesai saatleri dışında şiddet mağduru olan kadının müracaatı durumunda, kolluk kuvvetleri tarafından doğrudan barınma hizmeti sağlanması amacıyla konukevine yerleştirme yapıldığı tespit edilmiştir. Bu durum herhangi bir değerlendirme yapılmaksızın mağdurun konukevine yerleştirilmesi ilgili konukevi şartlarının sağlayıp sağlamadığının değerlendirilmemesine neden olduğu gibi konukevinde kalan diğer kadınların/çocukların ve ilgili yerde çalışan personellerin güvenliği açısından sorun oluşturabileceği değerlendirilmektedir.

Konya İl Jandarma Komutanlığı ile yapılan görüşmede Meram ilçesinde kadın ve çocuğa yönelik olaylarda nöbetçi bir sosyal çalışmacı/psikolog belirlenerek vakalara müdahale edildiği tespit edilmiş olup, özellikle kadın ve çocuğa yönelik olayların hassasiyeti göz önüne alındığında mağdurların kolluk kuvvetlerinin yanı sıra sosyal çalışmacı ile görüşmesi faydalı ve diğer iller için de uygulanması durumunda olumlu katkılarının olacağı değerlendirilmiştir. Ancak görevlendirilecek olan nöbetçi sosyal çalışmacı/psikolog gibi görevlilerin söz konusu görevlendirmelerine uygun hukuki ve mali düzenlemelerinin de yapılması gerektiği anlaşılmaktadır.

İnceleme alanında yer alan Konya'nın 2024-2025 şiddet sayıları dikkate alındığında mevcut personelin iş yükünün çok fazla olduğu bu durumun da mevzuatta belirlenen görevlerin ve yükümlülüklerin yerine getirilmesinde aksamalara sebebiyet verebileceği değerlendirilmiştir. Bu kapsamda Konya ili için kadına yönelik şiddetle mücadelede görev alan kuruluşların hizmet sunumunun kolaylaştırılması için personel kapasitesinin imkânlar dâhilinde artırılmasının fayda sağlayacağı değerlendirilmiştir.

Ayrıca genellikle ŞÖNİM'lerin her ilde bir adet yapılandırıldığı düşünüldüğünde 6284 sayılı Kanun kapsamındaki hizmetlerin yürütülmesi özellikle uzak ilçe ve köylerde yaşayanlar için zorluklara yol açmaktadır. Bu kapsamda sosyal hizmet merkezlerinin sürece katkı sağlaması, mağdurun karşılaştığı sorunları belirlenmesi, ihtiyaçlarına yönelik bilgilendirme yapılması, sosyal inceleme raporlarının uygulanması gerekmektedir. Ancak Konya uygulamasında merkezde şiddetin önlenmesine yönelik ilgili iş ve işlemlerin sadece ŞÖNİM aracılığıyla yapıldığı, SHM'lerden destek alınamadığı anlaşılmaktadır. İlçede bulunan SHM'lerde ise kadın irtibat noktaları bulunduğu ve sürece katkı sağladığı anlaşılmaktadır.

Her il için ayrıca bir değerlendirme yapılması gerekmele birlikte özellikle büyük nüfuslu illerde bulunan sosyal hizmet merkezlerinde/ kadın irtibat bürolarında 6284 Sayılı Kanun kapsamında alınan tedbirlerin takibi ve izlenmesi ile hukuki, eğitim ve mesleki ve sağlık desteği ile ekonomik destek ve yönlendirme hizmetlerini ŞÖNİM'ler ile koordineli bir şekilde yürütülmesinin fayda gösterilebileceği değerlendirilmiştir. Bu bağlamda Konya ilindeki Sosyal Hizmet Merkezlerinin ve SHM bünyesinde oluşturulan kadın hizmetleri irtibat noktalarının, 6284 sayılı Kanun kapsamında mesleki müdahale ve izleme sürecinde etkin görev alması sağlanarak ŞÖNİM'ler üzerindeki iş yükünün azaltılması sağlanarak önleyici faaliyetlerin de artırılabilirliği değerlendirilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunun 14'ncü maddesinde büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyelerin kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorunda oldukları hüküm altına alınmıştır. Konya ilinde halihazırda faaliyet gösteren konukevinin 2 yıldır geçici olarak ilgili taşınmazda faaliyet gösterdiği dikkate alındığında yerel yönetimlerin mevzuat hükümleri çerçevesinde konuyla ilgili çalışmaları başlatması ivedilik arz etmektedir. Taşınmaz temini, kira yardımı, hukuki destek ve ulaşım desteği gibi hususlarda işbirliği içinde olması gerektiği değerlendirilmektedir.

Konya'nın nüfusu dikkate alındığında Konya'daki konuk evi yeterli olmayıp şartları da fiziksel şiddete maruz kalan kadınların kendilerinin özgüvenlerini sağlayarak hayatlarına devam edebilecek durumda olmasına yetmediği, bu durumun da çok kısa süreli konuk evinde kalarak ailelerine akabinde şiddet gördükleri eve geri dönmek zorunda kaldığı anlaşılmıştır.

Şiddetle mücadele alanında deneyimli (kolluk görevlisi, sağlık personeli, sosyal çalışmacı, psikolog vb.) personelin zaman zaman yorgunluk/motivasyon eksikliği/ alanda karşılaşılan problemler vb. sebeplerle rotasyon talebinde bulundukları anlaşılmaktadır. Bu bağlamda özellikle kolluk personelinin görev yerinin değişimi/rotasyon uygulaması gerekirken ancak yapılan uygulamada kurumsal hafızanın devamlılığına da dikkat edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Konya ili için gerek konukevi gerek ŞÖNİM'de görev yapan personellerin bireysel çabalarının dikkate değer olduğu görülmüştür. Bununla birlikte personellerin gösterdiği özverinin fiziki yapı ve imkânlarla desteklenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Konya ilinde 6284 sayılı Kanun kapsamında uygulanan şiddete yönelik olarak elektronik kelepçe uygulamasının etkin olduğu anlaşılmış olup elektronik kelepçe uygulamalarının kullanılabileceği değerlendirilmektedir. Elbette hiç şüphesiz ki şiddet sonrası alınan tedbirlerin hiçbirisi %100 etkin bir koruma sağlamaktadır. Bu nedenle vaka özelinde değerlendirme yapmak suretiyle şiddet sonrası mağdura olduğu kadar faile yönelik de çalışma yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

2.3. ÇANKIRI ÇALIŞMA ZİYARETİ KAPSAMI

Ankara'nın kuzeyinde yer alan Çankırı ili 7.388 km²'lik yüzölçümüne sahip 11 ilçeden oluşan bir konumda bulunmaktadır. 2024 Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre Çankırı ilinin toplam nüfusu 199.981 olup, erkek ve kadın nüfus sayıları ise sırasıyla; 100.391 ve 99.590'dır.²⁷ 2024 TÜİK verilerine göre Çankırı ili İç Anadolu Bölgesindeki en az nüfusa sahip ildir.

Emniyet Genel Müdürlüğü ile Jandarma Genel Komutanlığından edinilen 2020-2025 (6 aylık dönem) yılları arasında meydana gelen 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamındaki aile içi ve kadına yönelik şiddet olay/vaka sayılarını yer aldığı listede, İç Anadolu Bölgesinde yer alan **13 ilin içinde Emniyet Genel Müdürlüğü verilerine göre son sırada yer almaktadır.** Jandarma Komutanlığı verilerinde ise 2022 ve 2025 (6 aylık dönem) yıllarında son sırada, 2020,2021,2023 ve 2024 yıllarında ise 11'inci sırada yer almaktadır. Aşağıda bulunan tabloda ilde gerçekleşmiş vaka sayılarına yer verilmiştir.

27 <https://cip.tuik.gov.tr/?il=42>, (E.T 27.09.2025).

Tablo 19. İl Olay Sayıları

Yıllar	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (6 Ay)
Emniyet Genel Müdürlüğü	495	483	543	535	548	259
Jandarma Genel Komutanlığı	182	160	173	187	181	15

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığının 07.07.2025 tarihli yazılarındaki verilerden yararlanılarak hazırlanmıştır.

2016-2022 yılları arası yedi yıllık dönemde Türkiye’de meydana gelen tüm kadın cinayeti olay sayılarının on binde 9’u Çankırı’da gerçekleşmiş olup, olay sayısı bakımından Çankırı, Türkiye’de en çok kadın cinayeti işlenen yetmiş dokuzuncu il, nüfus üzerinden hesaplanan değere göre kadın cinayeti bakımından Türkiye’nin en riskli yetmiş altıncı ili konumundadır.²⁸

Bu kapsamda yürütülen çalışmaya yönelik olarak 31.07.2025 tarihinde Çankırı Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM), Çankırı İl Emniyet Müdürlüğü ve Çankırı İl Jandarma Komutanlığı ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.

Yapılan ziyaretlerde Çankırı Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü, İl Müdür Yardımcısı, ŞÖNİM Müdür Vekili, Kadın Konukevi Müdür Vekili, ŞÖNİM personeli, İl Emniyet Müdürlüğü Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği, Çankırı İl Jandarma Komutanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliği ile görüşmeler yapılmıştır. Kadın konukevi de ziyaret edilerek konuk evinde bulunan kadınlarla görüşme gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca Kurumumuzca yapılan yazışmalar sonrası Çankırı iline ilişkin bölümde Çankırı İl Jandarma Komutanlığının 15.09.2025 tarihli ve 42281199 sayılı yazısından, Çankırı Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünün 05.09.2025 tarihli ve 17627545 sayılı yazısı değerlendirilmiştir.

2.3.1. Çankırı ŞÖNİM Fiziki Yapısı ve Personel Durumu

Çankırı ilinde bulunan ŞÖNİM; Cumhuriyet Mahallesi, Mehmet Emin Erişen Sokak, No:7, Kat:3 Merkez/ ÇANKIRI adresinde faaliyet göstermekte olup 10.04.2018 tarihinde hizmete açılmıştır. Kuruluş il merkezinde yer almaktadır. Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne yakın, birçok kamu kurumunun bulunduğu lokasyonda ve Şehit Nurettin Cinsoy Polis Merkezi Amirliğine yaklaşık 2 km mesafede bulunmaktadır. Ayrıca Çankırı ilinde kamu kurumlarının birbirine yakın olması büyükşehirlerdeki gibi mesafe sorunun olmaması nedeniyle herhangi bir problem anında emniyet birimlerince müdahalede sıkıntı yaşanmayacağı değerlendirilmektedir. Kuruluş binanın 3’üncü katında faaliyet göstermekte, binada asansör bulunmakta ve asansörde görme engelli bireylerin erişimi için braille alfabesi kullanılarak erişim sağlanabilmektedir. Kurumumuz ziyaretinde ŞÖNİM tabelasının özellikle küçük olarak yaptırıldığı, kuruluşun sadece “şiddet” olgusu ile anıldığı için damgalandığı, afişe olmak istemeyen mağdur için sorun teşkil etmemesi açısından bu yöntemin kullanıldığı ifade edilmiştir.

Kuruluşta 1 bekleme salonu ve toplantı salonu, 1 polis irtibat görevlisi odası, 1 sosyal servis, 1 görüşme odası, 1 arşiv, 1 mali işler, 1 mutfak ve 1 müdür odası olmak üzere toplam 8 odadan oluşmaktadır.

Ziyaret tarihi itibarıyla 7/24 esasına göre çalışmamakta, fiziki şartların uygun olmaması sebebiyle sadece gündüz hizmet verilebilmektedir. Yeni bir bina projesi olduğu ve proje bitiminden sonra 7/24 esasına göre çalışılmaya başlanabileceği bilgisi edinilmiştir. ŞÖNİM’in güvenliği ile ilgili fazla sıkıntı yaşanmadığı, sadece bir vaka yaşandığı, silahsız güvenlik görevlisi bulunduğu görülmüştür. Genellikle

28 Yıldız, Ö.S. ve Erdoğan, Ö.N.H..s.98.

ŞÖNİM'lerin karakollara/emniyet amirliklerine vb. alanlara yakın olmasının güvenliğin sağlanabilmesi noktasında olumlu olduğu değerlendirilmiştir.

Çankırı ŞÖNİM'de görev yapan personele ilişkin bilgi aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 20. Çankırı ŞÖNİM Personel Yapısı

Ünvan	Adet
Müdür Vekili	1
Meslek Elemanı	4
Sürekli İşçi	1
Geçici Görevli İşçi	3
Polis İrtibat Kişisi	1
Şoför	1
Toplam	11

Kaynak: Çankırı Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 05.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

İlde görev yapan 4 adet meslek elemanından 3 tanesi sosyal çalışmacı, 1 tanesi de öğretmen olarak görev yapmaktadır. 1 adet sosyal çalışmacının ücretsiz izinde olduğu öğrenilmiştir. Psikolog, psikolojik danışmanlık ve rehberlik kadrolarında görev yapan personel bulunmamaktadır. Bu bakımdan Çankırı ŞÖNİM'de öğretmen, psikolog unvanlarında personel ile psikolojik danışmanlık ve rehberlik birimine ihtiyaç olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca ŞÖNİM'de polis irtibat görevlisinin sürekli olarak bulunmadığı görülmüştür.

2.3.2. Çankırı ŞÖNİM'de Gerçekleştirilen Çalışmalar

2024-2025 yılları arasında ŞÖNİM'e yapılan başvuruların türleri incelendiğinde; kişisel başvuruların sayısı 85, kolluk kuvvetleri aracılığıyla yapılan başvurular 2, 6284 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilen işlemler 413 Bakanlığa bağlı diğer kuruluşlarca yapılan başvurular 18 CİMER başvuruları 2 müdahillik dosya 24, Alo 183 Sosyal Destek Hattı aracılığıyla ulaşan başvurular 7 aile içi şiddet kayıt formu düzenlenen başvurular 578 kuruluştaki bakım sonrası rehberlik hizmeti 12 elektronik kelepçe 6 ve eşe karşı işlenen suçlar kapsamındaki başvurular 31 olup, toplam başvuru sayısı 1.180 olarak kaydedilmiştir.

2024 yılı ile ziyaret tarihine kadar olan dönemde, 967 kişinin ŞÖNİM tarafından sunulan hizmetlerden yararlandığı ifade edilmiştir.

Tablo 21. Çankırı ŞÖNİM Tarafından 2024 ve 2025 Yıllarına Ait Hizmet Verilen Kişi Sayıları

	2024	2025 (31.07.2025 tarihine kadar)
Kadın	554	358
Erkek	27	15
Çocuk	8	5
Toplam	589	378

Kaynak: 31.07.2025 tarihli ziyaret bilgi notu yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2020-2024 yılları arasında 39 adet koruyucu tedbir kararı ve 1501 adet önleyici tedbir kararı kapsamında mesleki çalışma gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Tablo 22. 2024 Yılında Çankırı ŞÖNİM Tarafından Verilen Hizmet Sayıları

Hizmet Türü	2024 yılı
Yönlendirme ve Rehberlik	725
Psikososyal Destek	597
Hukuki Destek	48
Kadın Konukevine Yönlendirme	15
Müdahillik	30

Kaynak: 31.07.2025 tarihli ziyaret bilgi notu yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Çankırı Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün Kurumumuza gönderilen 05.09.2025 tarih ve 17627545 sayılı cevabi yazısında; 2024-2025 yılları arasında sunulan hizmetlerin dağılımı şu şekilde belirtilmiştir. Yönlendirme ve rehberlik hizmeti kapsamında 1.159 adet, tedbir kararı için müracaat 73 adet, hukuki destek sağlananlar 72 adet, maddi yardım desteği sağlananlar 4 adet, diğer destekleyici hizmetler 32 adet, psikososyal destek 997 adet, istihdama yönelik destek 1 adet, tedbir planına yönelik çalışma 3 adet vekonukevine yönlendirme faaliyeti kapsamında 27 kadına hizmet verilmiştir.

İl merkezinde ve Kurşunlu ilçesinde olmak üzere Sosyal Hizmet Merkezi (SHM) bulunmaktadır. SHM'lerde eğitici kadın irtibat noktası ve aile danışma birimleri olduğu ifade edilmiştir. İlde uzman görevliler için icapçı listesi olduğu ve gönüllük esasına göre çalışıldığı bilgisi verilmiştir.

Çankırı ŞÖNİM olarak kadına yönelik şiddet ile ilgili bir risk haritası oluşturduklarını ve öncelikle riskli bölgelerde ve il genelinde, emniyet müdürlüğü ve il müftülüğü görevlilerinin katılımı ile farkındalık ve bilinçlendirme eğitimi düzenledikleri belirtilmiştir. Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) personeli, jandarma ve polis görevlilerinin katılımı ile köy ziyaretleri yapılarak köy muhtarlıkları ve hane ziyaretleri gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Evlilik öncesi şiddet önleme ve öfke kontrol eğitimleri yapıldığı ifade edilmiştir.

Çankırı iliyle özdeşleşmiş kökeni Ahilik teşkilatına dayanan, geleneksel erkek sohbet ve dayanışma kurumlarından biri olan Yaren Kültürünün toplumda şiddetin artmamasında etkili olduğu ifade edilmiştir. Genellikle kış aylarında, haftada bir kez sohbet toplantıları (yaren geceleri) düzenlenerek belirli bir usul ve adaba bağlı olarak Türk halk müziği ve mani söyleme, skeç, halk oyunları, bilmeceler ve ahlaki ve dini öğütler ile eğlenmenin yanı sıra katılanlara toplumsal olgunluk kazandırmak ve iyi insan yetiştirmek yönünde sohbet edildiği, **eşine şiddet gösteren erkeklerin ilgi yarenlik toplantısına alınmadığı toplumsal olarak kınandığı ve yaptırıma tabi tutulduğu** ifade edilmiştir. İlde her yıl "Yaren Kültürü Etkinlikleri" düzenlenmekte olup, 2010 yılında UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras listesine dahil edilmiştir.²⁹

Çankırı ilinde bizzat Vali başkanlığında gerçekleştirilen 2024 yılı Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu kapsamında alınan ilke karar gereği; Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü koordinasyonunda paydaş kurum ve kuruluşların katılımı ile Vaka Değerlendirme Komisyonu oluşturulmuştur. Bahse konu komisyon Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, İl Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı, İl Sağlık Müdürlüğü, İl Millî Eğitim Müdürlüğü, İl Müftülüğü, Baro Başkanlığı ve Çankırı Karatekin Üniversitesi Rektörlüğü temsilcilerinden oluşmaktadır. Bu kapsamda **her vaka bağlamında** kurumların kendi görev alanlarına giren konularda takip yaptıkları bildirilmiştir. Söz konusu çalışmanın üç yıldır Çankırı ilinde uygulanmakta olduğu belirtilmiştir. Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü ve Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünden 5 kişi, İl Emniyet Müdürlüğünden 1 kişi, İl Jandarma Komutanlığından 1 kişi, İl Sağlık Müdürlüğünden 1 kişi, Baro Başkanlığından 1 kişi, Karatekin Üniversitesi Rektörlüğünden 1 kişi, Millî Eğitim Müdürlüğünden 1 kişi, İl Müftülüğünden 2 kişi olmak üzere komisyon toplamda 14 kişiden oluşmaktadır.

²⁹ <http://www.cankiri.gov.tr/yaran>, (E.T 23.10.2025).

Komisyonunda 2024 yılı Ocak ayından itibaren ilde vuku bulan aile içi şiddet vakalarına yönelik gerekli değerlendirmelerin yapıldığı, kurumlar arası daha etkin ve çözüm odaklı yaklaşımlarda bulunulması ve her vakanın kendi özelinde **(her vaka biriciktir yaklaşımıyla)** değerlendirilmesi sağlanarak şiddete sebep olan faktörler üzerinde durulması hedeflenmektedir. Değerlendirmeye alınan vakalara yönelik tecrübesi, bilgisi ve yaşı itibarıyla sözü dinlenen, otorite durumunda olan, yaklaşım ve çözüm önerilerine değer verilen, sayılıp sevilen yaşam koçları belirlenerek her vakanın kendi özelinde değerlendirilmesi ve aile bireyleri ile birebir ilgilenilmesi sağlanmaktadır. Buna göre **yaşam koçları kimi zaman okul müdürleri, öğretmenler, mahalle muhtarları ve din görevlileri arasından seçilmekte kimi zaman da ailenin yakın çevresinden seçilmektedir.**

2024 yılı Ocak ayından itibaren bugüne kadar ilde vuku bulmuş olan 350 aile içi şiddet vakasına ilişkin vali başkanlığında paydaş kurumlarla ayda iki kez bir araya gelinmektedir. Buna göre vakalara ilişkin işlemler gizlilik ilkesine riayet edilerek gerçekleştirilmektedir. Vakaları çözümleyebilmek adına işbirliği içinde çalışılmasına özen gösterilmektedir. Bugüne kadar yapılan çalışmalar neticesinde riskli olarak değerlendirilen vakalarda 38 yaşam koçu belirlenerek aile içi şiddet vakalarına ilişkin durum belli periyotlarla takip edildiği, ailelerin uzlaşmaya varmasına, sorunun asıl kaynağının nelerden kaynaklandığının belirlenmesine ve ailelerinin birbiriyle etkili iletişim kurabilmesine yardımcı olunduğu ve yapılan tespitler sayesinde 41 kişi, yaşam koçlarının desteğiyle tedaviye yönlendirildiği, madde bağımlısı olduğu tespit edilen 28 kişi ise Çankırı İl Sağlık Müdürlüğü ve Yeşilay'ın desteğiyle tedavi sürecine katıldığı açıklanmıştır. Çankırı İl Sağlık Müdürlüğü, haklarında sağlık tedbiri verilen bireyleri yakından takip ederek tedaviye devamlılığı sağlamaya çalışmaktadır. Böylelikle ilde vaka sayıları takip edildiği için tekrar eden vakaların önlenmesi ve daha kısa sürede olumlu sonuçlar alındığı ifade edilmektedir.

Aile içi şiddet vakalarında çocukların durumu ayrıca izlenmekte ve Çankırı Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bağlı Sosyal Hizmet Merkezleri ve Çankırı İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından değerlendirmeler yapılmaktadır. Gerekli görülen vakalarda çocuklar hakkında bakım tedbiri, danışmanlık, eğitim ve sağlık tedbiri talep edilmekte ve *"Çocuklar Güvende Programı"* kapsamında sağlanmaktadır. Bu süreçte özellikle eğitimden kopma aşamasına gelen çocukların yakından takibi yapılmakta ve tekrar eğitim hayatına kazandırılmaya çalışıldığı ifade edilmektedir.

Ayrıca, Çankırı Baro Başkanlığının hukuki destek sağlayarak mağdurların yanında yer aldığı, Çankırı İl Müftülüğünün ise şiddet uygulayan bireylerin rehabilitasyonu adına manevi rehberlik üstlendiği, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü hizmet modelleri kapsamında tedbir izleme takip çalışmaları ve bazı ailelerin Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmetine (SED) yönelik olarak yardım ile desteklendiği bilgisi edinilmiştir. Bu kapsamda 16 aileye destek sağlanmış, iş bulma konusunda zorluk yaşayan 17 aile üyesinin ise istihdam edildiği, yürütülen bu çalışmalar neticesinde vakaların çözüm sürecinin hızlandığı ve etkili sonuçlar elde edildiği öğrenilmiştir.

2.3.3. Çankırı Kadın Konukevi Fiziki Yapısı ve Personel Durumu

Çankırı ilinde bir adet kadın konukevi bulunmakta olup, ilk kabul birimi bulunmamaktadır. Çankırı Konukevi 2014 yılından beri kadın kabulüne başlamıştır. Kadın konukevi 20+4 kişilik kapasite ile hizmet vermekte ayrıca ilk kabul birimi olarak da hizmet sunduğu anlaşılmaktadır. Kuruluş açılış tarihinden itibaren toplam 1.002 (bin iki) kadın ve beraberinde bulunan 770 (yedi yüz yetmiş) çocuğa toplamda 1.172 (bin yedi yüz yetmiş iki) kişiye hizmet vermiştir.

Ziyaret tarihinde konukevinde 3 (üç) kadın ve 4 (dört) çocuk barındırıldığı tespit edilmiştir. Kadınlara ayrı yaşam alanına hazırlamak amacıyla tek başlarına yemek yapabilecekleri alanlar açıldığı, kadın ve çocukların birlikte yaşam alanı sağlanarak güçlenmelerinin sağlanmasının amaçlandığı görülmektedir.

Çocuklar için oyun alanlarının olduğu gözlemlenmiştir. Çankırı ilinde bulunan kadın konukevinin sağlık amacıyla Ankara iline sevklerde daha çok tercih edildiği ifade edilmiştir. 2024 yılında 60 (altmış) kadının kendi isteğiyle çıkış yaptığı ve 2024 yılında 8 (sekiz) engelli kadının kuruluşa geldiği bilgisi verilmiştir. Kadın konukevine ilk kabul sürecinde gelen ve kendi isteği ile çıkış yapan kadın sayısının ise 116 (yüz on altı) olduğu ifade edilmiştir.

Çankırı Kadın Konukevinde görev yapan personele ilişkin bilgi aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 23. Çankırı Kadın Konukevi Personel Yapısı

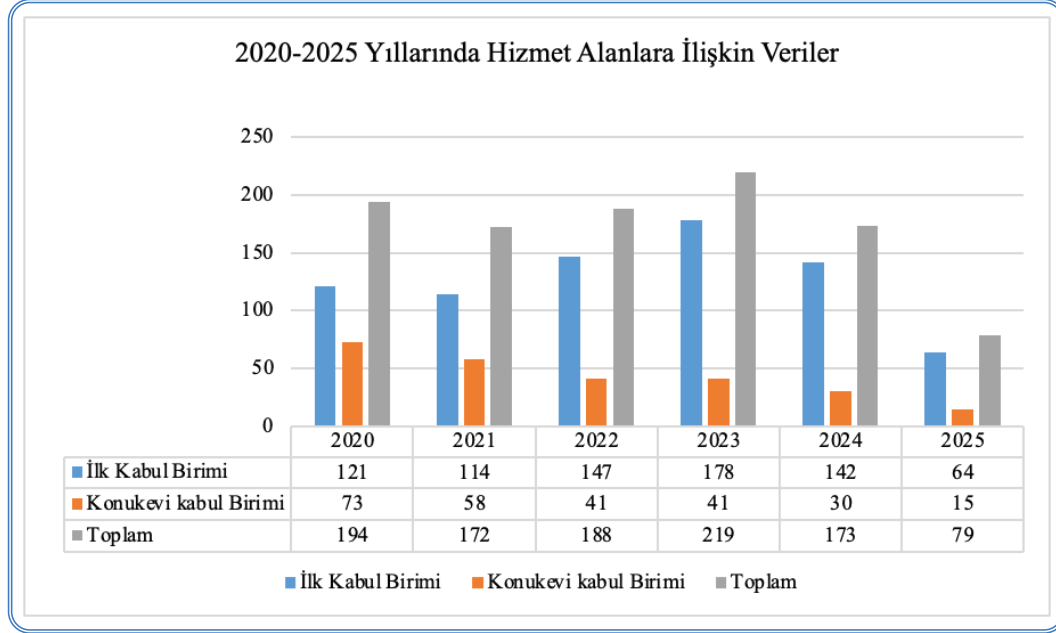
Ünvan	Adet
Kuruluş Müdür Vekili	1
Sosyal Çalışmacı	1
Hemşire	1
Koruma ve Güvenlik Görevlisi	4
Temizlik Elemanı	3
Bakım Elemanı	2
Teknisyen Yardımcısı	1
Ziyaretçi, Danışma ve Yönlendirme	1
Sosyal Destek Personeli	2
Toplam	16

Kaynak: Çankırı Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 05.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2.3.4. Çankırı Kadın Konukevinde Gerçekleştirilen Çalışmalar

Şiddete maruz kalan veya şiddete uğrama tehlikesi altında olan kadınlara yönelik barınma hizmeti sağlanmaktadır. Yabancı uyruklu kadınlara ise sadece şiddet mağduru olması durumunda hizmet sağlanabilmektedir. 2020-2025 yılları arasında Çankırı Kadın Konukevinden hizmet alan yabancı uyruklu kadın sayısı 96 kişidir.

ŞÖNİM'in mesai saatleri içinde çalışması ve ilde 1 adet kadın konukevi olması nedeniyle, mesai saatleri sonrasında kadın konukevine kadınların doğrudan götürüldüğü anlaşılmıştır. Kadın konukevine on iki yaşından büyük erkek çocukların alınamadığı, çocuk ilk kabul birimine yönlendirildikleri, ancak anneleri ile iletişim kurmalarının sağlandığı öğrenilmiştir. Engelli ve yaşlı kadın teslimi sonrasında da sıkıntılar yaşanabildiği ifade edilmiştir.

Şekil 35. Kadın Konukevinden 2020-2025 Yılları Arasında Hizmet Alanlara İlişkin Veriler

Kaynak: Çankırı Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 05.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Konukevlerinde bulunan kadın ve beraberindeki çocuklar için psikososyal destek, hukuksal ve sağlık alanlarında gerekli işlemler yürütülmektedir. Bu alandaki personelin bireysel çabası ile bizzat kurum müdürü nezaretinde çeşitli atölye çalışmaları yapılmaktadır. Kadın konukevinde yapılan atölye çalışmaları hem rehabilite hem de meslek edinme çalışmalarına yöneliktir. Yapılan atölye çalışmaları; punch atölyesi, sıfır atık atölyesi, drama atölyesi, amigurumi atölyesi, mandala atölyesi, makrome atölyesi, origami atölyesi, basit nakış atölyesi, kokulu taş atölyesi, resfebe atölyesi, geleneksel oyuncaklar atölyesi ve takı tasarımı atölyesinden oluşmaktadır. Kadınlarının taleplerine istinaden başkaca atölyelerin açılabilirdiği ifade edilmiştir. Yönetmelik gereği halk eğitimden ücretli öğretmen gelebilmesi mümkün olabilirken, kurum içi personelle atölye çalışmalarının daha kolay yapılabilirdiği, birlikte çalışmanın personelin de motivasyonunun artmasını sağladığı, hatta personelle meditasyon yapılmasında fayda görüldüğü belirtilmiştir.

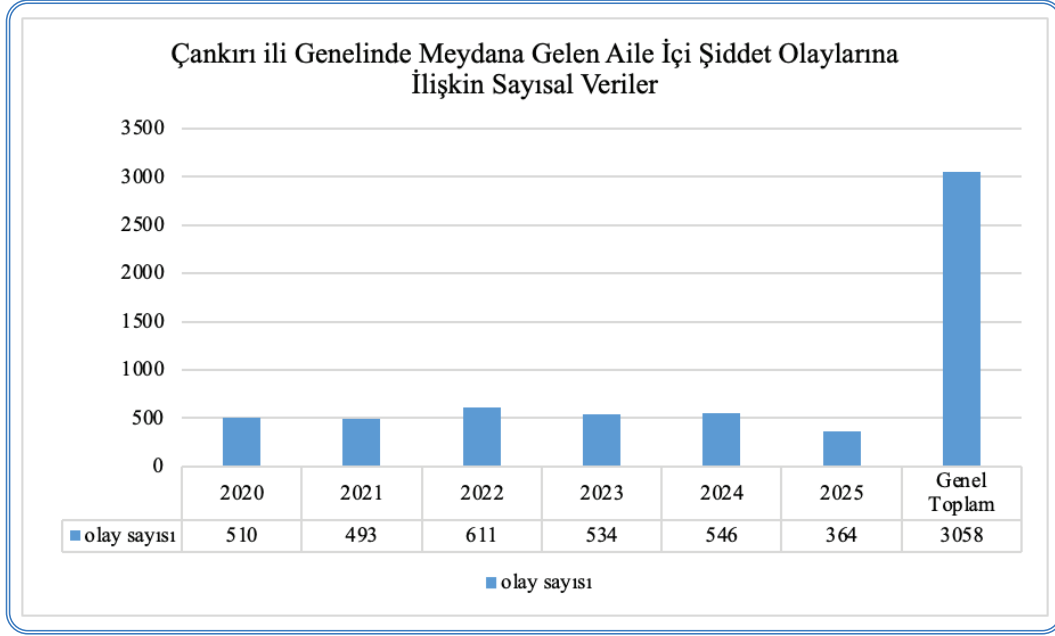
Çankırı ilinde özel kreş sayısı az olduğundan kontenjanların hemen dolabildiği ifade edilmiştir. Bu bağlamda iş ve meslek danışmanına yönlendirme hususunda, küçük çocuğu olanlar açısından bırakacak yerleri olmadığından işe yerleştirme sürecinden verim alınamadığı, kreşlerde kontenjan ayrılmasına rağmen bu sayının yeterli gelmediği bildirilmiştir. Kreşler, özellikle fabrikalarda, işletmelerde, organize sanayi bölgelerinde çocuklu kadınların istihdamının kolaylaşabilmesi ve kadını iş hayatına dâhil etmenin gerçekleşmesi bakımından gerekli bir ihtiyaç olmaktadır. Diğer yandan Çankırı Valisinin ilde kreş sayısının artırılmasına yönelik bir projesi olduğu bilgisi verilmiştir.

2.3.5. Çankırı İl/İlçe Emniyet Aile İç Şiddetle Mücadele Büro Amirliğinde Gerçekleştirilen İşlemler

İl genelinde kadına yönelik şiddet kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin bilgiler, Çankırı İl Emniyet Müdürlüğü tarafından bilgi ve belge talepli yazımıza cevabi yazı olarak gönderilen 28.08.2025 tarihli ve 1053 sayılı yazı doğrultusunda ve yapılan ziyaret sırasında elde edilen veriler ışığında elde edilmiştir. Kadına karşı şiddetle mücadele kapsamındaki işlemler Aile İç Şiddetle Mücadele Büro Amirliği tarafından yürütülmektedir.

İl Emniyet Müdürlüğü görev alanında, 2020-2025 yılları arasında meydana gelen vaka sayısına ilişkin veriler aşağıda yer almaktadır.

Şekil 36. Çankırı ilinde 2020-2025 Yılları Arasında Aile içi ve Kadına Yönelik Şiddet Kapsamındaki Vaka Sayıları

Kaynak: Çankırı İl Emniyet Müdürlüğü'nün 28.08.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

6284 sayılı Kanun kapsamında şiddet mağduru kişilere yönelik uygulanan önleyici tedbir kararları ve Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Kayıt ve Risk Değerlendirme Formları kolluk görevlileri tarafından Emniyet Kolluk İşlemleri Projesi (EKİP) üzerinden doldurularak ŞÖNİM'e bildirilmektedir.

2024-2025 yılları arasında kadına yönelik şiddet kapsamında 5 (beş) adet elektronik kelepçe tedbiri uygulandığı, bunlardan 1 (bir) adedinin halen devam ettiği ifade edilmiştir. Koruma/ uzaklaştırma kararı olmasına rağmen şiddete maruz bırakılan veya uzaklaştırma kararı ihlal edilen mağdur şahıslar bulunmamaktadır.

Koruma/uzaklaştırma kararı olmasına rağmen şiddete maruz bırakılan veya uzaklaştırma kararı ihlal edilen vakalarla karşılaşıldığı, tedbir kararı alan mağdurun birkaç gün içinde fail ile bir araya geldiği kadın konukevine gitmek istemediği, şikâyetten vazgeçme gibi durumlarla sıklıkla karşılaşıldığı ifade edilmiştir. Genellikle vakalar tekrarlayan şeklinde olduğu, aynı kişiye birden çok işlem yapıldığı, ilin nüfus olarak küçük bir il olması sebebiyle vaka çeşidinin fazla olmadığı belirtilmiştir.

Elektronik kelepçe sayısının ziyaret tarihi olan 31.07.2025'de 2 (iki) adet olduğu belirtilmiştir. Elektronik kelepçe uygulaması sırasında il dışında bulunan kişiler olması mesafe sorununa neden olduğu ve cihazların sağlamlığı konusunda iyileştirilmesine ihtiyaç duyulduğu, elektronik kelepçeyi zorla çıkartan kişiye ilişkin bir yaptırım olmadığından çok fazla caydırıcı olmadığı ifade edilmiştir. Bir başka karşılaşılan sorunun ise mağdurun sinyal cihazını yanında taşımaması halinde yaşandığı ifade edilmiştir. Ayrıca cihazın operatörünün değişmesine rağmen hala çekim sorunları olduğu bildirilmiştir.

Görüşme esnasında vaka değerlendirme toplantılarının önemine değinilerek vakanın özüne inildiği, **her mağdur ya da failin ihtiyacına istinaden işlem yapıldığı** ilde tek bir karakol bulunduğu, yalnızca aile içi şiddetle mücadele bürosunda işlemlerin yapıldığı bilgisi verilmiştir. Suç tasniflerinin sınırlarının daha belirgin hale getirilmesi ve polis merkezleri ile aile içi ve kadına karşı şiddetle mücadele büroları arasındaki karmaşıklığın giderilmesi fayda sağlayacaktır.

2.3.6. Çankırı İl Jandarma Komutanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliğinde Gerçekleştirilen İşlemler

Çankırı İl Jandarma Komutanlığı tarafından bilgi ve belge talebimize verilen 15.09.2025 tarihli cevabi yazı ve yapılan ziyaret sırasında elde edilen bilgilere göre il genelinde kadına yönelik şiddet kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin bilgiler elde edilmiştir.

Çankırı ilinde Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliği İl Jandarma Komutanlığı bünyesinde ailenin korunması ve kadına karşı şiddetin önlenmesine dair kanun kapsamındaki iş ve işlemleri yürütmektedir. Bu kapsamda ilin jandarma bölgesinde 2020-2025 yılları arasında toplam 354 (üç yüz elli dört) vakanın aile içi ve kadına yönelik şiddet kapsamında değerlendirildiği anlaşılmaktadır. Bu süreçte gelişen olaylardan 42 (kırk iki) adet bireyin ŞÖNİM'e yönlendirildiği, 2020-2025 yılları arasında jandarma bölgesinde elektronik kelepçe uygulamasına rastlanılmadığı bilgisi verilmiştir.

Şekil 37. Çankırı ilinde 2020-2025 Yılları Arasında Gerçekleşen Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet kapsamında Vaka Sayılarına İlişkin Veriler

Kaynak: Çankırı İl Jandarma Komutanlığı 15.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Aile içi ve kadına yönelik şiddetle mücadelede kurumsal kapasitesinin ve verimliliğinin artması amacıyla ilgili tüm kurumların müdahale aşamasında entegre olarak uygulama sürecine dâhil edilmesinin olumlu sonuçlar verebileceği gözlemlenmiştir. İl Jandarma Komutanlığında da vali tarafından oluşturulan komisyondan bahsedilerek uygulamanın önemine vurgu yapılmıştır.

Birimde personel sıkıntısı olduğu, alanda görevli bir personel olması nedeniyle refakat durumlarında sıkıntı yaşanabildiği, özellikle jandarma açısından kadın personel sayısının oldukça az olduğu, 6 adet KADES ihbarı aldıkları, asılsız ihbarların da sıklıkla geldiği ifade edilmiştir. Ayrıca ilin, İlga istikameti konumunda olması nedeniyle ulaşım araçları içinden de ihbarlar gelebildiği bildirilmiştir.

Sıklıkla aktif köy ziyaretleri yapıldığı, kırsaldaki kadınlarla ulaşılarak broşürlerin dağıtıldığı aile ve çocuk kısım amirliği şeklinde yapılandıkları için riskli görülen okullara ayda bir ziyaretlerin yapıldığı beyan edilmiştir. Bu noktada personel sıkıntısı nedeniyle kadın ve çocuk kısım amirliğinin ayrı ayrı yapılandırılmasının faydalı olacağı değerlendirilmiştir.

2.3.7. Çankırı Değerlendirme

Yasada sağlık tedbirlerine ilişkin düzenlemeler yeterince net olmadığı için uygulamada güçlükler yaşanabilmektedir. Beyana dayalı olarak doldurulan formlarda, madde bağımlılığı bulunsa dahi tespit edilmeyebilmektedir. Bu nedenle sağlık tedbirlerinin zorunlu hale getirilmesi ve kararların sağlık koordinasyon grupları tarafından verilmesi yararlı olacaktır.” 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’un 15’inci maddesi uyarınca verilen destek hizmetlerinin sadece ŞÖNİM’ler tarafından değil Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Denetimli Serbestlik Müdürlüğü, Yeşilay vb. paydaş kuruluşlar tarafından hazırlanan programlar ile şiddet mağduru ve şiddet uygulayan kişilere zorunlu olarak verilmesi, izleme ve takibinin yapılması, konu hakkında atölye çalışmaları düzenlenmesi önerilmektedir. Nitekim ildeki görüşmede, eğitim noktasında gönüllü katılım az olduğundan ve damgalanmadan dolayı katılım istenilmediğinden “Tuz Mağarası” gezisi yapılmak suretiyle eğitimin tamamlandığı ifade edilmiştir.

6284 sayılı Kanun’da şiddet uygulayanın rehabilite edilmesi önerilmektedir. Ancak bu uygulama esnasında yapılan öfke kontrolü ve stres yönetimi gibi çeşitli programlara katılım zorunlu değil isteğe bağlı olmaktadır. Şiddet uygulayan kişilerin sistemli ve düzenli olarak eğitimlerden geçirilmesi ve kişilerin tercihinin bırakılmaması gerekmektedir.

6284 sayılı Kanun’un 5’inci maddesinde şiddet uygulayan kişilerin müşterek konuttan veya bulunduğu yerden uzaklaştırılması kararı verildiğinde kişiye uygun rehabilitasyon çalışmalarının zorunlu olarak başlatılması gerekmektedir.

Şiddetin önlenmesinde topyekûn mücadele yapılması yalnızca mağduru değil, şiddet uygulayan hakkında da gerekli mesleki çalışmaların yapılması, **her bir vakanın biricik olması** şiddeti tetikleyen nedenlerin her bireyde farklı olması nedeniyle tüm kamu ve sivil toplumun birlikte çalışabilecekleri düzenlemelerin yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

İlin nüfus yapısı, kültürel kodları, küçük bir il olması, asayiş açısından iyi bir noktada olması ve Vali önderliğinde her vaka özelinde çalışma yapılmasına yönelik ilde yer alan iyi uygulama örneklerinin vaka sayılarına olumlu olarak yansdığı görülmektedir. Ayrıca bireysel çabalar ve koordinasyon sürecinin etkili işlemesi kadına şiddetle mücadelede olumlu etkiler oluşturduğu görülmektedir.

2.4. KAYSERİ ÇALIŞMA ZİYARETİ KAPSAMI

İç Anadolu Bölgesinde yer alan Kayseri ilinin kuzeyinde Yozgat ili, batısında Nevşehir ili, güneyinde Adana ili, doğusunda ve kuzeydoğusunda ise Sivas ili bulunmaktadır. 2024 TÜİK verilerine göre Kayseri ilinin toplam nüfusu 1.452.458, erkek nüfusu 725.633, kadın nüfusu ise 726.825’tir.³⁰ 2024 TÜİK verilerine göre Kayseri İç Anadolu bölgesindeki en çok nüfusa sahip üçüncü il konumundadır.

Emniyet Genel Müdürlüğü ile Jandarma Genel Komutanlığından edinilen 2020-2025 (6 aylık dönem) yılları arasında meydana gelen 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamındaki aile içi ve kadına yönelik şiddet olay/vaka sayılarının sıralandığı listeye istinaden Emniyet Genel Müdürlüğü’nün verilerine göre Kayseri ilindeki 2024 yılı 6284 sayılı Kanun kapsamındaki aile içi ve kadına yönelik şiddet olay sayısı 5.974’dır. Jandarma Genel Komutanlığının verilerine göre Kayseri ilindeki 6284 sayılı kanun kapsamında meydana gelen olay sayısı 2024 yılı için 810’dur.

30 <https://cip.tuik.gov.tr/?il=20>, (E.T 26.09.2025).

Tablo 24. İl Olay Sayıları

YILLAR	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (6 ay)
Jandarma Genel Komutanlığı	721	562	899	1.015	810	166
Emniyet Genel Müdürlüğü	4.133	4.364	5.134	4.583	5.974	3.133

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığının 07.07.2025 tarihli yazılarındaki verilerden yararlanılarak hazırlanmıştır.

2016-2022 yılları arası yedi yıllık dönemde Türkiye’de meydana gelen tüm kadın cinayeti olay sayılarının %1,79’u Kayseri’de gerçekleşmiş olup, olay sayısı bakımından Türkiye’nin en çok kadın cinayeti işlenen altmış sekizinci ili ve nüfus üzerinden hesaplanan değere göre ise, kadın cinayeti açısından Türkiye’nin en riskli otuz altıncı ili konumundadır.³¹

Yapılan çalışmada Kayseri Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi, 1 ve 2 No’lu Kadın Konukevleri, Kayseri İl Emniyet Müdürlüğü Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği ve İl Jandarma Komutanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Suçları Kısım Amirliği 14.08.2025 tarihinde ziyaret edilmiştir. Yapılan ziyaretlerde uygulamada yaşanan sorunlar, çözüm önerileri ve iyi uygulama örnekleri konusunda bilgiler alınmıştır.

Ayrıca Kurumumuzca yapılan yazışmalar sonrası Kayseri iline ilişkin bölümde Kayseri Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü’nün 25.09.2025 tarihli ve 17918263 sayılı yazısından, Kayseri İl Emniyet Müdürlüğü’nün 16.09.2025 tarihli ve 2025091510473239325 sayılı yazısından ve yararlanılmıştır.

2.4.1. Kayseri Fiziki Yapısı ve Personel Durumu

Kayseri Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Oğuz Caddesi No: 27 Kocasınan / KAYSERİ adresinde faaliyet göstermekte olup binanın yanında Sosyal Hizmet Merkezi de faaliyetlerini sürdürmektedir.

Tablo 25. Kayseri ŞÖNİM Personel Sayısı

UNVAN	PERSONEL SAYISI
Kuruluş Müdür Vekili	1
Psikolog	2
Sosyal Çalışmacı	1
Çocuk Gelişimcisi	2
Sosyal Hizmet Personeli	13
Öğretmen	1
Bilgisayar İşletmeni	2
Hizmetli	4
Şoför	1
Güvenlik Görevlisi	4
Temizlik Görevlisi	1
Danışma/Yönlendirme Görevlisi	1
Toplam	23

Kaynak: Kayseri Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü’nün 25.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

31 Yıldız, Ö.S. ve Erdoğan, Ö.N.H.s.120.

Kayseri Şiddet Önleme ve İzleme Merkezinde 23 personelin görev yaptığı anlaşılmıştır. Şiddet Önleme İzleme Merkezi Müdürlüğünde 1 müdür vekili, 2 psikolog, 1 sosyal çalışmacı, 2 çocuk gelişimci, 3 sosyal hizmet personeli, 1 öğretmen, 2 bilgisayar işletmeni, 4 hizmetli, 1 şoför, 4 güvenlik görevlisi, 1 temizlik personeli, 1 danışma yönlendirme görevlisi bulunmaktadır.

Kuruluş 7/24 esasına göre faaliyet göstermekte olup, silahlı güvenlik görevlisi bulunmamaktadır.

Ziyaret tarihinde polis irtibat görevlisinin, Kuruluşta olduğu anlaşılmıştır.

Yapılan incelemede ŞÖNİM'e yaklaşık bin/bin beş yüz metre mesafede Kocasinan İlçe Emniyet Müdürlüğünün olduğu anlaşılmıştır.

2.4.2. Kayseri ŞÖNİM'de Gerçekleştirilen Çalışmalar

Kuruluşa 2024 yılında 6353 kişinin, 2025 yılında ise (Ocak-Ağustos dönemi) 5911 kişiye yönelik koruyucu ve önleyici tedbir kararları ulaşılmıştır.

ABS sistemine günlük yüklenen tedbir kararlarının sistem onayı yapılarak mağdurların iletişim numaralarının ABS'den tespit edildiği ve meslek elemanları tarafından tedbir kararlarında adı geçen mağdurlara ulaşılarak izleme ve takip çalışması yapıldığı belirtilmiştir. İletişim numarası olmayan mağdurların iletişim bilgileri ise emniyetten resmi yazışma ile talep edildiği anlaşılmıştır.

Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Daire Başkanlığına Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirlikleri ve Jandarma Genel Komutanlığı Asayiş Dairesi Başkanlığı'na bağlı Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Şube Müdürlükleri/Kısım Amirlikleri tarafından 6284 Sayılı Kanun kapsamına giren olaylarda/şikâyetlerde form doldurulmaktadır. Söz konusu form, şiddet gören veya şiddet görme tehlikesi bulunanlarla ilgili olarak ve 6284 sayılı Kanun kapsamında yapılması gerek işlemlere esas teşkil etmesi amacıyla bilgi toplanmasına ve risk derecelendirmesi yapılmasına imkân sağlamaktadır. Bu kapsamda Aile İçi Şiddet Form (AİŞF) sayılarına bakıldığında 2024 yılında Kayseri ŞÖNİM'e ulaşan form sayısının 6596, 2025 yılı Ocak-Ağustos ayları arasındaki sayının da 4010 olduğu anlaşılmıştır.

Emniyete intikal eden ve ABS sistemine yüklenen AİŞF kayıt formlarının günlük sistem onayı yapıldığı ve meslek elemanları tarafından mağdurlara ulaşılarak izleme ve takip çalışması yapıldığı ifade edilmiştir.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında verilen sağlık tedbiri kararlarının uygulanması konusunda gerekli işlemler yapılmaktadır. Bu kapsamda 2024 yılında 115, 2025 yılı Ocak-Ağustos ayında da 71 kişiye yönelik sağlık tedbiri kararının uygulanması ve takibi sağlanmıştır.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde verilen gizlilik tedbiri kararlarının uygulanması konusunda gerekli işlemler yapılmaktadır. Bu kapsamda 2024 yılında 96, 2025 yılı Ocak-Ağustos döneminde ise 80 kişi hakkındaki gizlilik kararı Kuruluşlarına ulaşmıştır.

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezinde şiddet mağduru ve şiddete tanıklık eden çocuklara yönelik olarak psiko-sosyal destek ve rehberlik hizmeti verilmektedir. Bu bağlamda 2024 yılında 6353, 2025 yılı Ocak-Ağustos aylarını kapsayan dönemde ise 4315 kişiye yönlendirme ve rehberlik hizmetinden yararlanmıştır.

Kadına yönelik şiddet eylemleri nedeniyle tutuklu ya da hükümlü şahısların firar ya da tahliye durumlarında şiddet mağdurlarına yönelik gerekli bilgilendirme ve yönlendirme sağlanmış olup, bu kapsamda 2024 yılında 231, 2025 yılı Ocak-Ağustos arası dönem için de 345 bildirimi gerçekleştirilmiştir.

2.4.3. Kayseri Kadın Konukevleri Fiziki Yapısı ve Personel Durumu

Kayseri ilinde 2 adet kadın konukevi bulunmakta olup bir tanesi ilk kabul birimi olarak faaliyet göstermektedir.

2 no.lu kadın konukevi, ilk kabul birimi olarak hizmet vermekte olup kapasitesi 20 kişidir. Ziyaret tarihi olan 14.08.2025 tarihinde 6 kadın ve 2 çocuk barındırıldığı, 20.08.2025 tarihi itibarıyla de 8 kadın ve 7 çocuğun hizmet aldığı anlaşılmıştır. 2 no.lu kadın konukevi bireysel odalarda kamera olmadığı bununla birlikte karantina 1 no.lu odanın kapısını gören bir kameranın bulunduğu görülmüştür. 2 no.lu kadın konukevi 2017 yılında tahsis edilmiş olup, 2027 yılında tahsis süresinin dolacağı anlaşılmıştır. Söz konusu konukevinde çocuklar için oyun alanları olduğu görülmüştür. Kurulusta, yemekler taşıma usulü olarak yapıldığı, anlaşmalı olunan yemek şirketi tarafından günlük verilen kişi sayısına göre yemek gönderildiği yemeklerin numuneleri alınmakta olup 72 saat muhafaza edildiği bildirilmiştir.

Tablo 26. Kayseri Kadın Konukevi (2 No.lu) Personel Sayısı

Ünvan	Sayı
Kuruluş Müdür Vekili	1
Psikolog	2
Çocuk Gelişimcisi	1
Hemşire	1
Yurt Yönetim Memuru	2
Güvenlik Görevlisi (4/D işçi)	4
Temizlik Görevlisi (4/D işçi)	1
Destek Personeli (4/B sözleşmeli personel)	1
Bakım Personeli (4/D işçi)	1
Mutfak Görevlisi (özel hizmet alımı)	2
Şoför	1
Hizmetli	2
İUP Personeli	2
Toplam	21

Kaynak: Kayseri Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü'nün 25.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

1 No'lu kadın konukevi, 20 kadın ve 10 çocuk olmak üzere toplam 30 kişi kapasiteli olup ziyaret tarihinde 5 kadın ve 6 çocuğun bulunduğu anlaşılmıştır. 1 No'lu kadın konukevinde güvenlik görevlisi mevcuttur.

Tablo 27. Kayseri Kadın Konukevi (1 No.lu) Personel Sayısı

Ünvan	Sayı
Kuruluş Müdür Vekili	1
Psikolog	1 1 (İzinli-doğum izni)
Temizlik Görevlisi	3
Güvenlik Görevlisi	6
Mutfak Görevlisi	2
Çocuk Gelişimcisi	1 (Süt izinli)
Sosyal çalışmacı	1 (Görevlendirmede)
Hemşire	2
Bilgisayar İşletmeni	1
Şoför	1
Çocuk Bakıcısı	1
Sosyal Hizmet Personeli (4/B)	2
Toplam	23 (İzin/görevlendirme durumu dikkate alındığında 20 kişi)

Kaynak: Kayseri Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü'nün 25.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2024 yılında 1 No'lu kadın konukevinden hizmet alan kadın sayısı 84, çocuk sayısı ise 64'tür. 2025 yılı Ağustos ayına kadar kuruluştan hizmet alan kadın sayısı ise 29, çocuk sayısı ise 32'dir.

2.4.4. Kayseri Kadın Konukevinde Gerçekleştirilen Çalışmalar

Konukevinde fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddete uğrayan kadınların psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözümümlenmesi sırasında varsa çocuklarıyla birlikte ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla geçici süreyle kalabilecekleri yatılı bir kuruluş olan kadın konukevlerinde kadınlara öncelikle can güvenliği sağlamakta, kendilerini toparlamaları için zaman tanınmakta ve kendi hayatlarına daha uzun vadeli ve geniş açıdan bakabilmeleri için emniyetli bir ortam sunulmaktadır.

Kadın konukevlerinde eşler arası anlaşmazlık nedeniyle evini terk eden ya da terk edilen ve yardıma ihtiyaç duyan, fiziksel, cinsel, psikolojik, ekonomik şiddete uğrayan, istenmeyen evliliklere zorlanan, evlilik dışı hamile kalan ya da çocuk sahibi olan ve bu nedenle ailesi tarafından kabul edilmeyene, önceden alkol veya uyuşturucu madde bağımlısı olup tedavi görmüş ve alışkanlıklarını terk eden ceza infaz kurumundan yeni çıkmış olup, yardım ve desteğe ihtiyacı olan boşanma, eşin ölümü veya çevre koşulları nedeniyle ekonomik ve sosyal yoksunluk içinde olan kadınlarla birlikte beraberindeki çocuklar da kuruluş hizmetlerinden faydalanmaktadır.

Kadın konukevleri, kadınlara öncelikle can güvenliği, kendini toparlamak için zaman ve hayatlarına daha uzun vadeli ve geniş açıdan bakabilmek için ihtiyaç duydukları emniyetli bir ortam sağlamaktadır. Bunu sağlamanın en önemli aracı da kadın konukevlerinin adres ve telefonlarının gizli tutulmasıdır. Bu durumu sürdürülebilir kılmanın yolu, kuruluşun olduğu kadar bu alanda çalışmalar yapan tüm ilgili sektörlerin de yardım ve katkılarını gerektirmektedir.

Kadın konukevlerinde kalanlar arasında sınıf, etnik köken, din, mezhep, dil, meslek, medeni hal, siyasi düşünce vb. ayrımlar gözetmemek, hizmet alan kadınlar hakkındaki bilgilerin gizliliği, şiddetten uzak bir ortam oluşturmak, karar mekanizmalarını güçlendirmek, hizmetlerin kadın personel tarafından yürütülmesi gibi evrensel ilkeler göz önünde bulundurularak hizmet verilmektedir.

Yapılan görüşme ve bilgi belge talep yazısına verilen cevabi yazının incelenmesi ve elde edilen bilgilere göre; gizlilik ilkesi uyarınca kadın konukevine girmek üzere yapılan başvurular Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bağlı Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi tarafından 7/24 çalışma esasına dayalı kabul edilmektedir. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi tarafından kolluk kuvvetleri aracılığı ile veya bireysel başvuru şeklinde başvurusu alınan müracaatçı kadınların aynı gün Kayseri 2. Kadın Konukevine kabulü yapılmaktadır.

Kadınların ilk kabul biriminde kalma süresi 2 haftadır. Bu süre sonunda uygun görülen kadın ve beraberindeki çocuklar kadın konukevine nakledilmektedir. 2No'lu kadın konukevinde hizmet alan müracaatçı kadınların ilk kabul hizmet süresi dolduğu zaman Kayseri Kadın Konukevine nakil işlemleri yürütülmektedir.

Kadınların sağlık takip ve kontrolleri sağlık servisi tarafından yürütülmektedir.

6284 sayılı yasa gereği kuruluştaki barınan kadınların kuruluştaki kaldığı süre içerisinde sağlık hizmetinden faydalanabilmeleri için 60/c kapsamında SGK girişleri yapılarak sağlık giderleri karşılanmaktadır.

Ruh sağlığı bozuk olan veya engelli olan kadınlara, 60 yaşını dolduran mağdur yaşlılara sağlık heyeti raporu alınarak uygun hizmet modelinin belirlenmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

Eşleri ve ailelerinin sorunlarının çözülmesi konusunda danışmanlık yapılmakta telefonla görüşmeleri için gerekli koşullar sağlanmaktadır.

Herhangi bir nedenle evlilik dışı hamile kalmış ve kuruluştaki doğum yapmış kadınlar sosyal inceleme sonucunda gerektiğinde koruma altına alınmakta ve ilgili sosyal hizmet kuruluşuna yerleştirilmektedir. Uygun görülmesi halinde daha büyük çocuklar da koruma altına alınarak yaşlarına uygun sosyal hizmet kuruluşuna yerleştirilmektedir.

Kuruluştaki hizmet alan kadınların resmi iş ve işlemleri sosyal servis ile işbirliği içerisinde gerçekleştirilmekte olup gerekli takip çalışmaları yine sosyal servis tarafından yapılmaktadır.

Kuruluştaki hizmet alan kadın ve çocukların kıyafet temizlik ihtiyaçları yine kuruluş tarafından sağlanmakta olup eşya dağıtım formuna işlenmektedir.

İş bularak çalışmaya başlayan kadınlara kuruluştan ayrılma sürecinde sosyal destek verilmekte ve aynı nakdi yardım sağlayabilecek yardım kuruluşlarına yönlendirilmektedir.

Kuruluştaki kalmakta olan ve hiçbir maddi geliri olmadığını beyan eden müracaatçıları için adli yardım bürosu aracılığı ile yargı giderlerinden muaf tutulması ve ücretsiz avukatlık hizmetlerinden yararlandırılması amacıyla gerekli evraklar tamamlanarak Kayseri Adliyesine başvuruda bulunmaktadır.

Boşanma süreci devam eden ya da velayetin babada olması durumunda ise kadının talebine istinaden çocuk görüşme merkezi ile iletişime geçilerek çocuk ve annenin görüşmesi için uygun randevu oluşturmaktadır.

Kuruluşa gelmeden önce herhangi bir tedbir kararı bulunmayan ancak 6284 sayılı Kanun kapsamında tedbir talebi bulunan müracaatçılar için gerekli başvurular sosyal servis tarafından yürütülmektedir.

Kuruluştaki hizmet alan kadınların beraberinde bulunan çocukların eğitim durumu hakkında gerekli görüşmeler gerçekleştirilmekte ve özel eğitim gören çocuklar için ilgili özel eğitim merkezi işbirliği içerisinde uygun gün ve saat belirlenerek telafi eğitimleri gerçekleştirilmektedir.

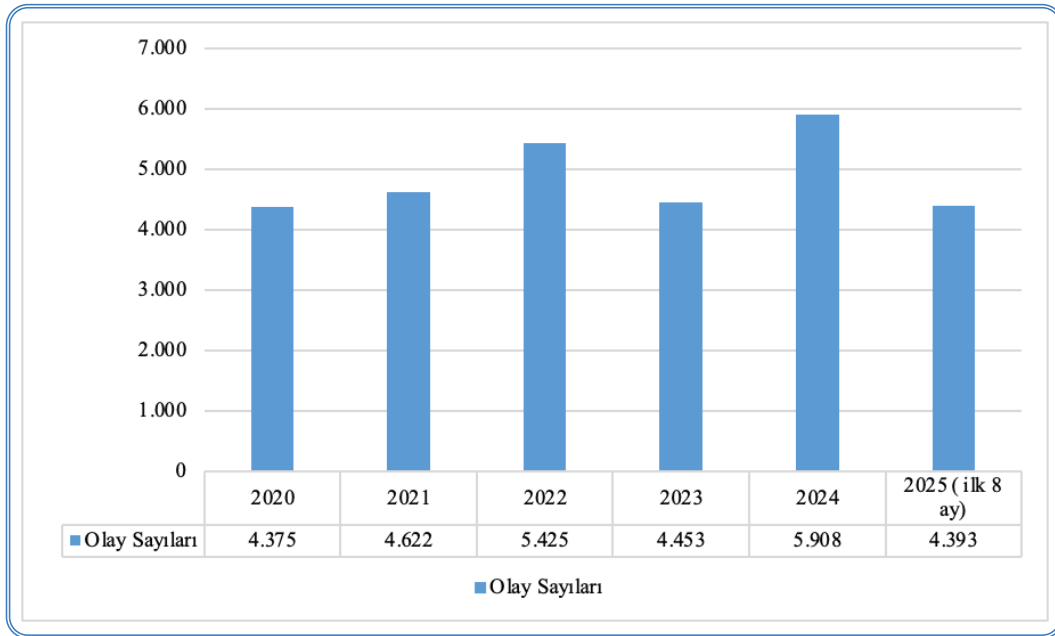
Kuruluşta kabul yapılan yabancı uyruklu kadınların farklı bir şehre gitmek istemesi durumunda yol izni işlemleri başlatılmaktadır.

Psikolojik desteğe ihtiyacı olduğu tespit edilen veya talebi bulunan müracaatçılar kurum psikoloğu tarafından bireysel görüşmeye alınmakta ve Göz Hareketleriyle Duyarsızlaştırma ve Yeniden İşleme (EMDR) ve Çözüm Odaklı Terapi (ÇOT) tekniğiyle psikolojik destek sağlanmaktadır.

2.4.5. İl/İlçe Emniyet Aile İçi ve Kadına Şiddetle Mücadele Biriminde Gerçekleştirilen İşlemler

16.09.2025 tarihli cevabi yazıda; şiddet mağduru kişilerin Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliklerine ve Polis Merkezi Amirliklerine müracaat etmesi ve sisteme giriş yapılması durumunda UYAP projesine entegre olan ŞÖNİM'lerin mağdur ve şüpheli bilgilerini otomatik olarak görebildiği ifade edilmiştir.

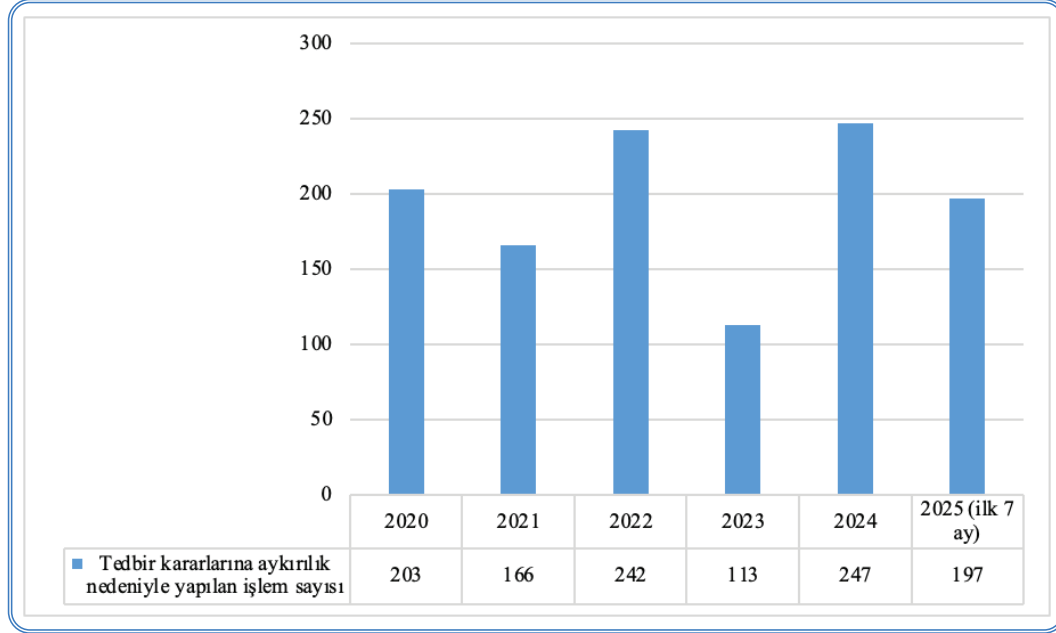
Şekil 38. Kayseri İli Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet Verileri

Kaynak: Kayseri İl Emniyet Müdürlüğü'nün 16.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

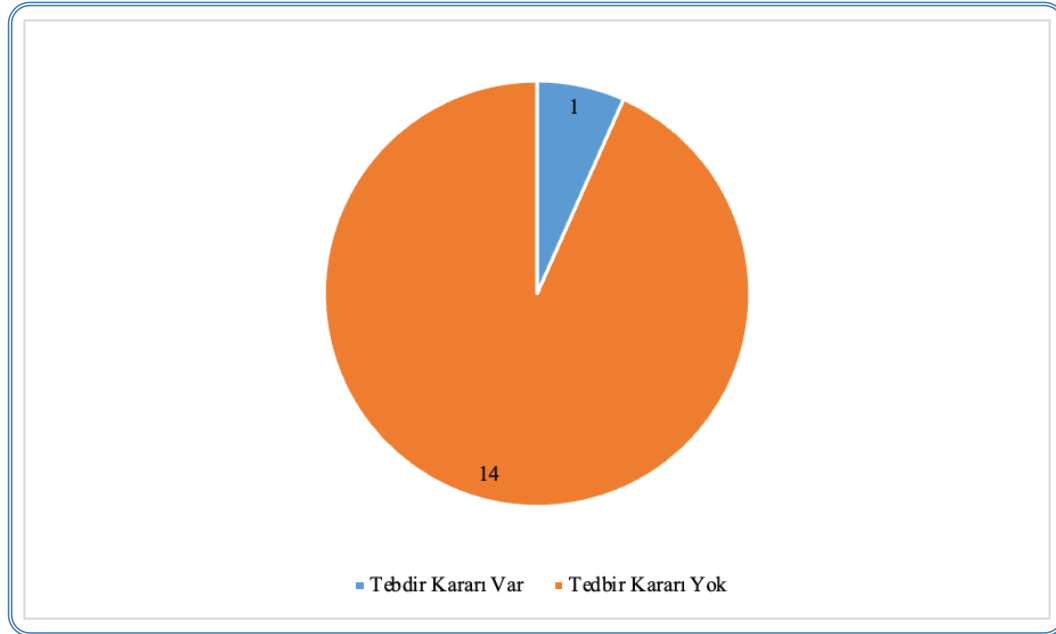
Kadına yönelik şiddetin önlenmesi kapsamında 2024 yılı içerisinde 54 kelepçe uygulamasının, 2025 yılında da 73 kelepçe uygulamasının sonlandırıldığı, 43 elektronik kelepçe uygulamasının devam ettiği bildirilmiştir.

Koruma/uzaklaştırma kararı olmasına rağmen gerçekleşen öldürme olayının bulunmadığı, 6284 sayılı Kanun kapsamında Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında verilen tedbir kararına aykırılık suçundan 2025 yılı içinde 197 kez işlem yapıldığı bilgisi verilmiştir.

Şekil 39. Tedbir Kararlarına Aykırılık Nedeniyle Yapılan İşlem Sayısı

Kaynak: Kayseri İl Emniyet Müdürlüğü'nün 16.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Kayseri İl Emniyet Müdürlüğü'nün sorumluluk bölgesindeki kadın cinayetlerinde olay tarihi itibarıyla devam eden tedbir kararının bulunup bulunmadığı incelenmiştir. Aşağıdaki grafikte belirtildiği üzere 2020-2025 (ilk 9 ay) yılları arasındaki dönemde meydana gelen cinayetlerin % 93'ünde tedbir kararı bulunmamaktadır.

Şekil 40. 2020-2025 (ilk 9 ay) Yıllarında Kayseri Emniyet Sorumluluk Bölgesindeki Kadın Cinayetlerindeki Tedbir Durumu

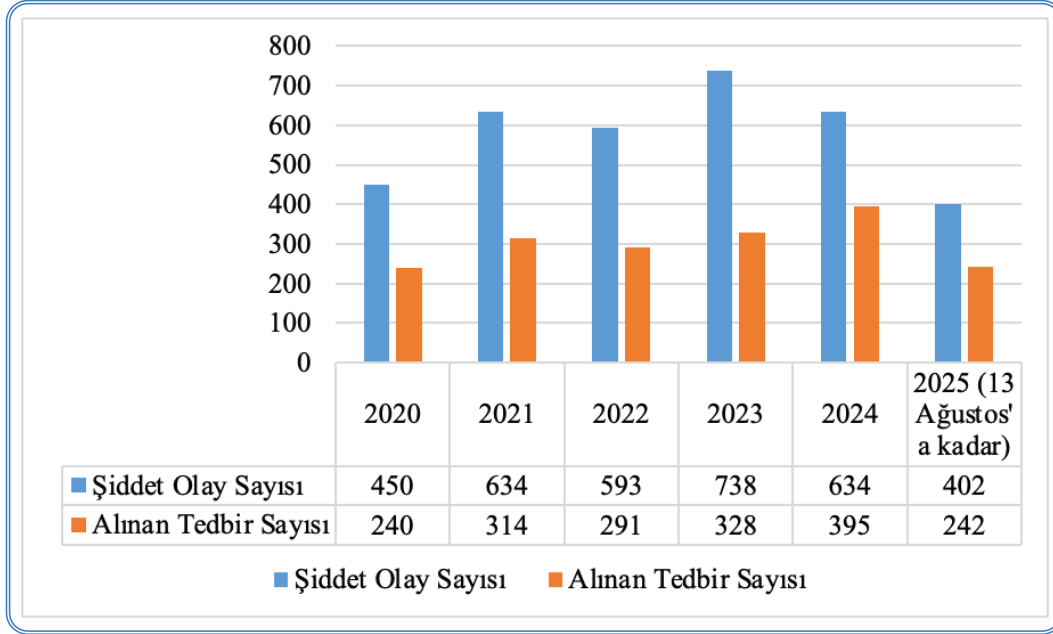
Kaynak: İçişleri Bakanlığının 24.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Emniyet sorumluluk bölgesinde bilgilendirme faaliyetlerinin yürütüldüğü, ancak bazı mağdurların kolluk kuvvetleri tarafından ziyareti edilmesinden rahatsız olduğu bildirilmiştir. Bu noktada Yönetmelik kapsamındaki görevlerin psikolog, sosyolog gibi meslek elemanları tarafından değerlendirilmesinin faydalı olacağı görülmektedir.

2.4.6. İl Jandarma Komutanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliğinde Gerçekleştirilen İşlemler

Meydana gelen aile içi ve kadına yönelik şiddet olaylarında mağdur 6284 sayılı Kanun ile ilgili bilgilendirilerek bilgilendirme işlemi tutanak altına alındığı, her olay için Jandarma Aile Bilgi Sistemi (JABS)'ta bulunan Aile İçi Şiddet Kayıt Formu doldurularak olayla ilgili ŞÖNİM'e bilgi verildiği ifade edilmiştir. 2020 yılında (6), 2021 yılında (5), 2022 yılında (14), 2023 yılında (4), 2024 yılında (17) ve 01 Ocak-18 Ağustos 2025 tarihleri arasında (16) mağdur şahıs talepleri doğrultusunda ŞÖNİM'e teslim edildiği ifade edilmiştir.

Şekil 41. Şiddet Olay Sayıları

Kaynak: Kayseri İl Jandarma Komutanlığının 22.08.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2024-2025 yıllarında Kayseri İl Jandarma Komutanlığı sorumluluk alanında meydana gelen olaylarda, 6284 sayılı Kanunun 12'nci maddesi gereğince uygulanarak takibi yapılan elektronik kelepçe kararı bulunmamaktadır.

2020-2023 yılları arasında tedbir kararına aykırılıktan işlem yapılan şahıs bulunmamakta olup, 2024 yılında (5), 01 Ocak-18 Ağustos 2025 tarihleri arasında (9) şahsa tedbir kararına aykırılıktan işlem yapılarak düzenlenen evraklar Cumhuriyet Başsavcılıklarına gönderilmiştir.

Jandarma sorumluluk bölgesi için KADES ve kadına yönelik şiddete karşı bilgilendirme faaliyetlerine devam edildiği ifade edilmiştir.

Mağdur tedbir kararı uygulanmasını istemese de konunun hassasiyetine binaen resen tedbir kararı uygulanabildiği ifade edilmiştir.

2.4.7. Kayseri Değerlendirme

Ziyaret edilen bazı illerde tek bir kadın konukevinin olması nedeniyle ilk kabul birimlerinin ayrılamadığı tespit edilmiştir. Ancak Kayseri iline yapılan ziyarette ilgili Bakanlığa bağlı 2 adet kadın konukevi olduğu ve bir tanesinin ilk kabul birimi olarak çalıştığı anlaşılmıştır. Bu kapsamda diğer bazı illere kıyasla kadın konukevi kapasitesi ve hizmetlerin ayrıştırılması açısından olumlu değerlendirilmiştir.

Ayrıca yapılan ziyarette ilk kabul birimi binasının belediye tarafından tahsis edildiği anlaşılmıştır. Konukevi olarak kullanılan binanın imkanları da ziyaret edilen diğer illere kıyasla olumlu olarak değerlendirilmektedir. Buna karşın kadın konukevinde bazı tadilatların yapılmasının yararlı olacağı değerlendirilmiştir.

Diğer taraftan, çalışma yapılan bazı illerde yerel yönetimlerle yapılan işbirliğinin sınırlı olduğu tespit edilmiştir. Kayseri iline yapılan ziyarette ise belediyenin bazı ihtiyaçların karşılanması konusunda destek verdiği anlaşılmış olup bu tür işbirliklerinin benzer şekilde diğer illere de uygulanabileceğinde fayda mülâhaza edilmiştir.

Ayrıca çalışma kapsamındaki bazı bazı illerde kadın konukevlerinde kalan kadınların aile hekimlerinde muayene ve tedavi olmasında sıkıntı yaşandığı gözlemlenmiştir. Kayseri iline yapılan ziyarette ise, kadın konukevlerinde kalan kadınların aile hekiminde muayene ve tedavi olmasında herhangi bir sorun yaşanmadığı anlaşılmıştır.

Kuruluşa kabulü yapılan yabancı uyruklu kadınların Türkçe bilmemeleri nedeniyle detaylı görüşmelerde kurum tarafından tercüme yapılmasında sorunlar yaşandığı tespit edilmiş olup, bu bağlamda İl Göç Müdürlüğü ile işbirliğinin artırılmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

2.5. ESKİŞEHİR ÇALIŞMA ZİYARET KAPSAMI

Ankara'nın batısında yer alan Eskişehir ili, 13.652 km²'lik yüzölçümüne sahip olup, 14 ilçeden oluşmaktadır. 2024 Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre Eskişehir ilinin toplam nüfusu 921.630, erkek ve kadın nüfus sayıları ise sırasıyla; 457.512 ve 464.118'dir.³² 2024 TÜİK verilerine göre Eskişehir İç Anadolu Bölgesindeki en çok nüfusa sahip dördüncü il konumundadır.

Emniyet Genel Müdürlüğü ile Jandarma Genel Komutanlığından edinilen 2020-2025 (6 aylık dönem) yılları arasında meydana gelen 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamındaki aile içi ve kadına yönelik şiddet olay/vaka sayılarının sıralandığı listede İç Anadolu Bölgesinde yer alan 13 ilin içinde Emniyet Genel Müdürlüğünün verilerine istinaden 2020, 2021 yıllarında 3'üncü sırada, 2022-2025 yılları arasında 4'üncü sırada yer almaktadır. Jandarma Genel Komutanlığının verilerinde ise 2020-2024 yılları arasında 9'uncu sırada, 2025 yılında (6 ay) ise 7'nci sırada yer almaktadır. Aşağıda bulunan tabloda İlde gerçekleşmiş vaka sayılarına yer verilmiştir.

Tablo 28. İl Olay Sayıları

Yıllar	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (6 Ay)
Emniyet Genel Müdürlüğü	4222	4536	4010	4196	3880	1700
Jandarma Genel Komutanlığı	211	256	369	367	315	65

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığının 07.07.2025 tarihli yazılarındaki verilerden yararlanılarak hazırlanmıştır.

2016-2022 yılları arası yedi yıllık dönemde Türkiye'de meydana gelen tüm kadın cinayeti olay sayılarının on binde yetmiş biri Eskişehir'de gerçekleşmiştir. Olay sayısı bakımından Eskişehir, Türkiye'de en çok kadın cinayeti işlenen otuz sekizinci il olup, nüfus üzerinden hesaplanan değere göre Eskişehir, kadın cinayeti açısından Türkiye'nin en riskli altmış üçüncü ili konumundadır.³³

³² <https://cip.tuik.gov.tr/?il=42>, (E.T 07.10.2025).

³³ Yıldız, Ö.S. ve Erdoğan, Ö.N.H.s.106.

Yapılan çalışma kapsamında Eskişehir Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi, 1 ve 2 No'lu Kadın Konukevleri, Eskişehir İl Emniyet Müdürlüğü ve Eskişehir İl Jandarma Komutanlığı 20.08.2025 tarihinde ziyaret edilmiştir. Eskişehir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürü, 1 ve 2 No'lu Kadın Konukevleri Müdürleri ve personelleri, Eskişehir İl Emniyet Müdür Yardımcısı ve Aile İç ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği personelleri ile Eskişehir İl Jandarma Komutanı ile görüşülmüştür. Yapılan ziyaretlerde uygulamada yaşanan sorunlar, çözüm önerileri ve iyi uygulama örnekleri konusunda bilgiler alınmıştır.

Ayrıca Eskişehir İl Emniyet Müdürlüğü'nün 16.09.2025 tarihli ve 2025091210571840352 sayılı yazısı, Eskişehir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 04.09.2025 tarihli ve 17597098 sayılı yazısından yararlanılmıştır.

2.5.1. Eskişehir ŞÖNİM Fiziki Yapısı ve Personel Durumu

Eskişehir ilinde bulunan ŞÖNİM; Huzur Mahallesi, Yıldızlar Sokak, No:44 adresinde faaliyet göstermektedir. Kuruluş, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve Aile ve Sosyal Hizmetler bünyesinde faaliyet gösteren diğer kuruluşların da bulunduğu büyük bir kampüs içinde bulunmaktadır. Emniyet Müdürlüğüne yaklaşık 10-11 dakika mesafede konumlanmış olan kuruluş ziyaret tarihi itibarıyla 7/24 esasına göre faaliyet göstermekte olup, ilk kabul birimi bulunmaktadır.

Eskişehir ŞÖNİM'de görev yapan personele ilişkin bilgi aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 29. Eskişehir ŞÖNİM Personel Yapısı

Ünvan	Adet
Müdür	1
Meslek Elemanı	9
Memur	2
Güvenlik (Kampüs Kapısı ile Birlikte)	9
Danışma Yönlendirme	1
Teknisyen	1
Temizlik Personeli	2
Destek Personeli	1
Şoför	1
Toplam	27

Kaynak: Eskişehir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 04.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

İlde görev yapan 9 adet meslek elemanından 4 tanesi sosyal çalışmacı, 2 tanesi psikolog, 1 tanesi çocuk gelişimcisi, 1 tanesi sosyolog ve 1 tanesi de öğretmen olarak görev yapmaktadır. ŞÖNİM'de polis irtibat görevlisinin sadece bildirim yükümlülüğü olduğu, bu nedenle olay anında müdahale etme fırsatı bulamadığı ifade edilmiştir.

2.5.2. Eskişehir ŞÖNİM'de Gerçekleştirilen Çalışmalar

İlde müracaatların yoğun olarak Aile Mahkemesi ve İlçe Emniyet Müdürlüğü Aile İç Şiddet Büro Amirliği tarafından verilen koruyucu veya önleyici tedbir kararları doğrultusunda yapıldığı ifade edilmektedir. Bizzat kişisel başvuru yapanların sayısı ve üçüncü kişilerin ihbarı doğrultusunda ulaşan şikâyetlerin sayısı daha az sayıda olmaktadır. Ayrıca Cumhuriyet Savcılığı, kamu kurum ve kuruluşları, meslek kuruluşları vb. ile CİMER, ve Alo 183 aracılığıyla da başvuru yapılabilmektedir. Aile Bilgi Sistemi (ABS) modülünde başvuru yöntemleri sayısal veri olarak ayrıştırılamamakta olup, sadece aile içi şiddet

değerlendirme formu ve 6284 sayılı Kanun kapsamında Aile Mahkemesinden verilen kararlar sayısal veri olarak görülmektedir.

2024 yılında; 4.670 koruyucu tedbir kararı, 6.658 önleyici tedbir kararı ve 3.892 adet aile içi şiddet olayları değerlendirme formu düzenlenerek mesleki çalışma gerçekleştiği, CİMER, basın haberi ve Alo183 aracılığıyla yapılan başvuruların ise 143 adet olduğu tespit edilmiştir. 2025 yılında 31.07.2025 tarihi itibarıyla 2.186 koruyucu tedbir kararı, 3.757 önleyici tedbir kararı alındığı, 2018 adet aile içi şiddet olayları değerlendirme formu düzenlendiği, CİMER, basın haberi ve Alo-183 aracılığıyla yapılan başvuruların ise 77 adet olduğu tespit edilmiştir.

2024-2025 yılları arasında sunulan hizmet sayıları ise; yönlendirme ve rehberlik hizmeti kapsamında 9.212, hukuki danışmanlık 125, takip edilen elektronik kelepçe sayısı 52, gizlilik talebi olanlar 524, iş yeri değişikliği kararı 11, sağlık tedbiri kararı 365, psiko-sosyal destek uygulaması 100, konukevine yönlendirme faaliyeti kapsamında 902 kadına hizmet verildiği, konukevine yerleştirme sayısının ise 615 olduğu ifade edilmektedir.

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 2022-2025 yıllarını kapsayan İl Eylem Planına istinaden İl Müdürlüğü Kadın Hizmetleri birimi tarafından 6284 sayılı Kanunun 15/3 maddesi c-1 bendi kapsamında şiddet uygulayan ve hakkında tedbir kararı bulunan faillere yönelik olarak öfke kontrolü, stresle başa çıkma, şiddeti önlemeye yönelik farkındalık sağlayarak tutum ve davranış değiştirmeyi hedeflemek amacı ile her ay şiddet uygulayan kişiler İl Müdürlüğüne davet edilmekte ve eğitim verilmektedir. İl Müdürlüğü Kadın Hizmetleri Birimi 2024 yılından itibaren düzenli olarak şiddet uygulayanlara her ayın ilk haftası resmi yazı ile davet etmekte, "Aile İçi Şiddetle Mücadele Farkındalık Semineri Uygulamaları" ise her ayın son haftası gerçekleştirilmektedir. 2025 yılında 1 Ağustos itibarıyla 207 kişi davet edilmiş olup 16 kişiye eğitim verilmiştir.

Ayrıca yapılan ziyarette İl koordinasyon toplantılarının önemine vurgu yapılmış olup Israrlı Takip Çalıştay'ının da 2022 yılında Eskişehir'de yapıldığı bilgisi verilmiştir.

2.5.3. Eskişehir Kadın Konukevleri Fiziki Yapısı ve Personel Durumu

Eskişehir ilinde Bakanlığa bağlı iki adet kadın konukevi bulunmaktadır. Birinci kadın konukevinin ilk kabul birimi olarak hizmet vermektedir. İkinci kadın konukevinin ise daha uzun süreli ve kapsamlı iş ve işlemlerle alakalı hizmet verdiği anlaşılmıştır. İkinci Kadın Konukevi, ihtisaslaşmış olarak orta ve düşük can güvenliği riski olanların barındırıldığı konukevi olarak faaliyet göstermektedir.

Ayrıca, Eskişehir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün yazısından anlaşıldığı üzere ile 10 kişi kapasiteli Eskişehir Belediyesine ait bir adet kadın konukevi bulunduğu, toplamda 12 adet personelin görev yaptığı anlaşılmaktadır.

Kadın konukevlerinin kapasitesine bakıldığında ilk kabul birimi olarak adlandırılan konukevinin 15, ikinci kadın konukevinin 30 olarak hizmet sunmaktadır.

Eskişehir'de bulunan ikinci Kadın Konukevi, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün koordinasyonu ile Avrupa Birliği uyum aşamasındaki desteklerden faydalanan proje kapsamında inşa edilmiştir. Proje bitiminde ilgili yer belediyeye devredilmiş olup binanın mülkiyeti Belediyeye aittir. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ile belediye arasında hazırlanan protokol kapsamında 2012 yılında devri ile işletilmesine amacıyla hizmete açılmıştır. 2013 yılında hizmet kapasitesi 30'a çıkarılmıştır. Kadın konukevlerinin ihtisaslaşması çalışmaları kapsamında ise ihtisaslaştırılmış kuruluş olarak hizmete devam etmektedir. Yapılan ziyarette 24 saat izleme yapabilen 16 adet kameranın bulunduğu ve söz konusu kameraların özel alanlarda bulunmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca yemeklerin doğrudan

ilgili binada hazırlandığı anlaşılmıştır. Kuruluş içinde çocuklara oyun yerlerinin ayrıldığı görülmüştür. Ziyaret tarihinde 13 kadın ve 7 çocuk konukevi hizmetinden yararlanmaktadır. Çocuklardan 3'ü 0-1 yaş arasında, 2'si 5 yaş grubunda, 2'si 15 ve 17 yaş grubunda olduğu anlaşılmıştır.

İlk kabul birimi olarak faaliyet gösteren kadın konukevinde de çocuk oyun alanının bulunduğu anlaşılmıştır. İlde ilk kabul birimi olarak faaliyet sunan kadın konukevinde görev yapan personele ilişkin bilgi aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 30. Eskişehir Kadın Konukevi (1) Personel Yapısı

Ünvan	Adet
Kuruluş Müdürü	1
Psikolog	1
Çocuk Gelişimcisi	1
Çocuk Eğitici	2
Hemşire	1
Memur	1
Güvenlik Görevlisi	4
Temizlik Elemanı	4
Hizmetli	1
Şoför	1
Toplam	17

Kaynak: Eskişehir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 04.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

İlde faaliyet gösteren ikinci kadın konukevinde görev yapan personele ilişkin bilgi ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 31. Eskişehir Kadın Konukevi (2) Personel Yapısı

Ünvan	Adet
Kuruluş Müdürü	1
Psikolog	1
Sosyal Çalışmacı	2
Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik	1
Hemşire	1
Memur	1
Sosyal Hizmet Personeli (El İşi Öğretmeni)	1
Yurt Yönetim Memuru	1
Çocuk Eğitici	1
Çocuk Bakıcısı	1
Güvenlik Görevlisi	4
Temizlik Elemanı	4
Hizmetli	1
Şoför	1
Mutfak Personeli (yemek şirketi)	3
Toplam	24

Kaynak: Eskişehir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 04.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2.5.4. Eskişehir Kadın Konukevlerinde Gerçekleştirilen Çalışmalar

Konukevlerinin amaçlarına ve hedeflerine yönelik fiziksel, yönetsel ve mesleki hizmetler belirlenmektedir. Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmeliğin 19'uncu maddesine göre Müdürlüklerince konukevlerinde kalanlara güvenlik, danışmanlık, yönlendirme, psikolojik destek, hukuki destek, tıbbi destek, geçici maddi yardım, iş bulma konusunda destek, kreş ve mesleki eğitim kursu, grup çalışması, çocuklar için burs, sosyal, sanatsal ve sportif faaliyetler sunulmaktadır.

Yabancı uyruklu kadınlar da şiddet mağduru olması durumunda kuruluşa alınmaktadır. Diğer bazı illerde gizlilik kararı bulunan kişilerin eğitim ve sağlık hizmetlerinden yararlandırılmasında bir takım sorunlar yaşandığı anlaşılmakla birlikte Eskişehir ilinde yapılan görüşmede gizlilik kararlarının uygulanmasında ilde herhangi bir sorun yaşanmadığı ifade edilmiştir. Araç sıkıntısı olmadığı kuruma ait araç bulunduğu bilgisi verilmiştir.

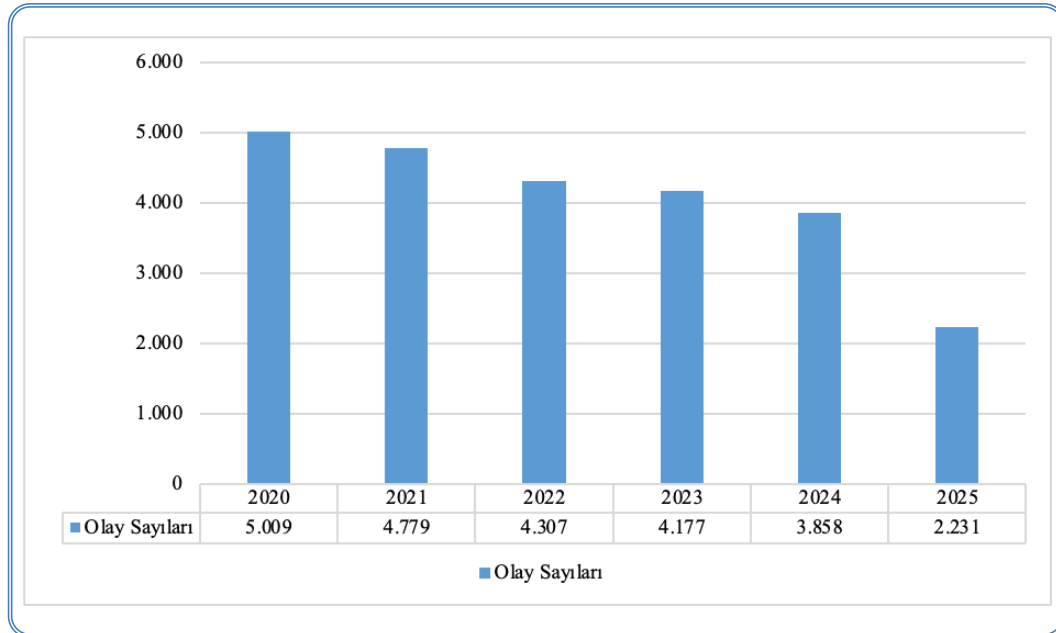
Gizlilik hususunu koruma konusunda, mağdura başka bir il tercihi sunulduğu, bir başka deyişle başka bir il seçeneği sağlandığı için SEKBİS üzerinden gizliliğin başarıyla korunduğu ifade edilmiştir. UYAP konusunda ifadeye çağrılan mağdura yer seçimi yapmasına yardımcı olunduğu belirtilmiştir.

2.5.5. İl/İlçe Emniyet Müdürlükleri Aile ve İç Kadına Şiddetle Mücadele Biriminde Gerçekleştirilen İşlemler

İlçe Emniyet Müdürlükleri bünyesinde kurulu bulunan Aile İç ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliklerince yapılan tüm tahkikatlar esnasında görevli Polis Memurlarınca doldurulan "Aile İç Şiddet Kayıt Formları"nın tamamı Polnet-4 sistemi ile entegre olan ŞÖNİM'lerde kullanılan ABS sistemine otomatik olarak düşmekte, ŞÖNİM personeline şiddet mağdurlarının tamamına ulaşılmaktadır.

Eskişehir ili emniyet sorumluluk bölgesinde 6284 sayılı Kanun kapsamında meydana gelen olay sayıları ise aşağıdaki gibidir.

Şekil 42. 6284 Sayılı Kanun Kapsamında Meydana Gelen Olay Sayıları

Kaynak: Eskişehir İl Emniyet Müdürlüğü'nün 16.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Emniyet Genel Müdürlüğünün 16.10.2025 tarih ve 771745 sayılı yazısında yer verilen verilere göre; 2020 yılı ile 2025 yılı (ilk 9 ay) arasındaki süreçte ilde 18 kadının hayatını kaybettiği anlaşılmıştır. Hayatını kaybedenlerin hakkında tedbir kararı olup olmadığı bakımından da inceleme yapılmış olup, bahse konu verilerin incelenmesi neticesinde hayatını kaybeden kadınların **hiçbirisi hakkında** tedbir kararı bulunmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 32. 6284 Sayılı Kanun Kapsamında Değerlendirilen Kadın Cinayeti Sayısı ve Tedbir Kararı Durumu

Yıl	Hayatını Kaybeden Kadın Sayısı	Tedbir Kararı Varken Hayatını Kaybeden Kadın Sayısı
2020	3	-
2021	3	-
2022	3	-
2023	2	-
2024	6	-
2025 (ilk 9 ay)	1	-

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğünün 16.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Kadına yönelik şiddet kapsamında elektronik kelepçe uygulamasından yararlanan sayısı ise; 2024 yılında 20, 2025 yılında ise 11 kişidir. 2025 yılı itibariyle halen aktif olarak uygulanmakta olan kelepçe sayısı 21'dir.

Ölüm olaylarında kullanılan suç aletlerine bakıldığında Eskişehir ilinde 2024 yılında kullanılan ateşli silahların tamamının ruhsatsız olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 33. Kadın Cinayetinde Kullanılan Cinayet Aletleri

Suç Aleti	Kesici Alet	Boğarak	Diğer (Zehirlenme, Darp)	Ateşli Silah	Ruhsatlı	Ruhsatsız
2024	1	1	-	4	-	4
2025 (ilk 9 ay)	1	-	-	-	-	-

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğünün 16.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Elektronik kelepçe uygulamasında sayı ve temin konusunda bazen sıkıntılar yaşanabildiği özellikle acil ve riskli durumlarda bunun soruna neden olduğu belirtilmiştir. Elektronik kelepçe hakkında faile gerekli bilgilerin verilmesi sağlanırsa tekrar eden olayların azalacağı ifade edilmiştir. Failin bilgilendirilmesine ilişkin sürecin mahkeme aşamasında da olması gerektiği değerlendirilmektedir.

Eskişehir ilinde hakkında uygulanan koruma uzaklaştırma tedbiri kararı devam etmekte iken hayatını kaybeden mağdur bulunmadığı ve koruma ve uzaklaştırma tedbirine rağmen tekrar eden şiddet olayları ile ilgili olarak 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna muhalefet suçlarından yasal işlem yapıldığı belirtilmiştir.

Tablo 34. Eskişehir ilinde 6284 Sayılı Kanuna Muhalefet Olay Sayılarına İlişkin Veriler

Yıllar	2021	2022	2023	2024	2025 (ilk 8 ay)
6284 Sayılı Kanuna Muhalefet Olay Sayısı	799	750	630	409	190

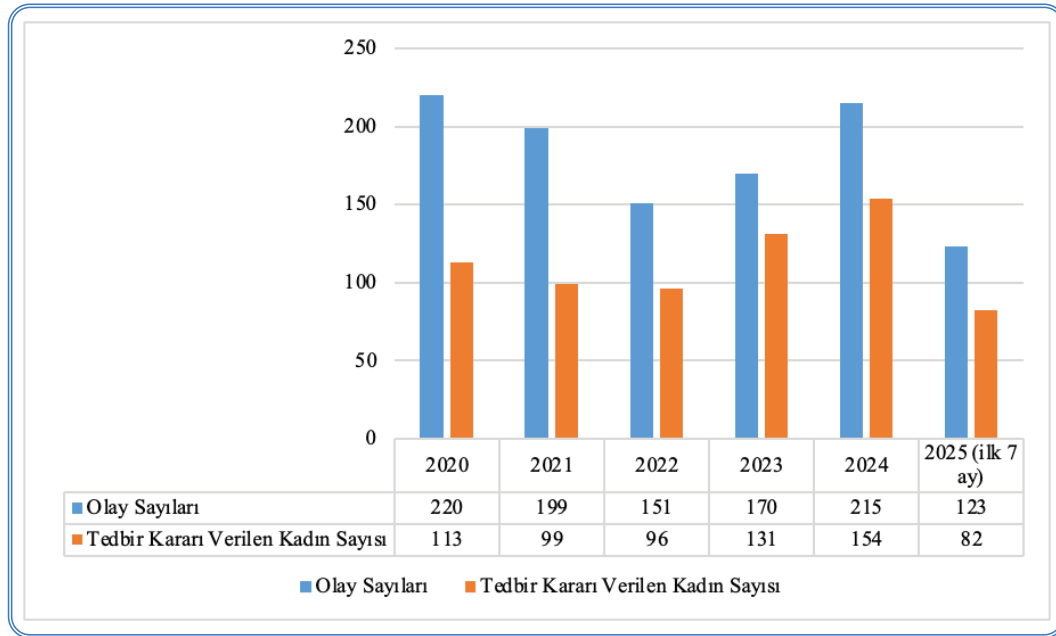
Kaynak: Eskişehir İl Emniyet Müdürlüğü'nün 16.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Eskişehir ilinde KADES uygulaması ile gelen ihbarlara, en yakın ekipler tarafından müdahale edildiği ancak asılsız ihbarların da sıklıkla olduğu belirtilmiştir. Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliklerinde personelin uzun süreli görev alması, onların özverisi ve kişilerle kurduğu güvene istinaden şiddet mağdurlarına daha hızlı yardımcı olabilecekleri, bu alanda görev yapan personelin desteklenmesine ihtiyaç duyulduğu ifade edilmiştir.

2.5.6. İl Jandarma Komutanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliğinde Gerçekleştirilen İşlemler

Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliği personeli olarak 7/24 esasına yönelik hizmet sağlanmaktadır. 6284 sayılı Kanun kapsamında meydana gelen olaylara derhal müdahale edilmekte, adli, mülki ve paydaş kurumlarla gerekli koordinasyon sağlanmaktadır. Yapılan koordinasyon toplantılarında karşılaşılan aksaklıklar yerinde çözüme kavuşturulmaktadır.

İl Jandarma Komutanlığı tarafından jandarma bölgesinde gerçekleşen vakalara ilişkin bilgi aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

Şekil 43. Jandarma Sorumluluk Bölgesinde 6284 Sayılı Kanun Kapsamında Meydana Gelen Olay Sayıları

Kaynak: Eskişehir İl Jandarma Komutanlığının 28.08.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2024-2025 yıllarında kadına yönelik şiddet kapsamında aktif olarak takip edilen elektronik kelepçe bulunmamaktadır.

Eskişehir İl Jandarma Komutanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliği tarafından jandarma sorumluluk bölgesinde bulunan işyerlerinde “6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, KADES uygulaması tanıtımı, SİBER farkındalık ve Güvenli İnternet Kullanımı, Emniyet kemeri ve Koruyucu tertibatların Kullanılmasının önemi, Trafik Cezaları” konularında 2025 yılı içinde farklı tarihlerde 14 adet eğitim faaliyetleri yapıldığı ve çok sayıda broşür dağıtıldığı bilgisi edinilmiştir.

2.5.7. Eskişehir Değerlendirme

16.09.2020 tarih ve 2108238 sayılı Kadına Yönelik Şiddetle Mücadeleye İlişkin İç Genelge (2020/1) kapsamında; “İl Sağlık Müdürlüğü ve Sağlık Kuruluşlarında, hakkında 6284 sayılı Kanun’un 5/1- (h) ve 5/1- (e) bendi kapsamında tedbir kararı bulunan şiddet uygulayanın muayene ve tedavi süreci titizlikle takip edilecek ve kişinin tedaviyi reddetmesi veya sürdürmemesi durumları gecikmeksizin gereği için Savcılığına, tedavisine devam etmesi halinde gereği için ilgili mahkemeye ve bütün süreçler bilgi için ŞÖNİM’e bildirilecektir. Hakkında 6284 sayılı Kanun’un 15/3 maddesi c-1 bendi kapsamında; “Öfke kontrolü, stresle başa çıkma, şiddeti önlemeye yönelik farkındalık sağlayarak tutum ve davranış değiştirmeyi hedefleyen eğitim ve rehabilitasyon programlarına katılmasına” karar verilmiş şiddet faillerinin işlemlerinin, İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı Sağlıklı Hayat Merkezlerince gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.” yükümlülüğü kapsamındaki iş ve işlemlerin İl Sağlık Müdürlüğüne yeterince yerine getirilmediği anlaşılmıştır.

Kuruluştan hizmet alan çocukların okul kayıtlarının gerçekleştirilmesi için İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri ile yazışma yapılmasına rağmen çocukların okul kayıtları sırasında bazı okulların, çocukların sosyal hizmet kuruluşundan hizmet aldığını öğrenmesi sebebi ile kayıt yapmak istemedikleri ve sürecin uzayabildiği görülmüştür. Bu durum kurumlar arası işbirliğini olumsuz etkilenmekte ve dolayısıyla bu durumun çocukların eğitim sürecini olumsuz etkilemektedir. Eskişehir ilinde yapılan görüşmede bazı okulların kayıt işlemlerini gerçekleştirilmeden imtina etmelerine rağmen ikili görüşmeler sonucu çocukların kayıtlarının yaptırıldığı yönündedir.

ŞÖNİM tarafından il içi ve il dışı nakillerde ulaşım için araç tahsis ve ulaşım giderleri konusunda sıkıntılar yaşandığı, il dışı nakillerde, belediyeye bağlı kadın konuk evlerinden ulaşım için araç talep edildiği, bu durumun günlük iş ve işlemlerde aksamalara sebebiyet verdiği anlaşılmıştır.

Ayrıca toplumun önemli bir sorun alanında özveriyle çalışan sosyal çalışmacıların sahada yalnız kaldıkları, görevlerini yaptıkları için şiddet faileri tarafından açılan davalara kişisel olarak muhatap oldukları, görevler gereği tehdit edildiklerinde şahsen suç duyurusunda bulunmak zorunda kaldıkları, ayrıca kurum adına dava açılmadığı ve bu alanlarda düzenleme yapılmasına ihtiyaç olduğu duyulduğu değerlendirilmiştir.

Şiddet failinin tahliyesi halinde, tahliye sonrası işlemlerle ilgili bilgilendirmede, bilginin önce ŞÖNİM’e geldiği, emniyete ise ilgili yazının sonradan ulaştığı, ayrıca MERNİS’e erişim kısıtlı olduğu için yeterli bilgiye ulaşılamadığı anlaşılmıştır.

Diğer illerde kimlik çıkartma, rapor vs. işlemleri gibi acil durumlu işlemlerde ödeme sıkıntısı yaşanırken, Eskişehir kadın konukevi ve ŞÖNİM ile gerçekleştirilen görüşmelerde kendilerinin koordinasyon ile sorunu çözdüğü, söz konusu ödemelerin yapılmasında kendi illerinde bir sorun yaşanmadığı belirtilmiştir.

2.6. AKSARAY ÇALIŞMA ZİYARETİ KAPSAMI

İç Anadolu Bölgesinde yer alan Aksaray ilinin kuzeyinde Kırşehir ve Ankara, doğusunda Nevşehir, batısında ve güneyinde Konya bulunmaktadır. 2024 TÜİK verilerine göre Aksaray ilinin toplam nüfusu 439.474, erkek nüfusu 219.738, kadın nüfusu ise 219.736'dır.³⁴ 2024 TÜİK verilerine göre Aksaray İç Anadolu Bölgesinde nüfusu Sivas ilinden sonra altıncı sırada yer almaktadır.

Emniyet Genel Müdürlüğü ile Jandarma Genel Komutanlığından edinilen 2020-2025 (6 aylık dönem) yıllarını kapsayan 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamındaki aile içi ve kadına yönelik şiddet olay/vaka sayılarına listeye istinaden Emniyet Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre Aksaray ilinde 2024 yılında meydana gelen 6284 sayılı Kanun kapsamındaki aile içi ve kadına yönelik şiddet olay sayısı 1422'dir. Jandarma Genel Komutanlığı verilerine göre ise Aksaray ilinde 6284 sayılı Kanun kapsamında meydana gelen olay sayısı 2024 yılı için 633 olarak belirtilmiştir.

Tablo 35. İl Olay Sayıları

Yıllar	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (6 ay)
Jandarma Genel Komutanlığı	412	470	512	603	633	100
Emniyet Genel Müdürlüğü	1240	1148	1160	1326	1422	640

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı'nın 07.07.2025 tarihli yazılarındaki verilerden yararlanılarak hazırlanmıştır.

2016-2022 yılları arasındaki yedi yıllık dönemde Türkiye'de meydana gelen tüm kadın cinayeti olaylarının binde 8'i Aksaray'da gerçekleşmiştir. Olay sayısı bakımından Türkiye'de en çok kadın cinayeti işlenen yirmi dokuzuncu il, nüfus üzerinden hesaplanan değere göre ise kadın cinayeti açısından Türkiye'nin en riskli altıncı ili konumundadır.³⁵

Söz konusu çalışma kapsamında Aksaray Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi, Kadın Konukevi, Aile içi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Bürosu ile İl Jandarma Komutanlığı Aile içi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliği 22.08.2025 tarihinde ziyaret edilmiştir.

Ayrıca Kurumumuzca yapılan yazışmalar sonrasında Aksaray iline ilişkin ilgili bölümde; Aksaray İl Emniyet Müdürlüğü'nün 24.10.2025 tarihli ve 2025102411054082361 sayılı yazısı Aksaray Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü'nün 05.09.2025 tarihli ve 17641531 sayılı yazısı ile 16.09.2025 tarihli ve 17782705 sayılı yazısından yararlanılmıştır.

2.6.1. Aksaray ŞÖNİM Fiziki Yapısı ve Personel Durumu

Aksaray ilinde bulunan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Kılıçarslan Mahallesi Bediüzzaman Caddesi No:83 Merkez/AKSARAY adresinde faaliyet göstermektedir. Kuruluş il merkezinde yer almakta olup Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü binasında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Aksaray ŞÖNİM'in personel yapısına bakıldığında toplam 18 personelin bulunduğu, farklı kuruluşlarda görevlendirilen ve izinli olan personeller dikkate alındığında ise aktif olarak 13 personelin görev yaptığı anlaşılmıştır. Şiddet Önleme İzleme Merkezi Müdürlüğünde 1 müdür vekili, 1 psikolog, 1 sosyal

³⁴ <https://cip.tuik.gov.tr/?il=20>, (E.T 19.09.2025).

³⁵ Yıldız, Ö.S. ve Erdoğan, Ö.N.H.s.149.

çalışmacı, 1 çocuk gelişimci, 1 sosyal hizmet personeli, 1 hizmetli, 2 danışma yönlendirme, 1 temizlik personeli, 4 güvenlik görevlisi ve 1 şoför bulunmaktadır.

Tablo 36. ŞÖNİM Personel Yapısı

Ünvan	Çalışan Personel Sayısı
Kuruluş Müdür Vekili	1
Psikolog	1
Sosyal Çalışmacı	1
Çocuk Gelişimci	1
Sosyal Hizmet Personeli	1
Hizmetli	1
Danışma Yönlendirme	2
Temizlik Personeli	1
Güvenlik Görevlisi	4
Şoför	1
Toplam Personel	14

Kaynak: Aksaray Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 05.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Ziyaret tarihinde kuruluştaki polis irtibat görevlisinin bulunmadığı anlaşılmıştır. Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği ile yapılan görüşme sonrasında irtibat görevlisinin görevini Büro Amirliği üzerinden yürüttüğü ifade edilmiştir.

Aksaray ŞÖNİM'de 7/24 esasına göre hizmet verildiği anlaşılmıştır. Ancak, mesai dışında yapılan görevlendirmelerde sadece ŞÖNİM personelleri değil aynı zamanda konukevinde görevli olan personellerin de nöbet görevlendirmesine dahil edildiği tespit edilmiştir.

2.6.2. Aksaray ŞÖNİM'de Gerçekleştirilen Çalışmalar

Aksaray Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğüne yapılan başvuru sayısı 2024 yılında 4.265. 2025 yılında ise 3.666'dır.

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğüne, 2024 yılında 79 koruyucu tedbir kararı ve 3.101 önleyici tedbir kararı; 2025 yılında ise 49 koruyucu tedbir kararı ve 1.836 önleyici tedbir kararı ulaşmıştır.

Kurumumuza gönderilen 16.09.2025 tarihli ve 17782705 sayılı cevabi yazıda; 2024 yılında 13 psikososyal destek, 129 kadın konukevine yerleştirme, 3.485 yönlendirme ve rehberlik, 634 diğer destekleyici hizmetler, 3 tedbir planına yönelik çalışma, 1 hukuki destek sağlandığı ifade edilmiştir. 2025 yılında ise 36 psikososyal destek, 51 kadın konukevine yerleştirme, 3.229 yönlendirme ve rehberlik, 602 diğer destekleyici hizmetler, 65 tedbir planına yönelik çalışma, 2 hukuki destek sağlandığı belirtilmiştir.

Ayrıca, ŞÖNİM il merkezi ve ilçelerin tamamına hizmet vermekte olup bu kapsamda, elektronik kelepçe uygulamasına yönelik çalışmaların uygulanması ve takibi ile diğer ŞÖNİM'lerde olduğu gibi kadına yönelik şiddet kapsamında tutuklu veya hükümlü şahısların izlenmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

2.6.3. Aksaray Kadın Konukevi Fiziki Yapısı ve Personel Durumu

Aksaray ilinde 1 adet kadın konukevi bulunmaktadır. Ayrıca söz konusu kadın konukevi için yıkım kararı alındığı ve projenin yapımına başlanıldığı anlaşılmıştır.

Yapılan ziyarette kadın konukevinin genel olarak temiz ve düzenli olduğu, tuvalet ve banyonun temiz ve kullanışlı olduğu ayrıca çocuk oyun alanının bulunduğu tespit edilmiştir.

Kadınlara verilen yemeklerin kurum dışından getirildiği, kadınların sosyal alanlarının olduğu anlaşılmıştır.

Konukevinde görev yapan bir güvenlik görevlisinin bulunduğu anlaşılmıştır. Mevcut durumda kadın konukevinde mevcut durumda 13 personelin görev yaptığı tespit edilmiştir.

Tablo 37. Kadın Konukevi Personel Yapısı

Ünvan	Kuruluştaki Aktif Çalışan Personel	Farklı Kuruluşlarda Görevlendirme Yolu ile Çalışan Personel	Görevlendirme Yolu ile Kuruluştaki Çalışan Personel
Kuruluş Müdür V.			1
Çocuk Gelişimcisi	1		
Sosyal Çalışmacı	2		
Psikolog		1	
Yurt Yönetim Memuru			1
Yurt Yönetim Memuru	2		
Hizmetli (Şoför)	1		
Hizmetli	1		
Çocuk Eğitici		1	
Destek Personeli	1 (D.izni)		
Temizlik Personeli	1		
Güvenlik Personeli	1 (D.İzni)		
Güvenlik Personeli	3		
Güvenlik Görevlisi		1	
Kuruluştaki Aktif Çalışan Personel			13
Toplam Personel			18

Kaynak: Aksaray Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 05.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2.6.4. Aksaray Kadın Konukevinde Gerçekleştirilen Çalışmalar

Konukevinde ziyaret tarihi olan 22.08.2025 itibarıyla 7 kadın ve 1 çocuğun bulunduğu anlaşılmıştır. Kadın konukevi 18 kişi kapasiteli olup, kadınların konuk evinde kısa süreli kalmaları nedeniyle sirkülasyonun fazla olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca, kadın konukevinde 2024 yılında toplam 420 kişiye hizmet verildiği belirtilmiştir.

Tablo 38. Yıllar İtibariyle Kadın Konukevinden Yararlananların Sayıları

Yıl	Kadın	Çocuk	Toplam (03.09.2025 tarihine kadar)
2020	171	126	297
2021	235	209	444
2022	245	184	429
2023	267	146	413
2024	256	164	420
2025	168	97	265

Kaynak: Aksaray Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 05.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Kadın konukevinde şiddete maruz kalan veya şiddet riski altında bulunan kadınların yanı sıra yalnızca barınma amacıyla gelen kişilere de hizmet sağlandığı anlaşılmıştır.

Tablo 39. Şiddet ve Barınma Nedeniyle Kadın Konukevinden Yararlananların Sayısı

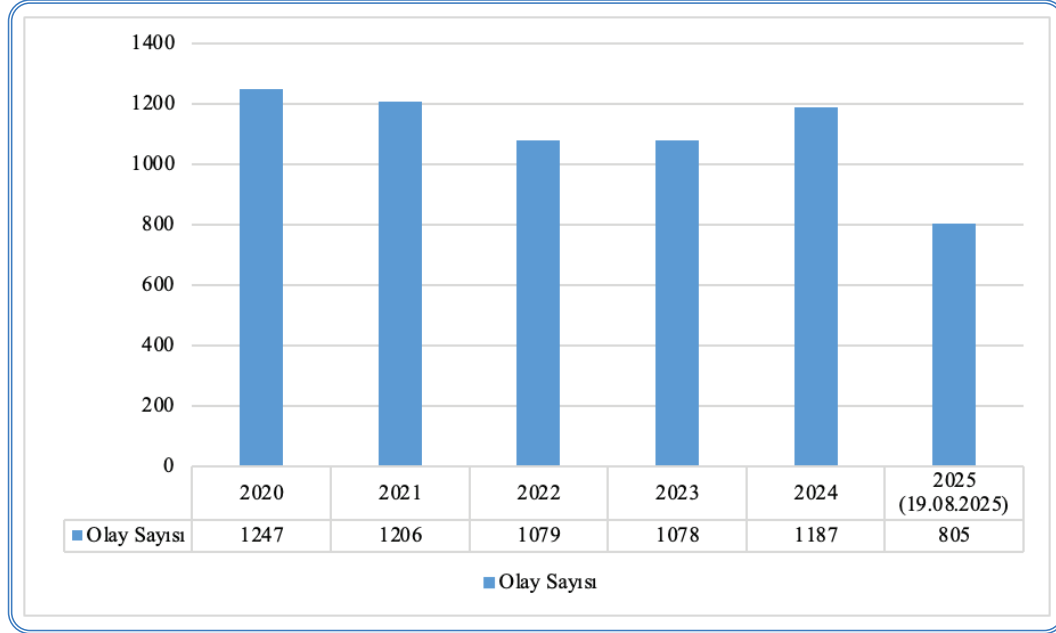
Yıl	Barınma	Şiddet
2020	125	46
2021	143	92
2022	146	99
2023	169	98
2024	170	86
2025	124	44

Kaynak: Aksaray Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 05.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Konukevlerinde bulunan kadın ve yanlarındaki çocukları için psikososyal, hukuksal ve sağlık alanlarında gerekli işlemler yürütülmektedir.

2.6.5. Aksaray İl/İlçe Emniyet Aile İçi ve Kadına Şiddetle Mücadele Biriminde Gerçekleştirilen İşlemler

Aile içi şiddet ve kadına karşı şiddet kapsamında 2024 yılında 1.187 olayın, 19.08.2025 tarihine kadar ise 805 olayın meydana geldiği ifade edilmiştir.

Şekil 44. Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Kapsamında Meydana Gelen Olay Sayıları

Kaynak: Aksaray İl Emniyet Müdürlüğü'nün 24.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliğine başvuran şiddet mağduru kişiler için Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Kayıt ve Risk Değerlendirme Formunun eksiksiz ve doğru bir şekilde doldurulup sistem üzerinden ŞÖNİM'e gönderildiği ifade edilmiştir. 2025 yılında (19.08.2025) toplam 556 risk değerlendirme formunun doldurularak ŞÖNİM'e gönderildiği belirtilmiştir.

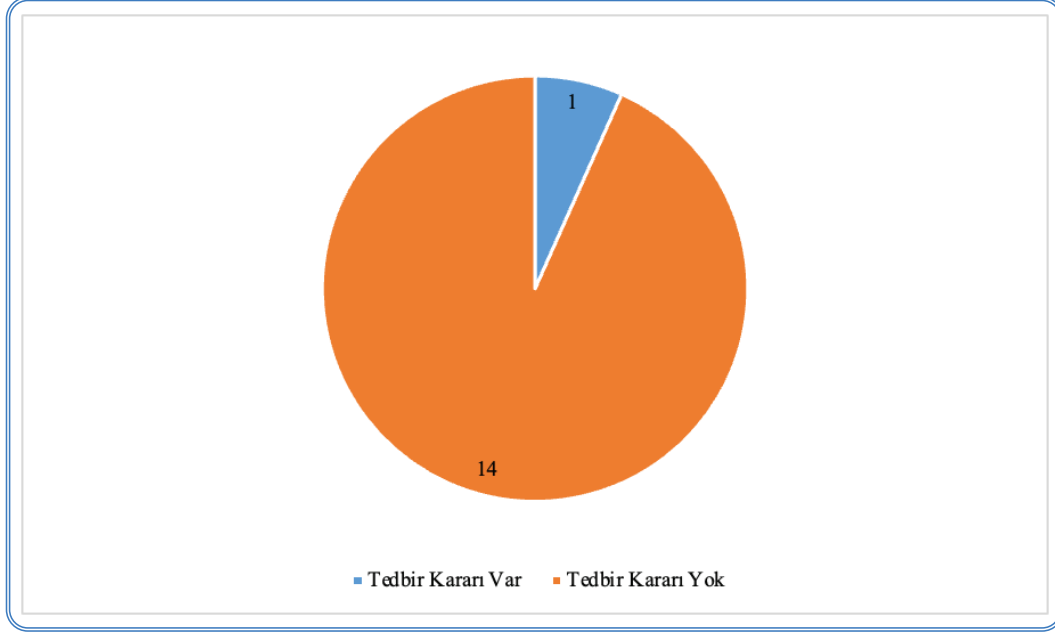
2024 yılında 10 kişi hakkında elektronik kelepçe kararı verildiği, 19.08.2025 tarihinde ise aktif devam eden elektronik kelepçe vaka sayısının 9 olduğu bildirilmiştir.

2024 yılında 6284 sayılı Kanun kapsamında 892 önleyici tedbir kararı verildiği, 64 adet Kanuna aykırılıktan işlem yapıldığı ve 1 kadın cinayeti olduğu belirtilmiştir. Söz konusu cinayette tedbir kararı bulunmadığı anlaşılmıştır.

2025 (19.08.2025 tarihine kadar) yılında ise 556 önleyici tedbir kararı verildiği, Kanuna aykırılıktan 43 adet işlem yapıldığı ve 1 kadın cinayeti meydana geldiği belirtilmiştir. Söz konusu cinayet olayında da önleyici tedbir kararı bulunmadığı ifade edilmiştir.

Ayrıca 2020-2025 (ilk 9 ay) Aksaray İl Emniyet Müdürlüğü'nün sorumluluk bölgesindeki kadın cinayetlerinde olay tarihi itibarıyla devam eden tedbir kararının bulunup bulunmadığı incelenmiştir. Aşağıdaki grafikte belirtildiği üzere 2020-2025 (ilk 9 ay) yılları arasındaki dönemde meydana gelen cinayetlerin % 94'ünde tedbir kararı bulunmamaktadır.

Şekil 45. 2020-2025 (ilk 9 ay) Yılları Arasında Aksaray Emniyet Sorumluluk Bölgesindeki Kadın Cinayetlerindeki Tedbir Durumu

Kaynak: İçişleri Bakanlığının 16.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

KADES ihbarlarında mesafenin durumuna göre ortalama 8-10 dk'da ulaşım sağlandığı ifade edilmiştir.

2.6.6. İl Jandarma Komutanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliğinde Gerçekleştirilen İşlemler

6284 sayılı Kanun kapsamında meydana gelen olaylara müdahale edildiği, adli mülki ve paydaş kurumlarla koordinasyon sağlandığı ifade edilmiştir.

Tablo 40. Vaka Sayıları

	Aile İçi Şiddet ve Kötü Muamele	Kadın Cinayeti
2020	109	0
2021	152	0
2022	199	0
2023	226	0
2024	306	0
2025 (Ocak-Temmuz)	162	0
Toplam	1.154	0

Kaynak: Aksaray İl Jandarma Komutanlığının bilgilendirme raporundaki verilerden yararlanılarak hazırlanmıştır.

İl Jandarma Komutanlığı tarafından vatandaşlara yönelik yerinde bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleri düzenlendiği ifade edilmiştir. Aile içi ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi kapsamında 2024 yılında 5.455 kadına, 2025 yılı ilk 7 ayında ise 3.345 kadına KADES uygulaması konusunda bilgilendirme yapıldığı belirtilmiştir.

2.6.7. Aksaray Değerlendirme

Şiddetle mücadelenin başarılı olması, kurumlararası koordinasyonun etkili olması ile mümkündür. Diğer illerde de personel ve araç yetersizliği gibi durumlarla karşılaşmakla birlikte kurumlararası koordinasyonun olduğu gözlemlenirken, Aksaray ilinde kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında çalışan kurumlar ve personeller arasındaki koordinasyonun yeterli olmadığı anlaşılmıştır. Bu bağlamda öncelikli olarak söz konusu ildeki çalışmaların daha etkin ve başarılı bir şekilde yürütülebilmesi için koordinasyonun güçlendirilmesine yönelik ilave önlemler alınabileceği değerlendirilmiştir.

ŞÖNİM personeli ile gerçekleştirilen görüşmelerde, ceza infaz kurumundan ayrılan hükümlülere dair gelen yazılara ilişkin yaşanan sıkıntılar olduğu görülmüştür. Uygulamada kadına yönelik şiddet kapsamındaki tutuklu veya hükümlü şahısların ceza infaz kurumundan ayrılması sürecinde ŞÖNİM'e yapılan bilgilendirmelerin şahsın ayrılacağı gün yapıldığı ve mağdur ya da faile yönelik yeterli bilgi bulunmadığı ifade edilmiştir. Diğer illerde de fail ya da mağdurun bilgilerinin alınmasına yönelik sorunlar yaşandığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda bilgilendirme süreçlerinin daha etkin yürütülmesi için ceza infaz kurumu ve ŞÖNİM koordinasyonuna yönelik çalışmalar yapılması gerektiği değerlendirilmektedir. Diğer taraftan Aksaray ilinde personel yetersizliğine de bağlı olduğu düşünülen söz konusu bilgilendirmelerin ŞÖNİM tarafından yapılması konusunda personeller açısından sorunların mevcut olduğu gözlemlenmiştir.

Aksaray ilindeki ŞÖNİM'in 7/24 esasıyla çalıştığı görülmekle birlikte nöbet usulü görevlendirmede personel yetersizliği gerekçeleriyle kadın konukevi personellerinin ŞÖNİM'de nöbet süresince görev yaptığı anlaşılmıştır. ŞÖNİM'in 7/24 esasıyla görev yapması mağdurların konukevi ve diğer hizmetlere erişimi açısından memnuniyet vericidir. **Ancak kadın konukevi personelinin kendi iş yükünün de dikkate alınması gerekmektedir.**

Söz konusu ziyaret çerçevesinde ŞÖNİM'de görev yapan bazı personellerin kadın konukevi tarafından yapılan çalışmalar hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları görülmüştür. Bu kapsamda Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü bünyesindeki personele, kadına yönelik şiddet konularının yanı sıra diğer birimlerde yürütülen çalışmalarla ilgili eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerinin artırılmasının fayda sağlanacağı değerlendirilmektedir.

Diğer illerde olduğu gibi Aksaray ilinde de kadın alanında yapılan faaliyetlerin geniş bir çerçevesinin olduğu görülmüştür. Bu bağlamda tek konukevinin de olmasının etkisiyle şiddet mağduru olmayan gençlerin ya da çocukların da kadın konukevlerinden yararlandığı, bu durumun da kadın konukevlerinin yönetmelikteki hizmet alanlarından farklı kişilere hizmet verme noktasına gelebildiği anlaşılmakta olup özellikle yaşlı ya da bakıma/tedaviye ihtiyaç duyan kadınların kadın konukeviden yararlandırılması sürecinde bakım ve personel eksikliğine sebep olabilmektedir.

Diğer illerde de görüldüğü üzere, yaşlıların, sağlık sorunları bulunanların ve çocuğu olan kadınların aynı ortamda barınması, zaman zaman kadınların kendi aralarında sorun yaşamalarına neden olabilmektedir. Kadın konukevine örneğin, %87 oranında engelli olan bir kadın da, kolluk kuvvetleri tarafından getirilebilmektedir. Ancak kadının kendi öz bakımını yapamayacak durumda olması ve kapasite yetersizliği nedeniyle diğer kuruluşların kabul etmemesi, ayrıca kadının kalabileceği başka bir yerin bulunmaması sebebiyle söz konusu kadın konukevinde kalmaya devam etmektedir. Bu durum hem kadının kendisi hem diğer sakinler hem de personel açısından çeşitli güçlükler doğurabilmektedir. Kadın konukevi çalışanlarıyla yapılan görüşmelerde, bu tür vakalarda diğer hizmet birimlerinden belirli ölçüde destek alabildikleri ifade edilmiştir.

Bazı kadın konukevinde kalan kadınların aile hekiminden muayene olması esnasında sorun yaşandığı ifade edilmiştir. Ancak Aksaray ilinde aile hekimi ile yapılan görüşmeler sonucunda bu sorunun olmadığı ifade edilmiştir.

Kadın konukevinde kalan kadınların işe veya mesleki kurslara yönlendirilmesinde çeşitli sorunlar yaşandığı anlaşılmaktadır. Özellikle konukevinde kısa süreli kalan kadınlarda ya da daha önce herhangi bir iş tecrübesi olmayan kişilerde, yapılan yönlendirmelerden istenen düzeyde verim alınamadığı ifade edilmiştir.

Halk Eğitim Merkezi tarafından kadın konukevine eğitici görevlendirilmesinde zaman zaman sorunlar yaşandığı anlaşılmıştır. Nüfusu düşük olan diğer illerde de görülen bu durumun Aksaray ilinde de ortaya çıktığı, kadın konukevinde yeterli kursiyer kontenjanı sağlanamadığı için eğitici görevlendirilemediği tespit edilmiştir.

2.7. KIRIKKALE ÇALIŞMA ZİYARETİ

İç Anadolu Bölgesinde bulunan Kırıkkale ili doğuda Çorum, Yozgat, güneyde Kırşehir, batıda Ankara, kuzeyde Çankırı illeri komşu konumdadır. 2024 TÜİK verilerine göre Kırıkkale ilinin toplam nüfusu 283.053 olup, 141.941'i erkek, 141.112'si ise kadındır.³⁶ 2024 TÜİK verilerine göre Kırıkkale İç Anadolu Bölgesinde nüfus bakımından onuncu sırada bulunmaktadır.

Emniyet Genel Müdürlüğünün verilerine göre Kırıkkale ilinde, 2024 yılı 6284 Sayılı Kanun kapsamında aile içi ve kadına yönelik şiddet olay sayısı 1.746'dır. Jandarma Genel Komutanlığının verilerine göre Kırıkkale ilinde, 6284 Sayılı Kanun kapsamında meydana gelen olay sayısı ise 2024 yılı için 147'dir.

Tablo 41. Kırıkkale ilinde 2020-2025 Yılları Arasında 6284 Sayılı Kanun Kapsamında Meydana Gelen Olay Sayısı

	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (6 ay)
Jandarma Genel Komutanlığı	115	122	156	183	147	38
Emniyet Genel Müdürlüğü	1179	1346	1467	1656	1746	900

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığının 07.07.2025 tarihli yazılarındaki verilerden yararlanılarak hazırlanmıştır.

2016-2022 yılları arasındaki yedi yıllık dönemde Türkiye'de meydana gelen tüm kadın cinayetlerinin on binde 47'si Kırıkkale'de gerçekleşmiş olup, olay sayısı bakımından Türkiye'nin en çok kadın cinayeti işlenen on altıncı ili, nüfus üzerinden hesaplanan değere göre kadın cinayeti açısından Türkiye'nin en riskli on dördüncü ilidir.³⁷

Rapor kapsamında 28.08.2025 tarihinde Kırıkkale Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi, Kadın Konukevi, Kırıkkale İl Emniyet Müdürlüğü ve Kırıkkale İl Jandarma Komutanlığı ziyaret edilmiştir. Ziyaret kapsamında yapılan işlemler ve yürütülen faaliyetler konusunda görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

³⁶ <https://cip.tuik.gov.tr/?il=20>, (E.T 20.10.2025).

³⁷ Yıldız, Ö.S. ve Erdoğan, Ö.N.s.152.

Ayrıca Kurumumuzca yapılan yazışmalar sonrası Kırıkkale iline ilişkin ilgili bölümde Kırıkkale İl Jandarma Komutanlığının 30.09.2025 tarihli ve 42726936 sayılı yazısı, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 26.09.2025 tarihli ve 17937989 sayılı yazısı ile Kırıkkale İl Emniyet Müdürlüğü'nün 19.09.2025 tarihli ve 2025091809514248704 sayılı yazısından yararlanılmıştır.

2.7.1. Kırıkkale ŞÖNİM Fiziki Yapısı ve Personel Durumu

Kırıkkale Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi, Yenimahalle Sağlık Caddesi No:154 Kırıkkale adresinde, Kırşehir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü binasının zemin katında faaliyet göstermektedir. Kırıkkale ŞÖNİM tek bloktan oluşan binada 2017 yılından bu yana hizmet vermektedir. Erişilebilirlik durumu ve yangın uygunluk durumu konusunda sorun görülmemiştir. Kurumda polis irtibat görevlisi olmadığı anlaşılmıştır. Kırıkkale İl Emniyet Müdürlüğüne yaklaşık olarak 1,5 km mesafede bulunmaktadır.

Tablo 42. Kırıkkale ŞÖNİM Personel Sayısı

UNVAN	PERSONEL SAYISI
Kuruluş Müdür Vekili	1
Psikolog	2
Sosyal Çalışmacı	1
Öğretmen	1
Çocuk Eğitici	1
İşaret Dili Tercümanı	1
Güvenlik	1
4/B Güvenlik Görevlisi	1
Temizlik Görevlisi	1
Bakım Personeli	1
Toplam	11

Kaynak: Kırıkkale Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü'nün 26.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2.7.2. Kırıkkale ŞÖNİM'de Gerçekleştirilen Çalışmalar

Kırıkkale ŞÖNİM'de, şiddetin önlenmesi için koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin biçimde uygulanmasına yönelik güçlendirici ve destekleyici danışmanlık, rehberlik, yönlendirme ve izleme hizmetleri vermekte olup şiddet mağdurları ve şiddet uygulayanlara yönelik farkındalık ve eğitim çalışmaları yürütülmektedir.

Kırıkkale ŞÖNİM tarafından personel eksikliği sebebiyle 08.00-17.00 saatleri arasında hizmet verildiği, 7/24 çalışma esasına geçilebilmesi için gerekli personelin bulunmadığı ifade edilmiştir.

Kırıkkale Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından 2024-2025 yılında yapılan çalışmalara aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 43. Kırıkkale Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Tarafından 2024-2025 Yılında Yapılan Çalışmalar

HİZMET TÜRÜ	2024	2025
İl Koordinasyon Toplantısı	4	2
Teknik Kurul Toplantısı	4	2
Psikolojik Destek	75	116
Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Eğitimi	2720	723
Erken yaşta Evlilikle Mücadele Eğitimi	934	381
KADES	1659 (Bilgilendirme-Afiş sayısı)	2600
Sosyal-Ekonomik Destek (SED)	12	5
Öfke Kontrolü Eğitimi	4	2

Kaynak: Kırıkkale Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü'nün brifing raporundan yararlanılarak hazırlanmıştır.

Kırıkkale ŞÖNİM tarafından 2024 yılında 5.169 kişiye psikososyal destek, 32 kişiye Alo 183/İhbar ve 75 kişiye psikolojik destek hizmetleri;2025 yılında (ilk sekiz ayı) ise 2.833 kişiye psikososyal destek, 17 kişiye Alo 183/İhbar ve 116 kişiye psikolojik destek hizmetleri sunulduğu bilgisi edinilmiştir.

Ayrıca sağlık tedbiri kapsamında 2024 yılında 65 kişi ve 2025 yılında 2 kişi hakkında sağlık tedbiri kararı verilmiştir. Bu kapsamda, gönüllü olarak tedavi olanların sayısı ise 2024 yılında 37, 2025 yılında ise 2 kişidir.

Aile İçi Şiddet Formu (AİŞ Formu) sayısının 2024 yılında 1.811 adet, 2025 yılı ilk sekiz ayında 1.348 adet olduğu bilgisi alınmıştır.

2024 yılında, 6284 sayılı Kanun Kapsamında Kırıkkale ŞÖNİM'e 1.211'ü önleyici tedbir kararı ve 810'u koruyucu tedbir kararı olmak üzere toplam 2021 tedbir kararı ulaşılmıştır. 2025 yılının ilk sekiz ayında ise 1.043'ü önleyici tedbir kararı ve 476'sı koruyucu tedbir kararı olmak üzere toplam 1.519 tedbir kararı ulaşılmıştır.

Kırıkkale ŞÖNİM kayıtlarına göre 2025 yılı şiddet vakaları incelendiğinde en riskli ilçelerin Yahşihan, Keskin, Bahşılı ve Karakeçili olduğu, en riskli mahallelerin ise Çalılıöz, Yenimahalle, Yaylacık, Kaletepe, Bağlarbaşı ve Bahçelievler Mahalleleri olduğu anlaşılmıştır.

Kırıkkale Valiliği bünyesinde kadına yönelik şiddetle mücadele etkinliği ve farkındalığı artırmak amacıyla İçişleri Bakanlığınca "KadınaElKalkmaz" ilkesiyle başlatılan "5 Milyon Erkeğe Eğitim" projesi kapsamında; sorumluluk alanlarında bulunan köy ve mahallelerde, kamu kurum ve kuruluşlarında, işyerlerinde ve ulaşım araçlarında bilgilendirmeler yapıldığı, proje kapsamında 2024 yılında 3725, 2025 yılında 2881 erkeğe eğitim verildiği, önemli gün ve haftalarda toplam 11803 broşür ve 296 pankart açıldığı ifade edilmiştir.

2021-2022 yılları arasında sağlık tedbirlerinin uygulanması hususunda bizzat Vali eşliğinde koordinasyon sağlanarak madde bağımlılığı konusunda mobil ekip çalışmaları hayata geçirilerek, kayda değer çalışmalar yapıldığı dile getirilmiştir. Yüksek İhtisas Hastanesinde sağlık tedbirleri noktasında bir ekip oluşturulduğu, sosyal çalışmacılar eşliğinde failerle görüşmeler sağlanarak sağlık tedbirlerinin etkin hale getirilmesi amaçlandığı, bu süreçte kolluk kuvvetleri ile beraber tebliğ süreci başlatıldığı, mağdurlar ile düzenli görüşmeler sağlanarak düzenli olarak bilgi alışverişinde bulunulduğu ifade

edilmiştir. Kadına karşı şiddetle mücadelede de oldukça etkili olan çalışmanın iyi uygulama örneği modellenebileceği değerlendirilmektedir.

Bununla birlikte aile mahkemeleri tarafından sağlık tedbiri kararlarının verilmediği, ŞÖNİM tarafından durumun ciddiyeti nedeniyle önerilen sağlık tedbirlerinin genel olarak ret edildiği, 2025 yılında yalnızca iki adet sağlık tedbiri verildiği ifade edilmiştir.

Önleyici faaliyetlere daha fazla eğilim gösterilmesinde fayda olacağı, bu süreçte aile danışmanlığı hizmetlerinin yaygınlaştırılmasının sürece katkı sağlayacağı belirtilerek Kadın konukevinden ayrılan kişilerin aile danışma merkezleri ile izlenilmesinde fayda olacağı ifade edilmiştir.

Bununla birlikte; Mahkemeler tarafından verilen önleyici ve koruyucu tedbir kararlarının Aile Bilgi Sistemine yüklenmesi sırasında gecikmeler yaşanmasının süreci olumsuz etkilediği,

ŞÖNİM'de polis irtibat görevlisinin bulunmaması nedeniyle emniyetle yürütülen işlemlerde zaman zaman sorunlar yaşandığı, bu durumun çalışanların kendilerini güvende hissetmelerini olumsuz yönde etkilediği ve özellikle gece saatlerinde ŞÖNİM'lerin güvenliğinin güçlendirilmesine ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir.

Kadın Konukevi'ne, İl Göç İdaresi aracılığıyla barınma amacıyla yönlendirilen yabancı uyruklu kadınlara konaklama imkânı sağlanması hâlinde kapasitenin dolduğu; bu nedenle asıl hizmet verilmesi gereken şiddet mağduru kadınlara yeterli hizmet sunulmasında zaman zaman sıkıntılar yaşandığı ifade edilmiştir.

Koordinasyon toplantılarına valinin bizzat katılmaması durumunda diğer il müdürlerinin toplantıya iştirak etmediği, yerine yardımcılarını görevlendirildiği; bu durumun kurumlar arası koordinasyonu zayıflattığı belirtilmiştir.

Kırıkkale ŞÖNİM'in 7/24 esasına göre hizmet verebilmesi için gerekli destek personeli ve meslek elemanı kadrosuna sahip olmadığı ifade edilmiştir.

İlde, belediyenin ŞÖNİM veya Kadın Konukevi ile yürüttüğü herhangi bir işbirliğinin bulunmadığı belirtilmiştir.

Kadınlara ve çocukların yaşadıkları psikolojik sorunlar ve travmalarla çalışabilecek yeterlilikte meslek elemanı eksikliği bulunduğu, mevcut meslek elemanlarına bu alanlarda gerekli eğitimlerin verilmesi gerektiği bildirilmiştir.

2.7.3. Kırıkkale Kadın Konukevi Fiziki Yapısı ve Personel Durumu

Kırıkkale Kadın Konukevi zemin artı üç katlı kiralanan bir binada 2009 yılından bu yana hizmet vermektedir. Katlar kamera sistemi ile izlenebilmektedir. Konukevinde kalan kadınların kullanabileceği çamaşır makinası, kurutma makinası, bulaşık makinası, fırınlı ocak ve buzdolabı bulunmaktadır. Kadınların kaldığı her katta bir banyo, bir tuvalet, üç oda ve bir salon bulunmaktadır. Konukevinde, yeni kurulmuş ancak eğitici öğretmen olmadığı için faaliyete geçirilmemiş bir çocuk oyun odası olduğu görülmüştür. Binanın eski olması hizmet sunumunda sorunlara yol açmakta olup, ortak banyo kullanımından kaynaklı sıkıntılar nedeniyle şiddet mağduru kadınların bir an önce konukevinden ayrılmak istediği, ayrıca bina sorununun çalışanları da etkilediği, görüşme odasında iki personel olduğundan biri işlem yaparken diğerinin odadan çıkmak zorunda kaldığı anlaşılmıştır. Kurulusta yemekler taşıma usulü ile anlaşmalı olunan yemek şirketi tarafından günlük verilen kişi sayısına göre gönderilmektedir.

Konukeyi 21 kadın/çocuk kapasitesine sahiptir. Kırıkkale Kadın Konukeyinde 2024 yılında 254 kadın, 206 çocuk, 2025 yılında ise 146 kadın, 61 çocuk yararlanmıştır. Ziyaret tarihinde 8 kadın ve 2 çocuğun bulunduğu görülmüştür.

Tablo 44. Kırıkkale Kadın Konukeyi Personel Sayısı

KIRIKKALE KADIN KONUKEVİ PERSONEL DURUMU	
Ünvan	Sayı
Kuruluş Müdür Vekili	1
Psikolog	1
Sosyal Hizmet Personeli	1
Sağlık Memuru	1
Yurt Yönetim Memuru	2
Öğretmen	1
Büro personeli	1
Şoför	1
Güvenlik Görevlisi (4/D işçi)	5
Sürekli işçi (temizlik görevlisi)	4
Toplam	18

Kaynak: Kırıkkale Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü'nün 26.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2.7.4. Kırıkkale Kadın Konukeyinde Gerçekleştirilen Çalışmalar

Kırıkkale Kadın Konukeyinde şiddete uğrayan kadınların psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözümü sürecinde varsa çocuklarıyla birlikte ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri ve can güvenliklerinin sağlanması amaçlanmaktadır. Konukeyinde kalan kadınlara yönelik olarak bazı farkındalık ve bilinçlendirme eğitimlerinin yapıldığı belirtilmiştir. 2025 yılında finansal okuryazarlık eğitimi, sıfır atık eğitimi, dijital şiddet siber zorbalık eğitimi, yeşilay farkındalık eğitimi gibi on bir farklı konuda eğitim faaliyetleri gerçekleştirildiği, ayrıca konukeyinde çalışan personele yönelik olarak da on yedi alanda hizmet içi eğitim kapsamında eğitimler verildiği bilgisi verilmiştir.

Tablo 45. Kırıkkale Kadın Konukeyinden 2025 yılında Hizmet Alanlara İlişkin Veriler

Verilen Hizmet Türü	Hizmet Alan sayısı
Rehberlik-Danışma- Yönlendirme	167
Hukuki Destek/ Danışmanlık	10
Tıbbi-Psikolojik Destek	123
Sosyal Yardım (SED,SYDV,SGK vb.)	0
Harçlık Kadın/Çocuk	12
Tedbir Talebi	10
Başka İle Nakil Edilen	4
Başka İlden Nakil Gelen	2
İş Bulma Konusunda Destek	21

Kaynak: Kırıkkale Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 26.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2.7.5. Kırıkkale İl/İlçe Emniyet Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Biriminde Gerçekleştirilen İşlemler

Kırıkkale İl Emniyet Müdürlüğü'nün bilgi ve belge talebimize verdiği 02.09.2025 tarihli cevabi yazı ile yapılan ziyaret sırasında elde edilen bilgilere göre, il genelinde kadına yönelik şiddet kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin bilgiler elde edilmiştir.

Tablo 46. Kırıkkale İlinde 2020-2025 Yılları Arasında Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet Vaka Verileri

	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (ilk 8 ay)
Toplam Aile İçi Şiddet Olay Sayısı	1278	1503	1678	1651	1742	1289
Fiziksel Şiddet İçeren Olay Sayısı (Kasten Yaralama)	560	591	718	737	757	495
Diğer Olaylar (Tehdit, Hakaret, Mala Zarar Verme vb.)	718	911	958	914	985	794
İşlem yapılan Toplam Şahıs Sayısı (Müşteki, Şüpheli, Kimlik Tespiti Yapılan, Tanık vb.)	1714	1998	2116	2114	2168	1602

Kaynak: Kırıkkale İl Emniyet Müdürlüğü'nün 19.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Bürosu tarafından mağdur/müşteki şahıslar hakkında ilgili işlemler tesis edildikten sonra Aile içi ve Kadına karşı Şiddet Olayları Kayıt ve Risk Değerlendirme Formu düzenlenerek Kırıkkale Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne gönderilmektedir.

Kırıkkale İl Emniyet Müdürlüğü sorumluluk bölgesinde düzenlenen Aile içi ve Kadına karşı Şiddet Olayları Kayıt ve Risk Değerlendirme Formu verilerine aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 47. Kırıkkale İl Emniyet Müdürlüğü Sorumluluk Bölgesinde Düzenlenen Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Kayıt ve Risk Değerlendirme Formu Verileri

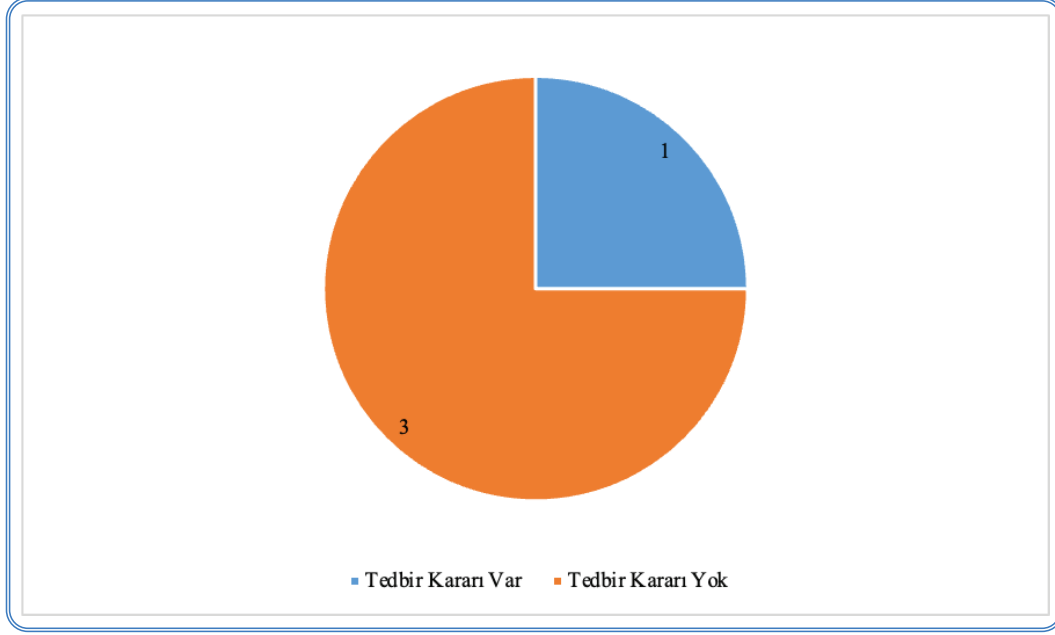
2021	2022	2023	2024	2025 (ilk 8 ay)
1508	1873	1761	1811	1411

Kaynak: Kırıkkale İl Emniyet Müdürlüğü'nün 19.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Kırıkkale İl Emniyet Müdürlüğü tarafından 2024 yılında 38, 2025 yılında 49 elektronik kelepçe uygulaması yapılmış olup, halen devam eden aktif elektronik kelepçe sayısının 30 olduğu belirtilmiştir.

Kırıkkale ilinde, koruma/uzaklaştırma kararı olmasına rağmen son beş yıl içinde 2024 yılında bir ölüm olayı meydana geldiği ifade edilmiştir. İçişleri Bakanlığınca gönderilen verilen incelenmesi neticesinde de 2020-2025 (ilk 9 ay) döneminde meydana gelen kadın cinayetlerinin 1'inde tedbir kararı olduğu, 3'ünde olay tarihi itibarıyla devam eden tedbir kararı bulunmadığı anlaşılmıştır.

Şekil 46. 2020-2025 (ilk 9 ay) Kırıkkale Emniyet Sorumluluk Bölgesindeki Kadın Cinayetlerindeki Tedbir Durumu

Kaynak: İçişleri Bakanlığının 24.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Kırıkkale İl Emniyet Müdürlüğü tespitlerine göre; aile içi ve kadına yönelik şiddet olaylarının meydana gelmesinde; ekonomik ve maddi imkânsızlıklar, alkol ve uyuşturucu madde kullanımı, eşlerin anne ve babaları ile aile büyüklerinin aile ilişkilerine müdahalesi, aldatma kaynaklı yaşanan tartışmalar, anlaşmazlık veya boşanma sürecinde 6284 sayılı Kanunda düzenlenen önleyici ve koruyucu tedbir kararlarının kötüye kullanımı, çocukların velayeti ve çocukla kişisel ilişki kurulması sırasında yaşanan anlaşmazlıklar ile erken yaşta meydana gelen evliliklerin önemli bir etkisi olduğu belirtilmiştir.

Şiddetle mücadelede ortak çalışma ve kurumlar arası koordinasyonun önemine vurgu yapılarak, tüm paydaşların birlikte ve bütüncül bir şekilde hareket etmesinin gerekliliği ifade edilmiştir. ŞÖNİM tarafından iyi uygulama örneği olarak belirtilen tebliğ uygulamasının, süreçlerin daha etkili bir şekilde sonuçlandırılmasına katkı sağladığı belirtilmiştir. Ayrıca Toplum Destekli Polis Şubesinden de destek alındığı ifade edilmiştir.

2.7.6. İl Jandarma Komutanlığı Aile İçi Şiddetle ve Çocuk Kısım Amirliğinde Gerçekleştirilen İşlemler

Kırıkkale İl Jandarma Komutanlığının bilgi ve belge talebimize verdiği 30.09.2025 tarihli cevabi yazı ve yapılan ziyaret sırasında elde edilen bilgilere göre il genelinde kadına yönelik şiddet kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin bilgiler elde edilmiştir.

Kırıkkale İl Jandarma Komutanlığı sorumluluk alanında 2020-2021 yılları arasında meydana gelen aile içi ve kadına yönelik şiddet kapsamında meydana gelen olay sayılarına ilişkin verilere aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 48. Kırıkkale İl Jandarma Komutanlığı Sorumluluk Alanında Meydana Gelen Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet Kapsamında Meydana Gelen Olay Sayıları

2020	2021	2022	2023	2024	2025 (ilk 8 ay)
98	108	83	102	92	70

Kaynak: Kırıkkale İl Jandarma Komutanlığının 30.10.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Şiddet mağduru olduğu gerekçesiyle başvuruda bulunan kişilerin tamamının Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM)' ne yönlendirildiği, 2024-2025 yıllarında jandarma sorumluluk bölgesinde kadına yönelik şiddet kapsamında elektronik kelepçe ile takibi yapılan şahıs bulunmadığı ve hakkında koruma/uzaklaştırma kararı bulunmasına rağmen görev alanlarında ölümle sonuçlanan herhangi bir olay yaşanmadığı belirtilmiştir.

Kırıkkale İl Jandarma Komutanlığı tarafından, şiddetin önlenmesinde, yaptırımların, caydırıcılık açısından önemli bir etkiye sahip olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, şiddetle mücadelede eğitimin kritik bir rol üstlendiği ifade edilerek, bu kapsamda il genelinde halka 6284 sayılı Kanun'un sağladığı haklar ve başvuru yollarına ilişkin eğitimler verildiği aktarılmıştır. Ayrıca, halkla iletişim kurarken kullanılan dilin büyük önem taşıdığı; şiddeti çağrıştıran ifadelerden kaçınılarak daha olumlu etki oluşturacak kavramların tercih edilmesine özen gösterildiği belirtilmiştir. Sevgi ve barış dili kullanılarak "kadına karşı şiddet" ifadesinin yerine daha pozitif söylemlerin benimsenmesi gerektiği ifade edilmiş; görsel materyallerde de olumlu ve güçlendirici ifadelerle daha sık yer verilmesinin önemine dikkat çekilmiştir. Sağlık tedbirlerinin zorunlu hale getirilmesinde fayda olduğu düşünüldüğü de eklenmiştir.

Kadınlar günü ve anneler günü gibi özel günlerde kurdukları stantlar ile halkla bir araya gelerek aile kavramı üzerinden çalışmalar yaptıkları, aile içi iletişime vurgu yapıldığı, halka, aile kavramı temalı görsel materyaller hediye ederek olumlu bir etkileşim sağlayamaya çalıştıkları ifade edilmiştir.

2.7.7. Kırıkkale Değerlendirme

Konukevinin kiralık olması nedeniyle gerekli zorunlu donanımların sağlanamadığı anlaşılmış; bu durum ilde yeni bir kadın konukevine ihtiyaç olduğunu ortaya koymuştur. Nitekim Kırıkkale iline yapılan ziyarette, yeni bir kadın konukevi açılmasına yönelik planlama çalışmalarının başlatıldığı görülmüştür.

Kırıkkale'de yalnızca bir kadın konukevi bulunması, yaşlı, engelli veya psikolojik rahatsızlığı olan kadınların diğer kadınlar ve çocuklarla aynı ortamda kalmalarına neden olmaktadır. Bu durum, Kırıkkale özelinde ve aslında tüm illerde ihtisaslaşmış kadın konukevlerine duyulan ihtiyacı bir kez daha ortaya koymaktadır.

Kırıkkale'de İŞKUR meslek edindirme kurslarının bulunmaması sebebiyle, ŞÖNİM'den hizmet alan kadınların meslek edindirme kurslarına yönlendirilemediği anlaşılmıştır. Halk Eğitim Merkezi bünyesindeki geleneksel el işi atölyelerinden yararlanılarak kadınlara istihdam sağlayabilecek becerilerin kazandırılmasına çalışıldığı tespit edilmiştir. Ancak bu tür işlerin uzun vadeli ve sürdürülebilir istihdam imkânı sunmada yetersiz kalabileceği değerlendirilmektedir. Bu nedenle, kadın konukevinde kalan kadınlar için uzun vadeli istihdamı destekleyecek nitelikte mesleki kursların açılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca söz konusu alandaki eksikliğin giderilmesi amacıyla Halk Eğitim Merkezinin kuaförlük, dikiş dikme ve benzeri, kadınların kendi ayakları üzerinde durmalarını sağlayacak eğitimler düzenlemesinin yararlı olacağı değerlendirilmektedir.

Kadın konukevinden yararlanan kadınların büyük çoğunluğunun küçük çocuklarının bulunması nedeniyle istihdama olumlu yaklaşmadıkları; ücretsiz kreş ve gündüz bakımevi hizmetlerinden yararlanma imkânı sağlansa dahi çalışma saatleri ile bu kurumların saatlerinin uyumlu olmaması

nedeniyle istihdamın sağlanamadığı anlaşılmıştır.

İlde yerel yönetimlerin ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının (SYDV) ŞÖNİM ile işbirliği içinde çalışmasının yararlı olacağı değerlendirilmektedir.

Kırıkkale Kadın Konukevi'nde kalan kadınların çoğunlukla kısa süreli kaldığı, konukevi koşullarının iyileştirilmesine ihtiyaç duyulduğu tespit edilmiştir. Ayrıca konukevinde açılması planlanan bazı kursların ve çocuklara yönelik atölye çalışmalarının kontenjan yetersizliği nedeniyle açılmadığı anlaşılmıştır.

43 ilin geçiş noktası olan Kırıkkale'de şehrin geçiş noktalarındaki beton bloklara yapılan grafiti çalışmalarıyla, toplumun büyük değer verdiği sanatçı Neşet Ertaş'ın "Kadınlar insandır, biz insanoğlu" sözüne yer verilmesi, iyi uygulama örneği olup, kadın ve ailenin öneminin vurgulandığı benzer örneklerin diğer il girişlerinde de uygulanması mümkündür.

2.8. KIRŞEHİR ÇALIŞMA ZİYARETİ

İç Anadolu Bölgesinde bulunan Kırşehir ilinin doğu ve güneydoğusunda Nevşehir, güneyinde Aksaray, kuzeybatısında Kırıkkale, güneybatısında Ankara, kuzey ve kuzeydoğusunda Yozgat illeri ile komşudur. 2024 TÜİK verilerine göre Kırşehir ilinin toplam nüfusu 244.546'dır. Erkek nüfusu 121.457, kadın nüfusu ise 123.089'dur³⁸. 2024 TÜİK verilerine göre Kırşehir nüfus bakımından İç Anadolu Bölgesinde on ikinci sırada yer almaktadır.

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 2020-2025 (6 aylık dönem) yılları arasında meydana gelen verilerine göre Kırşehir ilinde, 2024 yılı 6284 Sayılı Kanun kapsamında aile içi ve kadına yönelik şiddet olay sayısı 1.187'dir. Jandarma Genel Komutanlığı'nın verilerine göre Kırşehir ilinde, 6284 Sayılı Kanun kapsamında meydana gelen olay sayısı ise 2024 yılı için 134'tür.

Tablo 49. Kırşehir İlinde 2020-2025 Yılları Arasında 6284 Sayılı Kanun Kapsamında Meydana Gelen Olay Sayısı

	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (6 ay)
Jandarma Genel Komutanlığı	125	159	191	167	134	17
Emniyet Genel Müdürlüğü	925	864	1.011	1.115	1.187	564

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı'nın 07.07.2025 tarihli yazılarındaki verilerden yararlanılarak hazırlanmıştır.

2016-2022 yılları arası yedi yıllık dönemde Türkiye'de meydana gelen tüm kadın cinayeti olay sayılarının on binde 52'si Kırşehir'de gerçekleşmiş olup, olay sayısı bakımından Türkiye'nin en çok kadın cinayeti işlenen elli yedinci ili ve nüfus üzerinden hesaplanan değere göre kadın cinayeti açısından Türkiye'nin en riskli ikinci ili konumundadır³⁹.

Rapor kapsamında Kırşehir Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi, Kırşehir İl Emniyet Müdürlüğü ve Aile İç ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Bürosu ile İl Jandarma Komutanlığı 04.09.2025 tarihinde ziyaret edilmiştir. Yapılan ziyaretlerde uygulamada yaşanan sorunlar, çözüm önerileri ve iyi uygulama örnekleri konusunda bilgiler alınmıştır.

³⁸ <https://cip.tuik.gov.tr/?il=20>, (E.T 16.10.2025).

³⁹ Yıldız, Ö.S. ve Erdoğan, Ö.N.H.a.g.e.s.122.

Ayrıca Kırşehir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 05.09.2025 tarihli ve 17634325 sayılı yazısı ile, Kırşehir İl Emniyet Müdürlüğü'nün 02.09.2025 tarihli ve 2025090115102160320 sayılı yazısından yararlanılmıştır.

2.8.1. Kırşehir ŞÖNİM Fiziki Yapısı ve Personel Durumu

Kırşehir Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi, Kervansaray Mahallesi Ankara Kayseri Caddesi No: 133 Zemin Kat Merkez/KIRŞEHİR adresinde Kırşehir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü binasının zemin katında faaliyet göstermektedir. Kırşehir ŞÖNİM'in bulunduğu bina tek bloktan oluşmakta olup 2019 yılında inşa edilmiştir. Erişilebilirlik durumu ve yangın uygunluk durumu konusunda sorun görülmemiştir. Kırşehir ŞÖNİM 7/24 saat esasına göre faaliyet göstermekte ve nöbet usulü ile çalışma yapmaktadır.

Tablo 50. Kırşehir ŞÖNİM Personel Sayısı

UNVAN	PERSONEL SAYISI
Kuruluş Müdürü	1
Psikolog	3
Sosyal Çalışmacı	2
Sosyolog	1
Memur	2
Polis İrtibat Görevlisi	1
4/B Güvenlik Görevlisi	2
Sürekli İşçi	2
Toplam	14

Kaynak: Kırşehir Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü'nün 05.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2.8.2. Kırşehir ŞÖNİM'de Gerçekleştirilen Çalışmalar

2024 yılında, 6284 sayılı Kanun Kapsamında Kırşehir ŞÖNİM'e 1.586'sı önleyici tedbir kararı ve 56'sı koruyucu tedbir kararı olmak üzere toplam 1642 tedbir kararı ulaşılmıştır. 2025 yılının ilk sekiz ayında ise 956'sı önleyici tedbir kararı ve 34'ü koruyucu tedbir kararı olmak üzere toplam 980 tedbir kararı ulaşılmıştır.

Aile İçi Şiddet Form (AİŞ Formu) sayılarına bakıldığında 2024 yılında Kırşehir ŞÖNİM'e ulaşan form sayısının 1.188 adet, 2025 yılı ilk sekiz ayında ise 836 adet olduğu anlaşılmıştır.

6284 sayılı Kanun kapsamında verilen sağlık tedbiri ve öfke tedbiri kararlarının uygulanması konusunda gerekli işlemler yapılmaktadır. Bu kapsamda 2024 yılında 99 kişiye sağlık tedbiri, 36 kişiye öfke tedbiri, 2025 yılı ilk sekiz ayında 14 kişiye yönelik sağlık tedbiri, 10 kişiye öfke tedbiri kararının uygulanması ve takibi sağlanmıştır. Ayrıca 2024 ve 2025 yıllarında hukuki destek sağlanan kişi sayısının 2 kişi olduğu görülmüştür.

Kırşehir Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğü'nce 2024 yılı içinde; 215 kişi kadın konukevine yerleşmiş olup, 6 kişiye psikolojik danışmanlık hizmeti verilmiştir.

2025 yılı ilk 8 ayı içinde ise 128 kadın, konukevine yerleşmiş olup, 1 kişiye psikolojik danışmanlık hizmeti sağlanmıştır.

Kırşehir Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğü'nce uygulanan elektronik kelepçe sayısı 2024 yılında 12, 2025 yılının ilk sekiz ayında ise 7'dir. Ziyaret tarihi itibarıyla aktif bir kelepçe uygulamasının olmadığı anlaşılmıştır.

Koruma/uzaklaştırma kararı olmasına rağmen başka bir ilden alınan tedbir kararı kapsamında olan bir kadının 2023 yılında öldürüldüğü bunun dışında bir vaka yaşanmadığı bilgisi verilmiştir.

Kırşehir ŞÖNİM'de, başvuranların beyanını esas alarak gerekli tedbir kararlarının alınması yönünde işlem yapıldığı, koruma kararı ve sağlık tedbiri kararlarını titizlikle takip ettikleri ancak sağlık tedbiri kararlarına uyma konusunda bir direnme ile karşılaşıldığı belirtilmektedir.

Kırşehir ilinde yargı organlarının kadına yönelik şiddet vakalarında hassas davrandığı ayrıca Kırşehir Valisi başkanlığında toplanan İl Koordinasyon Kurulunun uyum içinde çalıştığı bilgisi edinilmiştir. Kırşehir Valisinin kurumların koordinasyon içinde çalışmasını önemseydiği, şiddet mağduru kadınların korunmasını sağlamak bakımından, hakkında koruma kararı olan kadınların haftada bir defa telefonla aranması ve görüşme yapılması talimatı verdiği ifade edilmiştir. Kırşehir İl Emniyet Müdürlüğü ile uyumlu çalışıldığı, sistemde gözükmeyen tedbir kararlarını polis irtibat görevlisi aracılığıyla temin edebildikleri, polis irtibat görevlisinin gerekli durumlarda kadınlara eşlik ederek güvenliği de sağlamakta yardımcı olduğu bilgisi edinilmiştir.

Kırşehir ŞÖNİM personeli tarafından uygulamadan elde ettikleri deneyimlere göre, il genelinde uzaklaştırma kararı ve koruyucu tedbir kararlarının şiddetin azalmasında olumlu etkileri olduğu ve caydırıcı etkiye sahip olduğu kanaatinde olduklarını belirtilmiştir.

Kırşehir ŞÖNİM, ildeki elektronik kelepçe uygulamasının fazla olmadığını belirterek elektronik kelepçenin stok durumuna göre temin edilmesinin mümkün olduğu bilgisini paylaşarak uygulamada, elektronik kelepçenin hangi personel tarafından talep edildiği bilgisinin fail tarafından öğrenilmesinin güvenlikleri bakımından sorunlara yol açabildiği belirtilmiştir.

Elektronik kelepçe uygulamasında en çok yaşanan problemlerin süre ve mesafe konusunda olduğu belirtilerek bazı vakalarda elektronik kelepçe uygulama süresinin kısa olması halinde elektronik kelepçe temin edilmeden sürenin dolduğu, ek karar çıkarmak zorunda kalındığı ve Kırşehir ilinin küçük olmasından kaynaklı mesafe problemi nedeniyle ihlal bildirimlerinin sıklıkla yaşandığı ifade edilmiştir.

Kırşehir ŞÖNİM'in farkındalık ve bilgilendirme çalışmaları kapsamında SYDV kurslarından hizmet alan kadınlara ve Aile Destek Merkezleri (ADEM) aracılığıyla danışmanlık ve eğitim hizmeti sundukları belirtilmiştir.

2.8.3. Kırşehir Kadın Konukevi Fiziki Yapısı ve Personel Durumu

Kırşehir Kadın Konukevi zemin artı üç katlı 490 m² oturum alanı olmak üzere toplam 750 m² kapalı alanı olan kiralanmış bir binada 2016 yılından beri hizmet vermektedir. Kira bedelinin %80'i Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, %20'si de Kırşehir Belediyesi tarafından karşılanmaktadır. Binada yangın tüpünün olduğu, ortak alanda birlikte vakit geçirilebildiği ve ayrıca çocuk odası bulunduğu gözlemlenmiştir.

Kuruluştaki yemekler taşıma usulü olarak yapılmaktadır. Anlaşmalı olunan yemek şirketi tarafından günlük verilen kişi sayısına göre yemek gönderildiği belirtilmiştir.

Kırşehir Kadın Konukevi kapasitesi 19 kişi olup ziyaret tarihinde 11 kadın 8 çocuk konukevinden yararlanmaktadır.

Tablo 51. Kırşehir Kadın Konukevi Personel Sayısı

Ünvan	Sayı
Kuruluş Müdürü	1
Psikolog (doğum izninde)	1
Hemşire/ATT/Paramedik/Sağlık memuru	1
Çocuk Gelişimcisi	1
Memur/V.H.K.İ/Bil. İşl./Büro personeli	1
Temizlik personeli	3
Güvenlik Görevlisi (4/D işçi)	4
Sosyal Hizmet personeli	1
Yurt Yönetim memuru	1
Bakım personeli	1
Toplam	15

Kaynak: Kırşehir Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü'nün 05.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

2.8.4. Kırşehir Kadın Konukevinde Gerçekleştirilen Çalışmalar

Kırşehir Kadın Konukevinde, şiddete uğrayan kadınların psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözümü sürecinde varsa çocuklarıyla birlikte ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri can güvenliklerinin sağlanması ve kendilerini toparlayarak hayatlarının devamında alacakları kararları sağlıklı bir şekilde verebilmeleri için güvenli bir ortam sağlanması amaçlanmaktadır.

Tablo 52. Kırşehir Kadın Konukeviden 2024-2025 Yıllarında Hizmet Alanlara İlişkin Veriler

	2024 yılı		2025 yılı (ilk 9 ay)	
	Kadın	Çocuk	Kadın	Çocuk
Barınma Nedeniyle Gelen	88	33	69	11
Şiddet Nedeniyle Gelen	63	36	43	16
Nakil Gelen	4	7	3	5
Nakil Giden	6	7	2	2
Yabancı Uyruklu	16	24	13	5
İnsan Ticareti mağduru	1	-	1	-

Kaynak: Kırşehir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Brifing raporundan yararlanılarak hazırlanmıştır.

Yukarıdaki Tablo 52'de görüldüğü üzere Kırşehir kadın konukeviden kadınlar daha çok barınma amacıyla yararlanmıştır. Şiddet nedeniyle gelen kadın sayısı barınma amacıyla gelenlere göre daha az kalmaktadır. Ayrıca yabancı uyruklu kadınlar da konukeviden yararlanmaktadır. Konukevi kapasitesi yetmediği takdirde, can güvenliği riski taşımayan kadınların Kırşehir Öğretmenevinde barındırılabilirdiği, konaklama ücretinin Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı yardımları kapsamında karşılandığı belirtilmektedir.

Konukevine gelen kadınlara rehberlik hizmeti sunularak kadının kuruma geliş amacı konusunda bilgi edinildiği, barınma amacıyla gelen kadınların konukevinde kalma süresinin çok uzun olmadığı belirtilmekte olup konukevinde ilk kabul sırasında, konukevine gelen kadının psikolojik durumu konusunda bilgi sahibi olmamaları nedeniyle ihtiyaç halinde durum bildirim raporu talep ettikleri bilgisi alınmıştır. Psikolojik olarak sorunları bulunan kadınları diğer kadınlardan ve çocuklardan ayrı olarak barındırmaya çalıştıkları ifade edilmiştir.

Ayrıca konukevine gelen 60 yaş üstü kadınlara gerekli ilk müdahaleler yapıldıktan sonra uygunluk durumlarına göre huzurevine yönlendirildikleri bilgisi alınmıştır.

Ziyaret kapsamında elde edilen bilgilere göre; Kırşehir Kadın Konukevine barınma ihtiyacı nedeniyle gelen kadınların bazen zorluk çıkarabildikleri ve harçlık almak amacıyla gelen kadınların olduğu, nakil hizmeti konusunda suistimaller ile karşılaşıldığı, okul dönemlerinde kadınların kırtasiye masrafları gibi okul masraflarının karşılanması amacıyla konukevine gelebildikleri anlaşılmaktadır.

Konukevinde kalan kadınların ulaşımı konusunda Kırşehir Belediyesinden destek alabildikleri, sosyal yardıma ihtiyacı olan kadınlar için Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'ndan yardım sağlanabildiği, Kırşehir Devlet Hastanesinin konukevinde kalan kadınlara randevu yönünden kolaylıklar tanıdığı ve bir sıkıntı yaşamadıkları anlaşılmıştır.

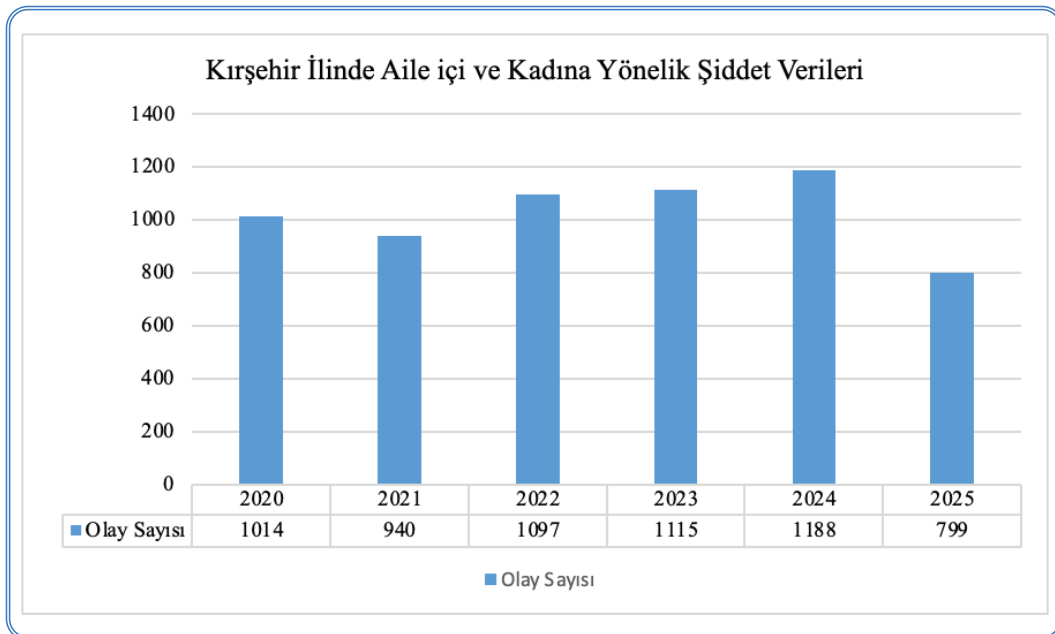
Konukevinde kalan çocukların okullarına sorunsuz gidebildikleri ancak Kırşehir ilinde 0-2 yaş aralığındaki çocuklar için hizmet sunan bir okul olmadığı için bu imkândan yararlanamadıkları, konukevi bünyesinde de bir kreş bulunmadığı bilgisi edinilmiştir. Ziyaret sırasında konukevine ait bahçenin çocukların oynayacağı bir alan özelliğine sahip olmadığı görülmüştür.

Konukevinde kalan kadınlara iş hayatına katılması ve meslek edinmeleri amacıyla Kırşehir İŞKUR İl Müdürlüğü personelinin ayda bir kez konukevine gelerek hizmet verdikleri, talebe göre bazı kadınların uygun işyerlerine yönlendirilip bağımsız yaşama geçmelerinin sağlanabildiği ancak bazı kadınların ise işin kendisine uygun olmadığını belirterek işyerinden ayrıldıkları öğrenilmiştir.

2.8.5. Kırşehir İl/İlçe Emniyet Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Bürosunda Gerçekleştirilen İşlemler

Kırşehir İl Emniyet Müdürlüğü tarafından Aile içi ve Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Büro Amirliği tarafından işlem yapılan kadınlara yönelik AİŞ formların anlık olarak Kırşehir ŞÖNİM'e iletildiği ve mağdur olan kadınların ŞÖNİM'e yönlendirildiği bilgisi verilmiştir.

Şekil 47. Kırşehir İlde 2020-2025 Yılları Arasında Aile içi ve Kadına Yönelik Şiddet Kapsamındaki Vaka Sayıları

Kaynak: Kırşehir İl Emniyet Müdürlüğü'nün 02.09.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

İl genelinde meydana gelen kasten yaralama vakalarının %46'sının aile içi şiddet vakaları kapsamında gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Vaka sayılarının ortaya çıkmasında kadınların şiddet konusunda artık daha bilinçli olmaları ve şiddeti kabul etmemelerinin ayrıca kamu kurumlarında da bu konuda hassasiyetinin artmasının etkili olduğu tespitinde bulunulmuştur.

Kırşehir ilinde kadına yönelik şiddet kapsamında elektronik kelepçe kararı uygulaması 2024 yılında 12 adet, 2025 yılının ilk 9 ayında ise 7 adet olarak gerçekleştirilmiş olup, halen devam eden elektronik kelepçe kararı bulunmadığı bildirilmiştir. Elektronik kelepçe uygulamasında mesafe kaynaklı sorunların yaşandığı ve buna bağlı olarak ihlallerin sıkça görüldüğü belirtilmiştir.

İl kapsamında hakkında koruma/uzaklaştırma kararı olmasına rağmen kasten ölümle sonuçlanan vaka bulunmadığı bilgisi verilmiştir. Ancak tedbir kararı devam ederken şiddete uğrayan mağdurlara yönelik 69 adet 6284 sayılı Kanun kapsamında işlem gerçekleştirildiği görülmüştür.

İçişleri Bakanlığınca gönderilen verilerin incelenmesi neticesinde de 2020-2025 (ilk 9 ay) döneminde 8 kadın cinayeti meydana geldiği ve hiçbirisinde olay tarihi itibarıyla devam eden tedbir kararı bulunmadığı anlaşılmıştır.

Kırşehir İl Emniyet Müdürlüğü tarafından KADES ihbarlarına ivedi bir şekilde müdahale edildiği ve diğer suç ihbarlarından daha kısa sürede, 6 dakikada, ihbar noktasına gidildiği belirtilmiştir. Ayrıca karakola gelen mağdurun ifadesinin bizzat Aile içi ve Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Büro Amirliği tarafından alınarak normalin üstünde hassasiyet gösterildiği ifade edilmiştir.

Kırşehir İl Emniyet Müdürlüğü tarafından, kadına yönelik şiddetin önlenmesinde evliliğe bakış açısının değişmesi gerektiği, şiddet konusunda okullarda verilecek eğitimin olumlu sonuçlar verebileceği, şiddetin ortaya çıkmasında alkol ve uyuşturucu madde bağımlılığının etkili olduğu ve şiddet gösterenlere verilen cezaların daha caydırıcı oranda olması gerektiği önerileri getirilmiştir.

İl Emniyet Müdürlüğü tarafından kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla yapılan faaliyetler kapsamında toplum destekli polisler tarafından da çalışmalar yapıldığı, yapılan çalışmalara halkın katılımının iyi oranlarda olduğu bilgisi verilmiştir.

2.8.6. Kırşehir İl Jandarma Aile içi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliğinde Gerçekleştirilen İşlemler

Kırşehir İl Jandarma Komutanlığının bilgi ve belge talebimize verdiği 21.08.2025 tarihli cevabi yazı ile yapılan ziyaret sırasında elde edilen bilgilere göre, il genelinde kadına yönelik şiddet kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin veriler sağlanmıştır.

Tablo 53. Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı Sorumluluk Alanında 2020-2025 Yılları Arasında Meydana Gelen Aile İçi Şiddet ve Kadına Yönelik Şiddet Kapsamında Vaka Sayıları

Olay /Yıl	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kasten Öldürme	1	-	-	-	-	-
Kasten yaralama	72	81	25	43	47	23
Kişiye hürriyetinden yoksun kılma	-	-	6	-	1	-
Tehdit- hakaret	37	62	29	19	22	14
Cinsel suçlar	4	7	-	9	3	2
İntihar	-	-	-	1	1	-
Diğer	2	1	1	-	5	1
Toplam	116	151	61	72	77	40

Kaynak: Kırşehir İl Jandarma Komutanlığının 21.08.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Tablo 54. Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı Tarafından Kırşehir ŞÖNİM'e Yönlendirilen Kadın Sayısı

2021	2022	2023	2024	2025	Toplam
4	15	19	13	2	53

Kaynak: Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı 21.08.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Tablo 55. Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı Tarafından 6284 Sayılı Kanun Kapsamında Alınan Koruma Kararlarına İlişkin Veriler

Yıl	Mülki Amir Tarafından verilen	Hâkim tarafından verilen	Toplam
2020	3	46	49
2021	2	67	69
2022	3	63	66
2023	9	63	72
2024	13	79	92
Toplam	30	318	348
2025 (ilk 8 ay)	1	33	4

Kaynak: Kırşehir İl Jandarma Komutanlığının 21.08.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Mülki amir tarafından verilen tedbirlerdeki artış, yerel düzeyde (kaymakamlık/valilik) acil durumlarda, mahkeme kararını beklemeden koruyucu tedbirlerin aktif olarak uygulandığını ve erken müdahale kapasitesinin geliştiğini göstermektedir.

Tablo 56. Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı KADES Uygulaması İndirme Sayısı

	Türkiye Geneli	Kırşehir ili Geneli
KADES İndirme Sayısı	6.640.429	12.946
İhbar Sayısı	1.769.785	4.832

Kaynak: Kırşehir İl Jandarma Komutanlığının 21.08.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Tablo 57. Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı Kades İhbar Sayısı

Yıllar	Asıllı	Asılsız	Toplam
2020	-	-	-
2021	-	-	-
2022	2	1	3
2023	3	4	7
2024	4	4	8
2025	6	6	12
Toplam	15	15	30

Kaynak: Kırşehir İl Jandarma Komutanlığının 21.08.2025 tarihli yazısından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Kırşehir ilinde 2012-2020 yılları arasında sekiz yıl içinde 5 kadın aile içi ve kadına yönelik şiddet kapsamında öldürülmüştür. Kaman ilçesinde 2012, 2019 ve 2020 yıllarında olmak üzere 3 kadın, Çiçekdağı ilçesinde 2013 yılında 1 kadın ve Mucur ilçesinde 2016 yılında 1 kadın öldürülmüştür. Kırşehir ilinde yaşanan bu öldürme vakalarında hayatını kaybeden kadınlar hakkında bir tedbir kararının bulunmadığı anlaşılmıştır.

Ziyaret tarihi itibarıyla Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı sorumluluk sahasında elektronik kelepçe takibi bulunmamaktadır.

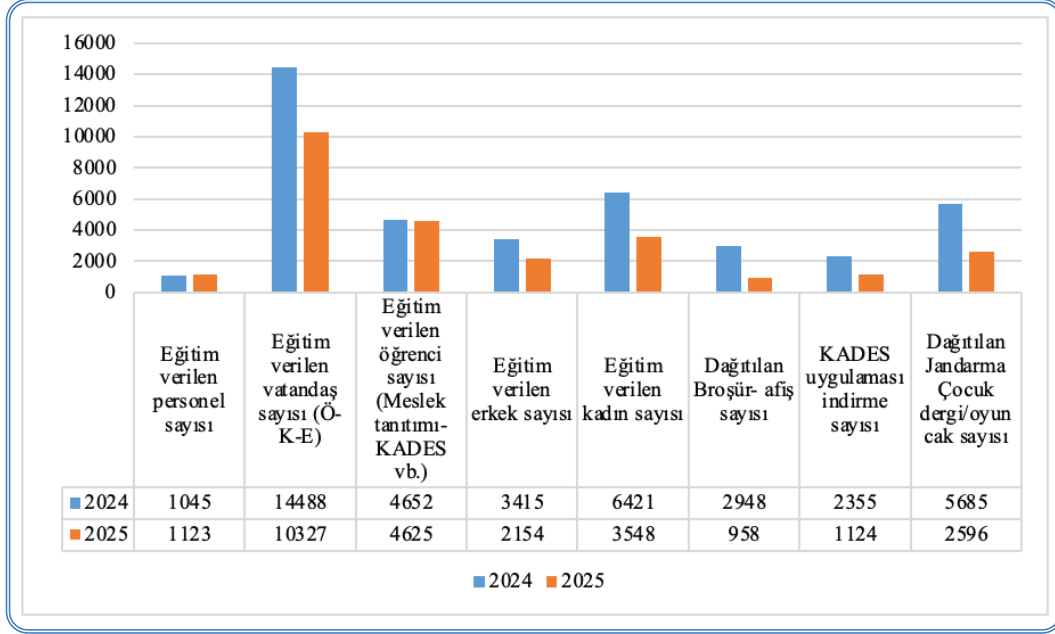
Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı tarafından köylere yapılan ziyaretler kapsamında bilinçlendirme ve farkındalık çalışmalarına yer verildiği, zaman zaman önleyici tedbir hizmetleri kapsamında köylere gönderilen devriyeler vasıtasıyla köy halkı ile sohbetler edilerek aile içi ve kadına yönelik şiddet hakkında bilgiler verildiği bilgisi edinilmiştir.

Kırşehir ilinde her yıl düzenlenen Pekmez Festivali gibi kültürel faaliyetlerde İl Jandarma Komutanlığı olarak bir stant açarak halkın şiddet konusunda farkındalığını ve bilinçlenmesini artırmaya yönelik çalışmaları, KADES uygulaması hakkında bilgilendirme çalışmalarını gerçekleştirdikleri anlaşılmıştır.

Ayrıca Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı tarafından okullara bir davet beklenilmeksizin yapılan ziyaretlerde çocuklara farkındalık eğitimi verildiği, Kırşehir merkezindeki liselere Komutanlık Personel Şube Müdürlüğü ile birlikte Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi (JSGA) tanıtımı ve 6284 sayılı Kanun ve KADES uygulamaları hakkında bilgilendirme eğitimi yapıldığı ayrıca telefon mesaj sistemleri üzerinden kadına şiddetin önlemesi yönünde içeriklere sahip kısa mesajlar gönderildiği ifade edilmiştir.

Kırşehir İl Jandarma Komutanlığınca, birliğe katılan personele 6284 sayılı Kanun ve KADES uygulaması hakkında bilgilendirme eğitimi verildiği, yılda iki kez tüm personeline 6284 sayılı Kanun, elektronik kelepçe, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu hakkında bilgilendirme eğitimlerinin verildiği belirtilmiştir.

Şekil 58. 2024 ve 2025 Yılında Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı Tarafından Yapılan Bilgilendirme Faaliyetleri

Kaynak: Kırşehir İl Jandarma Komutanlığının 21.08.2025 tarihli yazısından yararlanarak alınarak hazırlanmıştır.

Şekil 58'deki verilerine göre; kadınlara verilen eğitim sayısının, erkeklere göre her iki yılda da daha yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı tarafından broşür, afiş, dergi ve KADES tanıtımı gibi faaliyetler, önleyici bilgilendirme çalışmalarının kurumsallaştığını ifade etmektedir.

2.8.7. Kırşehir Değerlendirme

Kırşehir, kadına yönelik şiddet vakalarının daha az görüldüğü bir yapıya sahiptir. Kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında ilde görev yapan ŞÖNİM, İl Emniyet Müdürlüğü ve İl Jandarma Komutanlığının koordinasyon içinde çalıştığı anlaşılmaktadır. Kırşehir Valisinin, İl Koordinasyon Kurulu toplantılarına katılarak gerekli tedbirler ve yürütülecek faaliyetler konusunda gösterdiği hassasiyetin, kurumların çalışma motivasyonunu olumlu yönde etkilediği düşünülmektedir.

Kırşehir Kadın Konukevinin kiralık bir binada hizmet verdiği görülmüştür. Binanın kiralık ve eski olması konukevinin daha uygun şartlara sahip bir binaya taşınması gerektiğini göstermektedir. Ayrıca ayrı bir ilk kabul biriminin bulunmadığı tespit edilmiş olup, bu durumun konukevine gelen kadınların kabulü sırasında iş ve işlemlerde aksaklıklara yol açabileceği anlaşılmıştır.

Kırşehir Belediyesinin kadınlara sağladığı ulaşım desteği ile Kırşehir Devlet Hastanesinde randevularda kolaylık sağlanması gibi uygulamalar olumlu olarak değerlendirilmektedir.

SAHA ÇALIŞMASINDA YAPILAN TESPİTLER

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Kurumsal Uyumun Güçlendirilmesi: İç Anadolu Örneği Raporumuz ile, kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında sahada görev yapan ŞÖNİM, kadın konukevleri, Emniyet Müdürlüğü ve Jandarma Komutanlığının ilgili birimlerindeki personel tarafından yürütülen faaliyetlerin incelenmesi, uygulamada karşılaşılan sorunların tespit edilmesi ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda İç Anadolu Bölgesi'nde seçilen sekiz ile yönelik gerçekleştirilen çalışma ziyaretleriyle ilgili idarelerce yürütülen hizmetlerin mevzuata ve standartlara uygunluğunun değerlendirilmesi; hizmet sunumunun iyileştirilmesine yönelik genel bir analiz gerçekleştirilmesi ve politika üretilerek mevcut uygulamaların geliştirilmesine katkı sağlayacak tespit ve önerilerin ortaya koyulması hedeflenmiştir. Çalışmada ilgili idarelerden edinilen bilgi ve belgeler, gerçekleştirilen ziyaretler sırasında yerinde yapılan incelemeler ve alanda çalışan kamu personeli ile yapılan görüşmeler ışığında Kurumumuzca tespit edilen ve tüm Türkiye'de modellenebilecek olan hususlar aşağıda özetlenmektedir.

3.1. Mevzuat Kapsamında Yer Alan Kişilerin Belirlenmesine Yönelik Tespit Edilen Sorunlar

6284 sayılı Kanun'un 1'nci maddesinde, *"Bu Kanunun amacı; şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir."* ibaresine yer verilmiş, Kanun'un 2'nci maddesinde ise Kanunda yer alan *"ev içi şiddet"* ve *"kadına yönelik şiddet"* kavramları tanımlanmıştır. Buna göre *"Bu Kanunda yer alan;*

b) Ev içi şiddet: Şiddet mağduru ve şiddet uygulayanla aynı haneyi paylaşmasa da aile veya hanede ya da aile mensubu sayılan diğer kişiler arasında meydana gelen her türlü fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddeti,

ç) Kadına yönelik şiddet: Kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan veya kadınları etkileyen cinsiyete dayalı bir ayrımcılık ile kadının insan hakları ihlaline yol açan ve bu Kanunda şiddet olarak tanımlanan her türlü tutum ve davranışı ifade eder" hükümleri düzenlenmiştir.

Yapılan ziyaret ve görüşmelerde ise, 6284 sayılı Kanun'un uygulanması sürecinde Kanunun kapsamı ile kanunda yer alan kavramların yorumlanması ve değerlendirilmesi konusunda uygulayıcılar arasında farklılıklar bulunduğu gözlemlenmiştir. Bu çerçevede yapılan değerlendirmelerde ilk olarak, taraflarından biri kadın olan kira sözleşmesi uyuşmazlıkları, borç miras ve arazi ihtilafları ya da komşuluk ilişkilerinden kaynaklanan sorunlar gibi kadına şiddet kavramı dışında kalan anlaşmazlıkların da 6284 sayılı Kanun kapsamında değerlendirmeye alınarak işlem yapıldığı tespit edilmiştir.

Diğer taraftan, bazı başvurularda sevgili, nişanlı veya yabancı bir erkek tarafından gerçekleştirilen şiddet veya ısrarlı takip iddialarının yetkili birimlerce 6284 sayılı Kanun kapsamına girmediği yönünde yanlış bir değerlendirmeye tabi tutulduğu gözlemlenmiştir.

Şiddet ilk bölümde de ifade edildiği ve ilgi Kanun'da belirtildiği üzere; bireyin fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik yönden zarar görmesiyle ya da acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranış olarak tanımlanmaktadır.

Mülga 14.01.1988 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'da şiddet tanımına yer verilmemiştir. Buna karşın 6284 sayılı Kanun'da kanun koyucu kapsamlı bir şiddet tanımına yer vererek uygulamadaki olası karışıklıkların önüne geçilmesini amaçlamıştır. Bu doğrultuda şiddet tanımının hem uygulayıcılar hem de vatandaşlar tarafından doğru şekilde anlaşılacak özümsemesi ve Kanunun amacına uygun yorumlanması sağlanmalıdır.

Nitekim Kamu Denetçiliği Kurumu olarak yerinde yaptığımız değerlendirmelerde şiddet tanımının ve kapsamının yeterince bilinmediği gözlemlenmiştir. Toplumumuzda şiddet en yaygın olarak karşılaşılan fiziksel şiddetten ibaret olarak algılanırken Kanun'daki şiddet tanımı, fiziksel, cinsel, ekonomik, psikolojik her türlü şiddeti kapsamaktadır. Ev hapsine maruz kalınması veya sistematik şekilde hakarete uğranmasının psikolojik şiddet kapsamına girdiğinin mağdurlarca bilinmediği, fiziki bir müdahaleye maruz kalınmadığı için Kanun'dan yararlanılamayacağını düşünülüyor örneklerle karşılaşılmıştır.

Bu durumun yanı sıra sözel olarak gerçekleştirdiği hakaret eyleminden vazgeçmesi tebliğ edilen bazı şiddet faillerinin hakaret ve küfür içeren ifadeleri not kâğıtlarına yazmak veya banka havalesinde açıklama bölümünde belirtmek suretiyle farklı yöntemler kullanarak şiddet eylemlerini ısrarla sürdürdükleri vakaların bulunduğu öğrenilmiştir.

Söz konusu örnekler nazara alındığında, Kanun'un şiddet tanımının hem mağdurlarca hem de faillerce tam olarak anlaşılması halinde konuya ilişkin mağdurlarca yapılacak başvuruların ve Kanun'un caydırıcılığının artacağı anlaşılmaktadır. Bu itibarla hem Kanun'un kapsamına hem de şiddetle mücadelenin önemine ilişkin okullarda, işyerlerinde ve kamusal alanlarda çeşitli reklam mecralarını kullanarak bilinçlendirme faaliyetlerinin yürütülmesi önem arz etmektedir.

Diğer taraftan gerçekte kadına karşı şiddet vakası olmayan, örneğin trafik kazasında sadece mağdurunun kadın olduğu vakalar için 6284 sayılı yasanın kullanıldığı anlaşılmıştır. Bu durum ise kadına yönelik şiddete ilişkin verilerin gerçeğe uygun olarak tespit edilmesini ve doğru analizler yapılmasını olumsuz etkilemektedir. Ayrıca kadına yönelik şiddetle mücadelede yargının ve ilgili idarelerin iş yükünü artırarak Kanunun asıl amacının gerçekleşmesinde sorunlara ve yetersizliklere neden olabilme riskini barındırmaktadır.

Sonuç olarak kadına yönelik şiddetle mücadelede öncelikle kişilerin yasal düzenlemeler ile şiddetin etkileri ve sonuçları hakkında doğru bilgilendirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Yukarıda yer verilen yanlış uygulama örnekleri, 6284 sayılı Kanun'un tüm kesimlerin erişebileceği şekilde anlatılmasının ve farkındalık çalışmaları yürütülmesinin gerekli olduğunu göstermektedir.

3.2. TV Programları, Haber Bültenleri ve Sosyal Medyaya Yönelik Etkin Önlem Alma Gerekliği

Çalışma kapsamındaki ziyaretlerde bir araya gelinen kurum personellerince yapılan ortak değerlendirmede TV programları ve haberleri ile sosyal medya içeriklerinin şiddet olaylarının artışı yönünde etki doğurduğu ifade edilmiştir.

Kişinin büyüdüğü ailede gördüğü veya çocukken deneyimlediği şiddet olaylarını zihninde daha kabul edilebilir kılmak için sıradan normal bir davranış biçimi olarak algılaması, ileriki yaşamında kadına yönelik şiddeti olağan sosyal bir davranış biçimi olarak kabul etmesine yol açmaktadır. TV dizileri ve programlarında şiddet uygulayan karakterlerin başka olumlu yönleriyle izleyiciye aktarılması ve izleyici tarafından hayranlık duyulması şiddetin zihinlerde normalleştirilmesine neden olmaktadır. Hiç şüphesiz ki bireyler özellikle hayranı oldukları kişilerin davranışlarını örnek alarak dizi ve filmlerdeki davranışları benimsemektedir.

Bu durumun yanı sıra kadını değersiz gösteren, kadını önemsizleştiren ve kadına yönelik şiddet içeren dizi ve filmlerin toplumda olumsuz davranışların benimsenmesini ve tatbik edilmesini pekiştirdiği değerlendirilmektedir.

Bazı bireylerce şiddet ve cinayet olaylarının hayatın bir gerçeği olduğunu ve bu nedenle dizi ve filmlerde bu olaylara yer verilmesinin son derece olağan olduğunu savunmaktadır. Ancak ülkemizde

“trafik kurallarına aykırı hareket eden insanlar var dolayısıyla dizilerde de gösterilebilir” gibi bir anlayış kabul edilmeyerek şiddet içerikli dizilerde dahi trafik kurallarını ihlal eden sahnelerin bulunmaması ve kişilerin trafik ihlallerine özendirilmemesi noktasında hassasiyet gösterilmektedir. Aynı bakış açısıyla dizi ve filmlerde kadına ve çocuğa karşı şiddet içeren sahnelere açıkça yer verilmemesi gerektiği açıktır.

Dizi ve filmlerde şiddetin herhangi bir ortam ve şartta, failin eğitim düzeyi ve ekonomik durumundan bağımsız olarak gerçekleştirilebileceğinin gösterilmesi, şiddetin zihinlerde hayatın olağan akışı içinde gerçekleşebilen sıradan bir olay olarak yer etmesine yol açmakta, **dolayısıyla herkesin şiddet uygulayabileceğine yönelik** inancını güçlendirmektedir.

Çalışma kapsamında yapılan gözlemler; söz konusu dizi ve filmlerdeki şiddetin ve kültür formlarına aykırı ilişkilerin/durumların yüksek izlenme kaygısı ile olağanlaştırılmasının ve normal bir davranış biçimi olarak gösterilmesinin yaşanan şiddet olaylarını arttırdığını göstermektedir. Zira gündelik yaşamda garipseneceği ya da kabul edilmeyeceği düşünülen şiddet ve davranış modelleri filmlerde/ dizilerde yansıtılan gösterişli yaşam modelleri içinde normalleştirilmektedir.

Ayrıca Kurumumuzca gerçekleştirilen görüşmelerde yetkililer; haberlerde şiddet fiillerine ilişkin detaylı görüntü ve anlatımlara yer verilmesinin veya bazı programlarda suç delillerinin nasıl ortadan kaldırıldığına yönelik açıklamaların cinayet/şiddet faillerine yol gösterdiğini belirtmiştir.

ŞÖNİM'e müracaat eden birçok şiddet mağduru, kendilerine şiddet uygulayanların basında yer alan haberleri örnek göstererek ve haberlerdeki faillere benzer söylemleri kullanarak tehditte bulunduklarını belirtmiştir. Yine karşılaşılan bir vakada şiddet failinin mağdur kadına sosyal medyada duyurulmuş bir kadın cinayeti haberini göndererek “*Senin de sonun bunun gibi mi olsun*” şeklinde bir söylemde bulunması, **faillerin fiil sonunda karşılaşacakları olası cezayı dikkate almaktan ziyade sosyal medyada ünlenen cinayet eylemlerini örnek aldıklarının** bir emsalidir.

Bu noktada kadına karşı şiddet ve cinayet vakalarının haberlerde sadece izlenme kaygısı güdülerek en ince ayrıntısına kadar günlerce yayınlanması, buna karşın söz konusu yayınlarda faile verilen cezalara kısaca değinilmesi ve toplum gündeminde yer almaması, şiddeti körükleyen unsurlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Saha çalışmasındaki görüşmelerde de “çocuklarını ve eşini öldüren kişilerin” günlerce haberlere konu olmasından sonra cinayet olaylarının başka faillerce örnek alındığı ve taklit edildiği, sonraki cinayetlerin de aynı şekilde ya da daha hunharca gerçekleştirildiği örneklerle karşılaşılmıştır. Bu nedenlerle kadına yönelik şiddet ve kadın cinayeti haberlerinin sunuluş biçiminin ve kadına yönelik şiddeti meşrulaştıran dil kullanımının şiddetin yaygınlaşmasına neden olduğu değerlendirilmiştir.

Hiç şüphesiz ki demokratik bir toplumda basın özgürlüğünün kısıtlanması veya insanların haberleşme özgürlüğünün engellenmesi söz konusu olamaz. Ancak bu durum medyanın, etik ilkelere aykırı hareket etmesine zemin sunmamalıdır. Bugün bütün dünyada yapılan çalışmalar haberlerin veriliş şeklinin etik ilkeler doğrultusunda gerçekleştirilmesi ve faile verilen yaptırımların da aynı şekilde haberleştirilmesinin önemli olduğunu göstermektedir. **Basın özgürlüğü ve ifade hürriyeti, özellikle kadınlara ve çocuklara yönelik olmak üzere şiddetin her türünün bireylerin zihin dünyasında hayatın olağan bir parçasıymış gibi algılanmasına hizmet etmemeli;** toplumda kadına yönelik şiddet ve cinsel saldırı olaylarına ilişkin cezasızlık algısının oluşmasına katkıda bulunmamalıdır.

Sonuç olarak medyanın kadınlar ve çocuklara ilişkin şiddet olaylarına yer verirken yayıncılığın etik ilkelerine riayet etmesi; ailenin, kadının ve çocuğun korunmasını gözeterek olumsuz örneklerin olası failer tarafından model alınmasını önleyecek haber dilini benimsemesi ve söz konusu yayınlarda cezaların caydırıcılığının vurgulanması önem arz etmektedir. Bu anlamda, ülkemizde son yıllarda trafikte

fiziki ve sözel şiddete maruz kalan kadınların bu durumu kayıt altına alınarak yetkili birimlere bildirmesi ve haberlerde emniyet birimlerince failere yönelik aynı gün gerçekleştirilen işlemlerin yayınlanması hem failer açısından caydırıcılık arz etmekte hem de benzer durumu yaşayan kadınlara yol gösterici olmaktadır. Özet olarak, ulusal ve uluslararası medya kuruluşlarının işbirliği içinde bulunması, şiddet olaylarına yer verilirken ayrıntıdan uzak bir anlatım kullanılması ve mağdurlara başvuru mercileri hakkında bilgi verilmesinin fayda sağlayacağı mülahaza edilmiştir.

Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'da yayınların; ailenin korunması ilkesine aykırı olamayacağı, kadınlara yönelik baskıları teşvik eden ve kadını istismar eden programları içermeyeceği, yayınların şiddeti özendirici veya kanıksatıcı olamayacağı hüküm altına alınmıştır. Ancak bugün geline nokta birçok programda kadını istismar eden içeriklere yer verildiği görülmektedir. Bu nedenle koruyucu ve önleyici tedbirler etkin ve süratli şekilde uygulamaya koyulmalıdır. Televizyon yayınlarının tekrarlayan içerik ve rol model alınan oyuncular yoluyla bireylerin düşünce ve yaşam tarzını etkilediği dikkate alınarak, kadına yönelik şiddet içeren sahneler yer verilmemesi hususunda yapımcıların ve senaristlerin gerekli hassasiyeti göstermesi gerekmektedir. İzlenme kaygısı güdülerek yayınlarda kadına karşı şiddet içeren ve şiddet faillerinin cezasız kalacağı kanaatini pekiştiren sahneler yer verilmemesi konunun çözümüne katkı sunacaktır. Aksi durumda kadına ve çocuğa şiddet sahnelerinin kesin olarak yasaklanmasına yönelik mevzuat değişikliği yapılmasında fayda mülahaza edilmektedir.

3.3. Şiddete Yönelik Bilinçlendirme Faaliyetleri

Kadına yönelik şiddet algısı ve şiddetin önlenmesi hakkındaki bilgilendirme/bilinçlendirme çalışmalarının içerikleri kadar nasıl aktarıldığı da önemli bir etkiye sahiptir. Saha ziyaretleri, yapılan **bilinçlendirme faaliyetlerindeki olumlu mesajların, olumsuz dil kullanımından ya da olumsuz örneklerden daha etkili olduğunu** göstermiştir. Bir diğer ifadeyle, şiddet ya da şiddete uğrayan kadın görseli üzerinden yapılan bilinçlendirme faaliyetleri, şiddetin görünürlüğünü artırmasına rağmen farkındalık kazandırma noktasında yetersiz kalmaktadır. Hatta yapılan bazı ziyaretlerde kamu spotlarındaki şiddet örneklerinin veya şiddete uğramış kadın görsellerinin failerin olumsuz davranışlarını teşvik ettiği belirtilmiştir.

Toplumda hem mağdur kadınların hem de şiddet uygulayıcılarının kanunu ve kapsamını bilmediği gerçeği düşünüldüğünde okullarda, iş yerlerinde, sosyal medyada, gerekirse tüm sosyal çevrede kanunun, kapsamının ve cezalarının daha etkin şekilde duyurulması gerekmektedir. Bu bağlamda tanınmış ve toplumun güven duyduğu kişilerle yürütülen tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerinde olumsuz ifade ve görsellerden ziyade kadını ve aileyi güçlendirici nitelikteki olumlu mesajların tercih edilmesinin daha etkili sonuçlar doğuracağı değerlendirilmektedir. Böylece kadına yönelik şiddetle mücadeleye yönelik olarak olumlu davranışların pekiştirilmesi ve farkındalığın artırılması çalışmalarının **şiddetin normal bir davranış kalıbı olarak algılanmamasına** katkı sağlayabileceği değerlendirilmektedir.

3.4. Devam Eden Cezasızlık Algısı

Kadına yönelik şiddet konusunda cezai yaptırımların yetersiz kaldığı veya caydırıcı olmadığı düşüncesini fail ve mağdur davranışlarında etkili olduğu tespit edilmiştir. Yapılan görüşmelerde söz konusu algının şiddet uygulayanların cesaret kazanmasına neden olduğu ve derhal yaptırımla karşılaşmayacağı düşüncesiyle şiddet eylemine devam etmelerini kolaylaştırdığı, bu nedenle de şiddeti engellemenin önündeki bir sorun olduğu bildirilmiştir.

01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren Türk Ceza Kanununda kadına karşı cinsel saldırı suçlarında önemli hükümler yer almakta olup süreç içinde de kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve caydırıcılığına yönelik önemli değişiklikler yapılmıştır. Özellikle 2021 yılında yapılan değişiklik ile kasten öldürme, kasten yaralama, eziyet ve kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçlarında “eşe/ boşandığı eşe” karşı bu suçların işlenmesi durumunda cezanın artırılacağı, 2022 yılında yapılan değişiklikle de kasten öldürme suçunun “kadına karşı” işlenmesi durumunda kişinin ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılacağı hüküm altına alınmıştır. Ayrıca 2022 yılında Türk Ceza Kanunu’na eklenen 123/A maddesiyle “ısrarlı takip suçu” düzenlenmiştir. 6284 sayılı Kanun kapsamında koruma gerektiren ısrarlı takip fiili artık koruyucu önleyici tedbir gerektiren bir fiil olmaktan çıkmış doğrudan suç vasfı kazanmıştır.

Buna karşın sahada yapılan çalışmalar belirtildiği üzere, toplumda cezasızlık algısının bulunduğunu, cezaların az olduğuna inanıldığını ve halkın halen cezaların artırılması talebinin olduğunu göstermiştir. Üstelik bu algı kadınların koruma mekanizmasına müracaat etme düşüncesini olumsuz etkilemektedir. Kurumumuzca yapılan çalışma sonucunda 2020 - 2025 (ilk 9 ay) arasındaki süreçte meydana gelen kadın cinayetlerinin %88’inde olay tarihinde tedbir kararının bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu durum da kadına yönelik şiddette tedbir kararlarının çok önemli olduğuna bir göstergedir. Ancak “*Şikâyet etsem de bir şey değişmez*” veya “*Nasıl olsa ceza almaz*” şeklindeki düşüncelerle beslenen cezasızlık algısının kişilerin koruma tedbirlerine başvuruda bulunmalarını engellemektedir.

Bunun yanı sıra yargılamaların uzun sürmesi ve tutuksuz yargılama olması, bazı olaylarda **ceza kesinleşinceye kadar** failin ciddi bir yaptırımla karşılaşmaması, cezasızlık algısını güçlendiren diğer önemli faktörler olarak ortaya çıkmaktadır. Ayrıca kadının, failin kendisine zarar vermeyeceğine inanması da tedbir kararı için başvurmamasına neden olabilmektedir.

Sonuç olarak, cezasızlık algısı, kadına yönelik şiddetle mücadelenin önemli bir sorun alanını oluşturmaktadır. Yasa koyucunun iradesiyle cezaların artırılması ve ısrarlı takip gibi yeni suç tiplerinin tanımlanması caydırıcılığın sağlanması açısından önemlidir. Ancak bu düzenlemelerin beklenen etkiyi gösterebilmesi, etkin ve ivedi bir yargılama süreci ve toplumsal farkındalığın yükseltilmesi gibi unsurlarla desteklenmesine bağlıdır.

3.5. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Üst Düzey Yöneticilerin Rolü

Kadına yönelik şiddetle mücadele alanında yürütülen çalışmalar üst düzey yöneticilerin de sürece etkin katılımını gerektirmektedir. Gerçekleştirilen ziyaretler ve elde edilen gözlemler, üst düzey yöneticilerin Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele kapsamındaki tutum ve yaklaşımlarının, bu alandaki çalışmaların başarısı üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

Ayrıca yapılan ziyaretlerdeki gözlemler, üst düzey yöneticilerin konuya ilişkin farkındalığının ve süreci sahiplenme kararlılığının sadece çalışmaların başarısını artırmadığı, aynı zamanda görevli personelin çalışma istek ve verimini de etkilediği yönündedir. Dolayısıyla gerek kadına yönelik şiddetin önlenmesi gerekse ailenin korunması alanlarında yapılacak çalışmaların başarısı açısından il düzeyindeki üst yöneticilerin koordinasyon, izleme ve değerlendirme süreçlerine aktif biçimde katılım sağlaması önem taşımaktadır.

Her ilde belirli periyotlarda Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyon toplantıları yapılmasına karşın bazı illerde bizzat Valinin toplantıya başkanlık yapmasının, ilgili bütün birimlerinin başkanlarının ve müdürlerinin toplantıya katılımının yanı sıra ilgili tüm birimlerin bu konuya daha fazla dikkat göstermesini sağladığı belirtilmiştir. Zira yapılan görüşmelerde de valinin katıldığı toplantılarda dile getirilen sorunların ivedilikle sonuçlandığı ve kurumlar arası koordinasyonun artmasına imkân sağladığı ifade edilmiştir. Söz konusu nedenlerle üst düzey yöneticilerin, kadına

yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin sunulan hizmetlerde liderlik ve yönlendirme rolü üstlenmesinin, il genelinde yürütülen faaliyetlerin etkililiğine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Ayrıca bazı illerde vaka temelli çalışmaların ve toplantıların da yapıldığı bilgisi alınmıştır. Bu kapsamda vaka temelli çalışmaların, değerlendirme toplantılarının ve kurumlar arası iş birliği mekanizmalarının, kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve tekrarının engellenmesi açısından somut ve sürdürülebilir sonuçlar doğuracağı kanaatine varılmıştır.

Kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin il düzeyinde gerçekleştirilen etkinliklerin ve değerlendirme toplantılarının benzer biçimde ilçe düzeyinde de uygulama yapılmasının, sürecin tabana yayılması açısından önemli olduğu değerlendirilmektedir. İlçelerde kaymakamlar başkanlığında, ilgili kurum yöneticilerinin katılımı ile yapılacak düzenli toplantılar; şiddetin nedenleri, dinamikleri ve sonuçları üzerine yerel düzeyde kararlar alınmasını ve bu kararların uygulamaya dönük adımlara dönüşmesini mümkün kılacaktır. Sonuç olarak, kadına yönelik şiddetle mücadelede yönetsel sahiplenme, kurumsal koordinasyon ve yerel düzeyde süreklilik gösteren izleme mekanizmalarının oluşturulması, şiddetin önlenmesi ve tekrarının engellenmesi bakımından kritik öneme sahiptir.

Özellikle cinayet vakalarının il toplantılarında değerlendirildiği, bütün paydaşlarla çalışmaların irdelendiği, bizzat vali ya da nüfusun çok yoğun olduğu yerlerde konuya ilgili olan ve tüm dosyalardan haberdar olan vali yardımcısı başkanlığında toplantının gerçekleştirildiği illerde vaka sayısının düştüğü gözlemlenmiştir. Bu kapsamda gerek kadına yönelik şiddet gerekse de ailenin korunması gibi konularda hedeflerin başarıya ulaşması için ildeki üst düzey yöneticilerin sürece aktif katkı vermesinde fayda görülmektedir.

3.6. Verilerin Tutulması ve Analizine Yönelik Değerlendirmeler

Gerçekleştirilen ziyaretlerde, kadına yönelik şiddet sonrasında yürütülen işlemlerin mevzuata uygun olarak yerine getirilmeye çalışıldığı anlaşılmıştır. Bununla birlikte, şiddet meydana gelmeden önce yürütülmesi gereken önleyici çalışmaların yeterli düzeye ulaşmadığı; yapılan faaliyetlerin büyük çoğunluğunda şiddet sonrası müdahalelere odaklandığı gözlemlenmiştir. Diğer bir ifadeyle, kadına yönelik şiddet alanındaki çalışmalar ağırlıklı olarak olay gerçekleştikten sonra başlamakta; farkındalığı artırıcı, şiddeti önleyici ve risk azaltmaya yönelik uygulamalar ise sınırlı kalmaktadır.

Bu kapsamda kadına yönelik şiddetle mücadelede etkili politika ve stratejilerin geliştirilmesi için öncelikle sorunun kapsamlı biçimde tanımlanması ve buna ilişkin analitik altyapının oluşturulması önem arz etmektedir. Sorunun nedenlerinin ve risk faktörlerinin doğru biçimde ortaya konulmadığı durumlarda geliştirilecek çözüm mekanizmalarının etkili olması güçleşmektedir. Dolayısıyla gerek il gerekse ülke düzeyindeki düzenleme ve çalışmalara temel oluşturacak veri ve bilgilerin elde edilmesi ile bunlara yönelik analiz çalışmalarının yürütülmesi elzemdir.

Rapor hazırlık sürecinde yapılan görüşmelerde, bazı birimlerin yalnızca kurum içi kullanım amacıyla tutulan fakat resmî olarak paylaşılamayan verilere sahip olduğu, bazı birimlerde ise iş yoğunluğu ve personel yetersizliği nedeniyle düzenli veri analizi yapılamadığı anlaşılmıştır. Bazı illerde ise verilerin üst idareye düzenli olarak iletilmediği belirtilmiştir.

Bu noktada personel yetersizliği ve verilere ulaşım kapasitesinin sınırlı olması nedeniyle hem uygulamalara ilişkin güncel, doğru ve ayrıntılı verilere erişimde hem de bu verilerin analizinde güçlük yaşanmaktadır. Özellikle ulusal düzeyde yapılan planlamalara benzer şekilde, il düzeyinde de çeşitli kıstaslar bakımından kapsamlı analizler yapılması ve sorun alanlarına yönelik bütüncül bir yaklaşımın geliştirilmesi faydalı olacaktır. Bu nedenle söz konusu alanda veri toplama ve analiz süreçlerinin güçlendirilmesine ihtiyaç bulunduğunu değerlendirilmiştir.

Mevcut durumda Aile Bilgi Sistemi (ABS) modülünde başvuru yöntemlerinin sayısal olarak ayrıştırılamaması, veri analizinin kapsamını daraltmakta; yalnızca aile içi şiddet değerlendirme formu ile 6284 sayılı Kanun kapsamında Aile Mahkemelerince verilen kararların nicel olarak görüntülenebilmesine imkân tanımaktadır. İller arasında veri paylaşımı ve sınıflandırma uygulamalarının standartlaşmadığı, veriler arasında farklılıkların bulunduğu ve ayrıştırılmış veri setlerine ihtiyaç olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle, ABS veri yapısının güçlendirilmesi ve iller arasında uygulama birliğinin sağlanmasının, politika geliştirme süreçlerinin etkinliğini artıracak değerlendirilmiştir.

3.7. Yerel Yönetimlerin Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Yükümlülüklerinin Yerine Getirmemesi Durumunda Katkılarını Arttırılması Gerekliği

5393 sayılı Belediye Kanunun 14'ncü maddesinin birinci fıkrasında; *"Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır. Diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konukevleri açabilirler."* hükmü bulunmaktadır.

Buna karşın ülke genelinde belediyelere bağlı sadece 35 adet konukevi mevcuttur. İç Anadolu Bölgesinde de Bakanlığa bağlı 18 adet Kadın Konukevi bulunmasına rağmen ziyaret edilen İç Anadolu Bölgesindeki sekiz ilden sadece Eskişehir ve Ankara'da ayrı belediye konukevi bulunduğu tespit edilmiştir. Sadece Ankara ilinde nüfusu yüz bini geçen 12 ilçe bulunmaktadır. Aynı şekilde Konya'da 4, Eskişehir'de 2 ilçenin nüfusu yüz bini aştığından konukevi açma yükümlülüğüne sahiptir. Bu duruma çoğu belediye söz konusu yasa hükmüne aykırı davranmaktadır. Nitekim yapılan saha ziyaretleri ve görüşmelerde de bazı belediyelerin konuk evlerine ilişkin sürekli olarak vatandaş tepkisi almak istemedikleri, bu nedenle konuk evi açma yükümlülüğümü yerine getirmede isteksiz davrandıkları belirtilmiştir.

Bununla birlikte yapılan ziyaretlerde; bazı belediyelerin de bina tahsis, maddi yardım sağlama veya konukevlerine lojistik destek gibi alternatif uygulamalarla sürece katkıda bulundukları tespit edilmiştir.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede yerel yönetimlerin, hem önleyici hem de koruyucu hizmetler bakımından kritik bir role sahip olduğu değerlendirilmektedir. Dolayısıyla bazı illerde mevcut kadın konukevlerinin kapasite yetersizliği ve fiziki koşullarındaki sınırlılıklar dikkate alındığında, kanunda öngörülen konukevi açma yükümlülüklerinin ivedilikle hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, ilgili kurumlarla işbirliğinin güçlendirilmesi, belediyelerin kanuni yükümlülüklerini yerine getirmemesine ilişkin özel değerlendirmelerin yapılması, ruhsatlandırma ve izin süreçlerinin kolaylaştırılması ile siyasi veya sosyal kaygılar nedeniyle konukevi açılmasının engellendiği durumlarda alternatif çözüm modellerinin geliştirilmesi önem arz etmektedir. Bu kapsamda konukevi açma imkânı bulunmayan belediyelerde, bina veya taşınmaz tahsis, mali destek sağlanması ve diğer aynı kaynakların değerlendirilmesi suretiyle kadına yönelik şiddetle mücadele mekanizmalarına katkı sunulması, aksi takdirde yasa düzenlemesi ile yaptırıma bağlanması uygun olacaktır.

Nitekim Kurumumuzca yapılan ziyaretlerde gözlemlendiği üzere konuk evlerinde kalan kadınların önemli bir kısmı somut bir şiddet riski olmadığı halde barınma ihtiyacı nedeniyle konuk evinde kalmaktadır. Bu noktada konuk evi açmayarak yasa gereğini yerine getirmeyen belediyelerin, en azından barınmaya yönelik olarak kalmak isteyenler için imkân sağlaması, fiziksel şiddetle karşı karşıya olan kadınlar için de daha hızlı hizmet verilmesini sağlayabilecektir.

Ayrıca Belediyelerin sahip oldukları imkanlar nedeniyle kadına karşı şiddet noktasında sahip oldukları binalarda eğitim verme imkanına sahip olup, barolarla ortak çalışma yapmak suretiyle kendilerine ait binalarında kadınlara ücretsiz hukuki hizmetin verilmesini sağlanmasında fayda mülâhaza edilmektedir.

3.8. Kurumlar Arası Koordinasyon

Kadına yönelik şiddet, yalnızca belirli bir alanın değil, tüm toplumun karşı karşıya olduğu kapsamlı bir sorun olması, konuya ilişkin çalışmaların hem ülke genelinde hem de il ve yerel düzeylerde koordineli bir biçimde yürütülmesi gerekmektedir. Yapılan ziyaretler sonucunda, kurumların kendi görev alanlarına ilişkin işlemleri genel olarak mevzuata uygun biçimde yürütmeye çalıştıkları; ancak veri paylaşımındaki aksaklıklar ile personel ve kaynak yetersizliği gibi sorunlar nedeniyle kurumlar arası koordinasyonun istenilen seviyeye ulaşamadığı tespit edilmiştir.

Kadına ve aile içi şiddete ilişkin meseleler, tek bir kurumun sorumluluğunda değerlendirilemeyecek kadar çok boyutlu ve toplumsal niteliktedir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bu alanda öncü bir rol üstlenmekle birlikte, kolluk kuvvetleri, yargı birimleri ile eğitim ve sağlık sektörleri başta olmak üzere ilgili tüm kurumların etkin işbirliği büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, ülke çapında ve yerel düzeyde yürütülecek faaliyetlerin koordineli bir şekilde planlanması ve hayata geçirilmesi zorunludur.

ŞÖNİM tarafından yürütülen işlemlerde bazı verilere erişilemediği ve bu durumun hizmet sunumunu olumsuz etkilediği tespit edilmiştir. Örneğin, MERNİS sorgulamasının gerçekleştirilememesi nedeniyle mağdura ilişkin demografik bilgilere ulaşılamadığı; vasi, vesayet ve boşanma bilgilerine erişilemediği; farklı illerden gelen başvuru sahiplerine ait sağlık raporlarının görüntülenemediği ifade edilmiştir.

Kurumumuzun çalışma süreci boyunca gerçekleştirilen görüşmelerde, tüm paydaşların konunun hassasiyetinin farkında olduğu ve yürütülen faaliyetlere katkı sağladığı gözlemlenmiştir. Bununla birlikte, kurumlar arasındaki koordinasyonun güçlendirilmesi, hem hizmetlerin etkinliğini artıracak hem de alana ilişkin çalışmalara bütüncül bir yaklaşım kazandıracaktır. Bu çerçevede, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Göç İdaresi Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Barolar arasındaki iletişim ve işbirliğinin geliştirilmesinin fayda bulunmaktadır.

3.9. Şiddetin Çok Yönlü Ele Alınması ve Şiddet Uygulayanların Durumu ile İlgili Tespitler

Daha önceki bölümlerde belirtildiği üzere; ortaya çıkış nedenleri göz önüne alındığında kadına yönelik şiddet olgusu çok yönlü bir yapıya sahiptir. Ancak yapılan gözlemlerde uygulamadaki müdahalelerin ağırlıklı olarak mağdurun desteklenmesi üzerinden kurgulandığı; bununla birlikte şiddet olgusunun yalnızca mağdur perspektifinden ele alınmasının sorunu tam anlamıyla çözmeye yetmediği anlaşılmaktadır.

Rapor kapsamında yapılan incelemeler de teyit etmektedir ki şiddet tek taraflı, tek ve kesin çözümü olan bir olgu değildir. Dolayısıyla sadece kadın yönünden yapılan çalışmalar sorunun etkili bir şekilde çözümünü sağlamayacağından, özelliği itibarıyla bu sorunun hem farklı açılardan ele alınması hem de fail ve mağdur yönünden değerlendirme yapılması gerekmektedir.

Bu bağlamda, ŞÖNİM bilgi sistemine yansıyan vakalarda sistematik ve bütüncül bir yaklaşımın benimsenmesinin, şiddetin önlenmesinde daha etkili sonuçlar üretebileceği değerlendirilmektedir. Özellikle haklarında tedbir kararı bulunan şiddet uygulayanlara yönelik şiddetin psikolojik kökenlerini, öfke kontrolü güçlüklerini ve davranışsal risk faktörlerini ele alan çalışmaların geliştirilmesi önem arz etmektedir. Bu çalışmalarda multidisipliner bir yaklaşım benimsenmesi; sosyal çalışmacı, psikolog ve psikiyatrist gibi meslek mensuplarının koordinasyon içinde çalışma yürüttüğü bir sistem kurgulanması, sonucun daha etkin olmasına katkı sağlayacaktır.

Ayrıca şiddet uygulayanın davranışlarını tetikleyen unsurların anlaşılması ve gerekli psiko-sosyal destek mekanizmalarının işletilmesinin yanı sıra faile yönelik hukuki süreçlerin de etkin bir şekilde

yürütülmesi, koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkinliğini artırdığı gibi şiddet davranışını değiştirmeyi de mümkün kılacaktır. Bu doğrultuda, elektronik kelepçe ve uzaklaştırma gibi koruyucu/önleyici tedbir kararları sürecinde ve karar sonrası fail ile görüşmeler yapılması, gerekli risk değerlendirmelerinin sağlıklı biçimde yürütülmesi açısından önem taşımaktadır. **Tedbir kararını takiben de bireyin şiddete eğilimi azaltmaya yönelik profesyonel destek almasının sağlanması, tekrarlayan şiddet davranışlarının önüne geçilmesine katkı sunacaktır.** Bu süreçte, kişinin motivasyonunu artırmak amacıyla çocukla kişisel ilişki kurulmasına ilişkin değerlendirmelerde, alınan psikolojik destek doğrultusunda düzenlenecek uzman raporlarının dikkate alınması önerilmektedir.

Diğer taraftan yapılan bazı ziyaretlerde de öfke kontrolü için verilecek eğitim ve çalışmaların yapıldığı yerin de önemli olduğu ifade edilmiştir. Bu kapsamda mağdurla failin bir araya gelmeyeceği şekilde düzenlenen alanların kullanılması, hem güvenlik hem de eğitim etkinliği açısından önemlidir. Bununla birlikte faille ŞÖNİM dışında ayrı bir merkezde görüşme yapılmasına ve öfke kontrolü, sağlık tedbiri gibi tedbirlerin olayın ağırlığı dikkate alınarak zorunlu olmasına yönelik düzenleme yapılabileceği anlaşılmaktadır. Şiddetin tekrarlanmasının önlenmesi için öfke kontrol eğitimi çok önemli olup bu eğitimin ve madde bağımlılığına ilişkin eğitimlerin ihtiyarı olmasının istenilen amacı tam olarak yerine getirmediği, **zorunlu olması gerektiği** tespit edilmiştir. Bu bağlamda, öfke kontrolü programlarının ihtiyarı olmaması ve uygulanmasında süreklilik, mekan seçimi, hafta sonu programların uygulanması ve erişim kolaylığı gibi unsurların dikkate alınması önerilmektedir.

Faillere yönelik verilen öfke kontrol eğitimlerinin şiddetin tekrarlanmasını ya da büyümesini önlemeye yardımcı olacağı değerlendirilmektedir. Nitekim yapılan ziyaretlerde, öfke kontrolü eğitimlerinin faydalı olduğu, ancak kısa süreli ve tek seferlik uygulamaların kalıcı etki sağlamadığı bu nedenle uzun vadeli ve düzenli periyotlarla yürütülmesinin gerekliliği vurgulanmıştır.

Zira öfke kontrolüne yönelik yapılan eğitimlerin katkı sağlayabilmesi için tek defalık eğitim planı ile yetinilmemesi, bu eğitimlerin tekrarlanması gerektiği değerlendirilmektedir. Bu kapsamda şiddet uygulayana yönelik olarak;

- Öfke kontrolü ve rehabilitasyon çalışmaları, psikolojik danışmanlık/terapi, bağımlılık tedavisi (alkol, madde, kumar vb. şiddet riskini artıran etkenler için), empati geliştirme programları (mağdurun yaşadığı travmayı anlayabilmesi açısından)
- Zorunlu katılım programları olarak; şiddeti azaltmak için psiko-eğitim desteği, aile içi iletişim becerileri eğitimi,
- İzleme ve denetim programları olarak; denetimli serbestlik sürecinde şiddet uygulayanın düzenli olarak kontrol edilmesi, risk değerlendirme raporları ile tekrar uygulama ihtimalinin ölçülmesi, program biriminde takip görüşmelerinin yapılması,
- Toplumsal ve önleyici faaliyetler olarak ise; şiddet uygulayana iş yerinde veya sosyal çevresinde bilinçlendirme çalışmaları, erkeklere yönelik pozitif rol modeli projelerinin (duygusal farkındalık atölyeleri) yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Kadına yönelik şiddet konusundaki cezai yaptırımlar caydırıcı olduğu kabul edilmekle birlikte öfke kontrol eğitimlerinin de davranış değişikliğini sağlayabileceği değerlendirildiğinden tamamlayıcı bir özelliğinin olduğunu söylenebilmektedir. Ayrıca bazı durumlarda şiddet olayları büyümeden müdahale edilmesi sağlanarak hem şiddetin zihinde sıradan olabilir bir davranış olarak kodlanmamasını ve tekrarlanmamasını hem de failin davranışlarına olumlu yönde etkisiyle mağdurların güvenliğini ve failin sosyal hayata uyumunu kolaylaştırmaktadır. Ancak yapılan ziyaretlerde yapılan tüm görüşmeler, tüm çabaya rağmen öfke kontrol eğitimlerine katılımın çok yüksek olmadığı yönündedir. Söz

konusu eğitimlerin ihtiyari olması bazı durumlarda da mesai saatleri içinde olması katılımı olumsuz etkilemektedir.

Dolayısıyla fail çalışıyorsa bu durumu iş yerine açıklamakta zorluk çekeceği için **öfke kontrol eğitimlerinin devamlılığı ve verimi için** “sosyal hizmet alınmıştır” tarzı izin belgeleri verilmesi ya da eğitimlerin hafta sonu mesai saatleri dışında verilmesinde fayda mülahaza edilmiştir.

Ayrıca öfke kontrol eğitimleri/grup çalışmasında erkeğin adresi müşterek adres olarak belirtildiğinden karar tebliğinde sorun yaşandığı ifade edilmiştir.

Bu kapsamda şiddetin etkili bir biçimde önlenmesi için yalnızca mağdura değil, faille ilgili gerekli mesleki müdahalelere de sistemli olarak yer verilmesi gerekmektedir. Her vakanın kendine özgü dinamikler barındırması ve şiddeti tetikleyen faktörlerin bireyler arasında farklılık göstermesi sebebiyle, kamu kurumları ile sivil toplum kuruluşlarının ortak çalışabileceği kapsamlı bir müdahale çerçevesinin oluşturulması önemlidir.

Sonuç olarak, şiddet olaylarında hem fail hem de mağdur açısından kapsamlı bir değerlendirme yapılması ve şiddetin temel nedenlerine yönelik müdahale stratejilerinin belirlenmesi önem arz etmektedir. Çankırı İli çalışma ziyareti kapsamında aktarılan vaka yönetimi toplantılarında olduğu gibi, çok paydaşlı planlama süreçlerinin vaka özelinde etkili sonuçlar ortaya çıkarabileceği gözlemlenmiştir. Bu doğrultuda her il için benzer yapılandırmaların yapılabileceği; il, ilçe ve ŞÖNİM düzeyinde eğitim, çalışma hayatı, sağlık ve kolluk birimleri arasında etkin koordinasyon sağlanarak vaka özelinde çözüm modellerinin geliştirilmesinin uygun olabileceği değerlendirilmektedir.

3.10. Şiddet Alanında Görev Yapan Personelin Durumu

ŞÖNİM’ler kadına karşı şiddetle mücadele noktasında kilit role sahiptir. Yapılan ziyaretler, genel olarak ŞÖNİM’lerde ve kollukta çalışanların görevlilerin vazifelerini özveriyle ve konunun hassasiyetini bilerek yaptığını göstermiştir. Ancak çalışma ziyareti yapılan illerin bazılarında ŞÖNİM’lerde görev yapan personelin, kadına yönelik şiddetle mücadele, kadın konukevlerinde yürütülen çalışmalar ve ilgili mevzuata ilişkin bilgi düzeyi ile yetkinliklerinin yeterli olmadığı gözlemlenmiştir. Bu çerçevede, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü bünyesinde görev yapan personele, kadına yönelik şiddetle mücadele konularının yanı sıra Bakanlık faaliyet alanlarının tamamını kapsayacak şekilde düzenli ve güncel eğitimler verilmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Ayrıca ŞÖNİM’lerin 7/24 çalışma esasına göre hizmet sunmasına rağmen bazı illerde uzman desteğine erişimin çoğunlukla mesai saatleri ile sınırlı olduğu, mesai dışı saatlerde telefonu yanıtlayan personelin her zaman meslek elemanı olmaması nedeniyle başvuruların eksik bilgilendirilmesi veya yanlış yönlendirilmesi riskinin bulunduğu görülmüştür. Bazı illerde personel yetersizliği nedeniyle ŞÖNİM’lerin fiilen 8:00 – 17:00 çalışma düzeninde hizmet sunduğu belirlenmiştir. Bu nedenle ŞÖNİM’lerin amacına uygun biçimde bilgilendirme, yönlendirme ve acil destek hizmetlerini kesintisiz sağlayabilmesi, personel sayısının artırılmasını gerekli kılmaktadır.

Personel eksikliği gibi sebeplerle bazı illerde irtibat polislerinin ek görevlerde olduğu, ŞÖNİM de sürekli olarak fiilen görev yapmadığı anlaşılmıştır. Şiddetin önlenmesinde hizmetlerin bütüncül ve hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesi için risk değerlendirmesi ve veri paylaşımı önemlidir. Bu kapsamda, şiddetin azaltılması ve meydana gelen şiddet olaylarında mağduriyetlerin giderilmesinde, kolluk ve ŞÖNİM arasındaki bilgi paylaşımının ve koordinasyonun her ilde kuvvetlendirilmesinin ve irtibat polislerinin her zaman görev yerinde bulunmasının önemli olduğu değerlendirilmiştir.

Kurumumuzca yapılan ziyaretlerde, şiddetle mücadele alanında deneyimli (kolluk görevlisi, sağlık personeli, sosyal çalışmacı, psikolog vb.) personelin zaman zaman yorgunluk/motivasyon eksikliği/ alanda karşılaşılan problemler vb. sebeplerle rotasyon talebinde bulundukları anlaşılmaktadır. Bu bağlamda özellikle kolluk personelinin görev yerinin değişimi/rotasyon uygulaması yapılırken kurumsal hafızanın devamlılığına da dikkat edilmesi gerektiği, ayrıca çalışmaların maddi anlamda teşvik edilmesinde fayda bulunmaktadır.

3.11. Kolluk Personeline Yönelik Tespitler

Kadına karşı şiddetle mücadeleye ilişkin olarak İl/İlçe Emniyet Aile İçi Şiddetle Mücadele Büro Amirliği mevcut olup, İl Jandarma Komutanlıklarında Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliği görev yapmaktadır.

Ziyaret edilen illerde İl Jandarma Komutanlıkları başta olmak üzere genel olarak kadına karşı şiddetle mücadelede çalışma yapan birimlerin özverili çalıştığı gözlemlenmiştir. Bununla birlikte bazı sivil toplum kuruluşları ile ŞÖNİM'ler tarafından, koruma görevini yürüten kolluk personelinin zaman zaman yargılayıcı veya ilgisiz yaklaşımının kadınların güvenlik duygusunu olumsuz etkilediği ifade edilmiştir.

Kolluk personeline; şiddete maruz kalan bireylere duyarlı yaklaşım, etkili yönlendirme, risk değerlendirmesi, şiddet uygulayanlarla çalışma konularında eğitimlerin artırılmasının önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Özellikle iş yükü ve iş stresinin yanı sıra bu alanda çalışan birimin istenmeyen veya riskli olduğu algısının da personelin bu alanda görev almak istememesine neden olduğu anlaşılmıştır. Nitekim aile içi ve kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında görev yapan kolluk kuvvetlerinde, ilgili birimde görev almak isteyenler olduğu gibi rotasyon talebinde bulunanların olduğu da anlaşılmaktadır.

Bununla birlikte kolluk personelinin sosyal çalışmacı meslek elemanı gibi hareket etmesi ya da söz konusu hizmetlerin kolluk kuvvetlerince yerine getirilmesi ile mağdurlara psikososyal destek sağlaması beklentisinin bulunduğu görülmüştür. Ancak kolluk kuvvetlerinin sosyal çalışmacı/psikolog yaklaşımı ile görüşme yapması fiili anlamda imkan dahilinde olmayıp, kendi uzmanlık alanları üzerinden güvenlik açısından görüşme yapabilmektedirler.

Bu nedenle kadına yönelik şiddet/cinsel istismar vb. olayların hassasiyeti göz önüne alınarak Emniyet ve Jandarma bünyesindeki aile içi ve kadına yönelik şiddet birimlerinde sosyal çalışmacı görevlendirilmesinin hem personelin etkinliğini artıracığı hem de mağdurların hizmet kalitesini yükselterek olumlu katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Ayrıca yapılan görüşmelerde, kadın cinayeti ve benzeri olayların personelin motivasyonunu düşürdüğü, diğer suç türleri arasında kadına yönelik şiddet vakalarının kimi zaman daha az önemli görüldüğü durumlarda, kolluğun ilgili birimlerinde görev yapan personelin birime karşı aidiyet duygusunu zedelediği ifade edilmiştir.

Bu alana yönelik verilecek eğitimlerin artırılmasının yanı sıra personel sayısının ya da görev yapan kolluk kuvvetlerinin **ek görevlerden mümkün olduğunca muaf tutulmasının** ve yapılan işlemlerin önemi açısından personel motivasyonunu artırıcı maaş kalemlerini iyileştirici eklemelerin yapılmasında fayda görülmektedir.

Zira bu konuda özenli eğitimler verilerek yetiştirilmiş, uzun süre bu alanda hizmet ederek deneyim kazanmış olan personelin farklı birimlerde görevlendirilmesi kurum hafızasını zarar verebilmektedir. Nitekim yapılan görüşmeler, kadına karşı şiddetle ilgili birimlerde çalışan personelin sorunları olabildiğince ivedi olarak çözümleyebilmek için kurumlar arası ilişkileri çok iyi kullandıkları, birebir

ilişkiler vasıtasıyla sorunlara çok daha rahat çözümler bulabildikleri gözlemlenmiştir. İlgili personel başka birime gönderildiğinde ya da görev yeri değiştirildiğinde ise bu katkının sekteye uğrama riski bulunmaktadır. Bu nedenlerle rotasyon taleplerinin dikkate alınması ancak kurumsal hafızanın da göz önünde bulundurulmasının faydalı olduğu değerlendirilmiştir.

3.12. Kolluk Tarafından Düzenlenen Risk Değerlendirme Formlarının Etkinliğine Yönelik Tespitler

Kadına yönelik şiddet kapsamında kolluk kuvvetleri tarafından düzenlenen “6284 sayılı Kanun Kapsamında Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Kayıt ve Risk Değerlendirme” formunun 12 sayfa olduğu ve söz konusu formu doldurmanın da kapsamlı bir süreç gerektirdiği tespit edilmiştir.

Şiddet olayının hemen ardından mağdurların travmatik bir süreçte bulunmaları nedeniyle olayın sıcaklığı devam ederken 12 sayfalık formun mağdurdan ayrıntılı bilgi alınarak doldurulması uygulamada çeşitli sorunlara yol açmaktadır. Kurumumuzca yapılan görüşmelerde, formun aşırı uzun olması sebebiyle mağdurun birimde uzun süre bekletildiği; ayrıca risk değerlendirmesinde güvenlik kaygısıyla çoğu vakaya yüksek risk puanı verildiği, bu durumun ise gerçekten yüksek risk taşıyan vakalara yeterli zaman ve dikkat ayrılamaması sorununu doğurduğu ifade edilmiştir.

Bu durumun yanı sıra formun uzunluğu ve kapsamı nedeniyle mağdurların verdiği adres ve iletişim bilgilerinde hataların sıkça görüldüğü ifade edilmiştir. Diğer taraftan iletişim bilgilerinin doğru olmaması, ŞÖNİM’in şiddet mağdurlarına zamanında ulaşmasını güçleştirmektedir. Ayrıca yapılan bazı görüşmelerde kolluk birimlerinde beyan veren mağdurların ŞÖNİM’e geldiklerinde sosyal çalışmacıyla görüşme sırasında aynı olayları tekrar aktarmak zorunda kalmalarının ikincil travmaya yol açabileceği ifade edilmiştir.

Bu kapsamda mağdurun risk durumunu daha hızlı, doğru ve travmayı artırmayacak şekilde değerlendirebilmek amacıyla formda yer alan soruların gözden geçirilerek vakaya uygun, sade ve amaca yönelik biçimde güncellenmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir. Şiddet mağduru kadınların zaten ŞÖNİM’de sosyal çalışmacı ile daha kapsamlı bir görüşme yapacağı dikkate alındığında, ilk aşamadaki formun mağdurun risk durumunu daha hızlı ve doğru biçimde tespit etmeye yönelik olarak soruların vakaya uygunluğu bakımından güncellenebileceği, özellikle doğru adres ve iletişim bilgilerinin alınmasına yönelik özel talimatların verilmesi gerekli görülmektedir.

3.13. Kadın Konukevlerindeki İhtisaslaşma ve Hizmetlerin İşleyişi

Şiddete uğrayan ya da uğrama tehlikesi bulunan bütün kadınlar ve beraberindeki çocukları hiçbir ayırım yapılmadan konukevine kabul edilmektedir. Bu durumun istisnaları Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik’te ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Buna göre ilk kabul biriminde psikiyatrik desteğe ihtiyacı olduğu gözlemlenen kadınlar hakkında psikiyatri uzmanından alınacak “toplu yaşanan yerde kalabileceğine dair rapor” doğrultusunda konukevine kabulleri yapılmalıdır. Altmış yaşından büyük, şiddet görmüş kadınlar ile akıl ve ruh sağlığının bakımından sorunları olduğu gözlemlenen veya zihinsel engelli kadınların ise uygun sosyal hizmet kuruluşuna yerleştirilerek, yerleştirme işleminin Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bildirilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte ziyaret edilen illerde özellikle tek konukevi bulunan yerleşimlerde, öz bakımını yapamayacak durumdaki yaşlı kadınlar, ağır psikiyatrik sorunları bulunanlar, engelli bireyler, madde/alkol etkisindeki kadınlar ve şiddet mağduru çocuklu annelerin aynı ortamda barındırıldığı gözlemlenmiştir. Gerçekleştirilen görüşmelerde sağlık ve adli kayıtlara erişim sınırlılıkları nedeniyle, şizofreni gibi ciddi psikiyatrik rahatsızlığı bulunan, hatta hastaneye gidince tedavi gören bazı kadınların durumları anlaşılınca kadar konukevinde kalmaya devam ettiği, bu durumun ise hem diğer kadınların

ve çocukların, hem de personelin güvenliği açısından risk oluşturduğu belirtilmektedir. Hatta bazı ziyaretlerde; çocuklardan rahatsız olan yaşlı kadınların şikâyeti ya da çocuklardan rahatsız olduklarını belirtmeleri nedeniyle şiddet mağduru kadınların evlerine dönmek istediği bildirilmiştir.

Ayrıca görüşmelerde son dönemde savcı/mülki idari amir talimatıyla yapılan 60 yaş üzeri müracaatçı kabullerinin arttığı ifade edilmiştir. 60 yaş üzeri kadınlar için uygun hizmet modelinin belirlenmesi adına Sağlık Kurulu Raporu alınmasına rağmen bu raporun ücretli olması ve kadının herhangi bir gelirin bulunmaması sebebiyle işlemlerde sıkıntı yaşandığı anlaşılmıştır. Ayrıca bu durumun yanı sıra sağlık kurulu raporunda “toplular için uygun değildir” değerlendirmesi yapılmasına rağmen alternatif bir barınma alanının bulunmaması, kurumun işleyişinde önemli aksaklıklara neden olmaktadır. Bu kapsamda **yaşlı hizmetlerine yönelik yapılan çözümlerin şiddet mağduru kadın alanında yapılan çalışmaları da iletileceği** değerlendirilmektedir.

Benzer şekilde öz bakımını yerine getiremeyen kadınların da kapasite sorunları nedeniyle uygun kuruluşa yerleştirilememesi, konukevlerinde bakım yükünü artırmakta ve gerçek şiddet mağdurlarına gerektiği kadar hizmet vermesini zorlaştırmaktadır. Gerçekleştirilen bazı görüşmelerde; kuruluşlarda hizmet alan kadınlardan engel durumu olan ve öz bakımını gerçekleştiremeyen kadınların, uygun hizmet modelinden faydalanması için kabulden hemen sonra gerekli iş ve işlemlerin başlatıldığı ifade edilmiştir. Ancak engellilik oranı yüksek kadınların kabul edildiği durumlarda veya uygun hizmet modelinin belirlenmesine kadar geçen sürelerde, bireylerin öz bakım ihtiyaçlarını karşılayamaması ve 7/24 esasına göre çalışan bakım personeli eksikliği, bu konudaki sorunları daha görünür hale getirmektedir.

Örneğin yapılan ziyarette, %87 oranında engelli olan bir kadının kolluk kuvvetlerince kadın konukevine getirildiği görülmüştür. Zira kadının kendi öz bakımını karşılayamayacak durumda olması ve kapasite sorunu nedeniyle diğer kuruluşlar tarafından kabul edilmemesi, kalabileceği başka bir yer bulunamamasına yol açmıştır. Ancak bu gibi durumlar hem kadın için hem de konukevinde kalan diğer kişiler ve personel için çeşitli zorluklara yol açabilmektedir. Konukevi çalışanlarıyla yapılan görüşmelerde, söz konusu durumdakiler için diğer hizmet birimlerinden destek alınmaya çalışıldığı ifade edilmiştir.

Ayrıca Kuruluşa kabulü esnasında **madde ve alkol etkisinde olduğu gözlemlenen kadınlar için** kolluk kuvvetleri ve sağlık ekipleriyle gerekli görüşmeler yapıldığı fakat bazı illerde her iki kurumun da herhangi bir müdahalede bulunamayacağını bildirdiği ifade edilmiştir. Ancak barınma ihtiyacı olan, aynı zamanda madde ve alkol kullanımı etkisinde olan kadınların konukevinde hizmet almaya devam etmesi, kuruluş hizmeti alan diğer kadınlar ve özellikle zaten evinden ayrılarak travma yaşayan çocuklar için risk oluşturabilmektedir. Yapılan görüşmelerde bu duruma benzer şekilde, haklarında arama veya tutuklama kararı bulunan ya da belirli suç kayıtlarına sahip kadınların da güvenlik açısından bir takım riskleri meydana getirebileceği belirtilmiştir.

Konukevlerinde bakıma muhtaç kişilerin ve anne beraberindeki çocukların; şizofreni gibi sağlık problemi olanlarla veya fuhuş, uyuşturucu gibi suçlardan sabıkası olan kişilerle aynı yerde kalmasının farklı sorunlara yol açabileceği değerlendirilmektedir. Özellikle ziyaretlerde şiddet mağduru bazı kadınların bu olumsuzluklar nedeniyle konukevinden ayrılmak zorunda kaldığı ve ailelerinin evine döndüğü anlaşılmıştır. Bu noktada **konukevlerine yönlendirilen kadınlara ilişkin adli ve sağlık bilgilerinin kuruma doğru ve zamanında ulaştırılmasının, gerekirse konukevinde kalan kadınların sağlık kayıtlarının görevlendirilen personel tarafından görülebilmesinin, adli kayıtların da irtibat polisi tarafından kontrol edilmesinin** önem taşıdığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca konukevlerinde, şiddet nedeniyle gelenlerin yanı sıra önemli bir oranda sadece barınma ihtiyacı

ile gelen kadınlar bulunmaktadır. Bu kapsamda **şiddet mağduru ve barınma amacıyla gelenlerde ayırıştırma yapılması** ve şiddet tehlikesi bulunmayan kadınlarla can güvenliği riski yüksek olan ya da özel destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kadınlara yönelik ihtisaslaşmış konukevlerinin açılması gerekmektedir.

Zira yapılan bazı ziyaretlerde sadece kadın konukevinin yerini ve kalanları öğrenmek için dahi müracaat edilen vakalar olduğu anlaşılmıştır. Ancak bazı illerde ŞÖNİM'lerin 7/24 esasıyla çalışmaması veya mesai saati sonrasında nöbetçi bir meslek elamanının olmaması saat 17:00 sonrası gelen vakaların da doğrudan konukevine alınmasına yol açabilmektedir. Meslek personeli tarafından görüşme gerçekleştirilmeyen kadın hakkında risk değerlendirmesi yapılmadan konuk evine alınmamasının farklı sakıncalara yol açabilecektir. Bu durum illerdeki konukevi sayısının en azından 2'ye çıkartılarak ilk kabul birimlerinin ayırıştırılmasının önemli olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu kapsamda mahalli idarelerin konukevi açma yükümlülüklerini yerine getirmesi ve yukarıda izah edilen sorunlara ilişkin alternatif çözümler üretilmesi, konukevlerinin gerçekten risk altındaki kadınlara tahsis edilmesini sağlayacaktır.

Sonuç olarak yapılan gözlemler, konukevlerinde şiddet mağduru farklı özelliklere sahip kadın ve çocukların aynı çatı altında barındırılmasının hem güvenlik hem hizmet kalitesi açısından sorunlar doğurduğunu göstermektedir. Dolayısıyla bakıma muhtaç bireyler, psikiyatrik sorunları olan kadınlar, düşük risk grubundaki barınma ihtiyacı taşıyan kadınlar ile yüksek riskli şiddet mağdurlarının ayırıştırılması; özel gereksinimi olan gruplara yönelik ihtisaslaşmış konukevlerinin kurulması; illerde en az iki konukevi bulundurulması ilk kabul birimlerinin ayırıştırılması ve risk temelli değerlendirme süreçlerinin güçlendirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

3.14. On İki Yaş Üstü Erkek Çocuğu Bulunan Kadınların Barınma Hizmetlerine Erişimine İlişkin Tespitler

On iki yaş üstü çocukları bulunan kadınların ve engelli çocuğu bulunan kadınların konukevlerinden hizmet alabilmesi ile ilgili olarak özel düzenleme mevcuttur. Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmeliğin 13'ncü maddesinde on iki yaşından büyük erkek çocuğu olan kadınların can güvenliği riski olmamak kaydıyla, talep edilmesi ve gerekli olduğuna dair sosyal inceleme raporuna istinaden, ŞÖNİM tarafından uygun görülmesi halinde, kira ve ıaşesi karşılanmak üzere bağımsız bir ev kiralanmak suretiyle barındırılması yoluna gidileceğı belirtilmiştir. Bu kapsamda kiralanacak konutlara ilişkin kira, depozit ve diğ er cari giderler de konukevi bütçesinin ilgili kalemlerinden ödenecektir.

Ayrıca kiralanacak evlerin, konukevine yakın çevreden, tercihen mobilyalı ve her bir kişı için en az yirmi metrekare yaş am alanı olmasına, bulunduğu ilin rayiç fiyatları üzerinden kiralanması gerekmektedir.

Bununla birlikte bazı saha ziyaretlerinde söz konusu modelin maddi imkan gerektirdiğ inden ve barınma amaçlı çok fazla talep olduğ undan, bu seçeneğ in tercih edilmediğ i, on iki yaş ından büyük erkek çocuklarının, çocuk ilk kabul birimlerine yönlendirildiğ i bildirilmiştir. Ayrıca bazı illerde de on iki yaş üstü çocuğu olanlar için alternatif barınma modelleri kapsamındaki stüdyo daire, sosyal tesis vb. yerlerin riskli olabileceğ i kaygısıyla yönlendirme yapılmadığ ı belirtilmiştir.

Bu nedenle bağımsız konutta barınma modelinin işlevsel hâle getirilmesi, alternatif barınma yerleri için yerel idarelerin sürece dahil edilmesi ve ŞÖNİM, konukevi yönetimleri ve yerel idareler arasında koordinasyonun güçlendirilmesi, uygun konut tedariki için standartların netleştirilmesi ve uygulamada karşılaşılan engellerin giderilmesi gerektiğ i değerlendirilmiştir.

3.15. Kadınların Acil ve Zorunlu İhtiyaçlarına Yönelik Bütçe Kullanımında Yaşanan Sorunlara İlişkin Tespitler

Kurumumuzca yapılan görüşmelerde konukevlerinde kalan ve herhangi bir geliri bulunmayan kadınların farklı bir şehre gitme talebi bulunması ya da acil olarak kuruluştan ayrılmak istemeleri durumunda temel giderlerinin karşılanmasında ciddi güçlüklerle karşılaşıldığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda kadınların ve varsa çocuklarının yol masrafları, temel beslenme ihtiyaçları, tuvalet ve hijyen giderleri gibi zorunlu harcamalarda maddi destek sağlanması konusunda sorun yaşandığı anlaşıldığından, aciliyeti bulunan söz konusu hususlara yönelik kuruluş bütçesinden ödeme yapılmasına imkân tanıyan bir mekanizmanın bulunması önem arz etmektedir.

Aynı şekilde kadınlara sağlık raporu alınması ve kimlik belgesi yenilenmesi gibi zorunlu idari işlemler için de maddi kaynağa ihtiyaç duyulduğu anlaşılmaktadır.

Yapılan görüşmelerde söz konusu giderlerin karşılanması konusunda Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'ndan (SYDV) yardım alındığını göstermektedir. Bununla birlikte ihtiyaçlar için kaynak verilse dahi SYDV ödemelerinin kurul toplantılarının belirli günlerde yapılması, acil nitelikli ihtiyaçların zamanında karşılanmasını güçleştirmektedir. Bazı illerde konukevi personelinin SYDV ile koordinasyon kurarak süreçleri hızlandırdığı, bazı illerde ise toplantı zamanının beklenmesi nedeniyle gecikmeler yaşandığı anlaşılmıştır. Hatta kimi durumlarda kadınların acil ihtiyaçlarının personelin imkânlarıyla karşılanmak zorunda kaldığı da ifade edilmiştir. Bir ilde ise söz konusu acil ihtiyaçlar için belediyenin destek sağladığı belirtilmiştir.

Bu durum acil ve hayati nitelikteki ihtiyaçlar için merkezi veya yerel düzeyde özel bir ödeme kalemi oluşturulmasının gerekli olduğunu göstermektedir. Bu tür bir mekanizma ile hem kuruluşların iş yükünün hafifletileceği, hem de şiddet mağduru kadınların güvenlik ve iyilik hâlini güçlendireceği değerlendirilmektedir.

3.16. Şiddet Mağduru Kadınların İstihdama Yönlendirilmesinde Yaşanan Güçlüklerle İlişkin Tespitler

Konukevlerinde kalış süreleri gerektiğinde uzatılabilse de bu durum yalnızca geçici bir çözüm sunmaktadır. Şiddetin yaşandığı ortamlarda sağlıklı bir aile yapısı mümkün olmadığından kadınların kendileri ve varsa çocuklarıyla hayatlarını sürdürebilmeleri için güçlendirilmeleri gerekmektedir. Ancak yapılan görüşmelerde, konukevinde kalan kadınların işe veya mesleki kurslara yönlendirilmesinde sorunlar yaşandığı belirtilmiştir.

Özellikle konukevinde kısa süreli kalan kadınlar ile daha önce herhangi bir iş deneyimi bulunmayan kadınlarda, işe yönlendirme faaliyetlerinin beklenen ölçüde verimli olamadığı anlaşılmıştır. Bu durum, hem kadının yaşadığı şiddetin yarattığı travmanın etkisiyle uyum sağlamada zorluk çekmesi, hem de istihdam için gerekli mesleki yeterliliklerin eksikliğiyle ilişkilendirilebilmektedir.

Rapor sürecinde Kurumumuzca yapılan bazı görüşmelerde, konukevinde kalan kadınların istihdama katılabilmesi için özel çalışmalar yürütüldüğü ve kadınların işe yönlendirildiği ifade edilmiştir. Ancak iş hayatına uyum sağlamak zaman aldığından bu süreçte ek destek gerekmektedir. Sosyal uyum programları kapsamında kadınların bilinçlendirilmesi ve çalıştıkları ortamlarda konukevi bilgilerini paylaşmamaları konusunda farkındalık kazandırılması önemlidir. Bu kapsamda hiç çalışmamış ve iş hayatı deneyimi olmayan kadınların desteklenmesi ve işe uyumlarını sağlayacak programların geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Ayrıca çocuğu olan anneler için kendisi çalışırken çocuğunu bırakabileceği yer de en az iş kadar önemlidir. Ancak bazı illerde kreş ve gündüz bakım hizmetlerine erişimin sınırlı olması, çocuk sahibi kadınların iş başvurusu yapmasını veya çalışma hayatına katılmasını engelleyen önemli bir faktör olarak öne çıkmaktadır. Şiddetin tekrarının önlenmesi kadının ekonomik açıdan güçlenmesiyle ilişkili olduğundan kadınların eğitim durumlarına uygun ve çocuklarıyla güvenle barınabilecekleri istihdam alanlarının oluşturulması, şiddet döngüsünün kırılmasına önemli katkı sağlayacaktır.

Bu çerçevede, şiddet mağduru kadınların istihdam olanaklarını artırmaya yönelik olarak ilgili bakanlıklar, belediyeler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör arasında ortak bir anlayışla hareket edilmesi ve kadına yönelik özel istihdam programlarının geliştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Ayrıca kadınların iş hayatına uyum süreçlerine yönelik psikososyal destek, mesleki danışmanlık ve **işe uyum programlarının güçlendirilmesi**, istihdamın sürekliliğini sağlamada önemli bir katkı sunacaktır.

3.17. Şiddet Mağduru Kadınların Çocuklarına Yönelik Kreş Hizmetlerine İlişkin Tespitler

Hizmet alan kadınların bağımsız yaşama geçebilmesi ve ekonomik olarak güçlenebilmesi için iş ve istihdam kaynaklarının yanı sıra beraberindeki çocukların bakım ve gözetimi de sorun teşkil etmektedir.

Kuruluş hizmeti sürecinde; kadınların çalışma yaşamına katılımını desteklemek için “Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Özel Çocuk Kulüplerinin Kuruluş ve İşleyiş Esasları Hakkında Yönetmeliğin” 50’nci maddesi ile kuruluşun bulunduğu bölgede bulunan kreşlerde uygun kontenjan olması halinde ücretsiz kreş hizmeti verilmesi, “6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’un” 3/1 (d) maddesine istinaden kreş hizmeti verilmesi sağlanmaktadır.

Mevzuata göre kreşlere yönelik kuruluş kapasitelerinin yüzde üçü, il müdürlüğünce tespit edilecek çocukların ücretsiz yararlanması için ayrılması gerekmekte birlikte bazı illerde kapasite sorunu nedeniyle şiddet mağduru kadınların çocukları bu hizmetten yararlanılamadığı anlaşılmıştır. Bu kapsamda 6284 sayılı Kanun kapsamındaki şiddet mağduru kadınların çocukları için kontenjan sağlanması ya da öncelik verilmesi gibi hususların il özelinde değerlendirilmesinde fayda görülmektedir.

Ayrıca, hizmet sektöründe çalışan kadınların hafta sonları ve geç saatlerde çalışma durumları, beraberindeki çocuklar için özel kreş ve etüt merkezlerinin saat 18:00’a kadar hizmet vermeleri, uygun kontenjan olmaması ile söz konusu özel kreşlerin çoğunluğunun hafta sonu hizmetlerinin olmaması da istihdam sürecini zorlaştırmaktadır. Bu kapsamda, çocuğu olan kadınların işe girmeleri ve işte devamlılıklarının sağlanması amacıyla 0-10 yaş arası çocuklar için vardiyalı (Cumartesi de iş günü olduğundan cumartesi günü dâhil 07:00-18:00 arası) hizmet sunabilecek kreş ve etüt merkezlerinin temininin **kadınların istihdama katılımını destekleyecek** bir gereklilik olarak değerlendirilmektedir.

3.18. Kadın Konukevlerinde Kurs ve Atölye Faaliyetlerine Erişimde Yaşanan Sorunlara İlişkin Tespitler

Genellikle yapılan ziyaretlerde kadın konukevinde kalan kadınların hem psikososyal hem de ekonomik açıdan güçlenmeleri için meslek edindirme kursları, atölye ve eğitim çalışmaları yürütüldüğü anlaşılmıştır. Özellikle kuaförlük, terzilik, aşçılık gibi iş edindirmeye yönelik söz konusu kurslar ve atölye çalışmaları kadınların istihdam edilebilirliklerini artırması yönünden oldukça değerlidir. Ayrıca sosyalleşmeye katkı sağlaması, uyum sürecine ve psikolojik iyileşmeye destek olması nedeniyle önemli bir işlevi bulunmaktadır.

Bu durumun yanı sıra kadınların beraberinde kalan çocuklarına yönelik olarak da atölye çalışmaları ile sosyal etkinliklerin düzenlendiği tespit edilmiştir. Konukevlerinde belirli kurallar çerçevesinde yürütülen bu kurslar ve atölye çalışmaları kadınların ve çocukların süreci daha sağlıklı bir şekilde geçirmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Çalışma ziyaretlerinde yapılan görüşmeler kadın konukevlerinde yürütülen kurs ve atölye faaliyetlerine ilişkin olarak Halk Eğitim Merkezleri tarafından eğitici görevlendirilmesinde çeşitli güçlükler yaşandığını göstermektedir. Özellikle nüfusu az olan illerde, kurs açılabilmesi için gerekli asgari katılımcı sayısının sağlanamaması nedeniyle eğitici temin edilemediği ve bu durumun kadınların mesleki, sosyal ve kişisel gelişim fırsatlarına erişimini sınırladığı anlaşılmaktadır. Bu kapsamda nüfusu az olan illerde kontenjan şartına bağlı ortaya çıkan sorunların giderilmesine yönelik özel bir düzenleme veya alternatif bir model geliştirilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmektedir.

Ayrıca konukevlerinden hizmet alan kadınların Halk Eğitim Merkezleri bünyesindeki kurslara katılımı sürecinde, e-Devlet üzerinden bireysel başvuru şartının zorunlu tutulması uygulamada erişim engeli oluşturmaktadır. Kadınların kimlik bilgilerinin gizliliği ve güvenliği de dikkate alındığında, kurum aracılığıyla toplu/kolektif başvuru yapılmasına imkân tanıyan bir sistemin oluşturulması önem arz etmektedir.

Söz konusu alanlara yönelik düzenlemelerin hayata geçirilmesinin kadın konukevlerinde kalan bireylerin güçlenme süreçlerinin desteklenmesine, mesleki beceri edinme ve sosyal entegrasyon fırsatlarının artırılmasına katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

3.19. Kadın Konukevlerinden Hizmet Alan Kadınların Sağlık Hizmetlerine Erişiminde Yaşanan Sorunlara İlişkin Tespitler

Kurumumuzca yapılan görüşmelerde kadın konukevlerinde bakıma ihtiyaç duyan hasta, yaşlı veya doğum gibi nedenlerle hastanede refakat gereksinimi bulunan kadınlara refakat edecek yeterli bakım personellerin olmadığı gözlemlenmiştir. Mevcut uygulamada, hastanelerde kimsesiz hastalara yönelik bakım personeli görevlendirilebilmektedir. Bazı illerde konukevi-İl Sağlık Müdürlüğü-hastane yönetimi koordinasyonu bu ihtiyacın karşılanabildiği tespit edilmiştir. Bu nedenle, kadın konukevinden hizmet alan kadınların farklı sağlık durumu ve sorunları sebebiyle (doğum, ameliyat vb.) hastanelerden yatarak tedavi görmeleri durumunda bu ihtiyacın sürekli olmadığı ve mevcut personellerin sürekli ve ivedi hizmetlere tahsis edildiği de dikkate alındığında refakat hizmetinin hastane bünyesindeki bakım personeli tarafından sağlanması, ihtiyaç duyulan illerde değerlendirilebilecek bir çözüm olarak görülmektedir.

Ayrıca daha önceki tespitlerde yer aldığı üzere ağır ruhsal bozuklukları bulunan ve kendisine ya da çevresine zarar verme riski taşıyan kadınların, konukevlerinde diğer kadınlar ve çocuklarla birlikte kalmaları güvenlik açısından risk oluşturmaktadır. Bu kadınların yatılı tedavisinin uygun görülmesine karşın bazı illerde hastane yatak kapasitesi yetersizliği nedeniyle kabul yapılmadığı bildirilmiştir. Bu noktada söz konusu sorunun giderilmesine yönelik gerekli kapasite ve koordinasyon düzenlemelerinin yapılması önem arz etmektedir.

Ayrıca yapılan bazı ziyaretlerde Kurulardan hizmet alan ve yabancı uyruklu olan kadınların sağlık hizmetlerinden yararlanmasında zaman zaman (randevu almak, muayene olmak vb.) problemler yaşandığı anlaşılmıştır.

Bu durumun yanı sıra bazı illerde kadın konukevinden hizmet alan mağdurlarla ilgili renkli reçetelerin yazılmasında bazı aksaklıklar yaşanabildiği ifade edilmiştir.

Ayrıca yapılan görüşmelerde bazı illerdeki aile hekimliklerinde “misafir hasta” kontenjanının sınırlı olması nedeniyle kadınların doğrudan hastanelere yönlendirildiği anlaşılmıştır. Ancak bu durum hem de aile hekimi tarafından tedavi edilebilecek bir hastanın hastaneye yönlendirilmesi, hem de kadınların hizmet erişimini zorlaştırması nedeniyle olumsuz etkisinin bulunduğu değerlendirilmiştir. Sorun yaşanmadığı ifade edilen bazı illerde ise bu durumun ŞÖNİM personelinin ikili ilişkileri ya da doktorun kişisel yaklaşımı sayesinde olduğu anlaşılmıştır.

Özellikle az nüfuslu illerdeki kadın konukevinde kalan kadınların hastaneye gittiğinde muayene önceliğinin tanınmaması ve sıra beklemesi durumunda şiddet mağdurlarının tanındık aile bireyleri ya da failleri ile karşılaşma durumu olduğu veya kaygısı bulunduğu ve söz konusu kaygının kadınlar üzerinde ek bir stres kaynağı oluşturduğu ifade edilmiştir. Bu nedenle, şiddet mağduru kadınlara ve çocuklara acil servis başvurularında muayene ve tedavi önceliği tanınması, ayrıca birinci basamak sağlık hizmetlerinde ya da anlaşmalı merkezlerde şiddet mağdurlarına yönelik kolaylaştırıcı ve öncelikli bir hizmet yaklaşımının benimsenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

3.20. Madde ve Alkol Bağımlılığı Olan Failler ile İlgili Tespitler

Kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında yapılan ziyaret ve kurum temsilcileriyle gerçekleştirilen görüşmelerde, madde ve alkol bağımlılığının şiddet vakalarının ortaya çıkmasında ve şiddetin şiddet düzeyinin artmasında önemli bir etken olduğu hem kolluk kuvvetleri hem de Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM) personeli tarafından vurgulanmıştır. Bu doğrultuda, bağımlılık kaynaklı veya bağımlılıkla ilişkili olduğu değerlendirilen şiddet vakalarına yönelik ayrı bir çalışma programı geliştirilmesinin yararlı olacağı değerlendirilmektedir.

Gerçekleştirilen görüşmelerde, özellikle alkol bağımlılığına ilişkin önleyici ve tedaviye yönelik tedbirlerin uygulandığı ancak bu tedbirlere katılım oranlarının oldukça düşük olduğu belirtilmiştir. Sağlık hakkının temel bir insan hakkı olduğu dikkate alınmakla birlikte, madde bağımlılığının kamu düzeni üzerindeki olumsuz etkileri göz önüne alındığında bu kapsamda alınacak bağımlılığa yönelik tedbirler daha etkin, izlenebilir ve caydırıcı nitelikte olmalıdır.

Nitekim ziyaret kapsamındaki kuruluşların da fikir birliği ettiği konu; kadınlara ya da aile içi şiddet kapsamında haklarında tedbir kararı verilen kişilerden madde veya alkol bağımlılığı bulunanlara yönelik, **zorunlu katılım esasına dayalı bir rehabilitasyon ve tedavi programı oluşturulmasıdır.** Mevcut uygulamada ise bağımlı kişilere yönelik zorunlu sağlık tedbiri kararlarının verilmekte isteksizlik gösterildiği tespit edilmiştir. Bu durum çoğu vakada mağdurun failden yalnızca fiziksel olarak uzaklaştırılması yönünde çözüm arayışlarını beraberinde getirmektedir. Ancak öfke kontrol eğitimi ya da bağımlılık tedavisi yapılmadığında, süreç aynı şekliyle devam edebilmektedir.

Ayrıca, AMATEM (Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi ve Eğitim Merkezi) bünyesinde tedavi görmüş bireylerin toplumsal yaşama yeniden uyum sağlamaları amacıyla sosyal uyum ve yeniden entegrasyon çalışmalarının yürütülmesinde de fayda görülmektedir. Tedavi sonrasında bireylerin çevresel, ekonomik veya psikososyal faktörler nedeniyle yeniden bağımlılığa yönelme riskinin bulunduğu dikkate alındığında, bu kişilere yönelik sürdürülebilir destek mekanizmalarının geliştirilmesi ve izleme süreçlerinin güçlendirilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak madde ve alkol bağımlılığının kadına yönelik şiddetle mücadelede hem önleyici hem de rehabilite edici politikalar açısından özel bir önem taşıdığı, bu nedenle bağımlılıkla mücadele sürecinin kadına yönelik şiddetle mücadele politikalarıyla eşgüdüm içerisinde ele alınmasının gerekli olduğu kanaatine varılmıştır.

3.21. Elektronik Kelepçe Uygulamasına Yönelik Tespitler

Elektronik kelepçe, şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunan kişilerden gelecek tehlikenin bertaraf edilmesi ve şiddet mağduru kadınların can güvenliklerinin sağlanması ile ilgili kişilerin şiddet mağduru kadınlara yaklaşımdan kolluk personeli tarafından gerekli tedbirlerin alınmasını sağlayan bir uygulamadır.

İçişleri Bakanlığından gönderilen bilgilerde 25 Ocak 2021 tarihi itibarıyla uygulamanın başladığı ve mevcut durumda elektronik kelepçe sayısının 1.500'e ulaştığı ifade edilmiştir. Ayrıca 01.10.2025 tarihi itibarıyla Elektronik İzleme Merkezinde 1.445 vakanın aktif olarak takip edildiği, takibi sona eren 6.147 vaka ile birlikte toplam takip edilen/edilmiş vaka sayısının 7.592 olarak gerçekleştiği belirtilmiştir.

Rapor sürecinde gerçekleştirilen ziyaretlerde gerek kolluk birimleri gerekse de ŞÖNİM personeli tarafından yapılan değerlendirmelerde, elektronik kelepçenin caydırıcı olduğu ifade edilerek, şiddetin önlenmesinin yanı sıra tekrarının engellenmesi bakımından uygulamanın olumlu etkiler oluşturduğu, ortaya konmuştur. Elde edilen veriler ve sahadaki gözlemlerde elektronik kelepçenin metroda sinyal çekmemesi gibi istisnai durumlar haricinde, kadına karşı cinayet vakalarını engelleyen oldukça etkili bir çözüm olduğunu göstermektedir.

Elektronik kelepçe uygulaması, hem mağdurların hem de şiddet uygulayanların gündelik yaşamlarını olağan şartlarda sürdürebilmelerini sağladığı için önem arz etmektedir. Elektronik kelepçe uygulamasında yükümlü kişinin ayak bileğine takılan cihaz ve mağdurda bulunan cihaz üzerinden dijital ortamda GPS üzerinden takibi yapılarak failin mağdura mahkeme kararında belirtilen mesafeden fazla yaklaşması engellenmektedir. Öngörülen mesafeden fazla yaklaşma durumunda ise Elektronik İzleme Merkezi tarafından mağdurla iletişime geçilerek gerekli bilgilendirmeler yapılmakta ve kolluğun ilgiliye ulaşması sağlanmaktadır. Elektronik İzleme Merkezinde fail ve mağdurun yer bilgileri GPS üzerinden 24 saat esaslı olarak kontrol edilmekte olup mesafe sınırı aşıldığında veya failin cihaza zarar vermesi, elektronik kelepçeyi çıkarması ya da cihazı şarj etmemesi durumunda Merkeze uyarı sinyali düşmektedir. Bu durumun yanı sıra şiddet tehlikesi olduğunda mağdurdaki panik butonu aracılığıyla da Merkeze uyarı sinyali gitmektedir.

Elektronik kelepçe kararı Aile Mahkemesi tarafından verilmekle birlikte acil durumda etkin ve hızlı müdahalenin sağlanması amacıyla sorumluluk bölgesine göre asgari mesafeye ilişkin değerlendirme raporu hazırlanmaktadır. Yapılan saha ziyaretlerinde bazı illerde asgari mesafenin 250 ya da 500 metre olarak belirlendiği vakalarla karşılaşılmıştır. 500 metrelik bir mesafenin failer tarafından kısa sürede kat edilebileceği düşünüldüğünde, bu mesafelerin güvenlik açısından yeterli olmayabileceği, asgari mesafe belirlenirken söz konusu durumun dikkate alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

Ayrıca yapılan görüşmelerde tarafların yakın yerlerde yaşaması hatta yan yana evlerde oturan kişilerin elektronik kelepçe taleplerinin teknik olarak karşılanmasının mümkün olmadığı anlaşılmıştır. Bu durumda özellikle hayati risk varsa kadına adres değişikliği ilişkin bilgilendirme yapılarak taşınma yardımı sağlanmaktadır. Elektronik kelepçenin fiilen kullanılmasının mümkün olmadığı durumlarda riskin azaltılması için alternatiflerin oluşturulması gerekmektedir.

Aynı şekilde özellikle nüfus yoğunluğu düşük ve yerleşimlerin birbirine yakın olduğu Aksaray, Çankırı gibi illerde elektronik kelepçeden beklenen faydanın sağlanamadığı, sık sık ihlal bildirimlerinin gerçekleştiği belirtilmiştir. Bu durumun yanı sıra kırsal bölgelerde yer alan bazı köylerin kolluk birimlerine uzaklığı dikkate alındığında ihlal durumlarında zamanında müdahale edilmesini güçleştirdiği değerlendirilmiştir.

Mesafe belirlemesinin yanı sıra bazı bölgelerde GPS sinyalinin yetersiz olması nedeniyle takip sürecinde teknik aksaklıklar yaşandığı, elektronik kelepçenin takılı olmasına rağmen ihlal bildirimlerinin gerçekleştiği veya sistemin bazı alanlarda sağlıklı çalışmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle mağdurlara yönelik bilgilendirme sürecinde metro/yer altı gibi sinyalin kesildiği yerlere ilişkin cihazın çekim gücü düşük alanlara ilişkin ayrıntılı bilgi verilmesi ve mağdurun takip cihazını sürekli yanında bulundurmasının öneminin vurgulanması gerekmektedir.

Ayrıca elektronik kelepçe kararlarının alınmasını müteakip uygulamanın aynı gün başlatılması gerektiği; kararın gecikmeli uygulanmasının mağdurun güvenlik algısını zayıflattığı gibi fail üzerindeki caydırıcılığı da olumsuz etkilediği gözlemlenmiştir. Yapılan bazı ziyaretlerde de karar verilmesine rağmen elektronik kelepçe takma işleminin geç gerçekleştirildiği bildirilmiştir. Bazı görüşmelerde de elektronik kelepçe kararının çok kısa süreli verildiği öyle ki henüz uygulama başlamadan karar süresinin sona erdiği ya da sürenin çok az kaldığı vakaların olduğu ifade edilmiştir.

Bununla birlikte yapılan bazı görüşmelerde elektronik kelepçe tedbirinin uzatılmasına ilişkin kararlarda gecikmelerin yaşandığı, yazışmalarda ve rapor hazırlığında ortaya çıkan aksaklıkların uygulamada sorun oluşturduğu ifade edilmiştir.

Bu bağlamda karar sürelerin makul seviyede tutulması ve arızalı elektronik kelepçelerin kullanımına ilişkin aksaklıkların önlenmesi amacıyla arızalı olmayan cihazların temin edilene kadar geçen sürenin uzatılmaması hususu önem arz etmektedir. Bu nedenle **her ilde yeterli sayıda elektronik kelepçe stokunun bulundurulması gerektiği** değerlendirilmektedir. Çalışma ziyaretlerinde karşılaşılan diğer sorun alanı ise; bazı illerde elektronik kelepçe komisyonunun failin suç geçmişine yönelik yeterli bilgiye erişememesi ve süreci **uzatmamak kaydıyla** faille görüşülmemesine yöneliktir. Ayrıca bazı illerde özellikle kişisel verilerin gizliliği kapsamında suç geçmişine yönelik verilerin paylaşımında sorun olduğu anlaşılmıştır. Hâlbuki **2024 yılı ve 2025 yılının ilk dokuz ayındaki kadın cinayeti faillerinin %73'ünün sabıka kaydı olduğu dikkate alındığında** şiddet uygulayanların önceki suç geçmişleri elektronik kelepçe kararı açısından da bir veri oluşturmaktadır.

Bazı görüşmelerde de komisyon değerlendirmesinden geçmeden mahkemeye ulaşan vakalarda elektronik kelepçe kararının verildiği ancak bu durumda komisyon raporu bulunmadığından, mesafe gibi teknik hususların sağlıklı bir şekilde değerlendirilemediği ifade edilmiştir.

Belirtilen durumların yanı sıra ŞÖNİM'lerin güvenliği kısmında da belirtildiği üzere elektronik kelepçe komisyon kararı nedeniyle şiddet failleri tarafından ŞÖNİM personeline yönelik tepki/tehdit geldiği yönündeki sorunlar da dikkate değerdir. Bazı vakalarda faillerin, elektronik kelepçe kararının ŞÖNİM personelinin değerlendirmesi doğrultusunda verildiği inancıyla personele karşı tepki veya tehdit içerikli davranışlar sergilediği belirtilmiştir.

Bazı vakalarda da UYAP sisteminde, komisyon değerlendirmelerinde ŞÖNİM'in etkili olduğuna dair algının oluşması ya da diğer kurumlarca, faile elektronik kelepçe kararının ŞÖNİM tarafından verilen değerlendirme neticesinde uygulandığı yönünde bilgi verilmesinin de personelin hedef haline gelmesine yol açtığı anlaşılmaktadır. Yapılan görüşmelerde, diğer kurumlar tarafından gizliliğe gereğince dikkat edilemediği durumlarda, faillerin UYAP sisteminin ilgililerin isimlerine ulaşarak görevlileri tehdit edebildiği bildirilmiştir.

Ayrıca tespit edildiği üzere olumsuz tutum ve davranışlarla karşılaşan, hatta ölüm tehdidi alan personel, görevi gereği tehdit edildiği halde suç duyurusunu şahsen kendi kimlik bilgileri ile yapmak zorunda kalmakta, bu durum husumeti daha da artırmaktadır. Bu kapsamda komisyon kararında isim bilgisi yerine sicil numarasının gösterilmesi uygulaması olumlu bulunmakla birlikte, diğer kurumların da gizlilik ilkesine uygun hareket etmeleri gerektiği değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak uygulamada teknik, idari ve koordinasyona bağlı bir takım sorunların bulunduğu anlaşılrsa da elektronik kelepçe tedbirinin failler üzerinde caydırıcı etkiye neden olduğu ve mağdurların güvenliğinin artırılmasına önemli katkı sunduğu değerlendirilmektedir. Bu nedenle uygulamanın yaygınlaştırılmasının ve kapasitesinin artırılmasının fayda mülahaza edilmiştir.

3.22. Milli Eğitim Müfredatına İlişkin Tespitler

Kadına yönelik şiddet, yalnızca bireysel bir davranış biçimi değil, toplumsal ve kültürel dinamiklerin etkisiyle öğrenilen bir olgu olarak değerlendirilmektedir. Şiddet içeren davranış kodlarının erken yaşlardan itibaren şekillendiği dikkate alındığında, eğitim sisteminin şiddetin önlenmesinde temel bir araç olduğu açıktır.

Bu doğrultuda, tüm eğitim ve öğretim müfredatına kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin zorunlu derslerin eklenmesi ve özellikle insan hakları, kadın erkek eşitliği, empati, iletişim becerileri ve duygusal farkındalık, uyuşmazlık çözümü konularında erken yaşlardan itibaren sistematik bir eğitim verilmesi önerilmektedir. Bu tür derslerin ilkökul kademesinden itibaren uygulanması, bireylerin tutum ve davranış kalıplarında uzun vadeli ve köklü bir dönüşüm sağlayacaktır.

Özellikle öfke kontrolü, aile olmanın önemi, karşılıklı saygı ve toplumsal değerler, uyuşmazlık çözümleri gibi konuların küçük yaşlardan itibaren eğitim sürecine dâhil edilmesi, bireylerin ilerleyen yaşlarda şiddet içeren davranış biçimlerinden uzak durmasına katkı sunacaktır. Ayrıca söz konusu eğitimlerin sürekli arttığı gözlemlenen akran zorbalığı için de katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir. Belirli bir yaştan sonra verilen eğitimler, birey üzerinde beklenen davranışsal değişimi oluşturma gücü sınırlıdır. Buna karşılık erken yaşta verilen eğitimlerin bireyin değerler sistemine daha kalıcı şekilde yerleştiği değerlendirilmektedir. Bu nedenle, mevcut ders programlarının yeniden yapılandırılarak söz konusu içeriklerin müfredata bütüncül biçimde entegre edilmesinde fayda görülmektedir.

Bununla birlikte şiddet mağduru olmasına rağmen hiçbir destek mekanizmasından yararlanmamış, kolluk kuvvetlerine veya herhangi bir kuruma başvurmamış kadınların sayısı azımsanmayacak düzeydedir. Kadın cinayeti vakalarının çok önemli bir kısmında, mağdurların 6284 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir başvurusunun bulunmadığı ve daha önce herhangi bir adli veya idari işlem sürecine dâhil olmadıkları tespit edilmiştir. Bu durum, şiddet olaylarının önemli bir bölümünün resmî mekanizmalar devreye girmeden gerçekleştiğini gösterdiği için önleyici nitelikteki sosyal ve eğitsel politikaların önemini bir kez daha ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, toplumsal düzeyde şiddetin önlenmesi için yalnızca mevcut mağdurlara yönelik müdahale mekanizmalarının değil, aynı zamanda erken yaşlardan itibaren farkındalık ve davranış eğitimi yoluyla şiddetin doğmasına zemin hazırlayan tutumların dönüşümünün hedeflenmesi gerekmektedir. Zorunlu eğitim müfredatına kadına yönelik şiddet, kadın erkek eşitliği ve şiddetsiz iletişim konularının dâhil edilmesinin, toplumsal düzeyde önleyici, kalıcı ve sürdürülebilir bir değişim yaratacağı değerlendirilmektedir.

3.23. Kadına Yönelik Şiddet İhbarlarında Okul ve Sağlık Kurumlarının Rolüne İlişkin Tespitler

Çocukların ailede gördüğü ya da bizzat maruz kaldığı şiddet süreç sonunda sıradan olan bir davranış kalıbına dönüşebilmektedir. Bu nedenle rehber öğretmenler ve ilgili öğretmenlere, şiddete maruz kalan çocuklara yaklaşım, yönlendirme ve müdahale mekanizmaları, risk değerlendirmesi gibi konularda eğitimlerin verilmesi olaylara hızlı ve etkin müdahalede önem arz etmektedir.

Bu çerçevede, okullardaki rehber öğretmenler tarafından, özellikle ailesinde şiddet öyküsü bulunan çocukların düzenli takibinin yapılması ve gerektiğinde ŞÖNİM ile koordinasyon sağlanarak destek alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

Ayrıca, kadına yönelik şiddet olaylarının tespit edilmesi ve mağdura hızlı müdahalenin sağlanması için sağlık kuruluşları ve sağlık personelinin etkin iş birliği içinde çalışması büyük önem arz ettiğinden bu konudaki kurumlar arası koordinasyon artırılarak denetlenmelidir.

Nitekim 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında il emniyet müdürlüğü ve bağlı ilçe emniyet müdürlükleri ile il jandarma komutanlığı tarafından Polis Bilgi Sistemi Ağı (POLNET) sistemi tarafından Aile Bilgi Sistemine (ABS) ya da farklı kanallardan bildirilen tüm vakaların inceleme ve değerlendirmesi yapılarak ABS sistemine veri girişleri yapılmaktadır. Ancak Sağlık Bakanlığına bağlı hastaneler ise şiddet vakalarını resmi yazı ile göndermektedir. Bu noktada bildirim yapabilecek şekilde sistemin kurgulanmasının faydalı olabileceği değerlendirilmiştir.

3.24. Kimlik Değişimi Yapılan Kadınlara Yönelik Tespitler

Kimlik ve diğer bilgi ve belgelerin değiştirilmesi tedbiri 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 4/1-ç maddesi kapsamında, hakim tarafından, korunan kişinin hayati tehlikesinin bulunması ve bu tehlikenin önlenmesi için diğer tedbirlerin yeterli olmayacağının anlaşılmaması halinde, ilgilinin aydınlatılmış rızasına dayanılarak Tanık Koruma Kanunu hükümlerine göre verilen tedbir kararları oluşturmaktadır.

Yüksek riskli dosyalarda kimlik değişimi oldukça etkili bir çözümdür. Bununla birlikte baştan sonra kişinin yaşam hikayesinin değiştirilmesi gerektiğinden, özelliğine ve önemine binaen kimlik değişimi yapılan kadınlara çok iyi bir bilgilendirme yapılması ve uyum sürecinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Sahada yapılan ziyaretlerde özellikle bazı illerde kayda değer çalışmaların yapıldığı anlaşılmakla birlikte uygulamada kimlik değişikliği kararının mağdurlar açısından bazı sosyal, ekonomik ve psikolojik uyum sorunlarına yol açtığı gözlemlenmektedir.

Nitekim kimliği değiştirilen kadının aynı iş yerinde çalışması, çocuğunu aynı okula getirmesi ya da eski arkadaş ve akrabaları ile görüşmesi gibi durumlarda, şiddet failinin mağdurun adresini öğrenme riski olduğu anlaşılmıştır. Bu nedenle kimlik değişiminin yanı sıra bilgilendirme ve uyum sürecinde kadınların ayrıca ve özel olarak desteklenmesi gerekmektedir.

Bu nedenle kimlik değişimi uygulanan vakalarda mağdurların mevcut yaşam düzenlerinin tamamen değişmesi gerekmekte ancak bu süreçte mağdurlar, barınma, geçim ve istihdam olanaklarına erişim gibi temel konularda zorluklarla karşılaşabilmektedirler. Yapılan bazı görüşmelerde gelir elde etmeyen veya sosyal güvencesi bulunmayan mağdurlar açısından yeni bir çevreye uyum sağlama sürecinin ekonomik zorluklar içerdiğinden kimi zaman mağdurun kimlik değişimi kararının uygulanmasından vazgeçmesine yol açtığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak, 6284 sayılı Kanun'un 4/1-ç maddesi kapsamında kimlik değişikliği uygulanan vakalara yönelik özel bir ekonomik destek imkanları sağlanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir. Zira mağdurun taşınma giderleri, geçici barınma desteği, mesleki yönlendirme ve istihdam imkânlarına erişim gibi alanlarda finansal ve sosyal destek sağlanmasının önem arz etmektedir. Söz konusu ekonomik destek, istihdam yönlendirmesi ve sosyal uyum programlarının da eşgüdümlü biçimde yürütülmesinin mağdurun yeni yaşamına uyum sürecini güçlendireceği kanaatine varılmıştır.

3.25. KADES Uygulaması

Kadın Destek Uygulaması (KADES) acil durumlarda kadınların kollarına tek tuşla ulaşmasını sağlayan Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmış resmi bir uygulamadır. Uygulama aracılığıyla yapılan ihbarlar, en yakın kolluk birimine iletilmekte ve ekipler tarafından hızlı bir şekilde olaya müdahale edilmesi sağlanmaktadır.

KADES uygulaması kadına yönelik şiddetle mücadelede önem arz etmekte olup şu ana kadar sekiz milyonun üstünde indirildiği anlaşılan uygulamanın daha fazla kişi tarafından indirilmesinde fayda bulunmaktadır. Bu nedenle konu hakkındaki bilgilendirme faaliyetleri de oldukça önemlidir. Nitekim

çalışma kapsamında İl Jandarma Komutanlıkları ve Emniyet Müdürlükleri ile yapılan görüşmelerde şiddetle mücadele yöntemleri ve kadına yönelik şiddet konusunda bilgilendirme faaliyeti yapıldığı, özellikle Jandarma Komutanlıkları tarafından şiddet öncesi yapılan farkındalık çalışmalarıyla farklı kesimdeki insanlara ulaşıldığı anlaşılmıştır.

Ayrıca yapılan ziyaretler ve kurum temsilcileriyle gerçekleştirilen görüşmelerde, KADES uygulamasının kullanıldığı vakalarda şiddet olaylarına müdahale süresini önemli ölçüde kısalttığı ve vakaya hızlı ulaşım sağlanabildiği ifade edilmiştir. Kolluk kuvvetleri tarafından uygulamanın başarılı ve etkin bir erken müdahale sistemi olduğu değerlendirilmiştir. Bununla birlikte, uygulamanın kullanımı sırasında asılsız ihbar vakalarıyla sıkça karşılaşıldığı gözlemlenmiştir. Kolluk birimlerinin beyanlarına göre, yapılan ihbarların bir kısmında “yanlışlıkla basıldığı”, “çocuğun bastığı” gibi gerekçeler öne sürüldüğü bununla birlikte ihbar asılsız olsa dahi durumun tutanağa bağlandığı ifade edilmiştir.

Bu bağlamda ihbarların gerçekten sahte olması mümkün olabileceği gibi aslında şiddetin olduğu ya da şiddetin var olma ihtimalinin çok yüksek olduğu durumlarda kişinin KADES’e bastığı ancak daha sonra polis geldiğinde durumun daha da büyümemesi adına ifadesinden vazgeçtiği **veya polis/jandarma gelmesinin şiddetin olası failinin de davranışlarını etkilediği** göz ardı edilmemesi gereken bir gerçekliktir.

Yapılan incelemede, KADES uygulamasının caydırıcılık ve etkinlik açısından başarılı olduğu değerlendirilmekle birlikte, uygulamanın etkinliğini artırmaya yönelik bazı iyileştirici ve geliştirici yöntemlerin hayata geçirilmesinin faydalı olacağı görülmüştür.

Nitekim saha ziyaretlerinde; internet erişiminin veya konum bilgisinin kapalı olduğu ya da uygulamanın güncellenmediği durumlarda kolluk kuvvetlerince ihbar sahibine ulaşılmasında güçlük yaşandığı bildirilmiştir.

KADES bildirimi alındığında ekipler doğrudan konuma yönlendirilmekle birlikte, konumun her zaman kesin bilgi veremediği bu nedenle konum bilgisinin hatalı olması ve/veya başvuranın konumda olmaması ya da mağdurun yer değiştirmesi durumunda telefonla teyit yöntemine başvurulduğu ifade edilmiştir.

Bu kapsamda yapılan incelemede KADES uygulamasında canlı konum paylaşma özelliğinin olmadığı, bu durum nedeniyle KADES uygulamasında mağdur butona bastıktan sonra yer değiştirdiğinde son konum bilgisinin alınamamasına yol açtığı anlaşılmıştır. Söz konusu nedenle özellikle dinamik veya hareketli olaylarda müdahale sürecinin gecikmesine yol açabileceği değerlendirilmiştir. Ayrıca butona basıldığı zamanki konum bilgisinin verilmesi nedeniyle özellikle yer değiştirme olaylarında güncel konum için uygulamanın tekrar kullanılmasının faydalı olabileceği belirtilmiştir.

Yapılan görüşmelerde KADES uygulamasının şehir merkezlerinde daha doğru konum bilgisi sağladığı bununla birlikte kırsal bölgelerde konum bilgisinin doğruluğunun azaldığı tespit edilmiştir. Nitekim bazı kırsal alanlarda konum bilgisinin 15 kilometre çapı kadar geniş bir alanı kapsadığı, bu nedenle mağdurun tam olarak tespit edilmesinin güçleştiği anlaşılmıştır.

Sonuç olarak ilgili alanlardaki tedbirlerin ve programı geliştirmeleri yapılmasının uygulamadaki etkinliği artıracığı değerlendirilmektedir. Bu bağlamda konum doğruluğunun artırılmasına yönelik teknik iyileştirmeler yapılmasının yanı sıra asılsız ihbarları azaltmaya yönelik kullanıcı bilgilendirmelerinin planlanması da faydalı olacaktır. Şüphesiz ki şiddetin önlenmesi ve mağdurların korunmasında önemli bir uygulama olan KADES’in yaygınlaştırılması, teknik iyileştirme çalışmaları yapılması ve kullanıcı farkındalığı artırılması, kadına yönelik şiddet vakalarında erken müdahale kapasitesini güçlendirecektir.

3.26. Tebliğ Sorununa Yönelik Tespitler

6284 sayılı yasa gereği mahkemece ya da kolluk tarafından verilen kararlarda uygulamanın ve taraflara bildirilmesinin ivedi olması önem arz etmektedir. Buna karşın yapılan görüşmelerde tedbir kararlarının tebliğinde sorunların yaşandığı tespit edilmiştir.

Yapılan ziyaretlerde 6284 Sayılı Kanun kapsamında verilen kararların aynı gün tebliğinin yapılmasına çalışıldığı ancak kararın şüpheliye tebliğinde, şüphelilerin tebliğe imza atmayı reddetmesi ve bu durumun bir yaptırımının olmaması nedeniyle uygulamada sorun yaşandığı anlaşılmıştır. Ayrıca tebliğden imtina edilen durumlarda, farklı adres bildirme, tebliği almaya gelmeme gibi durumlarda da tebliğin yapılamadığı ya da geç yapıldığı bildirilmiştir.

6284 sayılı Kanunun 10'ncu maddesinin beşinci fıkrasında "Tedbir kararının ilgililere tefhim veya tebliğ edilmemesi, kararın uygulanmasına engel teşkil etmez." hükmü bulunmaktadır. Nitekim verilen bazı mahkeme kararlarında tebligat yapılmamasının infaza engel teşkil etmeyeceği ifade edilmektedir. Bununla birlikte uygulamada genellikle yazılı tebliğ yapılmaya çalışılsa da tebliğ yapılınca kadar geçen sürede ihlal olduğunda tedbir kararı henüz tebliğ edilemediğinden ihlal olarak değerlendirilmemektedir. Bu kapsamda şiddet şüphelisine doğrudan imzasız yüz yüze ya da telefonla bilgi verilmesi durumunun tutanak altına alınarak tarih-saat bilgisinin geçerli kabul edilmesinin önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Kararların ivedilikle yerine getirilmesi amacıyla kolluk vasıtası ile tebligat yapılmak istenmesine rağmen tebliğin yapılamaması durumlarına yönelik ya da tebliğin kolaylaştırılmasına ilişkin ek tedbirlerin alınmasında fayda mülahaza edilmektedir. Nitekim tebligat yapılmasına yönelik zorluklar, hem personelin iş yükünü artırmakta hem de işlemlerin yürütülmesinde gecikmelere neden olmaktadır.

Ayrıca mağdur şahısların da güncel telefon ve adres bilgilerini bildirmemesinin ya da yanlış bildirmesinin de tebliğde ve kararların uygulanmasında sorunlara sebep olduğu anlaşılmıştır. Bu durumun yanı sıra takibi yapılan mağdur şahısların uzaklaştırma tedbir kararında belirttikleri adresten Büro Amirliğine bilgi vermeden taşınmaları, il dışına çıkmaları, tebliğ ve kontrol için adrese gidildiğinde kapıyı açmamaları, bırakılan çağrı notlarına dönüş yapmamaları, vermiş oldukları iletişim numaralarını değiştirmeleri de tebliğ ve kontrol sürecine yönelik iş ve işlemlerde aksamalara yol açtığı anlaşılmıştır.

Sonuç olarak tebligatların kolaylaştırılması, tebliğden kaçınmayı önleyici uygulamaların geliştirilmesi, **yasal mevzuatın izin verdiği ölçüde** mail/mesaj veya e-devlet modülü gibi uygulamalar aracılığı ile bilgilendirme yapılması hususlarının değerlendirilmesinde fayda olduğu görülmüştür. Ayrıca şahısların UYAP üzerinden bahse konu Mahkeme Kararlarına ulaşmaları ve elektronik tebliğ sisteminin "tebliğ edildi" olarak kabul edilmesinin işleyiş ve ulaşılabilirlik bakımından yürütülen iş ve işlemleri kolaylaştıracağı değerlendirilmektedir.

3.27. Önleyici Tedbir Kararlarının İzlenmesi

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği'nin 35'nci maddesinde *önleyici tedbir kararlarının yerine getirilip getirilmediğinin karar süresince kolluk tarafından kontrol edileceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu kontrol korunan kişinin;*

- a) Bulunduğu konutun haftada en az bir kez ziyaret edilmesi,
- b) İkinci derece dâhil olmak üzere yakınları ile iletişim kurulması,
- c) Komşularının bilgisine başvurulması,
- ç) Oturulan yerin muhtarından bilgi alınması,

d) *Bulunduğu konutun çevresinde araştırma yapılması* suretiyle yerine getirilmektedir. Ayrıca tedbir kararlarına aykırılığın tespit edilmesi durumunda tutanak tutularak Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmektedir.

Gerçekleştirilen görüşmelerde, tedbir kararlarının yerine getirilip getirilmediğinin bazı illerde yerinde ziyaret, bazı illerde de telefonla arama yöntemi ile takip yapıldığı anlaşılmıştır. Şiddet mağdurlarının vatandaşların yaşadıkları olayların yakınları tarafından duyulmasını istemedikleri ve konutlarına polis gelmesinden rahatsız olduklarının gözlemlendiği yönündedir. Ayrıca bazı durumlarda anne ve baba ile aynı haneyi paylaşan mağdur kadınların kolluğun konut ziyaretine karşı çıktığı ve ailesinin ilgili olaydan haberinin olmasını istemediği belirtilmiştir. Benzeri şekilde; evlilik dışı ilişkilerin bulunduğu durumlarda komşu ve akrabalarından bilgi alınmasının kişisel itibarın zedelenmesine yol açabileceği endişesinin bulunduğu anlaşılmıştır.

Koruma kararlarının etkin bir şekilde takibi büyük önem taşımakta olup koruma kararlarının uygulanıp uygulanmadığının düzenli olarak izlenmesinin fail açısından şiddeti önleyici ve **caydırıcı bir unsur teşkil ettiği** değerlendirilmektedir. Bu nedenle yapılan görüşmeler sonucunda; sürekli kolluk ziyareti yapılmasının mağdurun sosyal çevresinde olumsuz algı oluşturabileceği ve mahremiyetin ihlal edildiği düşüncesiyle bazı bireyler tarafından istenmediğinden, gizliliğin temel esas olarak benimsenmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

3.28. Hukuki ve Adli Yardım Talepleri

Bazı ziyaretlerde mağdur hakkında başka bir ilden gizlilik kararı alınması durumunda gizlilik kararı bulunan ve resmi olarak adresi başka bir ildeki ŞÖNİM olarak görünen mağdurun bulunduğu ildeki hukuki ve adli yardımdan faydalanmasında zorluk yaşandığı ifade edilmiştir.

Şiddet mağduru yabancı uyruklu kadınlar için de hukuki destek gerekebilmektedir. Gerçekleştirilen bazı görüşmelerde yabancı uyruklu kadınlara adli yardım için yönlendirmelerinin yapıldığı ancak işlem takibi sürecinde gerekli bilgi ve belge temininde zorluk yaşandığı için kadınlardan yüklü miktarlarda ücret talep edildiği bilgisine ulaşılmıştır.

Bu kapsamda şiddete maruz kalanların adalete erişiminin sağlanması ve adli yardımdan daha etkin bir şekilde yararlanmasına yönelik olarak barolarla işbirliği yapılmasında fayda mülâhaza edilmiştir. Ancak bazı durumlarda, kişinin aslında maddi imkânı olmasına rağmen şiddet nedeniyle evden eşyalarını almadan aceleyle çıkmak zorunda kalması sonucu, bu imkânlardan yararlanamadığı gözlemlenebilmektedir. Aynı şekilde kadının üzerine kayıtlı mal varlığı bulunsa dahi bu mal varlığının fiilen eş tarafından yönetilmesi nedeniyle kadının gerçekte maddi imkâna sahip olmadığını ispatlayamadığı durumlarla da karşılaşılabilir. Söz konusu durumlar kadının adli yardıma ulaşmasında sorun oluşturabilmektedir.

Ayrıca mevcut durumda özellikle yabancı uyruklu müracaatçıların hukuki açıdan mağduriyet yaşayabileceği belirtilmiştir. Bu noktada yardım hususlarının değerlendirmeye alınmasının fayda olacağı mülâhaza edilmektedir.

Kurumumuzca yapılan görüşmelerde, Baroların kadın hakları ve adli yardım birimleri vasıtasıyla şiddet mağdurlarına adli hizmet desteği sağladığı, özel eğitim verilmiş ancak 7x24 çağrı merkezi şeklinde çalışılan birimlerin çok daha etkili olduğu, baroların gelen başvurulara hukuki destek sağlamanın yanı sıra idareler ve mahalli yönetimlerle işbirliği yapılmak suretiyle halk eğitim merkezler, ya da belediye merkezleri sosyal tesisler gibi kadınların yoğun olarak bulunduğu yerlerde, ücretsiz hukuki destek vermesi ve süreklilik için bunun makul olarak ödeneğinin çıkarılmasında fayda mülâhaza edilmiştir.

3.29. ŞÖNİM'lerin Güvenliğine Yönelik Tespitler

Kurumumuzca gerçekleştirilen görüşmelerde bazı ŞÖNİM çalışanlarının şiddet uygulayan kişiler tarafından tehdit, hakaret ve zaman zaman ölüm tehdidinde varan davranışlara maruz kaldığı ifade edilmiştir. Tedbir kararı verilen bazı faillerin alkol, madde etkisi altında, psikiyatrik tanılarına rağmen tedaviyi kabul etmeyen bir durumda veya kesici-delici alet ya da ateşli silahla kuruluşa gelmeye çalıştıkları bildirilmiştir. Yapılan ziyaretlerde özellikle elektronik kelepçe kararlarında, aleyhinde tedbir kararı istenilen kişilerin, UYAP üzerinden temin ettikleri bilgilerle Kurum personeli ile görüşme talebinde bulundukları ve bazen açıkça tehdit ettikleri belirtilmiştir. Kurulustaki özel güvenlik görevlilerinin olaya müdahale etme yetkilerinin sınırlı olmasından dolayı kriz anında 112 Acil Çağrı Merkezi üzerinden kolluk desteği talep edildiği ifade edilmiştir.

İç Anadolu Bölgesi'nde günümüze değin ŞÖNİM ve çalışanlarını tehdit eden çok fazla sayıda olay yaşanmadığı anlaşılmakla birlikte **şiddet mağdurları kadar şiddet failleri ile de etkileşimi bulunan bir merkezdeki güvenlik önlemleri** hem mağdurlar hem de personeller açısından önem arz etmektedir. Yapılan işlemler dolayısıyla personelin doğrudan hedef haline gelmesi, görev yapan personelde yüksek stres, kaygı, tükenmişlik ve motivasyon düşüklüğüne sebep olabileceği değerlendirilmektedir. Yapılan görüşmelerde bu durumun hem hizmet kalitesi hem de personel sağlığı açısından olumsuz sonuçlar doğurduğu ifade edilmiştir. Bu noktada görevi gereği tehdit edilen personelin adına yapılacak suç duyuruların, özellikle nüfusun az olup herkesin birbirini tanıdığı illerde görevli memur değil kurum adına yapılmasının da önemli olduğu değerlendirilmiştir.

Bu çerçevede, ilgili merkezlerde görev yapan personelin doğrudan şiddet tehdidiyle yüzleşme ihtimalinin azaltılması ve kriz anlarında hızlı, etkili müdahale sağlanması amacıyla Kurumdaki güvenlik tedbirlerinin gözden geçirilmesini faydalı olacağı mülhaza edilmektedir.

3.30. Mahpuslara Yönelik İşlemler

Uygulamada kadına yönelik şiddet suçu nedeniyle hükümlü bulunan kişilerin ceza infaz kurumlarından ayrılma süreçlerinde mağdurlar bilgilendirilmekte olup söz konusu bilgi verme süreci risk yönetimi ve mağdur güvenliğinin sağlanması açısından önemlidir.

Bununla birlikte bazı illerde personel yetersizliği, mağdurun verilerine erişim güçlükleri ve iş yükünün fazla olması gerekçeleriyle ilgi uygulamanın sürdürülebilir olmadığı yönünde görüşler dile getirilmiştir.

Çeşitli illerde ceza infaz kurumundan izinli çıkan kadına yönelik şiddet hükümlülerin, izin sürecinde mağdurlara yönelik ağır şiddet eylemleri hatta ölümle sonuçlanan vakaların bulunduğu dikkate alındığında, bu tür vakalar bilgilendirme mekanizmasının önemini ortaya koymaktadır.

Uygulamada karşılaşılan temel sorunlardan biri, hükümlülerin özel izin, denetimli serbestlik veya tahliye süreçlerine yönelik bildirim yazılarının ilgili Ceza İnfaz Kurumu tarafından ŞÖNİM'e hükümlünün ayrılış yaptıktan sonra ya da ayrılış yapacağı gün gönderilmesidir. Bu durumun mağdurun korunmasına yönelik planlamaların zamanında yapılamamasına ve mağdurla ilgili yürütülecek çalışmalarda gecikme yaşanmasına sebep olduğu gözlemlenmiştir.

Yapılan görüşmelerde mağdurların kimlik, adres veya iletişim bilgilerinin güncel olmaması ya da ŞÖNİM tarafından bu bilgilere erişilememesi de bilgilendirme sürecinin etkinliğini zayıflattığı anlaşılmıştır. Bu kapsamda kadına yönelik şiddet nedeniyle ceza infaz kurumunda bulunan ve ŞÖNİM'e bildirim yapılan hükümlülere ilişkin süreçlerde; ceza infaz kurumları, ŞÖNİM, kolluk birimleri ve nüfus kayıt sistemleri arasında sistematik, güncel ve hızlı bilgi akışını sağlayacak bir koordinasyon mekanizmasının oluşturulması gerektiği değerlendirilmektedir.

Ayrıca, kadına yönelik şiddet suçlarından ceza infaz kurumunda bulunan kişilerin yakınlarının vefatı gibi nedenlerle özel izinle ya da infaza ilişkin genel düzenlemeler gereği ceza infaz kurumundan ayrılması durumunda, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında elektronik kelepçe uygulanmasının değerlendirilmesinde fayda bulunmaktadır. Nitekim özel izinle ceza infaz kurumundan çıkan bazı kişilerin eşlerini veya eski eşlerini hedef aldığı vakalar, bu hususta istisnai tedbirlerin alınmasını ve risk analizinin titizlikle yapılmasını zorunlu kılmaktadır.

3.31. Sosyal Hizmet Merkezlerinin Etkinliğine İlişkin Tespitler

ŞÖNİM'lerin istisnalar dışında genel olarak her ilde birer adet yapılandırıldığı dikkate alındığında mağdurların erişimi ve 6284 sayılı Kanun kapsamındaki hizmetlerin yürütülmesi özellikle uzak ilçe ve köyler için zor olabilmektedir. Bu kapsamda sosyal hizmet merkezlerinden mağdurun karşılaştığı sorunların belirlenmesi, ihtiyaçlarına yönelik bilgilendirme yapılması sosyal inceleme raporların uygulanması önem taşımaktadır.

Yapılan ziyaretlerde Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM)'ler konusunda farklı uygulamaların yapıldığı görülmüştür. Bazı illerde izleme ve takiplerin SHM'ler tarafından yapıldığı görülmekle birlikte bazı illerde SHM'lerin sadece ilk müracaatları aldığı ifade edilmiştir. Her il için ayrıca bir değerlendirme yapılması gerekmele birlikte özellikle büyük nüfuslu illerde bulunan Sosyal Hizmet Merkezlerinde/ kadın irtibat bürolarında 6284 Sayılı Kanun kapsamında alınan tedbirlerin takibi ve izlenmesi ile hukuki, eğitim ve mesleki ve sağlık desteği ile ekonomik destek ve yönlendirme hizmetlerini ŞÖNİM'ler ile koordineli bir şekilde yürütülmesinin önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Bu kapsamda Sosyal Hizmet Merkezlerinin ve SHM bünyesinde oluşturulan kadın hizmetleri irtibat noktalarının, 6284 sayılı Kanun kapsamında mesleki müdahale ve izleme sürecinde etkin görev alması sağlanarak ŞÖNİM'ler üzerindeki iş yükünün azaltılmasının sağlanacağı, ulaşılabilirliğin artırılacağı ve faaliyetlerin etkinliğinin artırılacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, uygulama sürecinde Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM) bünyesinde oluşturulan kadın hizmetleri irtibat noktalarında görev yapan personel sayısının, personelin eğitim düzeyi ve uzmanlık alanlarıyla birlikte hizmet verilen kişi sayısı dikkate alınarak planlanması gerekmektedir. Nitekim, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM) ile SHM'lerin etkinliğinin artırılmasına yönelik yapılan çalışmalarda, personelin iş yükünün planlamaya dâhil edilmesinin hizmet kalitesine olumlu katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

3.32. Aile Danışmanlığı Hizmeti

Aile danışmanlık hizmeti, ailelerin/ çiftlerin karşılaştığı sorunların ve krizlerin çözümündeki ücretsiz bir danışmanlık hizmetidir. Söz konusu hizmet için e-devlet üzerinden başvuru yapılmaktadır. Ancak uygulamada bu konudaki başvuru sayısının sınırlı olduğu gözlemlenmiştir.

Özellikle boşanma süreçleri başta olmak üzere aile içi çatışmaların yoğunlaştığı dönemlerde, danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin etkin biçimde kullanılması ortaya çıkan sorunların sağlıklı bir şekilde yönetilmesi ve aile bütünlüğünün korunması açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu çerçevede, ailelere yönelik destek hizmetlerinin kapsamının genişletilmesi, niteliksel açıdan güçlendirilmesi ve erişilebilirliğinin artırılması gerekmektedir. Söz konusu hizmetlerin yaygınlaştırılması, hem bireylerin hem de ailelerin kriz dönemlerinde zamanında, yeterli ve etkili profesyonel destek almasını sağlayarak toplumsal refah ve bütünlük açısından önemli katkılar sunacaktır.

Yapılan çalışmalar neticesinde kadına yönelik şiddet ve kadın cinayeti vakalarının önemli bir kısmının boşanma davası sürecinde veya boşanmanın hemen sonrasında meydana geldiği anlaşılmıştır.

Özellikle anlaşmalı olarak yürütülmeyen boşanma süreçlerinde aile danışmanlığı hizmetinin zorunlu hale getirilmesi; tarafların, çocukların kişisel ilişki ve iletişimine yönelik konularda ortak bir mutabakata varmalarını sağlamak amacıyla profesyonel görüşmelere yönlendirilmesi önem arz etmektedir. Aile danışmanlığı hizmetlerinin yaygınlaştırılması, bilinirliğinin artırılması ve söz konusu süreçlerde etkin bir şekilde kullanılmasının fayda sağlayacaktır.

3.33. Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlükleri (ADM)

Adli süreçte mağdurlara ve özellikle kırılgan gruplara yönelik bilgilendirme, yönlendirme, psiko-sosyal destek hizmetlerini sunmak üzere Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlükleri (ADM) kurulmuştur. Adli süreçte; cinsel suç, aile içi şiddet mağdurları ile çocuk, kadın, yaşlı ve engelli mağdurlar özel olarak desteklenmektedir.⁴⁰

ADM bünyesindeki Kırılgan Grup Destek Bürosunda, adli sisteme dahil olan çocuklar, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçların mağdurları, aile içi şiddet mağdurları, terör suçları mağdurları, insan ticareti suçu mağdurları ile yapılacak ön değerlendirme sonrasında kadın, yaşlı ve engelli mağdurların yanında etkin bir desteğe ihtiyaç duyduğu tespit edilen mağdurlar hakkında bireysel değerlendirme yapılmaktadır. Değerlendirme sürecinden sonra kırılgan gruba girdiği tespit edilen mağdurlar hakkında, alınması gereken tedbirler ve sunulması gereken hizmetlere ilişkin önerilerin yer aldığı adli destek planı adli destek görevlileri tarafından hazırlanarak ilgili yargı merciine sunulmaktadır.⁴¹

Bu doğrultuda, Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlükleri'nin kadına ve aile içi şiddet mağdurlarının karşılaştığı sorunların azaltılmasına önemli ölçüde katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir. Söz konusu müdürlüklerden daha etkin şekilde yararlanılması, adli süreçlerde mağdur odaklı yaklaşımın güçlendirilmesi açısından faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

3.34. Aile Mahkemelerin Durumu ve Adli Süreçlerin Etkinleştirilmesine İlişkin Tespitler

6284 sayılı Kanun'un 8'nci maddesinde tedbir kararlarının en çabuk ve en kolay ulaşılabilecek yer hâkiminden, mülkî amirden ya da kolluk biriminden talep edilebileceği hüküm altına alınmıştır. Buna karşın yapılan bazı görüşmelerde tedbir kararlarına yönelik bazı mahkemeler tarafından yetkisizlik kararı verildiği bildirilmiştir.

Kadına yönelik şiddet vakaları çok boyutlu bir nitelik taşımakta olup, her bir dosyanın içeriğine ilişkin ayrıntılı değerlendirme yapılması önemlidir. Ancak illerde gerçekleştirilen bazı görüşmelerde ŞÖNİM tarafından talep edilen bazı tedbir kararlarının, aile hâkimlerinin yoğun dosya yükü veya hâkim değişikliği gibi durumlarda gerekçelendirilmeden reddedildiği yönünde bilgiler elde edilmiştir.

Yapılan bazı görüşmelerde de şiddet mağduru kadınların şiddet gördükleri ilden farklı bir ile gelerek kadın konukevinde kaldıkları dönemde bulundukları ile adresini taşıyamadığı, bir yakının adresini gösteremediği ve gizlilik kararı olmadığı için ŞÖNİM'in adres bilgisini kullanamadığı belirtilerek boşanma davası açılırken sorun yaşandığı ifade edilmiştir. Söz konusu vakalarda bulunduğu yerde dava açılmadığı gibi davanın açıldığı yerde de avukatına erişim sağlanamadığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak yapılan görüşmelerde kadına yönelik şiddetin çok boyutlu yapısı dikkate alındığında bu alanda karar tesis eden yargı mensuplarının Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Toplantılarına katılımının farkındalık ve duyarlılığın artırılmasına önemli katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

40 <https://magdur.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/adm-nedir>, (E.T 10.10.2025).

41 <https://magdur.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/adm-nedir> (18.11.2025)

Konunun önemine binaen dönemsel olarak alanda çalışan diğer personellerde olduğu üzere bu alanda görev yapan hâkim, Cumhuriyet savcısına yönelik düzenli eğitim ve bilgilendirme ve bilgi paylaşımının yapılmasında kararların etkinliği ve süreçlerin hızlandırılması açısından fayda mülahaza edilmiştir.

Nitekim yapılan ziyaretler sırasında, başvuruların bireyselleştirilmediği, genel olarak kararlarının “kes-yapıştır” yöntemiyle hazırlandığı; başvuruda belirtilmeyen veya somut olay açısından gerekli olmayan hükümlerin dahi karar metinlerine aynen aktarıldığı sıkça ifade edilmiştir. Bu nedenle, tedbir kararlarının somut olayın özelliklerine uygun şekilde düzenlenmesi, koruyucu ve önleyici mekanizmaların etkinliği açısından büyük önem taşımaktadır.

Diğer taraftan yapılan incelemeler Aile Mahkemelerinin mevcut iş yükünün oldukça yoğun olduğunu ortaya koymaktadır. Bu çerçevede, ihtisaslaşmış Aile Mahkemelerinin yanı sıra Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet Soruşturma Bürolarının sayısının artırılmasının, hem adli süreçlerin etkinliğine hem de mağdurların adalete hızlı erişimine önemli katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Mahkemelerin iş yükünün dengelenmesi, ilgili Mahkemelerin sayısının artırılması ve hâkim ile savcıların 6284 sayılı Kanun ve ilgili mevzuata ilişkin düzenli hizmet içi eğitimlerle desteklenmesi, koruyucu ve önleyici tedbir kararlarının daha etkili biçimde uygulanmasını mümkün kılacaktır. Bu kapsamda yapılacak iyileştirmelerin, adli süreçlerde yaşanan gecikmeleri en aza indireceği ve mağdur odaklı yaklaşımın güçlendirilmesine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

3.35. Yakın Koruma Kararı

6284 sayılı Kanun’un onuncu maddesinde fiziki koruma kararı düzenlenmiş olmasına rağmen yakın koruma kararlarının uygulanmasına ilişkin uygulama yönetmeliği henüz çıkarılmamıştır. Yapılan görüşmelerde, özellikle ölüm riski yüksek vakalarda onuncu madde kapsamında uygulanan fiziki koruma kararlarının yakın koruma kararlarına yönelik bir yönetmeliğin bulunmaması nedeniyle kolluk birimleri arasında uygulama farklılıklarına ve tereddütlere yol açtığı ifade edilmiştir.

Bu çerçevede, yakın koruma kararlarının etkin ve tutarlı biçimde uygulanabilmesini sağlamak amacıyla, ilgili düzenlemeleri içeren bir uygulama yönetmeliğinin hazırlanması ve söz konusu yönetmeliğe istinaden uygulamaların yürütülmesi büyük önem arz etmektedir. Böylece hem kolluk birimleri arasındaki koordinasyonun güçlendirileceği hem de şiddet mağdurlarına yönelik koruma tedbirlerinin etkinliği artırılabileceği değerlendirilmiştir.

3.36. Kararlara Aykırılık

Yapılan bazı görüşmelerde mağdurların ekonomik ve benzeri sebeplerle failerle görüşmek durumunda kaldığı ifade edilmiştir. Bu bağlamda denetim ve bilgilendirme mekanizmalarının güçlendirilmesi ve kolluk birimleri ile sosyal hizmet kurumları arasında koordinasyonun sağlanmasının tedbir kararlarının amacına uygun şekilde işletilmesine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Ayrıca elektronik kelepçe ya da uzaklaştırma kararı olmasına rağmen şiddete maruz bırakılan veya uzaklaştırma kararı ihlal edilen vakalarla karşılaşmaktadır. Yapılan görüşmelerde bazı durumlarda mağdurların uzaklaştırma kararına rağmen fail ile bir araya geldiği veya elektronik kelepçe bulundurulmasına rağmen cihazın evde bırakıldığı ve fail ile temas kurulduğu tespit edilmiştir.

Bu çerçevede, tedbir kararlarının faile yönelik olarak uygulanmasına rağmen karara aykırı davranış sergileyen fail ve mağdurlar için gerekli işlemlerin etkin bir şekilde uygulanması büyük önem arz etmektedir. Böylece hem tedbir kararlarının caydırıcılığı artırılacağı hem de mağdurların güvenliğinin sağlanacağı değerlendirilmektedir.

3.37. Gizlilik Kararlarında Yaşanan Sorunlar

Kurumumuzca yapılan görüşmelerde, gizlilik kararıyla ilgili olarak iki temel sorun yaşandığı ifade edilmiştir. İlk olarak yapılan bazı görüşmelerde gizlilik kararı alınmış olmakla birlikte özellikle evliliğin devam ettiği ve velayet ile ilgili mahkeme kararı bulunmayan durumlarda ortak çocukların olduğu durumda e-okul, e-nabız gibi sistemlerde gizliliğin ihlal edildiği vakaların olduğu anlaşılmıştır. Bu yaşanan durumda ortak çocuğun durumuna bakılırken annenin adres bilgilerinin görüntülenebildiği, bu durumun da güvenlik zafiyetine sebep olduğu anlaşılmıştır. Hatta gerçekleştirilen görüşmelerde SGK sisteminde mağdurun bilgileri görüntülenebildiği yönünde bilgi verilmiştir.

Diğer taraftan gizlilik kararları nedeniyle şiddet mağdurlarının sosyal yardım, sağlık ve eğitim hizmetlerine erişimde çeşitli güçlüklerle karşılaştığı bildirilmiştir. Yapılan bazı görüşmelerde; kadınların kendileri ve çocuklarının hizmetlere erişememesi nedeniyle gizlilik kararlarını kaldırmak zorunda kaldığı ifade edilmiştir.

Örneğin gizlilik kararı bulunan mağdur, çocuğunun okul kaydını yaptırırken ikamet adresinin farklı ilçede/ilde görünmesi nedeniyle kayıt aşamasında sorun yaşanabildiği anlaşılmıştır. Benzer şekilde sağlık hizmetlerinden yararlanırken adres ve gizlilikten kaynaklı aile sağlığı merkezi, MHRS randevularının yanı sıra ekonomik destek talep ettiklerinde de sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları gibi ve buna benzer birçok kurumda problem yaşayabildikleri anlaşılmıştır.

Bazı ŞÖNİM'ler de, okul ve sağlık alanında herhangi bir sorun yaşanmadığı, bunun temel nedeninin çevredeki okullar ve aile sağlığı merkezleri ile yürütülen iş birliği ve koordinasyon çalışmaları olduğu ifade edilmiştir.

Ayrıca, 2024 Ocak ayından itibaren İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü uhdesinde bulunan "6284 Sayılı Kararlar" Modülünün kaldırıldığı ve UYAP Sistemine entegre olan ABS (Aile Bilgi Sistemi) ile yetkinin ŞÖNİM Müdürlerine verildiği anlaşılmıştır. İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğüne, söz konusu kararların bir kısmının kendi sistemlerinde görülmediği, mağdurların adres bölümünün boş veya gizlilik kararının kaldırılmasına rağmen halen adresin ŞÖNİM adresi olarak görüldüğü bilgisinin iletiliği ifade edilmiştir. Bu durum mağdurların farklı kurum ve kuruluşlarda hizmet alması durumunda gizliliğin ifşasına veya hiç hizmet alamamasına neden olmaktadır.

Ayrıca mahkemelerce verilen "Gizlilik Kararının Kaldırılması" kararlarının da UYAP Sistemine eklenemediği, mahkemelerce "BELGENET" üzerinden yazılması veya ŞÖNİM Müdürlüğüne işlem tesisi yapılması durumunda bilgi sahibi olunan vakalarda ABS'ye "Manuel" olarak girişinin yapıldığı belirtilmiştir. Bu sürecin ŞÖNİM'in kontrol, takip ve onaylama gibi durumlarla sorumluluğu ve iş yükünü artıracak değerlendirilmektedir.

İl içinde nüfus ve vatandaşlık hizmetlerinin mevzuata uygun ve düzgün bir biçimde verilmesini ve nüfus kütüklerinin eksiksiz, düzenli ve güncel bir şekilde tutulmasını sağlamak amacıyla gereken tedbirleri almak ve uygulamak, İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü'nün görevidir. Bu süreçle ilgili de yeniden değerlendirme yapabileceği kanaatine varılmıştır.

Bununla birlikte hakkında gizlilik kararı olan kişilerin bilgilerinin gizli olması sebebiyle bir başka hastanede yapılan işlemler ve tanıların görünmediği ifade edilmiştir. Bu durumda daha önceki tanımlar ve tahliller görünmediği için gerekli sağlık tedbirlerinin uygulanmasını engelleyebileceği değerlendirilmiştir. Ayrıca kadın konukevinden hizmet alan ve kronik rahatsızlığı olan hasta mağdurların geçmiş sağlık bilgilerinin görünmemesi sebebiyle ilaç tedavisine devam etmek üzere hastaneye gitmeleri durumunda hastanede sürecin en başından başlamasının tedavilerinin aksamasına sebebiyet verdiği ifade edilmiştir. Benzeri şekilde gizlilik kararı olan kişilerin bazı hastanelerde röntgen, MR, USG gibi

işlemlerinin gerçekleştirilemediği de bildirilmiştir. Bu durumun yanı sıra kadın konukevinden hizmet alan ve gizlilik kararı bulunan bazı mağdurlara KETEM’lerde kanser taraması yaptırılmadığı ifade edilmiştir.

Kurumumuzca yapılan ziyaretlerde gizlilik kararı olan kişilerin muayene önceliğine dair Sağlık Bakanlığı ile imzalanan bir protokol bulunduğu bilgisi alınmıştır. Ancak hastanelerin sistemlerinde öncelikli hasta kısmında 6284 çıkmaması sebebiyle öncelikli kayıt açılmadığı, randevu alınamadığı durumlarda bazı hastanelerle hasta kaydı konusunda anlaşmazlık yaşanabildiği belirtilmiştir.

Ayrıca yapılan çalışmada, mahkemeler tarafından doğrudan verilen gizlilik kararlarında hem kolluk kuvvetlerince hem de ŞÖNİM personeli tarafından vakanın/olayın bilinmemesi bir diğer ifadeyle vakaya yönelik bilgi eksikliği nedeniyle sorun yaşandığı anlaşılmıştır.

Yapılan bazı görüşmelerde ise kadın konukevinden hizmet alan ve gizlilik kararı bulunan mağdurlardan İŞKUR’a yönlendirilenlerin kimlik bilgilerinin gizlenmesi nedeniyle iş profil analizleri yapılamadığı ve işlere uygunluk durumuna yönelik döküm alınamadığı bildirilmiştir. Bu noktada ŞÖNİM’ler, sağlık kuruluşları, İŞKUR ve Milli Eğitim Bakanlığı arasındaki koordinasyonun güçlendirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Yapılan bazı görüşmelerde, Kurulardan hizmet alan ve gizlilik kararı bulunan kadınların çalıştıkları işyerlerinde sigorta işlemlerinin gerçekleştirilemediği, bu durumun Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) sisteminden kaynaklandığı, sigorta girişlerinde hem işyeri hem de çalışanın bilgilerinin sisteme girilmesinin zorunlu olması nedeniyle bu durumun oluştuğu ifade edilmiştir. Ancak belirtilen hususlar kadının bağımsız yaşama geçebilmesini, gelecek hayatı ile ilgili planlar yapabilmesini, iş ve istihdam kaynaklarının sınırlandırılmasına neden olabilmektedir. Dolayısıyla söz konusu hususa yönelik olarak **gizlilik kararı bulunan kadınlar için Sosyal Güvenlik Kurumu ile iş birliği yapılması hizmet alan kadının yararına olacağı** değerlendirilmektedir.

Ayrıca yapılan bazı ziyaretlerde can güvenliği riski bulunan vakalarda kişi hakkında başka bir ilden gizlilik kararı alınabildiği, bu durumda gizlilik kararı bulunan ve resmi olarak adresi başka bir ildeki ŞÖNİM olarak görünen mağdurun bulunduğu ildeki hukuki ve adli yardımdan faydalanamadığı ifade edilmiştir.

Yapılan görüşmelerde gizlilik kararı olan vakalarda, hakkında gizlilik kararı olan kadın için noterde kimlik bilgileri görünmediği ya da adresinin vekalette ve dolayısıyla duruşma zaptında yer alacağı gerekçesiyle vekalet belgesinin çıkartılamadığı anlaşılmıştır. Nüfus kaydı gizlenmiş kadın için Noter tarafından gizlilik kararı görüldükten sonra inisiyatif kullanılan durumların olduğu ancak uygulamada bu yolun tercih edilmediği ifade edilmiştir. Bu bağlamda Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Noterler Birliği ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına konunun değerlendirilmesinde fayda mülahaza edilmiştir.

Kurumumuzca yapılan bazı ziyaretlerde ise haklarında gizlilik kararı bulunan kadın ve çocukların sağlık kuruluşlarında (özellikle hastanelerin Acil Servis birimlerinde) gerçekleştirilen kayıt ve giriş gibi sistemsel işlemlerinde hizmet alanın güncel gizlilik kararı belgesini göstermesine rağmen, hastane çalışanlarının ‘gizli kayıt yapılamadığı’ gerekçesi ile açık kayıt girişi yaparak gizlilik ifşasına sebep olabileceği anlaşılmıştır.

Bazı görüşmelerde de Kurulardan hizmet alan çocukların okul kayıtlarının gerçekleştirilmesi adına İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri ile gerekli resmi yazışmalar yapılmasına rağmen çocukların okul kayıtları sırasında bazı okulların çocukların sosyal hizmet kuruluşundan hizmet aldığını öğrenmesi sebebi ile kaydını yapmak istemedikleri ve süreci uzattıkları, kurumlar arası işbirliği yapılmadığı, dolayısıyla bu durumun çocukların eğitim sürecini olumsuz etkilediği bildirilmiştir. Bu durumun hem kurumlar arası işbirliği ilkelerine aykırı olduğu hem de çocukların eğitim hakkını olumsuz etkilediği değerlendirilmektedir.

3.38. Silah Teslimine İlişkin Mevzuat ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Tespitler

6284 sayılı Kanunun 5'nci maddesinde; *"Şiddet uygulayanlarla ilgili olarak aşağıdaki önleyici tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere hâkim tarafından karar verilebilir:*

g) Bulundurulması veya taşınmasına kanunen izin verilen silahları kolluğa teslim etmesi.

ğ) Silah taşıması zorunlu olan bir kamu görevi ifa etse bile bu görevi nedeniyle zimmetinde bulunan silahı kurumuna teslim etmesi." hükmü yer almaktadır.

6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 7'nci maddesinde 2019 yılında yapılan değişiklik sonucunda ise *"08.03.2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında haklarında tedbir kararı verilenlere tedbir kararı süresince ateşli silahları taşıma ve bulundurma izni verilmez, varsa ruhsat verilmesine ve yenilemesine ilişkin işlemler bekletilir. Bunların ruhsata bağlanmış silahları ise tedbir kararı kalkıncaya kadar genel kolluk kuvvetleri tarafından muhafaza altına alınır."* düzenlemesine yer verilmiştir.

Benzeri şekilde 2521 sayılı Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Kanunun ek 1'nci maddesinde *"08.03.2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında haklarında tedbir kararı verilenlere, tedbir kararı süresince bu Kanun kapsamındaki yivsiz av tüfekleri, spor ve nişan tüfek ve tabancaları taşıma ve bulundurma izni verilmez, varsa ruhsat verilmesine ve yenilemesine ilişkin işlemler bekletilir. Bunların bu Kanun kapsamında ellerinde bulunan yivsiz av tüfekleri, spor ve nişan tüfek ve tabancaları ise tedbir kararı kalkıncaya kadar genel kolluk kuvvetleri tarafından muhafaza altına alınır."* hükümleri bulunmaktadır.

Her iki Kanun hükmünde de **6284 sayılı kanun kapsamında hakkında işlem yapılan şahıslara tabanca/tüfek ruhsatı verilemeyeceği**, verilmişse ruhsata konu tabancaların tedbir süresince kolluk kuvvetleri tarafından muhafaza altına alınacağı belirtilmektedir.

Ancak saha ziyaretlerinde, mevzuatın açık hükümlerine rağmen tedbir uygulanan kişilerin ruhsatlı tüfek ve silahlarını rızaen teslim etmekten kaçındığı durumların bulunduğu ifade edilmiştir. Her iki Kanunda da silahın teslim edilmemesi hâline ilişkin açık bir cezai yaptırım bulunmamasının uygulamada ciddi tereddütlere yol açtığı belirtilmiştir. Bu durumlarda kolluk tarafından Cumhuriyet savcılıklarına yapılan başvurularda, olayın 6284 sayılı Kanun kapsamında Aile Mahkemelerinin görev alanına girdiği gerekçesiyle talimat verilmediği; Aile Mahkemelerine yapılan bildirimlerde ise hususun 6136 ve 2521 sayılı kanunlara aykırılık teşkil ettiği ve savcılık talimatı doğrultusunda işlem yapılması gerektiği bilgisinin verildiği belirtilmiştir. Belirtilen söz konusu durumların da uygulamada silahların kolluk tarafından muhafaza altına alınmasında güçlükler neden olduğu anlaşılmaktadır.

Bu kapsamda 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun ile 2521 sayılı Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Kanun'a 6284 sayılı Kanun uyarınca tedbir uygulanan şahısların tabanca/tüfeklerini teslim etmediği durumlarda uygulanacak cezai müeyyidelerin eklenerek tereddütlerin giderilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Böylece söz konusu düzenleme ile hem kolluğun yetki ve sorumluluklarını netleştirileceği, hem de silah teslim sürecinin etkin bir şekilde yürütülmesini sağlayacağı değerlendirilmiştir.

3.39. Ruhsatsız Silahlarla Mücadele

2024 ve 2025 (ilk 9 ay) yıllarında meydana gelen kadın cinayetleri incelendiğinde cinayetlerin %57'sinin ateşli silahlarla gerçekleştirildiği ve söz konusu silahların %84 oranında ruhsatsız olduğu görülmektedir. Dolayısıyla ateşli silahların yaygınlaşması kadına yönelik şiddet konusunda bir risk oluşturmakta ve kadının yaşam hakkını doğrudan etkilemektedir.

Ateşli silahların ve kesici aletlerin cinayet kullanımındaki oranları dikkate alındığında failerin silah erişiminin kolay olması kadınların öldürülme olasılığını artırdığı değerlendirilmektedir. Bu durumun yanı sıra failin sahip olduğu silah sadece fiziksel saldırı için değil aynı zamanda fiziksel saldırı ihtimalini de kuvvetlendirdiğinden mağdurlar üzerinde bir baskı aracına dönüşebileceği, bu nedenle fiziksel şiddet olmasa da psikolojik şiddetin meydana geleceği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bireysel silahlanmanın sınırlandırılması sadece fiziksel tehditleri azaltmakla kalmaz aynı zamanda psikolojik güvence de sağlamaktadır.

Bu kapsamda gerek kadına yönelik şiddet gerekse toplum güvenliği için ateşli silahlara erişimin zorlaştırılması için çalışmaların yapılması, ruhsat süreçlerinin sıkılaştırılması ve kişilerin silah edinmesini engelleyen düzenlemelerin etkin biçimde uygulanması gerekmektedir. Hiç şüphesiz ki şiddetle mücadele çalışmalarında silahsızlanmanın yer alması hem kadınların güvenliği için hem de şiddetsiz bir toplum için gereklidir.

Sonuç olarak; kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında silahsızlanma kritik bir öneme sahip olup buna yönelik çalışmaların yapılması hem kadın hem de toplumsal bağlamda kritik değer taşımaktadır.

3.40. Alo 183

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına başvurular, Alo 183 çağrı merkezi aracılığıyla gerçekleştirilebilmektedir. 7 gün 24 saat esasına göre hizmet veren bu merkezde, özel olarak eğitim almış personelin şiddet vakalarında doğrudan yönlendirme yapması büyük önem taşımaktadır.

Buna karşın, Alo 183 hattına yalnızca şiddet vakaları değil aile, kadın, çocuk, engelli, yaşlı, şehit yakınları ile gaziler ve gazi yakınlarına yönelik hizmetlere ilişkin de çağrılar gelmektedir. Durumun aciliyetine göre bir değerlendirme yapıldığı anlaşılmakla birlikte birden fazla hizmet kaleminin tek hat üzerinden yürütülmesi, kişilerin bekletilmesine ve farklı yerlere yönlendirilmesine yol açmaktadır.

Bu kapsamda özellikle acil müdahale gerektiren şiddet vakalarının zaman kaybı yaşamadan ele alınabilmesi amacıyla diğer hizmet birimlerinden bağımsız olarak yalnızca şiddetle mücadeleye ilişkin özel bir hattın tahsis edilmesinde fayda mülâhaza edilmiştir.

Toplumsal bir sorun alanı olan kadına yönelik şiddet konusundaki uluslararası deneyimler, hiçbir ülkenin kısa vadede kadına karşı şiddeti tamamen ortadan kaldıracak bir çözüm geliştiremediğini göstermektedir. Buna karşın her biri ülkemizi derinden etkileyen tek bir kadın cinayetinin dahi mevcudiyeti, tüm kişi, kurum ve kuruluşların kadına yönelik şiddetle etkin şekilde mücadele etmesi gerektiğini göstermektedir.

Türkiye'nin beşer yıllık dönemlerle uygulamaya koydukları eylem planları, önemli bir yol haritası oluşturmaktadır. Kurumumuzca Özel Rapor çalışması ile Kadına Karşı Şiddet Eylem Planı ve İnsan Hakları Eylem Planında Katkı Sunulması hedeflenmiştir. **Bu nedenle saha çalışması yapılmış ve tespit ve önerilere odaklanılmıştır.**

Konunun tarafları ile dokuz ilde gerçekleştirilen 53 yüz yüze görüşme ve 36 ayrı idareden talep edilen bilgi ve belge yazılarına idarelerce verilen cevaplardan hareketle, kadına yönelik şiddetle

mücadelenin etkinliğini artırmayı hedefleyen önerilerde bulunulmuştur. **Sahada yapılan tespitlerin yanı sıra konuyla ilgili verilerin incelenmesi ve sahada çalışan uzman personelin deneyimlerinin aktarılması yoluyla**, kadına karşı şiddetle mücadele katkı sağlayacak somut öneriler sunulmaya çalışılmıştır.

Kurumumuzca yapılan saha ziyaretleri, ülkemizde kadına yönelik şiddetle mücadelede mevzuat ve uygulamalar açısından kayda değer ilerlemeler sağlandığını ancak yapısal konularda ve kurumlar arası koordinasyon boyutunda yaşanan eksikliklerinin giderilmesine ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymaktadır.

Gerçekleştirilen incelemeler; ilgili kurumlar arasında etkin koordinasyon sağlandığında, kadına yönelik şiddetle mücadelede yürütülen faaliyetlerin vakaların önlenmesi ve azaltılmasında doğrudan katkı sağladığını ortaya koymaktadır. Mevcut veriler, tek bir kurumun sorumluluk üstlenmesinin yeterli olmadığını; aksine, etkin ve bütüncül bir yaklaşım için kurumlar arası işbirliğinin zorunlu olduğunu göstermektedir.

Nitekim Kurumumuzun idarelerden temin ettiği bilgi ve belgelere göre de, 2024 yılı ve 2025 yılının ilk dokuz ayında gerçekleşen kadın cinayetlerinin **% 89'unda devam eden bir tedbir kararı mevcut değildir**. Bu durumun yanı sıra 2024 yılı ve 2025 yılının ilk 9 ayındaki kadın cinayetleri incelendiğinde, cinayet faillerinin %73'ünün sabıka kaydı olduğu görülmüştür. Söz konusu verinin elektronik kelepçe kararı verilirken risk tespitine yönelik önemli bir değerlendirme imkânı verdiği anlaşılmıştır.

Aynı şekilde Kadına yönelik şiddetle mücadelede önemli bir yere sahip olan elektronik kelepçe kararlarına yönelik Kurumumuzca yapılan incelemeler ve görüşmelerde; elektronik kelepçe vakalarında kadın cinayetlerinin, metroda sinyal alınamaması gibi istisnai durumlarda söz konusu olabildiğini göstermiştir.

KADES hakkında yapılan incelemede de 01.10.2025 tarihi itibarıyla uygulamanın **8.788.488 kadın tarafından** indirildiği ve Emniyet ve Jandarma ekiplerince KADES ihbarına genel suç ihbarlarından daha çabuk müdahale edildiği tespit edilmiştir. Ancak söz konusu verilere rağmen ölüm tehlikesi olan bazı kadınlar tarafından daha önce elektronik kelepçe ya da genel olarak tedbir kararı talep edilmemesinin, kadınların ya müracaat edilse dahi etkili bir sonuç alınamayacağını düşüncülerinden ya da hayatlarının tehlikede olduğuna yeterince inanmamalarından kaynaklandığı görülmüştür.

Bu noktada öncelikle ele alınması gereken husus, **cezasızlık algısının ortadan kaldırılmasıdır**. Nitekim sahada yapılan çalışmalar, toplumda cezasızlık algısının bulunduğunu, cezaların az olduğuna inanıldığını ve halkın halen cezaların artırılması talebinin olduğunu göstermiştir. Toplumda var olan kadının yeterince korunmadığı ve yapılacak müdahalelerin etkili olmayacağı yönündeki algı, kadına karşı şiddetle mücadelede başarı sağlanmasını güçleştirmektedir.

Esasen cezaların artırılması ve ısrarlı takip gibi yeni suç tiplerinin tanımlanması caydırıcılığın sağlanması açısından önemlidir. Ancak bu düzenlemelerin beklenen etkiyi gösterebilmesi, etkin ve ivedi bir yargılama süreci ve toplumsal farkındalığın yükseltilmesi gibi unsurlarla desteklenmesine bağlıdır.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede oluşabilecek bir aksama, cinayet gibi telafisi mümkün olmayan sonuçlara yol açma riskine sahiptir. Bu nedenle konu, yalnızca tek bir kurumun görev ve sorumluluğu olarak değerlendirilmemeli; bütüncül bir yaklaşım çerçevesinde ele alınmalıdır. Nitekim konunun çok yönlü olması da şiddet ve aile içi şiddetle mücadelede tüm ilgili kurumların koordinasyon içinde hareket etmesini zorunlu kılmaktadır. Gerek ulusal düzeyde gerekse yerel düzeyde ilgili kurumlar arasında koordinasyonun hızlı, etkin ve sistematik bir şekilde sağlanması, kadına yönelik şiddetle mücadelede hem mağdurların korunmasına yönelik uygulamaların etkinliğini artıracak hem de müdahaleye dayalı mekanizmaların etkinliğini artıracaktır.

**T.C. KAMU DENETÇİLİĞİ
KURUMU**

(OMBUDSMANLIK)

kadin.ombudsman.gov.tr

SONUÇ ve ÖNERİLER

Yasa koyucu, 2021 yılında Türk Ceza Kanunu'nda yapılan değişiklikler ile kadına karşı işlenen yaralama ve öldürme suçlarına ilişkin yaptırımları önemli ölçüde ağırlaştırmıştır. Bu kapsamda, kasten öldürme suçunun "kadına karşı" işlenmesi durumunda kişinin ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılması öngörülmüştür. Ayrıca geçmiş yıllarda kamuoyunda 'kravat indirimi' şeklinde anılan ve kadına karşı şiddet veya kadın cinayeti davalarında eleştirilen failin duruşmada sırasında mahkemeyi etkilemeye yönelik şekli tutum ve davranışları takdiri indirim nedeni olarak dikkate alınmamaktadır.

Buna karşın kadın cinayeti haberlerinin reyting kaygısıyla yayınlanması ve mahkemelerce verilen kararların hukuki bağlamdan uzak bir dille aktarılması zihinlerde cezasızlık algısının devamına yol açmaktadır. Bu yönüyle söz konusu yayınlar şiddete uğrayan kadının Devlet tarafından korunması mümkünken tedbir veya elektronik kelepçe kararı için müracaat etmemesine, fail açısından da olası ceza tehdidinin caydırıcılık oluşturmamasına neden olmaktadır.

Kadın cinayetlerinin önlenmesinde öncelikle cezasızlık algısının ortadan kaldırılmasına yönelik tedbirler ele alınmalı ve bu kapsamda dijital, sosyal, basılı medya dâhil tüm medya araçlarında, şiddetin normalleştirilmesine yol açan ve şiddet faillerinin davranışlarını olumsuz yönde etkileme potansiyeline sahip olan içerikleri engellemeye ilişkin katı önlemler alınması gerekmektedir. Senelerdir pek çok rapora konu olan etik değerlerle uyumlu ve sorumlu yayıncılık anlayışının yaygınlaştırılması, medya hizmet sağlayıcılarının izlenme kaygısı nedeniyle fiilen mümkün olmamıştır. Yüksek izlenme oranlarının medya kuruluşlarına sağladığı reklam getirisinin RTÜK tarafından uygulanan idari para cezalarına nispeten çok daha yüksek olması, cezaların caydırıcı olmasına engel teşkil etmektedir. Televizyon kanallarında yayınlanmasını takiben sosyal medya mecralarında da yayınlanarak milyonlarca kişinin erişimine sunulan ve bunun sonucunda normalleştirilen kadına ve çocuğa karşı şiddet muhteva eden içeriklere karşı **etkili ve sürdürülebilir önlemlerin alınması gerektiğinden** bu konuda mevzuat düzenlemesi yapılabileceği değerlendirilmiştir.

Basın özgürlüğü Anayasanın 28'inci maddesi ile güvence altına alınarak basının hür olduğu ve sansür edilemeyeceği düzenlenmiştir. Ancak basın hürriyeti de sınırsız olmayıp Anayasada sayılan amaçlarla sınırlandırılabilir. Nasıl ki günümüzde **hiçbir televizyon yayınında tütün ürünlerinin özendirilmesine izin verilmiyor** ve **"sigara da hayatın bir gerçeği, bizim bu gerçekliği de yayımlama hakkımız var"** ifadeleriyle, **bu yasağın sansür olduğu iddia edilemiyorsa, aynı şekilde kadına ve çocuğa karşı şiddet içeren içeriklerin çekilmesine ve yayınlanmasına izin verilmemesi** gerekmektedir. Bu gerekçelerle kadın ve hatta çocuk cinayetlerine ilişkin haberlerin yayınlanma usulleri ile ilgili kurallar belirlenmesi zorunluluk arz etmektedir.

Sosyal medya ve diğer medya araçları aracılığıyla koruma kararlarının etkinliğine ilişkin farkındalığın artırılması ve KADES uygulamasının daha bilinir hale getirilmesi de, kadına karşı şiddetle mücadelede önemli katkılar sunacaktır.

Bunların yanı sıra şiddetin öğrenilen bir davranış olduğu ve davranış kodlarının erken yaşlardan itibaren olduğu dikkate alındığında tüm eğitim ve öğretim müfredatına kadına yönelik şiddet konularında zorunlu ders içeriklerinin eklenmesinde fayda bulunduğu anlaşılmıştır. Özellikle erken yaşlardan itibaren öğrencilere insan hakları, davranış bilimleri ve iletişim alanlarında eğitim verilmesinin, şiddetin önlenmesi açısından uzun vadede sonuç vermesine rağmen köklü bir etki yaratacağı değerlendirilmektedir.

Bu noktada 43 ilin geçiş noktası olan Kırıkkale'de şehrin geçiş noktalarında, bütün toplumca kabul gören sanatçımız Neşet Ertaş'ın **"Kadınlar insandır, biz insanoğlu"** sözüne yer verilmesi gibi, diğer il girişlerinde de uygulanabilecek iyi uygulama örnekleri mevcuttur.

Aile içi şiddet vakalarının tespit edilmesine okullardaki rehber öğretmenler ve birinci basamak sağlık kuruluşları başta olmak üzere birçok kamu görevlisi ve kurum katkı sunabilecek konumdadır. Ancak ilgili kurumların zaman zaman bu konudaki sorumluluğun yalnızca Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına ait olduğu düşüncesiyle ivedilikle çalışma yapılmaması, olaylara müdahale sürecinde gecikmelere neden olabilmektedir.

Rapor hazırlık sürecinde 6284 sayılı Kanun'un uygulanmasında kavram ve kapsam farklılıklarının bulunduğu ve bazı vakalarda Kanunun kapsamı ile uyumlu olmayan uygulamaların bulunduğu tespit edilmiştir. Nitekim sevgili, nişanlı veya yabancı bir erkek tarafından gerçekleştirilen şiddet veya ısrarlı takip iddialarının kanun kapsamına girmediği yönünde yanlış bir değerlendirme yapılabildiği gözlemlenmiştir. Diğer taraftan trafik kazası, komşu uyuşmazlıkları gibi farklı sebeplerle gerçekleşen yaralama ve ölüm vakalarının ise Kanun kapsamında değerlendirildiği bu durumun da veri doğruluğunu olumsuz etkilemenin yanı sıra yargısal ve idari süreçlerde aksamalara yol açtığı anlaşılmıştır. Ancak kadına yönelik şiddetle mücadelede veri toplama, analiz ve değerlendirme çalışmaları karar alma süreçleri ve müdahale planlarının oluşturulması açısından kritik öneme sahiptir. Yapılan bazı ziyaretlerde ise mevcut çalışmaların sınırlı kaldığı, verilerin güncel, doğru ve ayrıntılı analizinin yapılamadığı anlaşılmış olup, bu konuda özen gösterilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Ayrıca yapılan incelemelerde elektronik kelepçe uygulamasının fail üzerinde caydırıcı etki yarattığı ve mağdur güvenliğini artırdığı tespit edilmiş olup, raporun üçüncü bölümünde ayrıntılarıyla yer verilen iyileştirmelerin yapılması, meslek elemanlarının kimlik bilgilerinin gizli tutulması, illerde mutlaka yedek elektronik kelepçe bulundurulması, faile elektronik kelepçe uygulanmasına yönelik ayrıntılı bilgi verilmesinin fayda sağlayacağı mülahaza edilmektedir.

KADES uygulamasının erken müdahalede etkili olduğu görülmekle birlikte asılsız ihbarlar ve bazı teknik sorunların meydana gelebildiği anlaşıldığından, Üçüncü Bölüm'de sistem iyileştirmeleri ile kullanıcı bilgilendirmesinin güçlendirilmesi gerektiği açıklanmıştır.

İllerdeki Jandarma Komutanlıkları ve Emniyet Müdürlüklerince suç işlenmeden olası mağdurlara yönelik ziyaretler gerçekleştirilerek ilgili kişilere kadına karşı şiddetle mücadele yöntemleri ve KADES hakkında bilgi verilmesinin şiddetle mücadelede fayda sağladığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda farkındalık oluşturan önleyici çalışmaların artırılmasının sürece katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Konukevlerine yönelik yapılan gözlemlerde ise, uygulamada **yalnız 37 Belediyenin konukevinin olması, 2012 yılında** Belediyeler Kanunu'nda yapılan değişiklik ile nüfusu yüz binin üzerinde olan çoğu Belediyelerin **yükümlülüklerini yerine getirmediğini göstermektedir**. Bu noktada **belediyelerin** asgari olarak konukevini açmaları ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile protokol imzalayarak işletim masraflarını yüklenmek suretiyle Bakanlığa devrini gerçekleştirmeleri yönünde mevzuat değişikliği yapılması, **aksi durumun da yaptırıma bağlanması** gerektiği değerlendirilmektedir.

Raporda tespit edildiği üzere, il nüfusundan bağımsız olarak her ilde en az bir konukevi ve bir ilk kabul merkezi bulunmalıdır. Böylece mesai saatleri dışında müracaat eden şiddet mağduru kadınların, sosyal çalışmacı ile görüşüp değerlendirme raporu alınmadan, konukevine kabul edilme riski ortadan kaldırılmalıdır. Belediyelerin konuk evi açarak Bakanlığa devretmeleri, şiddete uğrama riski olmayan sadece barınma amaçlı müracaat eden kadınların ihtiyaçlarının giderilmesini ve konukevlerinde ihtisaslaşmayı sağlayacaktır. Aynı durum zaruri olarak konukevinde bulunduğu tespit edilen şiddet mağduru olmayan ancak barınma amaçlı konukevlerinde bulunan yaşlı ve engelliler için de geçerlidir.

Şiddet vakalarında uygulanan tedbir kararlarının etkili olması açısından, vakanın ve kararın özelliğine göre devamlı ve zorunlu olmasının dikkatle değerlendirilmesi gerekmektedir. Ayrıca kadına karşı şiddetle mücadelede alınması gereken tedbirlerin ivedilikle alınması karar öncesi ve sonrasında faille de görüşülmesi gerekmektedir.

Failin izlenmesi ve rehabilitasyonu ile öfke kontrolü ve stres yönetimi konularında eğitimlere tabi tutulmasının yanı sıra uzaklaştırma kararlarının etkin şekilde uygulanması gibi önleyici tedbirlerin bütüncül bir yaklaşımla ele alınması **şiddet döngüsünün kırılmasında** temel bir gerekliliktir. Faile verilecek bilgilendirme ve eğitimlerin, sosyal hizmet merkezlerinde verilmesi böylece mağdur ve failin karşılaşmasının engellenmesi gerekmektedir. Gelineen noktada **tedbirlerin ihtiyari değil zorunlu hale getirilmesi** ve tedbirlerin etkili olması açısından tek defa ile yetinilmeyip devamlı hale getirilerek gerekli kolaylıkların sağlanmasında fayda mülahaza edilmektedir.

Rapor sürecinde yapılan görüşmelerde, bağımlılığın şiddet riskini artıran önemli bir faktör olarak öne çıktığı ve şiddet failerince mevcut bağımlılık programlarına katılım oranlarının aşırı düşük olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, zorunlu müdahale mekanizmalarının geliştirilmesine yönelik değerlendirme yapılmalıdır.

Mağdur kadınlara hukuki destek sağlanabilmesi için Baroların adli yardım destek merkezleri kuvvetlendirilmeli, mahalli idarelerle ortaklaşa eğitim verilmesi ve hukuki bilgilendirme yapılması için protokol düzenlenmesi teşvik edilmelidir.

ŞÖNİM'ler ve ilgili kurumlar ile arasındaki veri paylaşımı ve koordinasyonun artırılması, mağdur kadınların ve çocukların risk değerlendirmesinin daha hızlı ve doğru şekilde yapılmasına katkı sağlayacaktır.

Şiddet nedeniyle konukevinde barınan kadın ve çocukların desteklenmesi, mağdurlara mevcut olan İŞKUR desteğiyle iş imkânı sunulmasının yanı sıra işe başlamadan önce mutlak suretle uyum sürecinden geçirilmeleri mağdurların şiddet döngüsünden sıyrılarak hayata uyum sağlamalarına katkı sağlayacaktır.

Rapor kapsamında Kurumumuzca gerçekleştirilen ziyaretlerde bazı illerde konukevlerinin yeterli düzeyde kapasiteye ve fiziki koşullara sahip olduğu tespit edilirken bazı illerde ise önemli düzeyde iyileştirme yapılmasına ihtiyaç duyulduğu saptanmıştır. Bunun yanı sıra güvenlik ve hizmet kalitesinin artırılması amacıyla özel gereksinimli gruplara yönelik ihtisaslaşmış konukevi modellerinin uygulamaya alınması gerekmektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede görev alan Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri, ŞÖNİM'ler, kadın konukevleri, kolluk personeli ile hakim ve savcılara verilen/verilmesi planlanan eğitimlerden beklenen faydaların yüksek olduğu değerlendirilmiştir. Bu noktada eğitimlerin sürekliliğinin sağlanması gerektiği değerlendirilmiştir.

Ayrıca üst düzey yöneticilerin sürece aktif katılımı, kurumlar arası koordinasyonun güçlendirilmesi, şiddetin önlenmesi ve tekrarın önüne geçilmesi açısından kritik öneme sahiptir.

Kurumumuzca yapılan görüşmelerde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Toplantılarına, valilerin bizzat katılarak verdiği önemi göstermesinin şiddetle ilgili vaka sayılarının azalmasına önemli katkı sağladığı anlaşılmıştır. Bu kapsamda şiddetle mücadeleyi konu alan toplantılara gereken hassasiyetin azami ölçüde gösterilmesi fayda sağlayacaktır.

Ayrıca farkındalığın artırılmasına katkı sunmak için Cumhuriyet Savcıları ve Aile Hakimlerinin en azından belli periyotlar halinde ilgi toplantılara katılmasında fayda olduğu değerlendirilmektedir.

Mağdurların kimlik değişimi kararlarının uygulanması sürecinde karşılaştıkları ekonomik ve sosyal güçlükler ile gizlilik kararlarındaki sistemsel bazı sorunların, mağdur güvenliğini ve hizmetlere erişimi olumsuz etkilediği anlaşılmıştır. Koruma mekanizmalarının etkinliğinin artırılması ve mağdurların destek hizmetlerinden yeterli düzeyde yararlanması amacıyla bu konuda çalışma yapılmasında fayda bulunmaktadır.

Kadına yönelik şiddet mağdurlarının korunmasında ŞÖNİM, konukevleri, sosyal hizmet merkezleri, kolluk kurumlarının yanı sıra KADES ve elektronik kelepçe uygulamalarının ve hukuki destek mekanizmalarının etkin kullanımı kritik öneme sahiptir. ŞÖNİM personelinin zaman zaman şiddet uygulayanlar tarafından tehdit edilmesi personelin güvenliğini artırmaya yönelik tedbirlerin alınmasını zorunlu kılmaktadır.

Kolluk personeli ve adli aktörlerin eğitim ve motivasyonunun artırılması, aile danışmanlığı ve adli destek hizmetlerinin yaygınlaştırılması; konukevlerinin ihtisaslaşmış hizmet modelleriyle güçlendirilmesi ve kreşlere yönelik üçüncü bölümde belirtilen düzenlemelerin yapılması; mağdurların hem fiziksel hem de psiko-sosyal güvenliğinin sağlanmasında belirleyici rol üstlenecektir.

Ayrıca kadın cinayeti faillerinin önemli bir kısmının sabıkalı olması ve faillerin ceza infaz kurumundan izinle çıkışı yaptıkları sırada gerçekleştirdikleri kadın cinayetlerinin varlığı göz önüne alındığında söz konusu durumda failin elektronik kelepçe ile izlenmesi seçeneğini değerlendirilmelidir. Ceza infaz kurumları tarafında tahliye edilen şiddet failleri ŞÖNİM'e bildirilerek mağdur kadınların bilgilendirilmesi sağlanmaktadır. Söz konusu uygulama oldukça önem taşımakta olup ayrıntılı tespit ve önerilerimiz üçüncü bölümde yer almaktadır.

6284 sayılı Kanun gereği ruhsat aşamasında kadına karşı şiddet suçları dikkate alınmakla birlikte, ateşli silahlarla işlenen cinayetlerin %84'ünün ruhsatsız silahlarla gerçekleştirilmesi, bireylerin özellikle ruhsatsız silahlara erişimin sınırlandırılması için çalışma yapılması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Ayrıca 6284 sayılı Kanun kapsamında hakkında işlem yapılan şahıslara tabanca/tüfek ruhsatı verilemeyeceği, verilmişse ruhsata konu tabancaların tedbir süresince kolluk kuvvetleri tarafından muhafaza altına alınacağı belirtilmektedir. Ancak mevzuatın açık hükümlerine rağmen tedbir uygulanan kişilerin ruhsatlı tüfek ve silahlarını rızaen teslim etmekten kaçındığı anlaşılmıştır. Bu bağlamda 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun ile 2521 sayılı Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Kanun'a 6284 sayılı Kanun uyarınca tedbir uygulanan şahısların tabanca/tüfeklerini teslim etmediği durumlarda uygulanacak cezai müeyyidelerin eklenerek tereddütlerin giderilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Sonuç olarak kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve mağdurların etkin biçimde korunması için hukuki, sosyal ve psikososyal destek mekanizmalarının geliştirilmesi, kurumlar arası koordinasyonun güçlendirilmesi, koruyucu ve önleyici tedbirlerin uygulanabilirliğinin artırılması ve mağdurların ihtiyaçlarına uygun hizmet modellerinin yaygınlaştırılması gerekmektedir. Bu bütüncül yaklaşım hem şiddet mağdurlarının güvenliğinin sağlanmasına hem de toplumsal düzeyde şiddetin azaltılmasına önemli katkı sunacaktır.

Bu bağlamda Özel Raporun Üçüncü Bölümünde ayrıntılı olarak belirtilen tespit ve önerilerinden başat olanları özetlemek gerekirse;

- Kadına yönelik şiddetle mücadelede toplumda var olan “kadın zaten korunmuyor” algısının yıkılması,
- Şiddet içeren davranışların TV programları aracılığıyla normalleştirilmesini önlemeye yönelik toplumsal farkındalık çalışmaları yürütülmesi,
- Medya içeriklerinin etik kurallar çerçevesinde oluşturulması, sigara örneğinde olduğu gibi kadın ve çocuğa karşı şiddet içeren sahnelerin çekilmesinin ve yayınlanmasının tamamen engellenmesi,
- Şiddet davranışlarının küçük yaşlarda öğrenildiği ve benimsendiği dikkate alınarak erken yaşlardan itibaren insan hakları ve olumlu davranışlara yönelik eğitimlerin verilmesi,
- Kadın cinayetlerinin önemli bir kısmının boşanma sürecinde gerçekleştiği dikkate alınarak anlaşmalı olmayan boşanmalarda aile danışmanlığının zorunlu hale getirilmesi, anlaşmalı olmayan boşanmalarda taraflar arasındaki gerginlik ve şiddet olaylarına yönelik psikososyal ve hukuki yönlendirme yapılması,
- Kadın konukevlerine yönelik kapasite artırılması ihtiyacı doğrultusunda yeni konukevleri inşa edilmesi bazı mevcut konukevlerinin iyileştirilmesi, özel gereksinimli bireylere yönelik olarak ihtisaslaşmış konukevleri açılması, özellikle mesai saati sonrası gerçekleşen vakalar için her ilde en azından bir konuk evi ve bir kabul merkezinin açılmasına yönelik çalışma gerçekleştirilmesi,
- ŞÖNİM ve kadın konukevi personeline yönelik personel ihtiyacı belirlenerek ek kadro tahsis edilmesi, personele yönelik eğitimlerin sürekli ve düzenli hale getirilmesi ve ŞÖNİM’deki güvenlik önlemlerinin artırılması,
- Ulusal ve yerel düzeydeki kurumlar arasındaki koordinasyonun güçlendirilmesi,
- Gerek ulusal gerek yerel düzeyde kadına karşı şiddet vakalarına ilişkin doğru ve güvenilir veri toplanmasına ve analiz edilmesine yönelik çalışma yapılması,
- Veri toplama ve analiz süreçlerine yönelik olarak ulusal düzeyde olduğu gibi yerel düzeyde de analiz çalışmaları yapılması,
- Kimlik değişimi ve gizlilik kararlarına yönelik süreçlerin iyileştirilmesi ve söz konusu kararların psikososyal ve ekonomik desteklerle birlikte yürütülmesi,
- Şiddetin ve tekrarının engellenmesi için üst düzey yöneticilerin sürece aktif katılımının teşvik edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

KAYNAKÇA

- Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, <https://magdur.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/adm-nedir> (Erişim Tarihi: 10 Kasım 2025).
- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, <https://aile.gov.tr/ksgm/siddete-maruz-kalindiginda>, (Erişim Tarihi: 04 Kasım 2025).
- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 19.09.2025 tarihli ve 17793176 sayılı yazısı.
- Aksaray Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 05.09.2025 tarihli ve 17641531 sayılı yazısı, 16.09.2025 tarihli ve 17782705 sayılı yazısı.
- Aksaray İl Emniyet Müdürlüğü'nün 24.10.2025 tarihli ve 2025102411054082361 sayılı yazısı.
- Ankara 1 no.lu Barosunun 30.10.2025 tarihli ve 98387 sayılı yazısı.
- Ankara 2 no.lu Barosunun 15.10.2025 tarihli ve 8162 sayılı yazısı.
- Ankara Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 29.08.2025 tarihli ve 17547045 sayılı yazısı.
- Ankara İl Emniyet Müdürlüğü'nün 01.09.2025 tarihli ve 2025082915250326014 sayılı, 09.10.2025 tarihli ve 2025100911373118791 sayılı, 15.10.2025 tarihli ve 91244-2025101312470720338 sayılı, 24.10.2025 tarihli ve 2025101411535342021 sayılı yazıları.
- Ankara İl Jandarma Komutanlığının 28.08.2025 tarihli ve 41804030 sayılı yazısı.
- Birleşmiş Milletler Batı Asya Ekonomik ve Sosyal Komisyonu, <https://archive.unescwa.org/our-work/beijing-declaration-and-platform-action>, (Erişim Tarihi: 15 Ekim 2025).
- Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi (2015), <https://www.un.org/en/conferences/environment/newyork2015> (Erişim Tarihi: 15 Ekim 2025).
- Birleşmiş Milletler, <https://turkiye.un.org/tr/sdgs/5>, (Erişim Tarihi: 15 Ekim 2025).
- Çankaya İlçe Emniyet Müdürlüğü'nün 26.09.2025 tarihli ve 2025092511492555093 sayılı yazısı.
- Çankırı Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 05.09.2025 tarihli ve 17627545 sayılı yazısı.
- Çankırı İl Emniyet Müdürlüğü'nün 28.08.2025 tarihli ve 2025082810370011053 sayılı yazısı.
- Çankırı İl Jandarma Komutanlığının 15.09.2025 tarihli ve 42281199 sayılı yazısı.
- Çankırı Valiliği, <http://www.cankiri.gov.tr/yaran>, (Erişim Tarihi: 23 Ekim 2025).
- Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 16.10.2025 tarihli ve 2025101609234771745 sayılı yazısı.
- Eskişehir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 04.09.2025 tarihli ve 17597098 sayılı yazısı.
- Eskişehir İl Emniyet Müdürlüğü'nün 16.09.2025 tarihli ve 2025091210571840352 sayılı yazısı.
- Eskişehir İl Jandarma Komutanlığının 28.08.2025 tarihli ve 41810153 sayılı yazısı.
- Etienne G. Krug, Linda L. Dahlberg, James A. Mercy, Anthony B. Zwi and Rafael Lozano, (2002), WHO, World Report On Violence And Health, s.6.

- European Union, Publications Office of the European Union, EU-gender-based violence survey-Key Results, (Erişim Tarihi: 16.11.2025).
- https://archive.unescwa.org/sites/www.unescwa.org/files/u1281/bdpfa_e.pdf, (Erişim Tarihi: 13 Ekim 2025).
- <https://sozluk.gov.tr/>. (Erişim Tarihi: 14 Ekim 2025).
- <https://www.aile.gov.tr/uploads/ksgm/uploads/pages/dagitimda-olan-yayinlar/kadina-yonelik-siddetle-mucadele-ulusal-eylem-plan-2016-2020-icin-tiklayiniz.pdf>, (Erişim Tarihi: 14 Ekim 2025).
- https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2019/03/society-at-a-glance-2019_g1g9f661/soc_glance-2019-en.pdf, (Erişim Tarihi: 31.10.2025).
- <https://www.oecd.org/en/data/indicators/violence-against-women.html>, (Erişim Tarihi: 01 Kasım 2025).
- İçişleri Bakanlığı, <https://icisleri.gov.tr/kades-uygulamasina-uluslararası-odul> (Erişim Tarihi: 06 Kasım 2025).
- İller İdaresi Genel Müdürlüğü'nün 24.10.2025 tarihli ve 117033 sayılı yazısı.
- Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (2016), Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi Genel Tavsiye Kararları (1986-2013), <https://kadin.ombudsman.gov.tr/mevzuat/cedaw-genel-tavsiye-kararlari-1986-2013.pdf>, (Erişim Tarihi: 13 Ekim 2025).
- Kayseri Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 25.09.2025 tarihli ve 17918263 sayılı yazısı.
- Kayseri İl Emniyet Müdürlüğü'nün 16.09.2025 tarihli ve 2025091510473239325 sayılı yazısı.
- Kayseri İl Jandarma Komutanlığı'nın 22.08.2025 tarihli ve 41670485 sayılı yazısı.
- Kırıkkale Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 26.09.2025 tarihli ve 17937989 sayılı yazısı.
- Kırıkkale İl Emniyet Müdürlüğü'nün 19.09.2025 tarihli ve 2025091809514248704 sayılı yazısı.
- Kırıkkale İl Jandarma Komutanlığı'nın 30.09.2025 tarihli ve 42726936 sayılı yazısı.
- Kırşehir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 05.09.2025 tarihli ve 17634325 sayılı yazısı.
- Kırşehir İl Emniyet Müdürlüğü'nün 02.09.2025 tarihli ve 2025090115102160320 sayılı yazısı.
- Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı'nın 21.08.2025 tarihli ve 41635718 sayılı yazısı.
- Kırşehir Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğü'nün 11.08.2025 tarihli ve 17259055 sayılı yazısı.
- Konya İl Emniyet Müdürlüğü'nün 29.08.2025 tarihli ve 2025082915493786035 sayılı yazısı.
- Konya İl Jandarma Komutanlığı'nın 11.09.2025 tarihli ve 42183189 sayılı yazısı.
- Moroğlu, N. (2011) Kadına Karşı Aile İçi Şiddete Son Vermek İçin Elele, İstanbul: CM Basım Yayın.
- Polat, O. (2016) "Şiddet", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, 22 (1), 15-34.

- Türkiye İstatistik Kurumu Veri Portalı (2024), <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Türkiye-Kadina-Yonelik-Siddet-Arastirmasi-2024-57940>, (Erişim Tarihi: 29 Ekim 2025).
- Türkiye İstatistik Kurumu, <https://cip.tuik.gov.tr/?il=20>, (Erişim Tarihi: 30 Eylül 2025).
- Türkiye’de Dijital Şiddet Araştırması (2021), <https://turkiye.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/digital-violence-report.pdf>, (Erişim Tarihi: 14 Ekim 2025).
- UN Women, <https://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/text/econvention.htm>, (Erişim Tarihi: 14 Ekim 2025).
- United Nations Human Rights, <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/declaration-elimination-violence-against-women>, (Erişim Tarihi: 13 Ekim 2025).
- World Health Organization, (2002), “World report on violence and health”,
<https://iris.who.int/server/api/core/bitstreams/a25476ed-8585-47f3-986e-9d0e7f5e9f1b/content>, (E.T: 15.10.2025).
- Yıldız, Ö.S. ve Erdoğan, Ö.N.H. (2023), İstatistiklerle Türkiye’de Kadın Cinayetleri 2019-2022, Ankara: Polis Akademisi Yayınları:193.

Kanunlar

- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (2709), Resmi Gazete 17863 (09.11.1982).
- Türk Ceza Kanunu (5237), Resmi Gazete 25611 (12.10.2004).
- Türk Medeni Kanunu (4721), Resmi Gazete 24607 (08.12.2001).
- Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu (6328), Resmi Gazete 28338 (29.06.2012).
- Ceza Muhakemesi Kanunu (5271), Resmi Gazete 25673 (17.12.2004).
- Çocuk Koruma Kanunu (5395), Resmi Gazete 25876 (15.07.2005).
- Belediye Kanunu (5393), Resmi Gazete 25874 (03.07.2005).
- Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun (6112), Resmi Gazete 27863 (03.03.2011).
- Sosyal Hizmetler Kanunu (2828), Resmi Gazete 18059 (27.05.1983).
- Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (5510), Resmi Gazete 26200 (16.06.2006).
- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu (3294), Resmi Gazete 19134 (14.06.1986).
- Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun (6284), Resmi Gazete 28239 (20.03.2012).
- Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun (6136), Resmi Gazete 8458 (15.07.1953).
- Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Kanun (2521), Resmi Gazete 17459 (11.09.1981).

Yönetmelikler

- Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği, Resmi Gazete (28532) 18.01.2013.
- Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik, Resmi Gazete (28519) 05.01.2013.
- 6284 sayılı Kanun Kapsamında Teknik Yöntemlerle Takip Sistemlerinin Kullanılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete (31588) 04.09.2021.
- Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik, Resmi Gazete (29656) 17.03.2016.
- Devlet Memurlarının Şikâyet ve Müracaatları Hakkında Yönetmelik, Resmi Gazete (17926) 12.01.1983.
- Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Özel Çocuk Kulüplerinin Kuruluş ve İşleyiş Esasları Hakkında Yönetmelik, Resmi Gazete (29342) 30.04.2015.

Çalışma Ziyaretleri

- 27.02.2025 tarihli Ankara Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Ziyareti
- 23.07.2025 tarihli Konya Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Ziyareti
- 23.07.2025 tarihli Konya İl Emniyet Müdürlüğü Ziyareti
- 23.07.2025 tarihli Konya Kadın Konukevi Ziyareti
- 23.07.2025 tarihli Konya İl Jandarma Komutanlığı ve Aile İç Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliği Ziyareti
- 31.07.2025 tarihli Çankırı Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Ziyareti
- 31.07.2025 tarihli Çankırı Kadın Konukevi Ziyareti
- 31.07.2025 tarihli Çankırı İl Emniyet Müdürlüğü Aile İç ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği Ziyareti
- 31.07.2025 tarihli Çankırı İl Jandarma Komutanlığı Aile İç Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliği Ziyareti
- 14.08.2025 tarihli Kayseri Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Ziyareti
- 14.08.2025 tarihli 1 ve 2 No.lu Kadın Konukevleri Ziyareti
- 14.08.2025 tarihli Kayseri İl Emniyet Müdürlüğü Aile İç ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği Ziyareti
- 14.08.2025 tarihli Kayseri İl Jandarma Komutanlığı Aile İç Şiddetle Mücadele ve Çocuk Suçları Kısım Amirliği Ziyareti
- 20.08.2025 tarihli Eskişehir Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Ziyareti
- 20.08.2025 tarihli 1 ve 2 No.lu Kadın Konukevleri Ziyareti
- 20.08.2025 tarihli Eskişehir İl Emniyet Müdürlüğü Ziyareti
- 20.08.2025 tarihli Eskişehir İl Jandarma Komutanlığı Ziyareti

- 22.08.2025 tarihli Aksaray Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Ziyareti
- 22.08.2025 tarihli Aksaray Kadın Konukevi Ziyareti
- 22.08.2025 tarihli Aksaray İl Emniyet Aile içi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği Ziyareti
- 22.08.2025 tarihli Aksaray İl Jandarma Komutanlığı Aile içi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Kısım Amirliği Ziyareti
- 28.08.2025 tarihinde Kırıkkale Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Ziyareti
- 28.08.2025 tarihli Kadın Konukevi Ziyareti
- 28.08.2025 tarihli Kırıkkale İl Emniyet Müdürlüğü Ziyareti
- 28.08.2025 tarihli Kırıkkale İl Jandarma Komutanlığı Ziyareti
- 04.09.2025 tarihli Kırşehir Şiddet Konukevi Ziyareti
- 04.09.2025 tarihli Kırşehir İl Emniyet Müdürlüğü ve Aile içi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Bürosu Ziyareti
- 04.09.2025 tarihli Kırşehir İl Jandarma Komutanlığı Ziyareti
- 06.09.2025 tarihli Altındağ İlçe Emniyet Müdürlüğü Aile içi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği Ziyareti
- 19.09.2025 Ankara 1 No'lu Barosu Ziyareti Ziyareti
- 19.09.2025 Ankara 1 No'lu Barosu Gelincik Merkezi Ziyareti Ziyareti
- 23.09.2025 tarihli Çankaya İlçe Emniyet Müdürlüğü Aile içi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği Ziyareti
- 23.09.2025 tarihli Mamak İlçe Emniyet Müdürlüğü Aile içi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği Ziyareti
- 29.09.2025 Ankara 2 No'lu Barosu Ziyareti
- 03.10.2025 tarihli Ankara İl Jandarma Komutanlığı Aile içi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Şube Müdürlüğü Ziyareti
- 09.10.2025 tarihli Keçiören İlçe Emniyet Müdürlüğü Aile içi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği Ziyareti
- 13.10.2025 Ankara 1 No'lu Barosu Gelincik Merkezinin Kamu Denetçiliği Kurumu Ziyareti
- 30.10.2025 Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu Ziyareti
- 03.11.2025 Uçan Süpürge Vakfı Ziyareti
- 04.11.2025 Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı Online Toplantı
- 07.11.2025 Ankara Kadın Dayanışma Ziyareti
- 14.11.2025 tarihli Ankara Konukevi Ziyareti
- 05.11.2025 Türkiye Barolar Birliği Ziyareti

Hakkınızı bizimle arayın

kadin.ombudsman.gov.tr

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (OMBUDSMANLIK)

Kavaklıdere Mahallesi Zeytindalı

Cad. No: 4 Çankaya/ANKARA

T. (312) 465 22 00

F: (312) 465 22 65

iletisim@ombudsman.gov.tr

www.ombudsman.gov.tr